This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 08168983 2

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Bible.-N.T.

NALEGAPTA

JESUSIB KRISTUSIB,

PIULIJIPTA PINNIARNINGIT;

OKAUTSIÑIK TUSSARNERTUÑIK,

AGLANGNIARTUT SITTAMÆT, KATTISIMAVUT ATTAUTSIMIUT.

PRINTED FOR

The Brethren's Society for the Furtherance of the Gospel among the Heathen;

FOR THE

Use of the Christian Esquimaux in the Brethren's Settlements, Nain, Okkak, and Hopedale, on the Coast of Labrador.

LONDONNEMÉ;

W. M^c^DOWALLIB, NENILAUKTANGIT.

1810.

Checked
May
Digitized by Google

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
494221
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
R 1910 L

Innutsivit pinniarninginut tamainut;

Nalegak Gud pitsartutittigut.

Digitized by Google

TAMEDSA

AGLAIT KIGLILERNINGIT

TUKKINGILLO.

I.

Okautsinnik tussarnertunnik aglaktub Johannesim okausingita tussarnertut kiglilerviksanget. *Joh.* 1. 1—18.

II. Okautsinnik tussarnertunnik Lukasib aglangit Teofilusemut. *Luk.* 1. 1—4.

III. Jesusib Kristusib sivorlingita Attingit, Davidib kingûvanginit Josefemut tikkilugo. *Math.* 1. 1—17.

IV. Jesusib Kristusib sivorlinginnik, Arngnæt Mariam angajokanginnik. *Luk.* 3. 23—38.

Digitized by Google

AGLAIT SIVORLET.

Jesusib Kristusib sivorlingello Johannesib innulerningœnik sorrutsioningœngniglo.

§ 1. Johañesib Babtiterijub iñulerninganik, Zachariase okautsaulerpok.

§ 2. Jesusib Kristusib iñulerninganik, Maria okautsaulerpok.

§ 3. Jesusib Kristusib iñulerninganik, Josefe okautsaulerpok.

§ 4. Elisabete Mariab nellipsarpa, nakoridlarningalo (Gudemik).

§ 5. Johañese Babtiterijok iñulertok, Zachariasiblo nakoridlarninga (Gudemik).

§ 6. Kristusim iñulerninga Bethleheme kippiningalo attingalo.

§ 7. Illissimajut ųñanget tikkitut; Nnnnamut Egiptenmut Jesuse kemajok, utterlunelo Nazaretemut.

§ 8. Nutararsuk Jesuse pitipæt kattimavingmut Jerusalemetomut.

§ 9. Nukapiab Jesusib saklijarninga kattimavingme Jerusalemetome.

Digitized by Google

AGLAIT AIPANGET.

Johannesib Babtiterijub ajokertuininget kiglinganik, Nalekablo Jesusib Babtitauninganik, ajokertuilerame kingorngagut anniviksiorviet nelliutitinnago.

§ 10. Johannese ajokertuilerpok.
§ 11. Jesusib Babtitauninga.
§ 12. Jesuse oktortangame, ajugaujok.
§ 13. Jesuse Kristuse Johannesim okautigiva.
§ 14. Jesuse illiñiartingit Sivorlit.
§ 15. Jesuse tattaliniarnartullijok kanamo Galilæametome.

AGLAIT PINGAJUET.

Sivorlermik anniviksiormetta, aipanga nelliutitinnago.

§ 16. Jesuse ajokertuilerame, kattimavingmit annitipeit idluitulliartut.

Digitized by Google

§ 17. Nikodemuse okautiva.
§ 18 Kristuse Johañesim okautigiva kingorlerpamik.
§ 19. Judæamit aularame, Samaria apkotigiva Galilæamut.
§ 20 Aipeksanganik tattam̄iniarnartullijok Galilæame Attañiub kivganget erngninganik.
§ 21. Uvlok, Fingstenmik attelik nelliutingmet, Jerusalemut aivok; okkiut tellimaujortut pingasuarterlutik sittamaujortullo kannimajok piungnertipa.
§ 22. Jesuse ajokertuivok Galilæame, Nazaretemelo kappernaumelo.
§ 23 Umiakotome, im̄ame Galilæametome.
§ 24 Nunnenne tamainne.
§ 25. Kakkamelo. Kakkame ajokertuivok.
§ 26. Tattam̄iniarnartullijok kallæktomik.
§ 27. Sorsuktukset kappitanga kivganganik.
§ 28. Añernekullungmik illumiutalingmik.
§ 29. Petrusib nulliet arngnanik, unnuktunniglo kannimajunik annernekullungniglo illumiutalingnik.
§ 30. Jesuse tattam̄iniarnartullijok añoremik im̄arbingmiglo.

Digitized by Google

§ 31. Marrungnut satanaselængnut.

§ 32. Tumaksajok piungnertipa.

§ 33. Matheuse kaikova mallitsainarkovlune: illiñiartingit agleromangimetta, appersormatsuk, kioveit.

§ 34. Tattamminiarnartullininga arngnamik aunatsainartomik, Jairusiblo pañinganik.

§ 35. Marrungnut tautungitungnut, annernekullukartomiglo.

§ 36. Tillijet aulartipeit.

§ 37. Nainemiomik nukakpiamik tattam̄iniarnartullijok.

§ 38. Illinniartingne Johannesib tillivæk, Johañeselo Jesusim okautigiva iñungnut.

§ 39. Arngnak ajortolik sernigiva Farisæermit.

§ 40. Illiñiartiñe sernigiveit, singailingnik nutsulermetta Sabbateme.

§ 41. Tattamminiarnartullininga angnmut tokkungajunnik aggalingmik.

§ 42. Tattamminiarnartullijok satanaselingmik.

§ 43. Adsigektunik Jesuse okarpok.

§ 44. Illinniartine uttermetta, illagællugit Jesuse iñukangitomut kem̄avok, Johañese

Digitized by Google

niakoermatsuk, tussarame: Inūgaseksuillo 5000 nerritipeit kakkojenik tellimainarnik.

§ 45. Tattamīniartullivlune imak pissukpa.

§ 46. Keppernaumiut illiniarvingine Jesuse ajokertuivok nungusuitomik nerkiksamik.

AGLAIT SITTAMANGET.

Aipeksanganik anniviksiormetta ajokertuininga ānialervia nelliutitinago.

§ 47. Inungmik makkojungnartomik pijok Jesusib nellojungnertipeit.

§ 48. Arngnab, kanaanittit illangeta paningānik tattamīniarnartullijok.

§ 49. Tussilartomut okarnermik ajorsartomut.

§ 50. Inūgaseksuit, 4000 angutit tattamīniarnartulliaminik nerritipeit.

§ 51. Killangmit nellonaikutekaromajut, kioveit: Farisæerillo Sadduzæerillo kakkojangita sernautiksangannik usertorko-

Digitized by Google

veit. Tautungitok tattamminiarnartulliariva.

§ 52. Igluliormetta kessertutinnik, Jesuse Jerusalemut aivok, kattimavingmelo ajokertuivok.

§ 53. Kattimavingme-ĩname, Judikut okautiveit.

§ 54. Angut kigliminit tautungitok, tattamminiarnartulliariva. Mianersijomik ajungitomik okarpok.

§ 55. Piniarningit, kattimaviub piarerninga nelliutingmet.

§ 56. Jesuse Kristuse Petrusib okautigiva. Aniaminiglo tokkominiglo omaromarnerminiglo Jesuse okalerpok.

§ 57. Kakkame ablapsaulerlune ãnanausijauvok.

§ 58. Nukakpiamik okajuitomik illissimailingajomik tattaminiarnartullijok.

§ 59. Jesuse ama ãniaminik tokkominiglo omaromarnerminiglo okarivok: Tattamminiarnartomik amujamik aulisekamik kanninganit kenaujamik akkillerkova kattimavingmut tunnitiksatik.

§ 60. Illiniartingita appersormatsuk: kina

Digitized by Google

angineromanget? kioveit, ſſerterlugillo ſinaungasarkonagit, issumagijungnerkovlugille illamik ajorningit.

§ 61. Kingorlerpamik Jesuse Jerusalemut aularpok.

§ 62. Illinniartingit ungniakattartunik pingasuertorlutik tellimaujortullo tilliveit: tapkoa kuviaisuklutik ama atterput.

§ 63 Aglangnik illissimajok okautiva, kannok illivlugo pijuksauvok, innogut nungu suitok kingomgutijomavlugo.

§ 64. Marta Marialo itterpæk.

§ 65. Illinniartingit taksiarnermik Jesusim illinniartipeit.

§ 66. Uvlob kerkane nerrigamik, suadlarpeit Farisærillo Aglangnik illissimajullo.

§ 67. Illiñiartingillo innugiartorsuillo ajokertorpeit.

§ 68. Ablapsamik issumatarkoveit.

§ 69. Tattaminiarnartullivok arngnamik okkiut arverterngemit pingajoartut okkungainartomik.

§ 70. Ikkitunnik piulijauniartunik appersormatsuk, kioveit.

Digitized by Google

§ 71. Herodese Jesusim okauterkova issumaminik.

§ 72. Iīmermut puvitomik tattaīminiarnartullivok. Illinniartingit Jesusim ajoker torpeit ingmingnik miklilernermik.

§ 73. Illinniartinelo malliktinelo kanočnernik ajokertorpeit.

§ 74. Adsigektunik nellojungnertipeit saukamik taīmarsimajomik, Erngnermiglo taīmarsimajomik, idluartomik pinniarmet ajortulliartut illasearileramigit.

§ 75. Adsigektomik okarpok pimaklernermik idluangitomik, angumiglo agluitorsoarmik, Lazarusemiglo.

§ 76. Illinniartinne innerterpeit.

§ 77. Tellimaujortunik kallaktunik tattaīminiarnartullivok. Gudib Nalegauninga kakkugo piomartok appersormatsuk, kioveit.

§ 78. Adsigektomik okarpok Erkartuijomik idluangitomik, Farisæermiglo Zoelnermiglo.

§ 79. Nulliaret avisinermik appersormatsuk, kioveit.

§ 80. Nutakket Jesusib saimartipeit.

Digitized by Google

§ 81. Judikut angajokongetta pijub appersormago, kiova. Petruselo kiova.

§ 82. Lazaruse omartipa.

§ 83. Pingajuksanganik ãniaminik, tokkominiglo omaromarnerminiglo okarpok. Zebedæusim erngnekita tuksiarvigivæk.

§ 84. Zachæusemut itterpok.

§ 85. Taatungitungnik marrungnik tattamminiarnartullivok.

AGLAIT TELLIMANGET.

Aniviet uvlungit (kattiviet pingajuet nelliutingmet anniviksiormetta kingorngagut) Jesusib Kristusib Omarningalo killalliarningalo nelliutitinagit.

§ 86. Jesuse Mariab mingoarpa.

§ 87. Lazaruse omartimago, Ajokertuljorsuit tokkotsomagalloarpæt.

Digitized by Google

PINNIARNINGIT SONTAGEME.

§ 88. Jerusalēmut itterpok.
§ 89. Nelliutuksamik tokkunget pitsartuninganik okarpok.
§ 90. Jerusalēmit Jesuse aularpok Bethaniamut.

PINNIARNINGIT MONTAGEME.

§ 91 Napartomik Feigeliksamik pamertomik: kattimavik ivlerilerpa.

PINNIARNINGIT DIENSTAGEME.

§ 92. Okpernerub pitsartuninga Jesusim okautigiva illiniartiminut.
§ 93. Kia ajokertuikova, Farisæerit appersormatsuk, Jesusim appersoriveit.
§ 94. Adsigektomik ernguængnik marrungnik adsigengitungnik.

Digitized by Google

§ 95. Perorsevilliudlartomik weineliksamik.
§ 96. Attannersub erngninget nullianingninganik okarpok.
§ 97. Attañivaksub piksanganik Farisæerit appersorpæt.
§ 98. Saduzæerit appersorpæt tokkungajut omarvianik.
§ 99. Perkojeñik anginerojomik aglangnik illissimajut illangeta appersormago, Jesusib appersoriveit messiasemik, Davidib naleganganik erngninganiglo.
§ 100. Farisæerinut aglangniglo illissimajunnut mianerikoveit. Ipkoalo Jerusalemiullo okautigiveit innungnut.
§ 101. Uigarnerub kenaujararsoængnik tunnergutingoængnik okarpok.
§ 102. Kattimaviub asserortauninganik, iglugaseksuillo Jerusalemib asserortauninginnik, Nalekablo tikkitsomarninganik.
§ 103. Adsigektomik okarpok uigasungnik illissimajunnik illissimangituniglo, sillarsub naggatiksanganik, Sillarsoarmiut erkartortauningañik.

Digitized by Google

PINNIARNINGIT MITWOCHEME.

§ 104. Illinniartime ittigangit Nalekam ubvarpeit.

§ 105. Judasib pitinasualerpa tokkonut.

PINNIARNINGIT DONNERSTAGEME.

§ 106. Aniviksiorutiksamik Saugarsungmik Jesusim akiksorkovæk.

§ 107. Nellejungnertitaunermnik okarpok illinniartinelo manigortipeit.

§ 108. Aniviksioramik nerrinerlo sorerumik, timiminiglo saugminiglo idluartotaamik nerrekoveit immerkovlugillo, saugallugit erkaikovlune.

§ 109. Angiterojomik akkirartulermetta sorerkoveit. Petruselo inerterpa.

§ 110. Illinniartiminut okarpok sorerutiksamik, Nalekablo tuksiuta piarialik.

§ 111. Illinniartinne illagællugit orksuktalingmut kakkamut pivok.

Digitized by Google

§ 112. Tagvane pingasunik tuksiariakattarpok, tokkub kaglilermago, auktun-ĕtomik kiægukpok.

§ 113. Kunniklugo Judasib pitipa, tiguvæt tagva.

§ 114. Kellersorlugolo ajokertuijorsoarmut ăkarpæt, kachimiojunut Judikut angajokanginnut kiglissiniartaugame, Kristuseogame okarpok.

§ 115. Pingasunik Petrusib missiutigigamiuk keavaksoadlarpok.

PINNIARNINGIT FREITAGEME.

§ 116. Jesuse ama kachimiojut illunatik kiglissiniarpæt, Nunnab attanninganut Pilatusemut unnertorpæt.

§ 117. Judase nangminek kingmitsartorpok.

§ 118. Jesuse unnertotigivæt sorlo ajortulliartok.

§ 119. Attanniogame missiængilak. Pilatusib pingitok okautigiva, Herodesemullo tilliva.

§ 120. Jesuse Pilatusim aularkojomagalloarpa pingasunik.

Digitized by Google

§ 121. Barrabasele aularkogamiuk, Jesusele ipperartorkova akkuhatsémat. Sorsuktuk-set kappitipæt allikśoarmik aupaluktamik, Niakotiksamik kenariktuhik kakkillautimik niakooserdlugo.

§ 122. Jesuse ama Pilatusim aularkonasugal-loarpa, ketale sallagilermatsuk, tunnidlar-pa tapkonunga kikkiektorkovlugo señing-ajolingimut.

§ 123. Jesuse aularutivæt kikkiektortauvik-sannut Golgatamut, tagvanelo ajortulliar-tuk akkorngængnut kikkiektormatsuk, o-karpok: Atatak, issumagijungnertikit.

§ 124 Assingit Jesusim okausingit kingorlet tokkungalo.

§ 125. Tokkolermet, tattaminiarnartut pio-kalauktok, kappitaublo okautigiva.

§ 126. Jesusib señeranga angmarpæt.

§ 127. Jesuse illijartorpæt.

§ 128. Illuvinga usertorpæt.

§ 129. Jesuse makkisimangmet, arngnet o-kautsaulerput.

§ 130. Jesuse tokkungajunit makkisima-game, sakkerpok sivorlermik.

§ 131. Aipeksanganik sakkerpok.

Digitized by Google

§ 132. Kenanjet tunnivait usertertunnut.
§ 133. Pingajunnik sakkerpok.
§ 134. Settamanik sakkerpok.
§ 135. Tellimanik sakkerpok.
§ 136. Arvengemik sakkerpok.
§ 137 Arvinemit aggartunik sakkerpok.
§ 138. Arvinemit pingajuartunik Settamaartuniglo sakkerpok.
§ 139. Arvinemit tellimartunik sakkerpok. Killaliartunelo.

Digitized by Google

TAMEDSA NALEGAPTA

JESUSIB KRISTUSIB

PIULIJIPTA PINNIARNINGIT.

I.

Johannesim okausingita tussarnertut Kiglilerviksanget.

JOH. I. 1—18.

Tamaitorsoarnik kiglingane okausek-itok, okauserlo Gudemetok, Gudelo okausiojok. Tamaitorsoarnik kiglingane imna Gudemetok. Tamaitorsoarnik tapsomunga pingortitauvut, illunamassiatik pingortisimajut, assianik pingortitsijokangilet, tamna kissiet (pingortitsijivæt). Iñosek tapsoma il-

Digitized by Google

luanetok, innotsib tapsoma innuit kaumartipeit. Kaumajok tartome kaumagalloartok, tartuble illelliungila. Iñuk Gudib tilliva Johannesenik attelik. Taimna okautsiartortok kaumajomik okarlune, tamaita okpertiniardlugit: Nangminek taimna kaumajoungitok, kaumajomigle okarkojautuinartok. Kaumajorle okpernartok mattomunga nuñamut pivok, sillarsoarmiut tamaita kaumarsarlugit. Kaumajok okpernartok sillarsoarmetok, sillarsoak pingortitauvok tapsomunga, sillarsoarmiulle illitaringilæt. Iñutitaminut pigalloartok, innutitangita illelliungilæt: tapsomingale illelliortut, attinganullo okpertut kittorngaritipeit Gudemut: aungmit pingitut, uviniublo piomajanganit, angutib piomajanganillonēt pingitut, Gudemille erngniangomajut. Okausek imna uviniolerpok innukattigællutalo, ãnanauninga tækkulaukpavut, sorlo Atatab Erngnetuanget ãnanauninga, saimajorsovlune miksekartorlo. Johannesib okautigigamiuk, kaggudlarlune okarpok: Taimnaujok okautigilauktara imæñe: Kingunipkut kaijok sivunimnelauktok, pilerkartinanga taimna-ĩlauktok. Tapsoma pitteka-

Digitized by Google

lorininganit tamapta pilaukpogut saimañek saimañermut. Perkojet Mosesemut tuñijaujut, saimañerle miksekarnerlo Jesuse Kristusemut pivuk. Gudemik tækkomajokangilak, Erngnetuab Atatab sänganetub mattôminga nellojungnertilaukpätigut.

II.

Lukasib aglangit Teofilusemut.

Luk. I. 1—4.

Uñuktut aglalaungmetta illutsinnik uvaptingne, imak unipkautingmattigut tamakkôninga nangminek kiglinganit tautulauktut, hingornganelo okautsinnik kivgartolertut, tamaña ajungitsugivara, tamaita kiglinganit kiglissitigilualaurapkit, illingnut nægliktara Teofiluse aglaluarlugit, kiglilingmik piokalaunertunnik pivlugit tussarkovlutit, nellojungneralloaravit.

Digitized by Google

III.

Jesusib Kristusib sivorlingita Attingit, Davidib kinguvanginnit Josefemut tikkilugo.

MATH. I. 1—17.

Aglait tagva Jesusib Kristusib sivorlinginnik, tamna Davidib erngninga, tamna Abrahab erngninga. Abrahab erngneriva Isaak. Isaab erngneriva Jako. Jakob erngneriva Juda kattangutingillo. Judab erngneriva Farez, Zaralo Tamaremit. Farezib erngneriva Hezero. Hezerub erngneriva Ramme. Raāmib erngneriva Aminada. Aminadab erngneriva Nahase. Nahasub erngneriva Salmo. Salmub erngneriva Boase, Rahabemit. Boasib erngneriva Obede, Rutemit. Obedib erngneriva Jesse. Jesib erngneriva Attañek Davide. Attañiub Davidib erngneriva Salomo, Uriab nulliarilauktanganit. Salomub erngneriva Roboa. Roboab erngneriva Abia. Abiab erngneriva Assa. Assab erngneriva Josapha. Josaphab erngneriva Jora. Jorab erngneriva Osia. Osiab erng-

Digitized by Google

neriva Jota. Jotab erngneriva Achase. Achasib erngneriva Ezechia. Ezechiab erngneriva Manasse. Manassib erngneriva Amone. Amonib erngneriva Josia. Josiab erngneriva Jechonia, kattangutingillo, taipsomane Babilonemut aularutsautillutik. Babilonemit utteramik kingorngagut Jechoniab erngneriva Sealtiel. Sealtielib erngneriva Zorobabel. Zorobabelib erngneriva Abiude. Abiudib erngneriva Eliachi. Eliachib erngneriva Assor. Assorib erngneriva Zadok. Zadob erngneriva Achi. Achib erngneriva Eliud. Eliub erngneriva Eliasere. Eliaserib erngneriva Matha. Mathab erngneriva Jako. Jakob erngneriva Josefe, Mariab uiksanga. Tapsoma Mariab erngneriva Jesuse, Kristusemik attelik. Erngneret tamaita Abrahamit Davidemut tikkidlugit arkangemit sittamarput: Davidemillo Babilonemut aularutsautiñatik, Erngneret arkangemit sittamarivut. Babilonemit utteramik Kristusemut, Erngneret arkangemit sittamariwut.

Digitized by Google

IV.

Aglait tamedsa Jesusib Kristusib sivorlinginnik, Arngnæt Mariab Angajokangiænik.

Luk. III. 23—38.

Jesuse erngnionasugivæt Josefemut, Elia taipsoma sakkia, taimna Matatib erngnerilauktanga, taimna Levib erngnerilauktanga, taimna Melchib erngnerilauktanga, taimna Jañab erngnerilauktanga, taimna Josefib erngnerilauktanga, taimna Mathatiasib erngnerilauktanga, taimna Amosib erngnerilauktanga, taimna Nahub erngnerilauktanga, taimna Eslib erngnerilauktanga, taimna Nangib erngnerilauktanga, taimna Matib erngnerilauktanga, taimna Matatiasib erngnerilauktanga, taimna Semeib erngnerilauktanga, taimna Josesib erngnerilauktanga, taimna Judab erngnerilauktanga, taimna Johañab erngnerilauktanga, taimna Resab erngnerilauktanga, taimna Zorobabelib erngnerilauktanga, taimna Salatielib erngnerilauktanga, taimna Nerib erngnerilauktanga, taim-

Digitized by Google

na Melchib erngnerilauktanga, taimna Addib erngnerilauktanga, taimna Kosab erngnerilauktanga, taimna Elmodab erngnerilauktanga, taimna Herrib erngnerilauktanga, taimna Jesob erngnerilauktanga, taimna Elieserib erngnerilauktanga, taimna Joreb erngnerilauktanga, taimna Matatib erngnerilauktanga, taimna Levib erngnerilauktanga, taimna Simeonib erngnerilauktanga, taimna Judab erngnerilauktanga, taimna Josefib erngnerilauktanga, taimna Jonab erngnerilauktanga, taimna Eliakib erngnerilauktanga, taimna Melab erngnerilauktanga, taimna Mainab erngnerilauktanga, taimna Matatab erngnerilauktanga, taimna Nathab erngnerilauktanga, taimna Davidib erngnerilauktanga, taimna Jesib erngnerilauktanga, taimna Obedib erngnerilauktanga, taimna Boasib erngnerilauktanga, taimna Salmub erngnerilauktanga, taimna Nahasub erngnerilauktanga, taimna Aminadab erngnerilauktanga, taimna Arab erngnerilauktanga, taimna Esrob erngnerilauktanga, taimna Farezib erngnerilauktanga, taimna Judab erngnerilauktanga, taimna Jakob erngnerilauktanga,

Digitized by Google

taimna Isaab erngnerilauktanga, taimna Abrahab erngnerilauktanga, taimna Tarab erngnerilauktanga, taimna Nahorib erngnerilauktanga, taimna Saruchib erngnerilauktanga, taimna Ragahub erngnerilauktanga, taimna Falegib erngnerilauktanga, taimna Eberib erngnerilauktanga, taimna Salab erngnerilauktanga, (taimna Kainab erngnerilauktanga), taimna Arsagsadib erngnerilauktanga, taimna Semib erngnerilauktanga, taimna Noab erngnerilauktanga, taimna Lamechib erngnerilauktanga, taimna Matusalab erngnerilauktanga, taimna Enochib erngnerilauktanga, taimna Jaredib erngnerilauktanga, taimna Maleleelib erngnerilauktanga, taimna Kainab erngnerilauktanga, taimna Enosib erngnerilauktanga, taimna Setib erngnerilauktanga, taimna Adamib erngnerilauktanga, taimna Gudib pinga.

Digitized by Google

AGLAIT SIVORLET.

Jesusib Kristusib sivorlingello Johannesib innulerningœnik sorrutsioningœngniglo.

§. 1.

Luk. I. 5—25.

Nuñame Judœame Herodese attañiotillugo, ajokertuijokarpok Abiab siñertangita illanganik, Zackariasemik attelingmik, taipsoma nullia Aronib pañingita illanget, Elisabemik attelik. Tamarmik idluartuk Gudemut, Nalekablo perkojangit piomajangillo tamaita naleluarpakit. Kittorngakangituk, Elisabete kittorngisuiname, iñukoardlutik tamarmik. Taipsomane Zachariasib siñertine nelliutingmet, ajokertuijotitut assingititut pinniarame Gudemut, satab pitiñago ajokertuijub illusingiñut, Nalekab iglunganut (ivsornaitomut) itterlune tippigiktomik pujorame: Innugaseksuit illunatik sillatanetut (iglub pãngane) tuksiarlutik pujortillugo. Nalekab

Digitized by Google

Engelingita illanget tækkotipok tapsomunga, Altarib pujorviub tallerpiet tungane nængertok. Tamna Zackriasib tækkogamiuk kvaksalarmelo erksilerpok. Engelible okautiva: Zachariase! erksinæk, tuksiarnitit tussartauvut: Nulliet Elisabete ernguiomarpok ernguiksarnik, taimna Johañesemik atseraromavet. Kuviaisutigilugo alliagiomavet, uñuktuttauk iñuit kuviaisutigiomavæt iñupet, Nalekamut angidlaromarmet. Weinemik assianiglonĕt iñiksamik pitsartudlartomik immerniængilak, anãname timinget illuanetillune Añernek ajunginek illumigijaularpok. Israelib kinguvangit uñuktut satitsomarpeit Gudemut Nalegangaŋut. Nalekab sivorlerijomarpa Eliasib añerningatut pitsartuningatullo, angajoket omættingit kittorngettik illagivlugit, sãtitsomarpeit Nalekamut, okpingitullo pititsomarpeit idluartut illissimaninginnut, taimak Nalekamut iñungnik oppalungersimajunnik akigomavlugit. Zachariasib Engele okautiva: Suna nellunaikutaksarivigo? Itulerama nulliaralo ningiungolertok. Engelib kiovlune okautiva: Gabrieliovunga Gudib sãnganetsainartunga, tillijauvunga o-

Digitized by Google

kauterkovlutit, mattominga nellojungnertitaukovlutit. Ahak, okautsikka illingnut nellautsijut okperinginangne, okarungnængilarpotit, okarnermik ajorsalerlutit, okautsima nelliuviksangetta uvluksanget nelliutitiñago. Zachariase kattimavingme mullungmet, innuit sillatanetut uttakkivæt tattamiñiarlutik. Añigame okauneræt ajoriveit, mallugivæt tagva tækkojorællugo kattimavingme. Aggangminut nullorarpeit okarungnængerlune. Piñiareksame sorervinget nelliutingmet iglominut angerarpok. Uvlulle taipkoa nangmetta, tapsoma nullia Elisabete singailerpok, takkennik tellimanik iserdlune okarpok: Taimak Nalekab pivänga, uvlut taipkonañe tækkunaraminga, kangusunera uvamnit perlugo iñungne.

§. 2.

Luk. I. 26—38.

Takkine arvenelingne Engele, Gabrielemik attelik, Gudib tilliva iglugaseiñut Galilæametuñut, Nazaretemik attelingnut, uigasungmut angajomut Davidib kir guvangita

Digitized by Google

illanganut, Josefemik attelingmut, uigasuk Mariamik attekartok. Engelib ittervigiva okarlune: Sallutitauvotit saimartitauvotillo! Nalekab neijorpãtit, pillorinerovotit arngnennit tamainnit! Engele Mariab tækkogamiuk, okausingillo tussaramigit, kvaksarpok issumalilarmelo: Kañok tagva sallutitauvit? Engelible okautiva: Maria! erksinæk, Gudib saimartilaungmattit. Ahak! singailarpotit erngnermik erngniomãrlutit, Jesusemik atseraromavet. Tamna angidlaromarpok, kotsingnerub erngninganik taijaujomarpok. Gudib Nalekab tuñijomarpa angutæt Davidim iksivautanganik. Jacob iglunganut attañiojomarpok issokarniængitomut, attañioninga issokarniængilak. Engele Mariab apperiva: kañok tagva pilarka? Angumik kausimanginama? Engelib kiovlune okautiva: Añernerub ajunginerub kollangiaromarpãtit, takpiksomalo pitsartuningnet ulligomarpãtit. Tamaña pivlugo ajunginek erngniekset Gudim Erngninganik taijaujomarpok. Ahak! Elisabettauk illet singaigivok erngnermik ningiungolerlune, takkit arverningane, taimna kittorngisuitok ilkunatik okautigivæt, Gude

Digitized by Google

sappernartissingimet. Mariale okarpok: Attauk, Nalekab kivgarivãnga, okaravit taimailerlanga, Engelib kemekpa tava.

§. 3

MATH. I. 18—25.

Kristusim arngna, Maria, Josefemut angersimalerame, mallungnarsivok singailerdlune Añernermut ajunginermut, sulle, kattitiñagik. Josefe uiksanga idluartogame, kangusuktitsomangila iñungnut, okarane issumalerpok kamagijungnerlugo. Taimagle issumalermet, Ahak, Nalekam Engelinget sakkerpa siñektomatillugo, okarlune: Josefe, Davidim erngninga! sivoranæk Maria nulliekset illingnut pilugo, singainga Añernermit ajunginermit pingmet. Erngnermik erngniomarpok, tamna Jesusemik atseraromavet, iñutitane piulijomarmagit ajorningiñit. Tamedsa tamãt taimailerpok, Nalekam okausingit nellautaijomut nellautsekovlugit, imak okartok: Ahak! uigasuk singaijomarpok, erngnermik erngniomarlune,

Digitized by Google

Imanuelemik atseraromarpæt, attinget, tukkinga imaipok: Gudim illagivãtigut. Josefe siñingminit tuppakame, taimailivok sorlo Nalekam Engelinget okautimãgo, nullieksane aivlugo; aktungilale, erngniliaminik erngnerkartiñago.

§. 4.

LUK. I. 39—56.

Uvlune taipkonañe Maria aulalerpok, aisarlune kakkennut iglugaseiñut Judæab nuñanganetuñut, Zachariasim iglunganut itterdlune Elisabemut okarpok: ullapirsautekarit. Mariab okausinga tamaña Elisabetib tussarmago, timinget singainga nerritoralerpok, tagvainak Elisabete illummertaulerpok Añernermut ajunginermut, nipliadlarlune Mariamut okarpok: Pillorinerovotit arngneñit tamaiñit, timivit singainga pillorikivok. Kañok okarpik, nalekama anananget tikkimmanga? Ahak; ullapirsautekarit okaravit, tussarapkit, nutarak illumnetok kuviaisungnermut nerritoralerpok. Pillorikpotit

okperavit, illingnut Nalekam okausingit illunatik nellautsilermetta. Maria okarpok: Tarngnima Nalegak nakoridlarpa, Gude Piulijiga añernerma kuviaisugvigiva, saimannerminut kivgakullune kamagilermago. Ahak, mañamit iñuit illunatik pillorigiomarpãnga, angijovaksoarmik pingmanga, ajugakangitub, ajunginermiglo attiggub. Napkininga nalektiminetsainarpok soraijunanne. Songogame tallerminut siamartipeit omamingne piujorijut. Pitsartojorsuit iksivautangiñit orrutipeit, nellokotijorijut angijorortipeit. Kaktut tuñiluarpeit piksangiñik, agluitulle aulartipeit sokkartinagit. Kivgeñe Israele Gudib piuliva issokangitomut, nãpkininga erkaumavlugo, okarame sivorliptingnut Abrahamut kinguvanginullo tamainnut. Takket pingasut navlugit, Elisabete Mariab neijoramiuk, angerarivok iglominut.

Digitized by Google

§. 5.

LUK. I. 57—80.

Elisabetib erngniviksane nelliutingmet, erngnermik erngnivok, Nalekab nãpkigingmago, nuñakattingita illangitalo tussaramitsuk, kuviaisukattigivæt. Uvlut sittamaujortut nãgmetta, kippilugo (nutararsuk) tikkipæt, angutanut Zachariasemut atteritipæt. Arngnæt kioveit okarlune: Naukagle, Johañese attekalerpok. Okautivæt: illakangilatit taimaitomik attelingmik. Anguta Zachariase nullorartipæt, kañoetomik atserer-kojomavlugo? Aglageksamik kaikojivok aglaklune okarporlo: Jokañese attinga. Illunatik tattaminialerput. Tagveinak Zachariasib kañinga okkangalo angmartitauvuk, okalerdlune Gude nakoridlarpa. Nuñakattingit illunatik erksilerput, tamakkoa tamaita tussaumalerpeit kakkamiut illunatik Judæame. Tussartullo tamaita omamigilerpeit okarlutik: kañok illingajomarasugiviuk nutararsuk una, Nalekam aggangminut neijor-

Digitized by Google

mago? Angutalo Zachariase Añernermut ajunginermut illumertaulerpok nellautsilertuñik okarlune imak: Nakoridlartaule Nalegak, Israelib Gudinga! iñutitane tikkidlugit piulingmagit, Piulijorsoarmik pitingmattigut kivgame Davidim iglungane: itsarsoak taimak okarame idluartut nellautaijut kañingittigut: piulijomavluta keñugijiptingnit, omigijiptalo tamaita aggangiñit, angajokavut nãpkigilugit, anganine ajunginek erkaumavlugo, Abrahamut atataptingnut miksekartomik okarame: piulijaukovluta kennugijipta aggangiñit, kivgartorlugo Gude innotilluta erksinata, Jvsornainermiglo idluarnermiglo kuviagijanganut. Igvit nutarak, taijaujomarpotit kotsingnerub nellautaininganik; Nalekab sivorlerijomarpãtit apkotiksanga akiksorkovlugo, iñutitangit nellojungnertilugit piulijiksamik, ajornermingnik issumangnerungnertomik, Gudipta omættinget nãpkininganut, tapsomanget nuijub kotsingnermit tikkipãtigut; kaumarsarlugit tarsiortut tokkublo tachanetut, ittikkavut torarlugit apkomut ullapirsartauvionartomut. Nutararsuk aglisilerpok, sangidlarlunelo anner-

Digitized by Google

nerme, iñukangitomelunelo, sakkerviksane Israelib kinguvanginut nelliutilerkartiñago.

§. 6.

Luk. II. 1—21. Math. 1—21.

Taipsomane attañersub Augustusib attanniovime iñuit tamaita aglaktaukoveit. (attingit). Tamedsa aglait sivorliojut, pivut, Zireneuse attañiotillugo Siriame. Illunatik iglugaseksoarmingnut aivut aglaktaukovlugit. Josefetauk aularivok Galilæamit, iglugaseinit Nazaretemit, Judæamut Davidim iglugaseksoangiñut, Bethlehemik attelingnut, Davidim iglunganit kinguvanganillo pigame, aglaktaukovlugo, Maria nullieksane aiparællugo, tamna singaijok. Tagvanetillutik, erngnisulerpok, Erngniliaminik erngnivok. Iñuserdlugolo añoravinermut, nersutit nerchevianut illiva, siñiktarvingme iñiksakanginamik assianik. Taipsoma erkane mianersijun-ïput, naksame nersutitik·avalulingmetut mianerivlugit pivut. Ahak, Nalekam Engelinget tikkipeit, Nalekablo kaumasinget kaumartidlarpeit, erksidlalerput. Engelible

Digitized by Google

okautiveit: Erksinase! Ahak, kuvianartorsoarmik okautivapse, sillarsoarmiunnut tamaiñut pilarniartomik: Pivluse mana Piulijok, Nalegak Kristuse erngniangongmet, Davidim iglugaseksoangiñe. Tagva nellunaikutarissiuk: Nutararsuk annoravinermut imusersimajok, Nersutillo nerchevianut illimajok naipilarpasse. Tagvainak Engeleme killangmiugaseksuin-ĭtut, Gude nakoridlarpæt okarlutik: Gude kõtsingnermetok nakoridlartaule! ullapirsautekarle nunname! Inungnelo kuvianartokarle! Engelit taipkonanget killalliarmetta, mianersijut ingmingnut okalerput: Mana Bethlehemut ailaumitta, pijokalertomik tagvane tækkojartorluta Nalekam okauterkojanganik uvaptingnut! Tuavilutik tagvunga pivut, Marialo Josefelo tikkipagik, taimaktauk Nutararsuk nersutit nercheviane illimajok. Tækkogamitsuk, okautigiartorpæt tamainut, Engelib okausingit unipkautigiveit Nutararsuk pivlugo. Tussartullo illunatik mianersijut okausingit tattaminiariveit. Mariable tussartane tamaita puigorungnængerlugit omamine erkarpeit. Mianersijut utterivut, Gude na-

Digitized by Google

korilugo kujagidlarpæt tussartattik tækkojat tiglo pivlugit, taimak okautsaulauramik.

Uvlut sittamaujortolermetta, Nutararsuk kippijaungmet, atserarpæt Jesusemik, Engelib taimak taingmago, sulle arngname timingit illuane-ilerkartiñaga.

§. 7.

Math. II. 1—23.

Jesuse erngniangongmet Bethleheme Judæametome, Herodese attañiotillugo, Ahak, illissimajut unanget (nellojut nuñangiñit) Jerusalem̃t pivut, okarlutik: Erngniangokammertok Judikut attañinget naneka? uvloriarga uñane tækkogaptigo, Nalegiartordlugo tuksiarvigiartorpavut. Attangub Herodesib tamaña tussaramiuk, kvaksarpok Jerusalemmiullo illunatik: Ajokertuijorsuillo aglangniglo illisimajut iñungnetut tamaita kattikoleramigit, kiglissiñiarpeit Kristusim iñulerviksanganik. Ipkoa okautivæt: Bethleheme Judæametome: Taimak aglaksimangmet nellautaijuñut: Igvit Bethleheme, mingnerungi-

Digitized by Google

latatit assieñit iglugaseinnit Judæametunnit, illingnit pilārmet Nalegak, iñutitamnut, Israelib kinguvangiñut attañiokovlugo. Illisimajut Herodesim ingmikut kaikoveit angegutsivlune, apperiñiarlugit uvloritsamik kanga tækkotitomik, Bethlehemut aikoveit okarlune: Aileritse nutararsuk apperkotigejartorluga, neñigupsiuk, okautigissinga, uvangatauk tuksiarvigiartoromagivara. Attannek Herodese tussaramitsuk, aularput. Ahak, uvloriak uñane tækkojatik sivorlerivæt, nutararsum iñinget kollanut pigame, nokarpok. Uvloriak tækkolermigamitsuk kuviaisuvaksoadlarput, iglomut itterlutik nutararsuglo arngnalo Maria naipipakit, pamangavlutik nutararsuk tuksiarvigivæt, iklervittiglo mattueramikit, pillipæt kenaujeksamik aupaluktamik tippeggiksamiglo. Siñektomagamik Gudim okaumagit Herodesemut utterkoñagit, apkotemik assiagut nunnamingnut angerarput.

Aularmetta, ahak, Nalekam Engelinget Josefe sakkerpa, siñektomatillugo, okarlune: makkitit nutararsuglo, arngnalo pikik, nunnamullo Egiptenmut kemalerit, tagvanelau-

Digitized by Google

lutit uvamnut okautsaulerkartiñæk, nutararsuk Herodesib tokkuñiaromangmago. Makkipok tagva, nutararsuglo arngnalo unnuame ingminut pivæk, nuñamut Egiptenmut kemavok, tagvanelerlune, Herodese tokkungalertillugo: Nalekam okausingit nellautsekovlugit, nellautaijomut imak okartok: Erngnera kaikolauktara nuñamit Egiptenmit. Herodese kausimalerame, illissimajuñut tappagijaugame, kañingajadlalerpok, nutararsuit tamaita Bethlehemetut erkanetullo okkiuk marrungnik nelliutijut nukkaklillo tokkotsartorkoveit, kiglissitsialauramigit sivorngagut (inulerviañik). Nellautaijub Jeremiasim okausingit nellautsimalerput imak okartok: Kakkeñe nippersoak tussartaujok, ogguadlarnerlo, keavaksoadlarnerlo, kaggudlarnerlo: Rahelib kittorngañe keagiveit, mannigortitaujomañañelo, nungutaungmetta. Herodese tokkungmet, ahak, Nalekam Engelinget Josefe sakkerpa sinnektomatillugo nuñame Egiptenme, okarlune: Makkitit nutararsuglo arngnalo illingnut pikik, Israelib nuñanganut uttilerit, tokkungmetta nutararsungmik tokkotsijomalauktut. Makkipok

Digitized by Google

tagva, nutararsuglo arngnalo neksardlugik, Israelib nuñanganut pivlune. Tussaamagamingle Archilause attañiolertok Judæame, angume Herodeseolauktum attannioninga kingormgutileramiuk, taikunga piñek sivoralerpok. Siñektomatillugo Gudib perkungmago, Galilæam erkanut aularpok, Iglugaseiñut Nazaretemik attelingnut pivlune, tamaña nuñagilerpa; nellautaijut okausingit nellautsekovlugit, imak okartut: Nazaremiomik attekaromarpok.

§. 8.

Luk. II. 22—40.

Uvlut nellintingmetta, Maria sujungailune, Mosesib perkojangit malliklugit; nutararsuk Jesuse takpaunga Jerusalemmut aitipæt, Nalekamut pititsomavlugo, (aglait pivlugit Nalekab perkojangiñe: Angutiarsuit kittorngengautit ananatik sivorlerpeit añiguijut, Nalekaāmut perkojomarpeit) tuñergotiksettik tuñilugit, sorlo Nalekab perkojangiñe aglaksimavok; Taubiñik (Akigiojartungnik)

Digitized by Google

piarkeñiglonĕt marrungnik. Ahak, taipsomane angut Jerusaleme̅tok, Simeonemik attelik; iñuk taimna idluartok Gudelo taletsainarpa, Israelib mañiguiniksanganik neriuklune uttakkijok, Añernerum ajunginerum iñigiva. Añernermut ajunginermut nellojungnertitaulauktok, tokkoniængilak, Nalekab Kristusinga tækkokartiñago. Tamna Añernerum ajunginerub kajungertime̅go, kattimavingmut pivok: Nutararsuk Jesuse angajokakita ătime̅kko, perkojet naleklugit, aglaillo malliklugit nutararsutik pivlugo, Simeonib tiguva, erkisimiardlugo, Gude nakoriva okarlune: Nalegak, maña ullapirsarnartomut kivget angerarle, sorlo okalauktotit, ĭsimnut piulijiksarekojet tækkogapko, tamna iñuit illunarsoatik kenangit sangiñe piarertinangne sakkertilugolo, kaumajok nellojuñik kaumatsitiksak, iñutitavillo Israelitit nakorijanget. Nutararsuk pivlugo tussartatik Josefib atateksanget arngnællo tattami̅niarivakit. Simeonib saimartipæk, arngnanullo Mariamut okarlune: Ahak, una orrojutiksaujomarpok, makkijutiksaujomarporlo unnuktuñut Israelib kinguvangiñut, nellunai-

Digitized by Google

kutæksaujomarlunelo akkerartugeksak (Tarngnikullo (Maria piva) kibliktaujomarpotit saviksoarmut), uñuktut omættingita issumangit sagvartaukovlugit.

Arngnaktauk nellautaijok tagvanenivok Hannamik attelik, Fanuelib pañia, Aserib kinguvangita illanget, ningiungolertok, uikalauktok okkiunik arvengemit aggartunnik uigasulaukardlune kingorngane, mannale uigarniojok okkiungit ungniakattartut sittamertorlutik, kattimavingmetsainarame, tuksiarnermullo nerringiñermullo Gude kivgartorpa uvlullo uñuello tamaita. Tapsomatauk tikkipeit, Nalegak nakoridlarpa, okautigilalo piulijutiksamik uttakkijunnut tamaiñut Jerusalēmetuñut.

Tamaita namaksigamikit Nalekab perkojangit pivlugit, ama Galilæamut utterivut iglugasengmingnut Nazaretemut. Nutararsuk aglissikpok pitsartudlarlunelo añernerme, sillatovaksoadlalarmelo, Gudib saimaninget neijoriva.

Digitized by Google

§. 9.

Luk. II. 41—52.

Angajokakit operngeт tamaita Jerusalemmut aivuk, añivium erkaumavia nelliutileranget. Jesusib okkiungit arkangemit aggarlermetta, illagællugo takpaunga Jerusaleñut aivuk, illusettik attordlugo. Uvlut taipkoa nagamikit, angerarmeñik, nukapiak Jesuse Jerusaleñe nokarpok, Josefiblo arngnællo nellovæk. Illagilauktamingnut illausugigamiko, uvlok attausek ingeraramik kenneriartorpæk, apperkotigællugolo illamingnullo illitarijamingnullo. Nenninginamiko, ama Jerusaleñut utterpuk keñeriardlugo. Uvlut pingasulermetta, naipipæk kattimavingme iksivajok ajokertuijorsuit akkorngane, tapkoa naleklugillo apperiveit. Nalektullo illunatik tattañiniariveit sillatuningalo kiosingalo. Angajokækita tækkogamiko, kvaksarpuk, arngnæt okautiva: Erngnik, sõg imailiorpittiguk? Ahak, atateksavit uvangalo kennilaukpaptigit kiksarluñuk. Jesusib kio-

Digitized by Google

væk: Sõg keñerpittinga? nellovitik, Atatama piñe piñiariakarapkit? Kannorle okautingmagik, okausinganik tukkissingilæk. Illagællugik tava taununga Nazaretemut aivok, naleluarlugiglo. Okausingille makkoa tamaita arñgnæt omamine torkorpeit. Jesusele sillatulerpalliadlarpok, okkiungillo uñuksivalliadlarlutik, saimalerpalliadlalarmelo Gudemelo iñungnelo.

Digitized by Google

AGLAIT AIPANGET.

Johannesib Babtiterijub ajokertuininget kiglinganik, Nalekablo Jesusib Babtitauninganik, ajokertuilerame kingorngagut anniviksiorviet nelliutitinnago.

§. 10.

Math. III. 1—12. Mark I. 1—8. Luk. III. 1—18..

Okkiut arkangemit tellimaulermetta, Attañersoak Tiberiuse Attañiotillugo: Pontiuse Pilatuse attañiokattaumet Judæame; Herodeselo nuñam illainangane attanniongmet Galilæame; nukkalo Filippuse nuñam illainañgane attañiongmet Itturæame Trachonitisim erkane; Lisaniaselo nunnam illainangane attañiongmet Abileneme; Hannaselo Kaifaselo ajokertuijorsutillugik; Jokañese Zachariasim erngninga, Gudib kaikova iñukangitomit. Jordanim erkanut ta-

Digitized by Google

maiñut pivok ajokertuivlune Babtitaunermik ajortunnit pejautiksamik, imak okarlune: Kakkialeritse, (issumataritse) killaub nalegauninga palligutingmet. Tamedsa okautsit tussarnertut kiglilerviksanget Jesuse Kristusemik, Gudim Erngninganik, sorlo nellautaijut aglangiñe aglaksimavok: Ahak, Engeliga tillivara sivunernut, apkosiorkovlutit. Taimnauvok nellautaijum Jesaiasim okautigilauktanga, okarame: Ajokertuijub nippinga iñukangitome imak pivok: Nalekam apkotiksanga akiksorsiuk, apkoserngit narrotissigik. Korkut illunatik kipviartaujomarput, kakkello kakkarsuillo illunatik nakkiglijaujomarput, apkoserngillo niungajut narrotitaujomarput, apkoserngillo mañetut mañiksidlaraujomarput, uvingit (sillarsoarmiut) illunatik Piulijok Gudemit pijok tækkojomarpæt.

Johañese añoralik nersutijub kumelib merkungiñik, tapsekalarmelo amiviñermik, piglertaujartullo igupsajartullo orksungit nerkigiveit. Jerusaleñiut añivigivæt, Judæamiullo Jordanim erkanetut illunatik Babtitaujomavlutik tapsomunga Jordaneme kongme,

Digitized by Google

ajornitiglo sagvarlugit. Farisæerillo Saduzæerillo uñuktut Babtisivinganut tikkingmatsuk, Johañesib tækkogamigit okautiveit: Kuglugiangojartose illipse! Kia kemakovãse ningautsib pilãrniartub? Atte, kiglilingmik sagiarluse ablatsamik issumakaritse. Illupsigut issumaniarase, imak okaromavluse: Abrahame atatagivavut. Okautivapse: ujarkeñit makkonanget Abraha Gudib kittorngesartigiva.

Ullimaut napartub mimernanganelerpok. Napartok nelliak ajungituñik paungakangitok kippijauniartok, ikkomamut egilugo. Innuit apperivæt okarlutik: Kannok pinniarkita? Kioveit okautivlugit: Marrungnik annoraggub aipanga tuñilugo pekkangitomut, nerkiksaliktauk taimaililugo. Zoelnerrittauk tikkipæt Babtitaujomavlutik, apperivlugolo: Ajokertuijok kañok uvagut piñiarkita? Kioveit: uñunerseñik piomaniarase, perkojet kisseta piñiarlugit. Sorsuktuksettauk appersorpæt okarlutik: Uvagulle kañok piñiarkita? Okautiveit: Iñungnik akunaidlarniarase idluitulliaraselonet, akkillertaunise namagissigik. Iñuille neriungmetta, illunatik

Digitized by Google

omættimingne Johañese Kristuseosugigamitsuk; Johañesib kioveit, tamaita okautivlugit: Uvanga imermut Babtipapse, nutamik issumakarkovluse; Kingunipkut tikkituksak pitsartunersauvok uvamnit, nellokotivungalo, tapsoma sangane okkolunga ittiggagutingit singejarlugik tigulugik malliklugolo. Tapsoma Babtitsomarpase Añernermut ajunginermut ikkomamullo. Tapsoma poagit tigumiarpa, kematullivingme nettinga sanneromarpa, kakkojeksariktullo kematullivingminut kattitsomarpeit; piungitulle atsomarpeit ikkomamut kamitsuitomut. Assinginullo unuktuñut okautsinnut innerterpeit, okautivlugillo okautsiñik tussarnertuñik.

§. 11.

Math. III. 13—17. Mark. I. 9—11. Luk. III. 21, 22.

Taipsomane iñuit illunatik Babtitaungmetta, Jesusetauk Galilæamit Nazaretemit Jordanemut Johannesemut pivok, Babtitaujomavlune tapsomunga. Johannesible in-

Digitized by Google

nerterpa okarlune: Babtitaujariakaralloarpunga illingnut, igville tikkiparma. Jesusib kiova, okautivlugo: Mãna taimailerlanga: Idluarnernik tamainik namaksijuksauvoguk. Perkova tava. Jesuse Babtitaugame, tuavidlune timuarpok tuksialarmelo. Ahak, killak kollãne angmalerpok. Gudim Añerninga Johañesib tækkova tingmiatut, taubetut, akkartok, (Jesusib) kanganut pijok. Ahak, nippe killangmit tussartaugivok okarlune: Tagva Erngnera nægliktara, tamna kuviagijara. Jesusim okkiungit ungnigamik tellimajortulermetta, ajokertuilerlune piñialerpok.

§. 12.

MATH. IV. 1—11. MARK. I. 12, 13. LUK. IV. 1—14.

Jesuse Annernermik ajunginermik illumilik, ama Jordanemit utterivok, Annernerum aitipa innukangitomut oktortaukovlugo Satanasemut. Uvlunnik marrungnik ungniakattartut tagvane nersutit nu-

Digitized by Google

juartut akkorngannetok; uvlunnik marrungnik ungniakattartut Satanasib oktorpa; uvlullo taipkoa-ĭtillugit, nerringilak. Uvlullo unuello marrungnik ungniakattartut nerringiname, kălerpok kingorngagut. Oktortub, Satanasib tikkipa okautivlugo: Gudim erngnerrippattit, ujarket ukkoa okautikit kakkojarorlerkovlugit. Jesusible kiova okarlune: Aglait imaiput: Kakkojatuiñak iñum iñotigingila, Gudible okausingit tamaita kañinganit añijut iñotigiveit. Satanasim aularutipa iglugasoksoarnut ivsornaituñut, ătilalo kattimaviub nuvugusinganut, okautivlugo: Gudim erngneripattit, akkarit, aglaksimangmet: pivlutit Engeline perkojomarpeit, erkisimiarkovlutit sapputilutillo, ittikkettit aporkonnagit ujarkennut. Jesusim okautiva: Taimaktauk aglaksimagivok: Gude Naleket oktorniarnago: Kingorngane Satanasim aitipa kakkaksoarmut kingiktorsoarmut, sillarsum attannioningit tamaita ănanauninnelo tapsomunga attautsikut kemmergotipeit, okautivlugo: Makkoa attannioningit tamaita ănanauningillo illingnut tuñijomavakka, uvamnut tuñijaungmetta, is-

Digitized by Google

sumamniglo tuñivakka piomajamnut. Maña pamangavigijomagumga tuksiarvigivlunga; Makkoa tamaita tuñijomavakka illingnut, tamaita piksariniartattit. Jesusib tava okautiva: Satanase, uvamnit aularit, aglaksimangmet? Gude Naleket tuksiarvigivlugo kissiet kivgartorniarpet. Satanasim oktortañe tamaita nagamigit, mañakut kemekpa kemavlune. Ahak, Engelit tikkipæt kivgartorlugo.

§. 13.

Joh. I. 19—28.

Tamedsa Johannesim unipkausinga, Judikut Jerusalemiut tillingmagit ajokertuijut (ikkajortingillo) Levitit Johañesemut, imak apperikovlugo: Kinavit? nellagut okarpok: Kristuseungilanga. Apperigivæt: Kinavime? Eliaseovit? kioveit: aukak taimnaungilanga. Nellautaijovit tikkituksauvlutit? kioveit: Aukak. Ama appersorpæt: Kinavime? uvaptingnik tilliklertut kannok kioniaromavittigik? illingnik kannok okarkit? Kioveit: Ajokertuijub nippinga innukangitome, sorlo Nellautaijok Jesaiase okartok:

Digitized by Google

Nalekam apkotiksanga akiksorsiuk. Tillijaujulle Farisæerinit pijut. Tapkoa appersorpæt okautivlugo: Sõg Babtisivit, Kristuse unginavit, Eliaseunæglonĕt nellautaiunæglonĕt? Johanesib kioveit okarlune: Immermut Babtisivunga, illitaringitassele akkonapsingnepok. Taimnauvok kingunipkut kaijok, sivunimnetok, tapsoma ittiggagutingit singejarlugik nellokotivunga. Tamedsa tamat taimailivok Betabarame, Jordanim akkiane, Johannesib Babtisivingane.

§. 14.

Joh. I. 29—51.

Uvlum aipangane Jesusib nellipsartane Johannesib tækkova, okarlune: Ahak, Gudib saugarsunga sillarsoarmiut ajorninginnik kakkaktok. Tavamnaavok okautigilauktara: Angut kingunipkut kaijok sivunimnetok, pilerkartinanga-ĭlaurame. Illitarilaungitara; Israelib kinguvãngianut illitarijaukovlugo, immermut Babtisiartorpunga. Johannese ama unipkalerpok okarlune: Annerneck ting-

Digitized by Google

niatut Taubetut, killangmit akkartok, tapsomalo kanganelertillugo tækkolauktara. Illitaringikalloarpara, immermut Babtisiartorkojima imăk okautivănga: Tækkoleruit Annernerum akkarvigijanganik kangiuninganiglo, taimnauvok Babtisijok Annernermut ajunginermut. Tækkolauktara okautigilauktaralo, tamna Gudim Erngneringmago.

Uvlok aipangane ama Johañese illiñiartingne illagællugik, tagvanenivok. Jesuse pissuktok tækkogamiuk, okarpok: Ahak, taika Gudib Saugarsunga. Illinniartæk marruk taipkoa taimak okartok tussarpæk, Jesuselo mallikpæk. Jesusele keviarpok malliktingne tækkogamigik, apperivæk: kina kennerpitikko? kiovæk: Rabbi, imaipok Ajokertuijok, kikkunekit? Kiovæk tækkojartortikko. Inninga tækkojartorpæk, uvlorlo taimna uvlilerpuk uvloklilermet. Mattominga Johannesemit tussartuk, Jesusemiglo malliktuk aipanga Andreaseojok, Simonib Petrusib nukka. Angajune Andreasib tikkikarpa okautivlugo: Messiase nennivavut, imaipok Kristuse, imaglonĕt Saimanelik. Jesusemullo pitipa. Jesusib tækkogamiuk,

Digitized by Google

okautiva: Simoneovotit Jonasim erngninga, kefassemik attekarniarpotit (imaipok kairtomik). Kautuarmingmet, Jesuse ama Galilæamut aijomagame, Filippuse naipipa, okautivlugo: mallinga. Filippusele Betsaidamiojok, Andreasiblo Petrusiblo iglugaseksoarmiokattinget. Nathanaele Filippusib naipipa okautivlugo: Nennilaukpavut Mosesim perkojangine, nellautaijullo aglaktamingne okautigilauktanget Jesuse Josefim erngninga, Nazaremiok. Nathanaelib kiova okarlune: Nazaretemit kañok ajungitomik piviksauva? Filippusib okautiva: tækkojartoruk. Nathanaelib tikkimāgo Jesusib tækkogamiuk, okautigiva: Ahak, tamedsa Israelitit idluartok, uivelungitok. Nathanaelim apperiva: nakit illitarivinga? Jesusib kiova okautivlugo: Filippusib kaikolaukartinæk, napartub feigeliksam. attanetillutit, tækkolauktagit. Nathanaelib kiova okautivlugo: Rabbi, Ajokertuijok, ahamerik Gudim Erngnerivātit, Israelemiullo attannerivatit. Jesusib kiova okautivlugo: Napartub Feigeliksab attanetillutit tækkolaurapkit, okautigapkit, okperpotit; tamattomanget tatamīniarnar-

Digitized by Google

nersamik tækkojomarpotit. Okautivlugolo: Ahammerik, ahammerik okautivapse: Mattoma kingorngane killak angmajok tækkojomarpasse, Gudiblo Engelinne kangattartut akkartullo Innum Erngninganut.

§. 15.

Joh. II. 1—11.

Uvlut pingasulermetta Nullianiktokartok, (nerrimarlutik) kaname Galilæametome, Jesusim arngna tagvanetok. Jesuselo illiñiartingillo kaikogiveittauk Nulliarelitainartungnut. Weinemik immiksamik ajorsalermetta, Jesuse Arngnæt okautiva: Ukkoa Weinemik immikseroput. Jesusib kiova: Arngnak, illingnut sullivik? nelliunera sulle nelliutingilak. Arngnæt Kivget okautiveit: suñamik tapsoma perkoppasse, piñiarsiuk. Tagvanetitaujulle arvengeggit iñekarvit ujarket, Judikut sujungersautingita illusinginut, nungulutik tapkoa marroglonēt pingasullonēt oktutit iñangit ullipkisongojok. Kivgennut Jesuse okarpok: Imertautit ukkoa immermik

immersigik. Tapkoa immerpeit ullipkidlugit. Okautiveit: Kalluluse nerkiksallijomut ãtsititse, atsivut tagva. Nerkiksallijub imek Weiniolertitaujok olauramiuk, nakkillo pijok nellogamiuk, kivget immermik kallulauktut nellungilæt, niksak nerkiksallijub kaikova, okautivlugo: Weine mamarnek illunatik sivorliotilerpæt, imeragungnerangettalle mamainersak pitipæt; Igville weine mamarnek kingorliotipet. Taimak Jesuse sivorlermik tattamminiarnartullijok Kaname Galilæametome, ajugakanginine sakkertipa, illiniartingita okperivæt.

Digitized by Google

AGLAIT PINGAJUET.

Sivorlermik anniviksiormetta aipanga nelliutitinago.

§. 16.

JOH. II. 12—25.

Mattoma kingorngane Kapernaumut attälerpok, arngnælo kattangutinelo, illiñiartinelo illagællugit, tagvane akkunekka-ĩngilet. Judikut anniviksiorvietta kattimaviksanget nelliutilermet. Taimaitomik Jesusetauk takpaunga Jerusalemut aigivok. Kattimavingmut itterame, tuktuvangnik, Saukkenniglo, tingmitseñiglo Taubinnik niurvgotiggit naipipeit, kĕnaujenniglo tauksejut. Tava aklunatsennik ipperautsiorpok, tamaita annitipeit kattimavingmit, saukkello, tuktuveillo illautillugit, kĕnaujeñik tauksejut kĕnaujakotingit serkitiveit, ikpættingit orrotidlugit. Taubinnik niorvgotiggit okautiveit: Tamakkoa añitissigik, Atatama iolunga niuverviotiniarasiuk. Illinniartingita erkarpæt ag-

Digitized by Google

leit, imak aglaksimajut: Iglut pivlugo illungertornerub nungutipãnga. Judikut kiovæt okautivlugo: Kannoetomik tattaminiarnartitsijomavit, tautuktilluta taimailioravit? Jesusib kioveit okautivlugit: Kattimavik una asserorsiuk, uvlunne pingasunne amanappartitsomagivara. Judikut okarput: Kattimavik una okkiut marrungnik ungniakattartut pingasujortullo (46) sennavæt, igville uvluñe pingasuñe nappartitsomaviuk? Timiminik okarpok taivlugo kattimavingmik. Tokkungajuñit makkimet, illinniartingita erkarpæt, taimak okautilaungmagit, aglaillo Jesusiblo okauserilauktangit okperiveit. Añiviub kattiviane Jerusaleметillugo, unnuktut okperivæt, tattamminiarnartitangit tækkogamikit. Jesusible añerpanaigituinarpeit, tamaita kausimagamigit. Innungmullo nellonerkajaujariakangilak, innuit illunamasiatik illungit nellunginamigit.

Digitized by Google

§. 17.

Joh. III. 1—21.

Farisæerine Angutekarpok, Nikodemusemik attelingmik, Judikunne Kappitaujomik. Uñuame taipsoma Jesuse tikkipa okautivlugo: Ajokertuijok, ajokertuijovlutit Gudemit pijotit kausimavaptigit, illiktut tattamīniarnartitsijokarajalaungilak Gudim aiparingippago. Jesusib kiova okautivlugo: Ahamērik, ahamērik okaupagit, nutamik erngniangongitub, Gudib Nalegauninga tækkuniængila. Nikodemusim okautiva: Innuk kannok erngniangojuksauva iñukoarlune? ama arngname timanut itfertuksauva erngniangolunelo? Jesusib kiova Ahammerik, ahammerik okaupagit: Immermut Annernermullo erngniangongitok, Gudib nalegauninganut pijauniængilak. Uviningmit erngniangojok, uviniovok; Añernermille erngniangojok, añerniovok. Nutamik erngniangojuksaujose okautigapkit, tattamīniarnæk. Annore issumaminik nakit annordlerpok, sulluksung-

Digitized by Google

ninga tussaralloarpet, nakkille pingmanget, namullo aingmanget, nellovet. Taimainivuttauk illunatik annernermit erngniangojut. Nikodemusib kiova okautivlugo: kannorle tamanna illingalerpa? Jesusib kiovlugo okautiva: Israelib kinguvangita ajokertortigivātit, tamanna nelloviuk? Ahammerik, ahamērik okaupagit: Kausimajaptingnik okarpogut, tækkojavullo okautigivavut, unipkauserijaptingnik okperingilase. Nunnab pinginnik okautijarangapse, okpinginapse, kannok okperajarkise, killaubpingiñik okautijomagupse. Killangmut kangattartokangilak, killangmit akkartok kissime, tamedsa Innum Erngninga killangmetok. Sorlo Kuglugiangojartok innukangitome Mosesib nappartilaukpa, taimaktauk Innum Erngninga nappartitaujomarpok: Tapsomunga okpertut illunatik assiokonnagit, nungusuitomigle innogutekarkovlugit. Sillarsoarmiut Gudib taimak nægligiveit, Erngnetuane tunnivlugo, taipkonunga, illunatik tapsomunga okpertut assiokoñagit, nungusoitomigle iñogutekarkovlugit. Gudim Erngnine nuñamut tillilaungila, innuit erkartorlugit asserorkov-

Digitized by Google

lugit, Sillarsoarmiut tapsomunga pialijaukovlugit. Tapsomunga okpertok erkartuiviojomangilak: okpingitorle erkartortisimavok, Gudim Ernguetuanget attinganut okpiginame. Tamedsa erkartuiviksauvok, Kaumajok nuñamut pigalloartok, sillarsoarmiulle Tãrsoak næglingnersarivæt kaumajomit pinniarnitik ajormetta. Kaumajok ajortulliartub õmigiva, kaumajomullo aijomangilak, pinniarninne pidlartaukonnagit. Idluartulliartorle kaumajomut pivok, pinniarninne sagvartaukovlugit, Gude aiparivlugo pinniaramigit.

§. 18.

Joh. III. 22—36.

Mattoma kingorngagut Jesuse illinniartinne illagivlugit Judæamut pivok, tagvanerlerpok Babtisilune (illinniartinigut). Johañesetauk Babtisivok Enome, Salim erkane, tagvane immiliksõngmet: Tagvunga pivut Babtitaujomavlutik (Johannesemut). Taipsomane Johannese sulle parngnanertimaving-

Digitized by Google

mut pittitaungitok. Johannesim illiñiartingit Judikullo ingmingnut okalerput sujungainermik (Baptitaunermik). Johañesemullo pivut okautivlugo: Ajokertuijok, ahak Angut Jordaṇim akkiane neijuket okautigijet Babtisilertok, illunatik tikkipæt. Johannesib kioveit okarlune: Innuk ingminik pingilak sumik tunnijaungikune killangmit. Illipse nangminek tussarpapsinga okarama: Kristuseungilanga, sivurngagulle tillijaujunga. Nullieksalik uiksauvok, uiksable illænnarijanget naipertorpa uiksab nippinga kuviaisutigingārlugo. Mannakut kuviaisungnera tamaña tikkisimavok. Taimna aglisinartotovok uvangale mikliartortovunga. Takpanget pijok tamaiñut Nalegauvok; Nuñamit pijok, nuñatuinnauvok, nunnab pingiñik okarpakkivok; Killangmille pijok tamainit anginerovok. Tækkojaminiglo, tussartaminiglo okarpakkivok, okausingillo nalektaungilet. Okausinginnigle okpertub, Gude miksekartotojok okautigiva. Gudib tillijanget Gudim okausingit okautigiveit, Gudim annernermik oktutinut tunningimago. Erngnine Atatab nægligiva, tamaita

Digitized by Google

tunnilaukpeit aggangīñut. Erngninganut okpertok nungusuitomik innogutekarpok: Erngninganulle okpingitub, innogut tækkoniængila, Gudib ningausinget kollangiatsainarpa.

§. 19.

Joh. IV. 1—42.

Nalegak mañа kausimagame. Farisæerit tussaumalermetta Jesusim illinniartingillo Babtitangillo Johañesemit ununerseñik; (Jesusele nengminek Babtisingitok, illinniartimigut). Tava nunna Judæa kemmekpa, ama Galilæamut aigivok. Nunnale Samaria apkotigijariakarpa. Samariab iglugaseksoangita illangit tikkipeit, Sicharmik attiggit, nunnab taipsoma erkãne, Jakob tunnilauktanga erngnerminut Josefemut. Jakoble immertarvivininga tagvanetok. Jesusele aulannermut merngortorame immertarviub kiglinganut ingipok, uvlok ketterarermet. Tagva Samariamiok arngnak immertartok tikkilerpok. Jesusim okautiva: im̄inga. Illinniartingit iglugaseksoarnut nerkiksarsini-

Digitized by Google

ariartortut. Samariamium arngnab okautiva: sõg uvamnut immitaujomavit? Judiogavit, uvangale Samariamiut arngnangetta illanget? Samarittillo Judikullo ingmingnut illagẽgiakangimetta. Jesusib kiova okautivlugo: Gudib tunnerguta kausimagungne, kina illingnut immitaujomajok illitarigalloarungne, tuksiarvigijomavet immerunk innogutelingmik tunniniarpãtit. Arngnab okautiva: Nalegak, kallutiksakanginavit, im̃ertarviglo una ittingmet, nakit immerkarkit innogutelingmik? Atatagilauktaptingnit Jakomit anginerovit? Taipsoma tunnilaukpãtigut immertarvingmik mattominga, nangminerlo mattomanget immilauktok kittorngangillo nersutingillo. Jesusib kiova okautivlugo: ominga im̃ermik im̃ilauktok kingorngagut, ama immeruleromagivok: Im̃ermigle tunnijomajamnik im̃ertok im̃eruleromangilak issokarniængitomut, immerle tuninniartara illuagut Puailaviojomarpok im̃ogutemut issokarniængitomut puailajuksauvlune. Arngnab kiova: Nalegak, immermik taimaitomik tunninga, ama immerukonnanga, ovungariakarkonnanga kallujartorlunga.

Digitized by Google

Jesusim okautiva: Uit kaikojartoruk uvamnullo kaigina. Arngnab kiova okautivlugo: Uikangilanga, Jesusib kiova: Kiglinganik okartotit, uikarnæk okaravit. Tellimannik uikalauktotit, mannalo neijortet uigingilet; taimak kiglinganik. okartotit. Arngnab okautiva: Nalegak, Nellautaijotit tukkissivagit. Sivorlivut Kakkame tamane tuksialauktut Gudemut, illipsele okarpose: Jerusalemē kissime tuksiarviovok. Jesusib kiova: Arngnak, okperinga, nelliutijomarpok, kakkame tamane Jerusalemēlonēt Atata tuksiarvigingilasse. Tuksiarvigijasse nellovasse, uvagulle tuksiarvigijavut nellungilavut, piulijiksak Judikunnit pingmet. Nelliutsomarporle, mannalo nelliusimavok, okpernartut tuksiartut annernermut illungertornermullo Atata tuksiarvigiomarpæt, taimaitullo naleluartut Atatab piomaveit. Gude annerniovok, tapsomunga tuksiartut añernermut miksekartovlutik tuksiarvigijomarpæt. Arnab okautiva: Messiase, Kristusemik attelingmik tikkitsijok kausimavara, taipsoma okautijomarpātigut tamaiñik tikkikune. Arngnak Jesusim okautiva: Taimna uvangaujunga

Digitized by Google

illingnut okartunga. Taimak okartillugo, illiñiartingita tikkipæt, tattaminiarvigællugo arngnamut okarmet. Imagle okarvigingilæt: kañok apperivit, kañorlo okautiviuk? Arngnab inamertautine tagvunga kemmekpa, iglugaseksuit innunginnut okariartorpok, imak: Kaititse innuk tækkojartorsiuk, illusikka tamaita taipsoma taivlugit okautilaukpänga, Kristuseungimangæt? Iglugaseksuit iñungita annivigivlugo tikkinniarpæt. Tikkikarnago illinniartingita iñapæt okarlutik: Rabbi, ajokertuijok, nerillerille. Kioveit: nerkiksakarpunga kausimangitapsingmik. Tamanna pivlugo illiñiartut ingmingnut okarput: Nerkiksamik kaitsijokalaunerka? Jesusib kioveit: Tagva nerkiga, tilliklertima perkojangit mallikiugit piomajangillo nãniarapkit. (Ama okautiveit) Illipse nangminek okangilase? Takkit sittamæt näpetta, kattersivik nelliutilarpok. Ahak, okautivapse: uititse, perorsevik tækkusiuk, perrotut kakkorsivut kattersivingmut pilugit. Kattersijok akkiksarsivok, kattersivlunelo perortañik iñogutemut nungusuitomut: Karngatitsijorlo kattersijorlo kuviaisukattigengai-

Digitized by Google

arlutik. Tagvane okautsit ukkoa nellautsilerput: una karngatitsivok, ingnale kattersivok. Kattersiartorkolaukpapse sennangitapsingnik, assise señalaukput, illipsele sennamajunginut tikkipose. Samarittille unnuktut iglugaseksoarnit taipkonanget okperilerpæt arngnab okausingit pivlugit okauingmagit: Illusikka tamaita taivlugit okautilaukpãnga. Samarittit tikkinamitsuk tuksiarvigivæt uvlijomavlutik uvlunik marrungnik tagvane uvlivok. Okausingillo pivlugit unnunerset okpilerput. Arngnamullo okarlutik: Manna okausitit kam̃agijungnerlugit okpilerpogut, nangminek tussaraptigo, nellojungnerhello, ahammerik una Kristuseojok, sillarsum innungita Piulijinget.

§. 20.

Joh. IV. 43—54.

Uvluk marruk nãngmeñik, tagvanget aularpok, Galilæamut pivlune. Jesus nangminek okarame: Nellautaijuk nunnamine nalektaungilak. Galilæamut pingmet Gali-

Digitized by Google

læamiut illelliorpæt, tattam̄iniarnartitangit tamaita tækkolauramikit Jerusalem̄e Kattimavingmetillugo, tapkoalo kattimavingmenamik. Jesuse ama Kanamut Galilæametomut im̄ermik Weiniolertitsivingminut pivok. Attanniub kivganga erngnelik kannimajomik Kappernaume tagvanetok. Tapsoma tussaumagamiuk, Jesuse Judæamit Galilæamut pingmet, tuksiarvigiartorpa, erngnine in̄uliartortaukovlugo tokkokasengmet. Jesusible okautiva: Tattam̄iniarnartullo, nellunaikutiksello tækkungikupsigik, okperomangilase. Attan̄iub kivganget okautiva: Nalegak erngnera tokkokartin̄ago taunungalerit. Jesusib kiova: Ailerit, erngnerit in̄olerpok. Jesusim okausinga angutib tapsoma okperiva, ailerdlune. Taunungalertillugo kivgangita parpæt okautivlugolo: Erngnerit in̄olerpok. Taipkonunga uvlub nellonaikutanga apperkotigiva, kan̄ong-ilingmet piungnermanget. Kiovæt: Ikpeksak, uvlub nellunaikuttanga arvengemit aggalermet kan̄imasinget kemmekpa. Anguta erkaivok taipsomane piungnertomik, Jesusim okautingmago: Erngnerit innolerpok. Tava okpilerpok

Digitized by Google

iglomiokattiñelo illunatik. Tamedsa Jesusib tattañiniarnartitanget aipa, Judæamit, pigame Galilæamut.

§. 21.

Joh. V. 1—47.

Mattoma kingorngane Judikut kattimavinget nelliutingmet, Jesuse takpaunga Jerusaleñiut aivok. Jerusalemme Sauket itterkattarvinget kiglingane Tessekartok Ebræit taivæt Betesdamik, tellimanik innilingnik. Taipkonañe unnuktut kañimajut nellajut, tautungitut, tussiætullo, uvingerosimajullo, immiub aulatauninganik uttakkijut. Kakkugo Engele akkarpok tessemut, immanga aulatidlugo. Immek aulatingmago kingorngane, sivorliovlune missikpok piungnerpok kañoetomik kannimasilik. Tagvane innuk kannimaluklune nellalauktok okkiut tellimaujortut pingasuertorlutik sittamaujortullo. Tamna Jesusim innangajok tækkogamiuk, kañimakamerungnertovaksoak tussaumaleramiuk, okautiva: piungneromavit? Kannima-

Digitized by Google

jub kiova: Nalegak, innuk aulaleranget, innungmik ikkajortiksakangilanga Tetsimut missiktiksamnik, missigiartorasuartillunga, assima ingiarpãnga. Jesusim okautiva: Makkitit, aumitit tigullugit aularit. Tagvainak innuk tamna piungnĕrpok, aumittine piveit aularpok. Uvlerle Sabbateojok. Piungnĕrtok Judikut okautivæt: Uvlome Sabbateongmet, idluangilak, aumittit nangmakangne. Kioveille: Piungnĕrtitsijima imak okautivãnga: Aumittit tigullugit aularlutillo. Judikut appersorpæt: Kina una innuk illingnut okartok: Aumittit tigullugit aularlutillo? Piungnĕrtuble kausimangila kinansia, Jesuse assinginnut aingmet, innugiartorsuit tagvanemetta. Mattoma kingorngane Kattimavingme Jesusib naipinamiuk okautiva: Ahak, piungnĕrpotit, ajortulliarnæk sugaluarkonnæk. Innuk tamna Judikuūnt okariartorpok Jesusib piungnĕrtitanga. Tamanna pivlugo Jesuse Judikut piugalerpæt tokkotsomavlugo, taimailingmago sabbateme. Jesusible kioveit: Atataga uvlut tamaita pinniarpok, uvangalo pinniarivunga. Tamanna pivlugo Judikut pigannerterput tokkumiar-

Digitized by Google

lugo; Sabbate issumagingimago, Gudelo Atataminik taingmago, Gude adsijijomavlugo. Jesusib kioveit okarlune: Ahamerik, ahamerik okaupapse: Erngnek issumaminik sumik pinniængilak, tækkojanale Atatame pinniartangit: Tamna sumik pinniaranget, Erngningatauk pinniarivok. Erngnine Atatanget nægligigamiuk, piniarnine tamaita tækkotipeit tapsomunga, anginersello sulle nellojungnertijutigijomaveit tattaminiarkovluse. Sorlo Atatab tokkungajut tuppaktipeit omartilugillo; taimaktauk Erngninget omartipeit piomajanne. Atata erkartuingilak, Erngninele erkartuisungotipa tamainnut; Erngnine illunatik nalekovlugo, sorlo Atata nalekpæt. Erngnermik nalengitub Atatatauk nalenginiva, tapsominga tilliklertok. Ahamerik, ahamerik okautivapse: Okautsimnik tussartok tillijimnullo okperlune innogutekarpok nungusuitomik, erkartortamut pingilak, tokkomille pivok inogutemut. Ahamerik, ahamerik okautivapse: Uvlup nellunaikutaksanga nelliutsomarpok, nelliusimavok tagva, tokkungajut tussaromarpæt Gudib Erngninget nippinga, mattominga tus-

Digitized by Google

sartut innoniaromarput. Sorlo Atata innogutekarpok illumine; taimaktauk Erngnermut tunnilaukpa innogutekarkovlugo illumine, innungniglo erkartuisungotipa, innum erngneringmago. Tamanna tattamminiarinasiuk; uvlub nellunaikutaksanga nelliutsomarmet, illuvernetut illunatik tapsoma nippinga tussaromarpæt, annijomärpullo, ajungitulliartut makkitsomarput inoguteling-mut mungusuitomut, ajortulliartulle erkartuiviksauvlutik. Issumamnik sumik piiiængilanga. Tussartamnik erkartuivunga, erkartuiviga idluarpok. Perkojara mallingilara, Atatable tillijima perkojanga. Uvamnik (kissima) okaruma, okausera okpernængilak. Assima okautigivänga, okausingalo okpernartok kausimavara, uvamnik okaleranget. Illipse Johannesemut tilliklerlauktose, miksekartomik taimna okartok. Uvangale innungnut okautigijariakangilanga, taimaitomigle okarpunga piulijaukovluse. Taimna Johannese ikkomavlune kaumavlunelo nenneroalauktok, illipselo taipsoma uenneruta kuviaisutigijomalauktasse killamiarsuk. Uvangale anginersamik okautigijikarpunga

Digitized by Google

Johannesemit. Atatama tattamminiarnartekolauktangit uvamnut nãniarlugit, ipkoa tattamminiarnartitama okautigivãnga. Atatablo uvamnik tilliklertub okautigigivãnga. Tapsoma nippinga tussangitsainarpasse, tautualoneĉt tækkolaunginivasse. Okausingalo illummigingilasse, tapsoma tillilauktanga okperinginapsiuk. Allakapsane (Gudim okausingane) kenuerpose, tapkonane iñotekaromarasugelluse, makkoninga nellagut okautigivãnga. Uvamnulle kaijomangilase innogutekaromavluse. Iñungnut nertortaujomalaungilanga. Kausimavapsele, Gudib næglingninganik illummiutekangitose. Atatama attingane tikkitunga, illelliungilapsinga; assiga tikkitsomarpet attermine, taimna illellioromarpasse. Kannok okperomavise, illipsingnut nertortigapse, nertornartorlo Gudemit kissianit pijok kennernago? Atatamut passidlaromarpapse issumaniarase: Assima passidlarpãse tettigijapse Mosesib. Mosese okperigupsiuk, okperijomavapsingatauk uvamnik aglalaungmet. Taipsomale aglangit okperinginapsigik, kannorle okperijomavissigik okautsikka.

Digitized by Google

§. 22.

Luk. III. 19—20. Math. IV. 12—17. Mark. I. 14—21, 22. Luk. IV. 14—32.

Taipsomane Herodesim Attangit settamat illangeta, Johañese parngnanersimavingmut pitipa, suadlarmago nukkæt Fillipusib nullia, Herodiase pivlugo, ajortulliarningit tamaita pivlugit. Tagvale ajortulliarniñe illaveit mattominga ajortulliamik, Johannese parngnanersimavingmut pitilugo.

Johannese pititaujok parngnanersimavingmut, Jesusib tussaramiuk, Añernerub pitsartuninganut ama Galilæamut utterpok, tapsomalo erkãnetut illunatik tussaumavæt. Illiniarvingiñelo ajokertuivok, iñuit illunatik nakorivæt. Nazaretemullo pivok perorvingminut. Illuserminut sabbateongmet, illiñiarvingmut itterpok. Nikkovimet aglangit attuaromangmagit, tuñivæt nellautaijum Jesaiasim aglangiñik, makperamigit, okautsit ukkoa nellaupeit, imak aglaksimajut: Nalekam Añerninga kollimnepok, taimaitomik saimar-

Digitized by Google

kautsiñik tussarnertuñik Gudib Nalęgauninganik, imak okarlune: Nellintingmet Gudib nalegauninga kaglilerpok, kakkialeritse, (ablatsamik issumakaritse) okautsit tussarnertut okperissigik.

§. 23.

MATH. IV. 18—22. MARK. I. 16—20. LUK. V. 1—11.

Jesuse Galilæam imarbinget sinane pissukame, angutik nukkarĕk tækkovæk, Simon, Petrusemik attibsalik, nukkangalo Andrease; nullutsettik kivitipakit imanut mingeriarniaramik. Tagvanget sivorliolerame, assiæk nukkarĕk tækkogivæk, Jakobuse, Zebedæusim erngninga, nukkalo Johannese, angutik illagællugo, umiakotometut, nullutsettik killaijardlugit. Inugiartorsuit nimniutimatsuk, Gudim okausingit tussaromavlugit; umiakotomut ikkivok Simonib pinganut, tamna okautiva imarbikpakkovlugo. Ingidlune inuit ajokertorpeit umiakotomit. Okarerame sorerame, Simonemut okarpok:

Digitized by Google

Iñarbikpalerit, ittijomut nullutsesse kivitissigik mingeriarkovluse. Simonib kiova okautivlugo: Ajokertuijok, uñuak navlugo pinnasuaralloarpogut, angenarlutalo: Okautsille naleklugo, nullutset kivitiniarpakka. Kivitinamikit, mingeriavaksuit piveit, nulluangit alliktordlutik. Umiakotomiut assitik kaikoveit, amuarkattikumavlugit. Tikkinamikit umiakototik ussilerpakit pukkivlugik. Tamaña Simonib Petrusib tækkogamiuk, Jesusib ittigangiñut pallarpok, okarlune: Nalegak keñenga, iñovunga ajortolik: Kvaksarame, umiakattinelo illunatik, mingeritset uñuksigamikit pijerkattigeklutik: Taimaktauk Jakobuselo Johañeselo, Zebedæusim erngnæk, Simonib piñasuarkattik kvaksalerpuk. Jesuse Simonemut imak okarpok: Erksiniarnæk, mattoma kingorngane iñungnik pilarpotit. Ama tapsomunga Andreasemullo okarpok: Malliktinga, iñungnik aulasariatitsongovaptik. Jakobuselo Johañeselo kaikogivæk. Umiakototik nunnalitillugiglo, perkotitik tamaita kemmekpakit malliklugolo. Zebedæusim erngnækita augutik umia-

Digitized by Google

kotomut kemmekpæk, kivget illagivlugit, Jesuselo mallikivæk.

§. 24.

MATH. IV. 23, 24. MARK. III. 7—12. LUK. VI. 17—19.

Mattoma kingorngane Jesusib Galilæab nuñanga tamat aulava, illiñiarvingmelo ajokertorlugit, Nalegaunermiglo okautsinnik tussarnertunnik okautilerpeit, sunatuiñarmut kañimajut iñungnetut iñuliługit. Tattamminiarnartitangit tussaumaveit Siriamiut illunatik, ajulertullo sunatuinarmut äniagit, satanasegillo, illissimailingajullo, tummaujullo tapsomunga ätipeit, tamaita iñuliveit. Jesusele illiñniartinne illagivlugit immarbiub sinanut aivok. Iñugiartorsuittauk mallikpæt Galilæamit, iglugaseksuinnillo tellimaujortunnit, Judæamillo, Jerusalemmillo, Idumæamillo, Jordanim akkianelo; Tirusib Sidoniblo erkængnetut, iñugiartorsuit, tattamminiarnartitangiñik tussartut, tikkipæt. Illiniartinne okautiveit, umiaramik pigilerkovlugo, iñungnut

Digitized by Google

nimniutitaujomananne. Unnuktut innulingmagit, ãniajut illunatik tikkipæt aktoromavlugo: Pitsartojok tapsomanget añingmet, tamaita piungnertipeit. Añernernut makkojungnartuñut kappiaisuktisimajut piungnertitauvut. Annernerit makkojungnartut tækkojarangamitsuk, pamakvigivæt niplerdlutik okarput. Gudim Erngnerivãtit. Iñerterpeille nellojungnertaujomananne.

§. 25.

Math. V. 6, 7. Mark III. 13—19. Luk. VI. 12—17, 20—49

Iñugiartorsuit tækkoga migit, kakkamut majorarpok tuksiariartordlune: Unnauk nãva Gudemut tuksiarlune. Kaulermet, illinniartinne kaikoveit piomajane, kaikojangitalo tikkipæt. Tapkunanget arkangemit aggartut añeriveit, neijortigitsainarkovlugit, tailerlugillo tillijennik, okariartortitsomavlugit; pitsartutitsomavlugillo, kannimanningit pejarkovlugit, añernerillo idluitut annikovlugit.

Digitized by Google

Tamedsa attingit: Simon, Petrusemik taijak, nukkalo Andrease; Jakobuselo, Zebedæusim erngninga, nukkalo Johañese, tapkoa marruk atserarpæk Boanergesmik, imaipok, kallub kittorngæk; Filippuselo, Bartolomeuselo, Tomaselo, Matheuselo, Zoelneriojok; Jakobuselo, Alfeusib erninga, Simonelo Zelotesemik attelik, Judaselo Tadeuse, Jakobusib nukka, Judaselo Isckariote, pititsijok (Jesusemik). Taipkoa illagivlugit attersalerpok, naksam illanganut pivlune, illiñiatigaseit iñugiartorsuillo tagvane kattimavut tussaromavlugo, innulijaujomavlutiglo tapsomunga kañimañermingnit. Ingilerame illiniartingita tikkipæt, tapsoma ïsikita tækkunarpeit, imak okarlune.

Pilloridlarput aglujut añernerme; Killaub nalegauninga pigileramitsuk. Pilloridlarput kiksartut: Mañigortaujomarmetta. Pilloridlarput keñuetut: Nuna pigileramitsuk. Pilloridlarput kăktut iñeruktullo Gudim idluarijanganut: Illuñertaujomarmetta. Pilloridlarput napkiniktut: Napkigijaujomarmetta. Pilloridlarput ivsornaituñik omættigit: Gude tækkojomaramitsuk. Pillorid-

Digitized by Google

larput ullapirsaijut: Gudib kittorngangiñik taijaujomarnetta. Pilloridlarput uñangmiklertaujut idluarnek pigællugo: Killaub nalegauninga pigileramitsuk. Pilloridlarpose, innuit omigippasse. aviluselo, suadlarppasselo, attiselo tainerlukpattigik sorlo ningaktut, Iñum Erngninga pivlugo; uvanga pivlunga mittautigikppasse unangmikppasselo, sunatuinnarniglo okarnerluvigippasse sæglulutik: Alliatitse, mannigoritselo, kuviaisugitse, okigiseritse: akkiksasse angidlaromarmet killangme. Taimaktauk nellautaijut sivorlisse unnangmigiveit. Kappianamek agluitosse; mañigorviojomerapse. Kappianamek pekalluartosse: kãleromarapse. Kappianamek illipse, tamattomanetilluse ijudlartosse; keavluse uguadlarapselo. Kappianemik illipse, innuit illunatik okautigiluarpasse. Taimaktauk sivorlingita imailiveit nellautaijioluktut.

Nunnab tarriogivãse. Tarriok pitsartujokarerpet, sumut ama pitsartutitauneijarpa? Attoreksaujungnerpok, egiteksauvlune iñungnut tullereksauvok. Sillarsoarmiut kaumanerivãse. Iglugaseit kakkab kanganetut tæk-

Digitized by Google

kuksausuertuksaungilet. Nenneroak ikkinginivæt, kattaujam attanut illivlugo, nenneroarvingmulle pivok, iglometut tamaita kaumartipeit tagva. Taimaktauk nenneroasse kaumarille innungnut, ajungitulliarnisse tækkokovlugit, Atatasse killangmetok nakorekovlugo. Pejaijartorasugingilapsinga perkojennik, nellautaijullonēt aglanginnik. Pejariartungilakka, namaksilugit pinniarpakka. Ahamerik okautivapse: Killaglo nuñalo nungukartinnagik, perkojet aglangit mingnek, tittarsuglonēt nunguniængilak tamakkoa illunatik namaksekartinagit. Manna perkojet ukkoa illanganik mingnermik nalengitok, innuit taimak ajokertorlugit, tamna mingnermik taijaujomarpok killaub nalegauningane. Nalektorle, taimaglo ajokertuijok, tamna angijomik taijaujomarpok killaub nalegauningane. Okautivapsele: Idluarnerungikupse aglangnik illisimajunnit Farisæerinnillo, killaub nalegauninganut piniatsengilase. Tussalauktosse sivorlise okautsaungmetta: Innuarniarnæk: Inuartorle erkartorvingmut pijeksauvok. Uvangale okautivapse Kattanguminut ningartok, erkartorving-

Digitized by Google

mut pijeksauvok. Kattanguminulle Racha (unaluk) okartok, kaggimiovingmut pijeksauvok. Sillaitomigleokartok, egiteksauvok korkomut ikkomalingmut ikkoalaklugo. Tamanna pivlugo tunnergotit illijomagungne altaremut, tagvaneloerkaiguit, kattanguvit passivãtit, tunnergotit altab sanganelerle, kattangutillo saimarsa-riartorlugo; tunnergotillo tunniartorlugo piuk. Illingnut akkerartortok saimaniaruk aiparilutit sulle apkome, akkerartortingnut unnertojaukonæk kiglissiniortomut, kiglissiniortublo pitiniaratit kivgaminut, tapsoma parngnanersimavingmut egilutit. Ahamerik okautivagit: Tagvanget annititauniængilatit, kenaujet naggatiksanget akkillerkartinnagit.

Tussalauktose sivorlisse okautsaungmetta: Arngnarniarnæk anguniarnæglonẽt. Uvangale okautivapse: Arngnamik tækkunartub arnarniaromavlugo, tapsoma arnarniareriva omamine. Tallerpiub ĭsivit asserorniarpattit, peruk egilugolo, ajunginersauvok illingnut, timivit illanga asserorpet, timit tamat perkoñago ãniatitsivingmut. Tallerpilonẽt aggakpit asserorniarpattit, nakkarkit egilug-

Digitized by Google

illo. Ajunginersauvok illingnut, avativit illanget asserorpet, timit tamat perkoñago ăniatitsivingmut. Taimaktauk okarsimagivok: Nulliaminik avitsijub tuñiñerpa aglangnik avitsitikseñik. Uvangale okautivapse: Nulliaminik avitsijub (anguniartokangipet) nulliarek asserorpok; avitamiglo nulliektok nulliarek asserorivok.

Ama tussarmijose, sivorlisse okautsaungmetta: angălungniarnæk, Gudemulle angăleruit malligeksarivattit okausitit. Uvangale okautivapse: Angălungniatsengilase (Gudim attinga taivlugo) killangmiglonĕt, Gudim iksivautaringmago; Nuñamiglonĕt, ittiggangita ikovragingmatsuk; Jerusalemiglonĕt, attannersum iglugaseksoaringmagit: Niakorniktauk angălungniarnæk, nujak attauserlonĕt kakkorsinginangne kernersinginangnelonĕt. Okausisse imailerle: Ahaila, ahaila; Aukak, aukak: Tappikket idluitomit pivut.

Tussalauktose okausekartomik ĭse, ĭsemik, kigut, kigumik (akkiksakalarpok). Uvangale okautivapse: Idluitulliartippasse akiviginiarasigik. Ullutsekut tallerpikut erksartaug-

Digitized by Google

uit, igloatauk mañilermigiuk. Annorarniglo arksartauguit, ulliksuittauk pigiliuk. Meilemik attautsemik aiparikojauguit, marrungnik aipariuk. Illingnit sumik tuksiartok tuñiuk; allarniarnagolo attartoromajok illingnit.

Tussalauktose okausekartomik: Iñukattit tuglit nægligiuk, omigijittit omigiuk. Uvangale okautivapse: Omigijisse nægligissigik, illipsingnut okausiluktut saimartissigik: Illipsingnik omisuktut ajungiviginiarsigik: Illipsingnik kiksartitsijut uñangmijisselo tuksiarutigissigik (Gudemut) kittorngarilerkovluse Atatapse killangmetub. Tapsoma avagiveit kujalingitut ningaktullo, sekkenine nuekova ajortunullo ajungitunullo, sillalukojigivok idluartunullo idluangitunullo. Illipsingnik nægliktut kisseta nægligigupsigik, kañoetomik akkiksakaromarkise tagga? Zoelnerillo taimailiunginivet? Ajortulliartuttauk nægligijittik nægligiveit. Kattangutisse kisseta illæñarnerigupsigik, sumik piarealingmik pivise? Zoelnerillo taimailiunginivet? Pitsiartipsingnut pitsiakattarupse, kañoetomik kujalinekalarpise? Ajortulliartuttauk

Digitized by Google

taimaitsainarivut. Illipsingnut uttertitsijut attarsitikupsigik, kanoetomik kujaliñekalarpise? Ajortulliartuttauk attartortilaungmingmetta, taimaikuarenik uttertitsiviokovlugit. Tamaña pivlugo omigijisse næglingniarsigik, pitsiarluselo, taungniaritse uttertitsivioniarasuginnase: Akkiksasse angidlaromarpok tagva, Kotsingnerub kittorngarijomarpãse. Tamaña pivlugo namaksileritse, sorlo Atatasse killangmetok namatsainarpok, nãpkingnikluselo, sorlo Atatase nãpkingniktotovok.

Ipaksiniarsigik tuñitiksasse, tuñiñiarasigik iñungnut nakorijaujomalluse. Taimaipet, akkiksakangilase Atatapsingnit killangmetomit. Taimak pivlugo tunijiguit tuñitikseñik, nipsautsiarkoñæk sivonerne, takkormortotut illiñiarvingne iglullo akorngane, nakorijaukovlutik iñungnut. Ahañerik okautivapse: Akkiksatik piarerpæt. Tunnitiksennik tuñijiguit, saumit aggaktit nellolaule tallerpit aggakpit tuñergutanik: Tuñitiksettit sagvartaukoñagit, Atatavit sagvangitomik tautuktub akkilleromarpãtit sagvartome.

Tuksiarlutit takkormortutun-ïniarnæk, taipkoa nængerlutik tuksiarlutiglo pivut il-

Digitized by Google

liñiarvingnelo iglullo sängine, tautugaujomavlutik iñungnut. Ahañerik okautivapse: Akkiksatik piarerpæt. Igville tuksiaromagnit iñiksarnut itterina, upkuangalo parngnanerlugo, Atatet sagvangitome tuksiarvigiuk, Atatavillo sagvangitomik tautuktum akkilleromarpätit sagvartome.

Tuksiarapse okausisse amisuliniarasigik nellojutitut: Taipkoa tussartaunasugivut okausekarangamik amisunnik. Tamaña pivlugo taipkotitunak-ituksaungilase: Atatapse attoriakartasse kausimava tuksiarvigekartiñago. Taimak pivlugo imak tuksiaritse: Atatavut killangme! akkit nakorijaule, nalegaunit kaigiarle, perkojettit malliktaulit nunname sorlo killangme; uvlome piksaptingnik tunnittigut, ajornivut issumagijungnerkit, sorlo uvagut uvaptingnut ajortut issumagijungnerpavut; oktorlungnartomut pitinata; piulittigullo ajortunit. Nalegaunek, pitsartunerlo, ãnanaunerlo, pigigangue issokangitomut. Amen! Innuit tamarninginnik issuñagijungnerupsigik, Atatapsetauk killangnetum issumagijungneromarpäse tamarnipsingnik: Innuille tamarningiñik issumagijungnerniengi-

Digitized by Google

kotomut kemmekpæk, kivget illagivlugit, Jesuselo mallikivæk.

§. 24.

MATH. IV. 23, 24. MARK. III. 7—12. LUK. VI. 17—19.

Mattoma kingorngane Jesusib Galilæab nuñanga tamat aulava, illiñiarvingmelo ajokertorlugit, Nalegaunermiglo okautsinnik tussarnertunnik okautilerpeit, sunatuiñarmut kañimajut iñungnetut iñulilugit. Tattamminiarnartitangit tussaumaveit Siriamiut illunatik, ajulertullo sunatuinarmut äniagit, satanasegillo, illissimailingajullo, tummaujullo tapsomunga ätipeit, tamaita iñuliveit. Jesusele illinniartinne illagivlugit immarbiub sinanut aivok. Iñugiartorsuittauk mallikpæt Galilæamit, iglugaseksuinnillo tellimaujortunnit, Judæamillo, Jerusalemmillo, Idumæamillo, Jordanim akkianelo; Tirusib Sidoniblo erkængnetut, iñugiartorsuit, tattamminiarnartitangiñik tussartut, tikkipæt. Illiniartinne okautiveit, umiaramik pigilerkovlugo, iñungnut

Digitized by Google

nimniutitaujomananc. Unnuktut innulingmagit, ãniajut illunatik tikkipæt aktoromavlugo: Pitsartojok tapsomanget aningmet, tamaita piungnertipeit. Aĕrnernut makkojungnartuñut kappiaisuktisimajut piungnertitauvut. Annernerit makkojungnartut tækkojarangamitsuk, pamakvigivæt niplerdlutik okarput. Gudim Erngnerivãtit. Iñerterpeille nellojungnertaujomanane.

§. 25.

Math. V. 6, 7. Mark III. 13—19. Luk. VI. 12—17, 20—49

Iñugiartorsuit tækkoga migit, kakkamut majorarpok tuksiariartordlune: Unnauk nãva Gudemut tuksiarlune. Kaulermet, illinniartinne kaikoveit piomajane, kaikojangitalo tikkipæt. Tapkunanget arkangemit aggartut aĕneriveit, neijortigitsainarkovlugit, tailerlugillo tillijennik, okariartortitsomavlugit; pitsartutitsomavlugillo, kannimanningit pejarkovlugit, aĕnernerillo idluitut annikovlugit.

Digitized by Google

Tamedsa attingit: Simon, Petrusemik taijak, nukkalo Andrease; Jakobuselo, Zebedæusim erngninga, nukkalo Johañese, tapkoa marruk atserarpæk Boanergesmik, imaipok, kallub kittorngæk; Filippuselo, Bartolomeuselo, Tomaselo, Matheuselo, Zoelneriojok; Jakobuselo, Alfeusib erninga, Simonelo Zelotesemik attelik, Judaselo Tadeuse, Jakobusib nukka, Judaselo Iskariote, pititsijok (Jesusemik). Taipkoa illagivlugit attersalerpok, naksam illanganut pivlune, illiñiatigaseit iñugiartorsuillo tagvane kattimavut tussaromavlugo, innulijaujomavlutiglo tapsomunga kañimañermingnit. Ingilerame illiniartingita tikkipæt, tapsoma ïsikita tækkunarpeit, imak okarlune.

Pilloridlarput aglujut añernerme; Killaub nalegauninga pigileramitsuk. Pilloridlarput kiksartut: Mañigortaujomarmetta. Pilloridlarput keñuetut: Nuna pigileramitsuk. Pilloridlarput kăktut iñeruktullo Gudim idluarijanganut: Illuñertaujomarmetta. Pilloridlarput napkiniktut: Napkigijaujomarmetta. Pilloridlarput ivsornaituñik omættigit: Gude tækkojomaramitsuk. Pillorid-

Digitized by Google

larput ullapirsaijut: Gudib kittorngangiñik taijaujomarnetta. Pilloridlarput uñangmiklertaujut idluarnek pigællugo: Killaub nalegauninga pigileramitsuk. Pilloridlarpose, innuit omigippasse. aviluselo, suadlarppasselo, attiselo tainerlukpattigik sorlo ningaktut, Iñum Erngninga pivlugo; uvanga pivlunga mittautigikppasse unangmikppasselo, sunatuinnarniglo okarnerluvigippasse sæglulutik: Alliatitse, mannigoritselo, kuviaisugitse, okigiseritse: akkiksasse angidlaromarmet killangme. Taimaktauk nellautaijut sivorlisse unnangmigiveit. Kappianamek agluitosse; mañigorviojomerapse. Kappianamek pekalluartosse: kæleromarapse. Kappianamek illipse, tamattomanetilluse ijudlartosse; keavluse uguadlarapselo. Kappianemik illipse, innuit illunatik okautigiluarpasse. Taimaktauk sivorlingita imailiveit nellautaijiolluktut.

Nunnab tarriogivãse. Tarriok pitsartujokarerpet, sumut ama pitsartutitauneijarpa? Attoreksaujungnerpok, egiteksauvlune iñungnut tullereksauvok. Sillarsoarmiut kaumanerivãse. Iglugaseit kakkab kanganetut tæk-

Digitized by Google

kuksausuertuksaungilet. Nenneroak ikkinginivæt, kattaujam attanut illivlugo, nenneroarvingmulle pivok, iglometut tamaita kaumartipeit tagva. Taimaktauk nenneroasse kaumarille innungnut, ajungitulliarnisse tækkokovlugit, Atatasse killangmetok nakorekovlugo. Pejaijartorasugingilapsinga perkojennik, nellautaijullonēt aglanginnik. Pejariartungilakka, namaksilugit pinniarpakka. Ahamerik okautivapse: Killaglo nunalo nungukartinnagik, perkojet aglangit mingnek, tittarsuglonēt nunguniængilak tamakkoa illunatik namaksekartinagit. Manna perkojet ukkoa illanganik mingnermik nalengitok, innuit taimak ajokertorlugit, tamna mingnermik taijaujomarpok killaub nalegauningane. Nalektorle, taimaglo ajokertuijok, tamna angijomik taijaujomarpok killaub nalegauningane. Okautivapsele: Idluarnerungikupse aglangnik illisimajunnit Farisæerinnillo, killaub nalegauninganut piniatsengilase. Tussalauktosse sivorlise okautsaungmetta: Innuarniarnæk: Inuartorle erkartorvingmut pijeksauvok. Uvangale okautivapse Kattanguminut ningartok, erkartorving-

Digitized by Google

mut pijeksauvok. Kattanguminulle Racha (unaluk) okartok, kaggimiovingmut pijeksauvok. Sillaitomigleokartok, egiteksauvok korkomut ikkomalingmut ikkoalaklugo. Tamanna pivlugo tunnergotit illijomagungne altaremut, tagvaneloerkaiguit, kattanguvit passivãtit, tunnergotit altab sanganelerle, kattangutillo saimarsa-riartorlugo; tunnergotillo tunniartorlugo piuk. Illingnut akkerartortok saimauiaruk aiparilutit sulle apkome, akkerartortingnut unnertojaukonæk kiglissiniortomut, kiglissiniortublo pitiniaratit kivgaminut, tapsoma parngnanersimavingmut egilutit. Ahamerik okautivagit: Tagvanget annitituniængilatit, kenaujet naggatiksanget akkillerkartinnagit.

Tussalauktose sivorlisse okautsaungmetta: Arngnarniarnæk anguniarnæglonĕt. Uvangale okautivapse: Arngnamik tækkunartub arnarniaromavlugo, tapsoma arnarniareriva omamine. Tallerpiub ĭsivit asserorniarpattit, peruk egilugolo, ajunginersauvok illingnut, timivit illanga asserorpet, timit tamat perkoñago ãniatitsivingmut. Tallerpilonĕt aggakpit asserorniarpattit, nakkarkit egilug-

Digitized by Google

illo. Ajunginersauvok illingnut, avativit illanget asserorpet, timit tamat perkoñago ãniatitsivingmut. Taimaktauk okarsimagivok: Nulliaminik avitsijub tuñiñerpa aglangnik avitsitikseñik. Uvangale okautivapse: Nulliaminik avitsijub (anguniartokangipet) nulliarek asserorpok; avitamiglo nulliektok nulliarek asserorivok.

Ama tussarmijose, sivorlisse okautsaungmetta: angãlungniarnæk, Gudemulle angãleruit malligeksarivattit okausitit. Uvangale okautivapse: Angãlungniatsengilase (Gudim attinga taivlugo) killangmiglonĕt, Gudim iksivautaringmago; Nuñamiglonĕt, ittiggangita ikovragingmatsuk; Jerusaleñiglonĕt, attannersum iglugaseksoaringmagit: Niakorniktauk angãlungniarnæk, nujak attauserlonĕt kakkorsinginangne kernersinginangnelonĕt. Okausisse imailerle: Ahaila, ahaila; Aukak, aukak: Tappikket idluitomit pivut.

Tussalauktose okausekartomik ĭse, ĭsemik, kigut, kigumik (akkiksakalarpok). Uvangale okautivapse: Idluitulliartippasse akivigiarasigik. Ullutsekut tallerpikut erksartaug-

Digitized by Google

uit, igloatauk mañilermigiuk. Annorarniglo arksartauguit, ulliksuittauk pigiliuk. Meilemik attautsemik aiparikojauguit, marrungnik aipariuk. Illingnit sumik tuksiartok tuñiuk; allarniarnagolo attartoromajok illingnit.

Tussalauktose okausekartomik: Iñukattit tuglit nægligiuk, omigijittit omigiuk. Uvangale okautivapse: Omigijisse nægligissigik, illipsingnut okausiluktut saimartissigik: Illipsingnik omisuktut ajungiviginiarsigik: Illipsingnik kiksartitsijut uñangmijisselo tuksiarutigissigik (Gudemut) kittorngarilerkovluse Atatapse killangmetub. Tapsoma avagiveit kujalingitut ningaktullo, sekkenine nuekova ajortunullo ajungitunullo, sillalukojigivok idluartunullo idluangitunullo. Illipsingnik nægliktut kisseta nægligigupsigik, kañoetomik akkiksakaromarkise tagga? Zoelnerillo taimailiunginivet? Ajortulliartuttauk nægligijittik nægligiveit. Kattangutisse kisseta illæñarnerigupsigik, sumik piarealingmik pivise? Zoelnerillo taimailiunginivet? Pitsiartipsingnut pitsiakattarupse, kañoetomik kujalinekalarpise? Ajortulliartuttauk

taimaitsainarivut. Illipsingnut uttertitsijut attarsitikupsigik, kanoetomik kujaliñekalarpise? Ajortulliartuttauk attartortilaungmingmetta, taimaikuarenik uttertitsiviokovlugit. Tamaña pivlugo omigijisse næglingniarsigik, pitsiarluselo, taungniaritse uttertitsivioniarasuginnase: Akkiksasse angidlaromarpok tagva, Kotsingnerub kittorngarijomarpäse. Tamaña pivlugo namaksileritse, sorlo Atatasse killangmetok namatsainarpok, näpkingnikluselo, sorlo Atatase näpkingniktotovok.

Ipaksiniarsigik tuñitiksasse, tuñiñiarasigik iñungnut nakorijaujomalluse. Taimaipet, akkiksakangilase Atatapsingnit killangmetomit. Taimak pivlugo tunijiguit tuñitikseñik, nipsautsiarkoñæk sivonerne, takkormortotut illiñiarvingne iglullo akorngane, nakorijaukovlutik iñungnut. Ahañerik okautivapse: Akkiksatik piarerpæt. Tunnitiksennik tuñijiguit, saumit aggaktit nellolaule tallerpit aggakpit tuñergutanik: Tuñitiksettit sagvartaukoñagit, Atatavit sagvangitomik tautuktub akkilleromarpätit sagvartome.

Tuksiarlutit takkormortutun-ïniarnæk, taipkoa nængerlutik tuksiarlutiglo pivut il-

Digitized by Google

liñiarvingnelo iglullo sängine, tautugaujomavlutik iñungnut. Ahañerik okautivapse: Akkiksatik piarerpæt. Igville tuksiaromagnit iñiksarnut itterina, upkuangalo parngnanerlugo, Atatet sagvangitome tuksiarvigiuk, Atatavillo sagvangitomik tautuktum akkilleromarpãtit sagvartome.

Tuksiarapse okausisse amisuliniarasigik nellojutitut: Taipkoa tussartaunasugivut okausekarangamik amisunnik. Tamaña pivlugo taipkotitunak-ituksaungilase: Atatapse attoriakartasse kausimava tuksiarvigekartiñago. Taimak pivlugo imak tuksiaritse: Atatavut killangme! akkit nakorijaule, nalegaunit kaigiarle, perkojettit malliktaulit nunname sorlo killangme; uvlome piksaptingnik tunnittigut, ajornivut issumagijungnerkit, sorlo uvagut uvaptingnut ajortut issumagijungnerpavut; oktorlungnartomut pitinata; piulittigullo ajortunit. Nalegaunek, pitsartunerlo, ãnanaunerlo, pigigangne issokangitomut. Amen! Innuit tañarninginnik issuñagijungnerupsigik, Atatapsetauk killangnetum issumagijungneromarpãse tañarnipsingnik: Innuille tañarningiñik issumagijungnerniengi-

Digitized by Google

kupsigik, Atatapsetauk issumagijungnerniænginivãse tamãrnipsingnik. Nerringitaraigupse añuniarase takkormortotut, kenatik tautorlertipeit nerringitarangamik, iñungnut tautugaukovlugit. Ahamẽrik, okautivapse: Akkiksatik piarerpæt. Nerringitaraiguit, niakut mingoaruk ermiklutillo, nerringinernik tækkoterkonæk iñungnut, Atatangnulle sagvangitometomut: Atataville sagvangitomik tautuktub, akkilleromarpãtit sagvartome.

Perkutinnik pikuminartuñik kattersijuksaungilase nuñame, kaurulillo marngertornerublo asseroreksangiñik, tigliktullo piomajeksangiñik tigliklugit. Perkutinigle pikuminartuñik kattersoiniaritse killangme, kaurulillonẽt marngertornerublonẽt asserojuireksanginnik, tigligajuktullo piomasoreksanginnik tiglingneræt ajulerlugit: Perkutisse neijormattigik omættipse. Ĩse timib kaumarninga ĩpok, Ĩsit idluarune, timit illunane kaumaromarpok: Ĩsit nellangaikune, timit illunane tãromarpok. Kaumajorle illungnetok tãrsikpet, tãrsoak ingminik kañok angitigiva? Angajokængnut marrungnut kivgartortokarniængilak, attausek omigilarpalonẽt, aipa nægligilugo; uvalo attausek un-

Digitized by Google

agilarpa, aipanga nachogilugo. Gudelo nuñab pingillo attautsekut kivgartorlugit sapperpose. Tamaña pivlugo okautivapse: Inosisse pivlugo siarklerniarase, nerkiksapsingniglonĕt iñiksapsingniglonĕt, timipselonĕt añoraksangiñik. Iñosisse ajunginerongilet nerkikseñit? Timisselo ajunginerongilet annoratseñit? Tingmitset killaub attanetut nautsertorissigik, karngatitsingilet, perorsejekseñik kattersinatiglo keñatullivingmut: Atatapselo killangmetub nerritipeit. Taipkonanget ajunginerongilase? Kina illase ingminik tapperomava tallitut attautsemik takkitigijomik, taimak siardlerotigigalloarpa? Sogle añoratset siardlerotigivissigik? Paunaujaujartut, nunnab merkungit kannok perortut tækkunarsigik sennangilet, peraingilellonet. Okautivapsele: Salomolonĕt pinnarnadlartok añorariksimangitok taipkoa illangætitut. Iviksuket nuñametut uvlome perortut, kaukpelle kieksaumut egiteksaujut, Gudib taimak pinnernartinamigit; añorartitsomanginersarivăse? Okpernekitose tagva! Taimak pivlugo issumañerlugaselo imak okarase: Sumik nerrijomarkita? Su-

Digitized by Google

miglo immeromarpita? Sumiglonẽt anoraksakaromarkita? makkoa tamaita nellojut piñasuarpeit? Atatapsele killangmetub kausimavãse taimaitomik ajorsartose. Gudib nalegauninga idluarningalo pinniarkarsigik, tuñijaujomarpose tamakkoninga tamainnik. Taimaimet, kauksak issumaginasiuk, kauksak piksaminik pinnialermet. Namakpok, uvlut illunatik ingmikut piñiarviojarangeta koksesungnartomik.

Passiklerniarase, passijikatsengilasetauk. Erkartuiniarase, erkartuiviojomangilasetauk. Issumagijungneritse, issumagijaujungneromarposetauk. Tuñititse tunnijaujomarpose. Kañoetomik passiklerpose, passijaujomarposetauk. Oktutipsingnut oktorviojomarivose: oktomik tættætomik nakkittersimajomiglo aulajomiglo ullipkittartomik sãpsingnut tunnijomarpãse. Okautsinnik adsijektuñik okautiveit: Tautungitok tautungitub apkotagut tessioromavauk? Tamarmik kattangniengilæk ittersamut? Illiñiartok ajokertortiminit anginerongilak: namaksivorle, illinñiartok ajokertortimitun-ĭkune. Kattanguvit ĭsinget sarmiktavininga sõg tækkoviuk,

Digitized by Google

auvek Isingnetok mallagingiket? Kannorle kattangutit imak okautsemaviuk: ovetsiare kattangutiga, sarmiktaverngit isingnit peromaavara, ahak, auvek Isingnepok; takkormortutit! auvek Isingnit perkaruk: kingorngagut kattangavit sarmiktavininga perasiarlugo piuk.

Ivsornaitok tuñiniarasiuk kingmiuut, sappangasselo eginasigik kningeggiunut, ittigangiñut tullerortaukoñagit, savigiluselo allikkoromavluse. Tuksiaritse, tuñijaujomarpose. Kennaijaurise, nennijomarpose tagva: Aviloritse, upkuerutsaujomarpose tagva. Tuksiartok pilarpok; kennailartorle nennaitlarpok; Avilortorlo upkuerutsaularpok. Ignub kia illiapse, erngminget tuksiarvigippage hakkojamik, ujarkamik tunnigerpauk? Autlisakamiglonet tuksiarvigippago, kuglugiangejartomik tunninerpauk? Illipse, ajorakloartose, kittorngase tunnigapsigik tunnergutiñik ajungitunnik: Anginersamiglo Attatapse killangmetub tuksiarvigijinne tuninerpeit ajungitunnik? Taimaimet, innuit ilanoetomik pinniarkogupsigik illipsingnut,

taimaktauk pigissigik. Tamedsa perkojet nellautaijullo aglangit.

Ittervikitokut itteritse, ittervik nerotongmet, apkosinerlo sillingmet, äniatitsivingmut sängmijok, unnuktorsuit tamanna attorpæt. Ittervigle nerokipok, apkosinerlo amipok, innogumut sängmijok, ikkitulle nagvarivæt. Kamatitse nellautainarluktunnik, taipkoa stuket aminginnik annorakardlutik tikkipäse, illumikulle kesuktorsovut sorlo amerlut. Sullinermingnit illitarilerpase. Paungot meiniggit Dorneñit pejalerpattigik? Feigillonet Distelinit kattersorlerpattigik? Taimaktauk napartogiktut illunatik paungakarput ajungitunnik: napartorle ajortok paungakarpok ajortunnik. Napartok ajungitok ajortunnik paungakarviojungnængerpok, naparterlo ajortok paungakarviojungnænginivok ajungituñik. Napartut illunatik nellonænginivut paungamingnit. Napartut tamaita ajortunnik paungakartut kibloromarpeit, ikkomanullo egilugit. Tamanna pivlugo sullijaningnit illitarilerpasse. Innub ajungitub ajungitut sagvartipeit omame pinganit ajungitomit, innuble ajortub ajortut sagvartipeit

Digitized by Google

omame pinganit ajortomit. Omættim ullipkitarninganik kannek okarpok.

Sõg nalekamik taivissinga, nalengmagillo okautsikka? Illunatik itterniængilet killaub nalegauninganut uvamnut okartut: Nalegak, Nalegak! Atatamale killangmetub perkojanginnik nalektut kissimik. Uvloksame nelliutsomartome unnuktut imak okautijomarpãnga: Nalegak, Nalegak! Atterne nellautsitiksennik okalaungitogut? Annernekullungnik atternut annitilaungitavut? Unnuktunniglo tattaminiarnartullingitogut atternut? Akkijomarpakka: Sulle illitaringitsainarpapse, tamapse keñeksinga ajortulliartose! Tamanna pivlugo okautsimnik makkoninga tussartok malliktorlo adsigivara angumut sillatojomut iglulliortomut, tapsoma nunna itterselliorlugo illutujomik tungavilerpa kairtomut. Sillaluksoalermet, kussermello, iglo koggub suppivigiva, aulatinagolo: Annorersuillo akkunadlarlutik akingmidlarmago, iglo orrungilak, kairtomut tungalerame. Makkoningale okautsimnik tussartub mallingitublo adsigivara angut sillaitok iglulliortok siorkemmut. tunganekarame. Sil-

Digitized by Google

laluksoalermet kussermello, annorersuillo akkunadlaramik akingmidlarmago, iglo orrovok serkorpalludlarlune. Okautsillo tamakkoa Jesusib nagamigit, innuit ajokertuiningit tattaminiariveit, kimnadlartomik okarmet, aglangnik illissimajotun ajokertuingimet.

§. 26.

MATH. VIII. 1—4. MARK. I. 40—45. LUK. V. 12—16.

Kakkamit attersarmet, innugiartorsuit mallikpæt, ahak, angut kallaktok aggerpok, Jesuse tækkogamiuk, serkortorvigiva pamangavigivlugolo, tuksiarvigiva okarlune: Nalegak piomaguit, kallagungnaititsomavarma. Jesusible napkigiva, agganne issaktipeit aktorlugolo okarlune: Piomavunga, kallagungnerit! Tagvainak kallagungnersarpok taya. Jesusib innerterpa aularisarlalo okautivlugo: Udsertolerit assingnut taimak okarniarnæk, ajokertuijomut ainiarit tækkotilutillo taipsomunga, tunnergotiksarlo, Mosesib tunnerkojanga tunnivlugo, kallagungneravit

Digitized by Google

tellojungnerkovlugit. Tamnale annigame okallualerpoh taimak okautigiva, kingorngane Jesuse sappilerpok iglugaseksoarnut itternermik tækkuksauvlune. Inugaseksuit tussaromalvugo tikkipæt, innulijaujomavlutiglo kannimalaurnermingnit tapsomunga. Jesusele tautuktinagit innukangitomut aivok tuksiardlune. Tagvungale tikkipæt tamainit.

§. 27.

MATH VIII. 5—13. LUK. VII. 1—10.

Mattoma kingorgane Jesuse Kapernaumut aivok. Tagvane sorsuktukset kappitangeta kivganga erligijangæ kañimajok tokkokaseklune, kuglualajovaksogame ãnilekteradlartok. Kappitak tamna Jesusemik tussaumalerame, Judikut angajokangit tuksiariartorkoveit Jesusemut, kivgane iñulijaujartorkovlugo. Ipkoa Jesuse tikkinamitsuk tuksiarvigivæt okarlutik: Tamaña piariakarpok iñukattivut næglingmagit, illinniarvikpullo sennalaungmago. Jesuse okarpok: Iñulijartoromavara, taingunga illagiveit. Iglunga kaglilermatsuk,

Digitized by Google

sorsuktukset kappitangeta illannarijanne illangit okariartorkoveit Jesusemut imak: Nalegak tagvungarasuarnæk, nellokotivunga itertitsaritset iglumnut. Taimak pivlugo nellokotivungalo illingnut kainermik. Okarille okautsemut attautsemut, kivgara piungnerlarpok. Uvangatauk innuvunga attannelik, kivgakarlungalo sorsuktuksennik. Illangenut okaruma: Ailerit, aigivok; ama illangenut: Kait, kaigivok; kivgamnullo sennalauruk una, sennava tagva. Tamanna Jesusib tussaramiuk tattāminiariva, keviarlune innuit malliktine okautiveit: Ahamerik okaupapse: Taimak angijomik okpernermik nagvalaungitunga Israelittine. Okautivapsele: Unugiartorsuit unnanget, pangello kaijomarput, Abrahalo Isaglo Jakolo iksivakattigeleromarpeit killaub nalegauningane: Nalegauniuble kittorngangit ajektaujomarput tartorsoarmut, keavaksoarlutiglo agleruladlaromarput.

Sorsuktukset kappitangeta Jesuse tikkimmago, Jesusib okautiva: Ailerit okperijarnik pilarpok. Kivganga nellunaikutane taipsomane piungnerpok. Tillilauktangit iglung-

Digitized by Google

anut tikkinamik, kivgak kannimalulauktok piungnertok tikkipæt.

§. 28.

MARK I. 21—28. LUK. 31—37.

Kapernaumedlune Sabbateoleranget, illinniarvingmut itterpok ajokertorpeit; ajokertutingit taipkoa tattaminiariveit: Aglangnik illissimajuttut ajokertuingimet, kimnadlartomigle okarmet. Tagvane innuk illinniarvingmetok annernermik makkojungnartomik illumiktok, tamna nipliadlarlune okarpok: uvaptingnut sugivit Jesuse Nazaremiok? Asseroriartorpittigut? Kinaujotit kausimagapkit, Gudim ajunginerivätit. Jesusible innerterpa okarlune: Okajuerit, omanget innungmit annit! Annernerub makkojungnartub anlajatidlarpa orrotillugolo akkorngannut, nipliadlarlune annivok tapsomanget, akkonnarnagolo. Illunamasiatik erksilerput, ingmingnut okarlutik; imak appersotilerput: Suna una? Suna una ajokertutäk? Annernerit makkojungnartut pitsartojomut okau-

Digitized by Google

tingmagit, nalekpæt annivlutiglo. Tagvainak pinniarningit tussaumaveit Galilæab erkanetut illunatik.

§. 29.

Math. VIII. 14—17. Mark. I. 29.—34
Luk. IV. 38.—41.

Erinesulerdlune illinniarvingmit annivok. Simonib Petrusib Andreasiblo igluængnut pivok. Jakolo Johaneselo illagællugik: Simonib sakkia (arngnak) nellajok kañimanartomut kannimavlune. Tapsominga tuavilutik okautigivæt, imnalo pivlugo tuksiarvigivæt. Jesusib tikkipa, aggangittigullo tiguva, makkitilugolo kannimajungnertipa. Tagvainak kannimanartub kemmengmago, makkipok kivgartorvigællugit.

Unnulermet, sekkenek nippisimalermet, sunnatuinarnik kannimasiggit satanasiggillo pitipeit tapsomunga. Iglugaseksoarmiut illunatik upkutsab sillatanut kattilerput: Annernekulluit unnuktut okausenarmut an-

Digitized by Google

aitimmagit, nipliadlarlutik okarput: Kristuscovotit Gudim Erngninga. Innerterlugit okarkongileit, Kristusiogame nellungimatsuk. Kannimajullo unnuktut piungnertipeit, sunnatuinarnik kannimasiggit; aggangminut tamaita pattikpeit, innulivlugillo: Nellautaijub Jesaiasim okausingit nellautsilerput, imak okartok: Sangĕnivut ingminut pitidlulugo, kannimalaurnivullo nangmakpeit.

§. 30.

Mark. I. 35—39. Luk. IV. 42—44.
Math. VIII. 18—27. Mark. IV. 35—41.
Luk. VIII. 22—25. IX. 57—60.

Kaulermet, sulle tärtillugo, makkilune annivok, innukangitomut aulardlune, tagvane tuksiarpok. Petrusiblo neijortingitalo katsungailutik mallikpæt. Nennigamitsuk okautivæt: Illunatik keñerpätit. Iñuit kennerpæt, tikkinamitsuk tagvanetilerpæt kemmektaujomannatik. Okautiveit: Iglugaseinnut kanninerujunnut aularta, tainganetauk okautsit tussarnertut okautigingmilugit in-

Digitized by Google

nungnut, Gudib nalegauninganik okarlunga. Taimak pivluga tamaunga pijunga. Galilæame tamaine illinniarvingine ajokertorlugillo, annernekulluit annitipeit.

Uvlorme taipsomane unuktome, Jesusim inugaseksuit illumajine tækkogamigit, illinniartinne okautiveit: Imam akkianut ikkarta! Aglangnik illisimajub tikkipa okautivlugo: Ajokertuijok malligomavagit aiviksarnut tamainnut. Jesusible okautiva: Terriannitset sittekarput, tingmitsello killaub attanetut, ublokarivut, Innuble Erngninga nangminerminik innangaviksakangilarlonet. Assiet illinniartime illangeta okautiva: Nalegak aikarlaulanga angutiga illuverlugo. Jesusible kiova: Mallinga, tokkungajut tokkungatittik illuveriartorlittigik, igville Gudib nalegauninganik okariartorit. Tapkoa innuit aulartinamikit, umiakotomut ikkitipæt, assingittauk umiararsuit illagigiveit. Ahak akkunaksoaralub tikkipeit, ullajujarsoarlo imarbingme, maggillo umiakotok itibsuavlugo pivæt, nangiadlalarmiglo. Jesusele umiakotum akkoane akkime sinniktok. Illinniartingita tikkipæt, tuppardlugo okautivæt:

Digitized by Google

Nalegak, piulittigut! Issumagingilaptigut umiojariavut? Okautiveit: Illipse okpernekitose! Sõg nangiarkise? Makkipok, annorelo innerterpa, imãrbiglo okautiva: Nippangerit, nippagerotillutillo! Anorekarungnerpok tava ikkoblialilarmelo. Iñuille erksidlarput, tattamãniarlarmiglo okarput: Kina una angut! Iñertermagik añoriblo imãrbiublo nalekpæk.

§. 31.

Math. VIII. 28—34. Mark. V. 1—20. Luk. VIII. 26—39.

Umiakotokut ingeravut, imãrbium akkia nut, Gergesenerit Gadarenerillo erkængnut pivut. Galilæam akkianetungnut. Umiakotomit niumet, satanaseñik pitalæk nellaupæk, illuvernit añijuk: Erksinartorsomeñik, apkut tamanna attordlugo sappernartok. Tapkoa illanget itsarnitet añernialungnik illumiktok, kellersornera ajorivæt kellaumgujeñullonet. Uñuktunik kellersortaugalloarangame parngnanersutiñut kellaumgujeñullo, tapsoma kellaumgujet kiktoraveit, parng-

Digitized by Google

nanersotit ulluktordlugit asserortipeit, nujuiserviksaulaungilak. Añoramik attungilak, iglomelo kikkajuitok, uvlullo uñuello nungullugit kakkennelarmelo illuvernetok, kaggudlartok, ujarkennut ingminik tiglujartok. Jesusele taipkoa tækkogamiko kanningitomit akpangerdlutik pamangavigiartorpæk, nipliadlarlutik okarpuk: Suñiarpaptigit Jesuse, Gudib kotsingnerum Erngninga? nelliutekartinago kappiaisuktitsartorpittiguk? Keñuvigivagit, illa okaupagit Gudeme kappiaisuktitaukoñanga. Annernerit makkojungnartut annekungmagit tapkonanget. Tapkoa illanget Jesusim apperiva: Kinauvit? Kiova: Legionemik attekarpunga uñudlarapta. Tuksiarvigivæt angijomik aulartitaukonnatik mattoma erkanit, ittijomullonĕt, erkakangitomut aulartitaukoñatik. Mattoma erkane kuingengigaseksuin-ītut nerrijut kakkame. Aĕrnekulluit illunatik tuksiarvigivæt okarlutik: Annititsomaguptigut, kuingengigaseksoarnut tapkonunga pullarkottigut. Jesusib tava perkoveit okautivlugit: Anlaritse! Annernekulluit iĭungnit annivut, kuingengigaseksoarnut

Digitized by Google

pullavut. Ahak, kuingengigaseksuit illunatik kakkam imnarsoanganit ijukkadlarput imãnut, taipkoa uñuktovaksuit, 2000 diojut ippivlutik imãne. Kuingenginnik mianersijut tamna tækkogamitsuk, kemãvut, igluga-seksoarnut aivlutik, tamanna okautigiartorpæt, iglugaseksoarmiuñut iglugasengmiunullo, kañorlo satanaselæk illijuk. Iglugaseksoarmiut illunatik tamanna tækkojartorlugo ãiivigivæt, Jesuse tikkilugo; iñuglo annernekulluerotuk naipipakit, annernevaksoakalauktok Legionemik, annoralik sillatovlune iksivajok Jesusim ittigangita sangane tækkovæt erksivlutiglo. Tamakkoninga tautulauktut okautiveit, annernekullungnik pitalingnik kannok illijungnik kuingenginiglo. Iñugaseksuit Gadarenerit illunamasiatik tamattomalo erkanetut Jesuse okautivæt kenmektigijomavlugo, erkamingnillo aularkovlugo, erksidlaramik. Umiakotomut ikkijomangmet, angutim, añernekullukiksulauktab tuksiarvigiva, neijoromavlugo okartok: Jesusible aularkova, okautivlugo: Angerarit iglungnut illangnullo, okautigilugillo, Nalekab Gudib kañoetorsoarmik pingmattit, map-

Digitized by Google

kigivlutillo. Aularpok, iglugaseiñe iglugaseksoarnelo tellimaujortuñe iñungnut okalalerpok, kanoetomik angijomik piariakartomik Jesusib pitiñago: tamattomingalo tussartut illunatik tattaminiadlarput.

§. 32.

MATH. IX. 1—9. MARK. V. 21. 2, 1—12. LUK. VIII. 40. 5, 17—25.

Umiakotomut ikkivok, ama uttimut ikardlune, innuit kuviaisungnermut illelliorpæt: Illunatik uttakkigamitsuk. Kapernaumut iglugaseksoarminut ama pigivok. Iglometok tussaumagamitsuk, iñugaseksuit kattisälerput, iñikserotisivlutik pänganelo aglæt. Ajokertorpeit. Ajokertuivlune, Farisæerit aglangniglo illisimajut iglugaseiñit taimaiñit Galilæametuñit Judæametunillo Jerusalemmillo pijut tagvane iksivangmetta; Nalekab pitsartuninga tapsomanget añivok, tamaita kañimajut iñulivlugit. Tapsomunga pijut iñuit illangit ätsivlutik tumaksajok aumitinne nellajok sittamet akkigarpæt: Tamnalo it-

Digitized by Google

tertinasuarpæt sãganut illivlugo; ittervik-sarsinginamitsuk iñungnut, iglub kanganut majoarput, angmajokut ningitipæt, iñangavialo aglæt, innuit akkornganut Jesusib sãganut. Okperusingit Jesusib kausimagamigit, tumaksajok okautiva: Erngnera, mañigolermit, ajornitit issumagijaujungnerput. Aglangnigle illissimajut illangit illumikut imak okarput: Una kañoetuñik okausekarka akkerartortunnik Gudemut? Kina ajortoerotsijok, Gude kissime? Jesusim annernermine issumangit kausisãramigit, apperiveit: Sõgle omættipsingne issumalukise? Tumaksajomut sumik okariak ajornæginerova: Ajornitit issumagijaujungnerput? imaglonêt okaudlugo: Makkitit, aumitit pikit, arvertarlutillo? Nellojungnerkovlusiuk, Innum Erngninga pitsartojokarpok nuñame ajortoerotsijomik, tumaksajomut imak okarpok: Okaupagit, makkitit, aumitit pikit angerarlutillo; tautuktillugit makkisarpok, aumittiñelo neksarlugit igliminut angerarpok, Gudelo nakoridlarpa. Innuit tamna tekkogamitsuk, tattaññiniarput, Gudelo nakoridlarpæt, innungaut taimaituñik pitsar-

Digitized by Google

tudlartuñik tunnilaungmagit: erksilerdlutik okarput: Uvlome tattaminiarnartunnik tækkolauktogut.

§. 33.

MATH. IX. 9—17. MARK. II. 13—22 LUK. V. 27—39.

Ama annigivok imarbiksub sinnanut, innuit illunatik neijortinne ajokertorpeit. Tamanna kemekkamiuk, innuk tækkova tunniorkaivingme iksivajok, Matheusemik attelik, Levisemiglonet, Alfeusim erngninga. Mallinga okautileramiuk, nikkovipok, tamaita kemeklugit mallikpa. Levisib iglome nerkikselliorpa unnuktunnik. Nerchevingme iksivatillugo, Zoelnerillo ajortulliartullo unnuktut neijorpæt, Jesuselo illinniartingillo ikterkattigivlugit nerrimavingmut: Tapsomunga malliktut unnungmetta. Aglangnik illissimajut Farisæerillo tækkogamitsuk, Zoelnerillo ajortulliartullo nerrekattigingmagit, illinniartingit avamudlarvigilerpeit okautivlugit: Sög ajokertortipse Zoelnerillo ajortulliartullo nerrekattigivlugillo imerkat-

Digitized by Google

tigivagit? Tamanna Jesusib tussaramiuk okautiveit: Maktudlartut innulijikariakangilet, kannimajut kissimik. Tamattomale tukkinga illinniartorsiuk: Napkiginek kuviagivara, tunnergutille idluarinagit. Idluartut kãikojartulaungillakka ablapsamik issumakarkovlugit, ajorniggille kisseta.

Johannesiblo Farisæerillo illinniartingit unnuktunnik nerringipaktut. Illangita tikkipæt okarlutik: Sõg Johannesim illinniartingit unnuktunnik nerringipakket, tuksiarlarmiglo unnuktunnik, taimaktauk Farisæerit illinniartingit, illiñiartittille agleratik nerrinniarlutik iñerpakpet? Jesusible kioveit: Nullianiktomut tikkitut nerrijuksaungilet kiksartuksauvet, uiksab neijortigingmatsuk? Uiksak taipkoa neijortigitillugo nerritailinek ajorpesse. Nelliutsomarpok, uiksamik aksartaularput, tagva agleromarput nerriñiaratiglo. Adsigẽktuñik okautiveit: Añoratokak illarniængilæt nutamik illaksamik; nutab allingmago nutaungitok, alliktornerlo pivalliarpok. Illartarlo idluanginivok nutaungitomut. Weinelo nutãk iñerkautiñut nutaungituñut iñertuingilæt: Weinib nutab allik-

Digitized by Google

toromangmagit imerkautit nutaungitut, weinelo kovitsainaromarpok, imerkautillo asserorlugit. Weinemigle nutamik imerkautinnut nutanut imertuivut, tamaimik asserojuikattigêkput. Weinemik nutaungitomik iminilauktok killanangilak nutamik, okarame: nutaungitok mamarnerovok.

§. 34.

Math. IX. 18—26. Mark V. 22—43. Luk. VIII. 41—56.

Taimak okautingmagit, angut Jairusemik attelik, illinniarvium angajokanga, Jesusim ittigganginnut pamangajartorpok, tuksiarvigivlugo iglominut itterkova: Panituakarame, taipsoma okkiungit arkangemit aggartut, taimna tokkokasengmet. Tuksiarvigivlugo okarpok: Nalegak, panniga tokkokasekpok; aggangnut aktoriartoruk, innulijartorlugo innokovlugo. Jesuse nikkovipok mallikligolo illinniartinne illagivlugit. Innugaseksuillo Jesuse mallikpæt nimniortidlugo. Arngnak tagvanenivok, taimna okkiut ar-

Digitized by Google

kangemit aggartut aunatsainartok, kappiaisudlarlune perkotinne tamaita nungupeit ãniarsiutilingnut sokkoserane piluartuinartorle. Taimna Jesusemik tussalerame, innuit akkorngattigut annoranget sinnagut aktoriartorpa tunnuanit, illumigut okarame: Annorangalonĕt aktorupko, piungnailarpunga. Tagvainak aunga kigikpok, timimine missigilerpok piungnerame kappiaisungnerminit. Jesuselo illumigut missigilerivok, pitsartojok ingminit anningmet. Innuit keviarpeit okarlune: Anorakka kia aktorpagit? illunatik missiarmetta, Petrusib neijortingitalo okautivæt: Ajokertuijok, innuit tettidlalarpillo nimniortipãtit, igville okarpotit: Kia aktorpãnga? Jesusele okarpok: Ahaila aktortauvunga, missigigapko, pitsartojok uvamnit auningmet. Tava keviarpok aktortine kennerlugo. Tamnale arngnab angigutilaunginamiuk, kanoetomiglo pigame kausimagamiuk; saijuklune pamangavigiartorpa, nellagullo okautiva, innuit tussartillugit unnipkalerivok, suña pivlugo aktulauramiuk, kañorlo piungnersarame. Jesusim okautiva: Pañiga kuviaisugit, okpernivit piungnerti-

Digitized by Google

pätit, ullapirsautekarlutillo aularit, kappiaisugungnerlutillo. Arngnak taimna tagvainak piungnerpok.

Sulle taimak okartillugo, illiñiarviuin angajokanget kivgangita illangit tikkiput okarlutik: Pañit tokkovok, sõg ajokertuijok pigiakattarpiuk? Tamaña Jesusib tussaramiuk, illiñiarviuin angajokanganut okarpok: Erksiniarnæk, okpitsainalerit, piulijaularpok. Angajokam iglunganut itterame, assingit itterkongileit, Petrusele, Jakobuselo, Johanneselo, Jakobusib nukka, niviarsiam anguta arngnalo, tapkoa kisseta itterkoveit. Nipsartet aulaijaludlartullo keadlartullo ugguadlartullo tækkogamigit, okautiveit: Sõg aulaijaludlarluse keadlarkise? Aularitse, niviarsiak una tokkungilak, siñitainarporle. Ijoridlarpet niviarsiamik tokkojomik nellunglinamik. Assingit tamaita añitipeit, niviarsiam anguta arngnalo illañelo illagivlugit itterpok, niviarsiab nellavianut. Niviarsiak aggangittigut tiguva, okautivlugolo: Talita kumi! imaipok: Niviarsiak okaupagit, makkitit. Añerninget uttervigiva tagva, makkisarpok arvertarlilarmelo. Nerrititapkova. Angaje-

Digitized by Google

kek tattam̄iniadlarpuk. Innerterpægle angijomik, tamanna okautigekonnago innungnut. Tamanna tussaumajaulertok nunnanit taipsomane tamaine.

§. 35.

MATH. IX. 27—31. LUK. XI. 14, 15.

Tamanna Jesusib kem̄engmago, tautungituk mallikpæk, nippekortovlutik okartuk: Jesuse, Davidim Erngninga, napkigittiguk. Iglomut ittermet, tautungituk tikkipæk. Jesusim okautivæk: Okperivikko imaitunik pinniarpaptik? Kiovæk: Ahaila, Nalegak. Ĩsikikut aktorpæk okautivlugik: Okperaptik taimaileritik! Tautulerpuk tagva. Jesusib uñipkarkongituinarpæk tamattominga, okarlune: Mianerileritik, tamañ a innungnut kausijaukonago. Tapkoale unnipkariartorpuk nuñenut taipsomane tamaiñut. Tapkoa añimenik, iñuk satanaselik okarungnængitok tapsomunga ãtipæt. Annernek idluitok annititaungmet, okarungnængitok okalerpok. Innuille tattam̄inialerput okarlutik: Taimai-

Digitized by Google

tomik tækkungitsainarpogut Israelitinne. Farisæerille okarput: Annernerit idluitut aunitipeit, taipkoa attanningeta pitsartuninganut.

§. 36.

MATH. IX. 35—38. X. 11, 1.
MARK. VI. 6—13. LUK. VIII. 1—3. IX. 1—6.

Jesuse arvertarpok iglugaseksoarne niuvervingnelo illunaitigut, ajokertuivlune illiñiarvinginne, okautsillo tussarnertut nalegaunermik okautigivlugit: Innungnelo atsuiliolungitut kannimajullo sunatuinait innuliveit. Ipkoalo arkangemit aggartut neijorivæt, arngnello illangit piungnertitangit annernekullungnit kannimalungnermillo: Taimna Maria, Magdalenamik taijak, annernekulluerotitaujok arvengemit aggartunnik, Johannalo, Kusab, Herodesib pimajinget nullia, Susannalo, assingillo unnuktut, taipkoa perkotimingnit tunnivæt. Innugaseksuit tækkogamigit näpkigiveit, perlermetta siamadlarlutiglo, sorlo sauket mianerijikangitut. Illiniartinne okautiveit: Kattersivik angijovok,

Digitized by Google

sennamajukselle ikkidlarput. Tamaña pivlugo kattersivium angajokanga tuksiarvigissiuk, senajukset tillekovlugit kattersivingminut.

Illinniartinne arkangemit aggartut kaikoveit, annernernut makkojungnartunnut pitsartojomik tunniveit annitekovlugit, ãniajullo tamaita kannimajullo tamaita innulidlarkovlugit. Arkangemit aggartut tillijet attingit tamedsa: Simon, Petrusemik taijak, nukkalo Andrease, Jakobuselo, Zebedeusim erngninga, nukkalo Jokannese, Filippuselo, Bartolomeuselo, Tomaselo, Matheuselo, Zoelneriojok, Jakobuselo, Alfeusim erngninga, Judaselo Lebbæus, Tadeusemik atibsalik, Simonelo kanamiok, Judaselo Ischariote, Jesusib pititinga.

Tapkoa arkangemit aggartut marrotidlugit, Jesusib aulartipeit, innertilaitalo okautiveit: Nellojut apkosininginnut ainiarase, Samarittillo iglugaseksuiannut itterniarase. Aititse saukennut tamarsimajunnut Israelim iglunganit pijunnut. Ajokertuijartorluse imak okaritse: Killaub nalegauninga kanmipok. Kannimajut innulidlarsigik, kallad-

Digitized by Google

lartut kallagungnertissigik, tokkojullo omartissigik, annernerillo idluitut annitissigik. Akkillernago pigapsiuk, akkillernagolo tunnissiuk. Kĕnaujennik kakkortaniglonĕt aupaluktenniglonĕt kannujenniglonĕt neksarniarase ingerartilluse, ajaupiatuinarmik; ikpiarsuliarase, kakkojaliaraselo, ittiggagusiaraselo, attortasse kisseta; anoratsængnik marrungnik attorniarasetauk: Senamajok ñerkiksaminik piariakarmet. Iglugaseksoarnut iglugaseinullonĕt itterupse, kiglissiniaritse tagvane ittervigiariakartomik, taipsomanetsainaritse aulakarase. Iglomut itterupse, iglub tamattoma innungit sallutikissigik. Tamattoma iglub innungit pillorikpetta, ullapirsautisse taipkonunga piomarpok. Pilloringipetta ullapirsautipse uttervigiomarpăse. Illangita illellioromangippasse, okausisselo tussaromangippagit, annititse tagvanget iglomit iglugaseksoarnillonĕt, ittikkese señerkarningit señejarsigik nellojungnerotiksanginnut. Ahammerik okautivapse: Sodomiblo Gomorablo nuñagik, pidlartaunikinersaujomarpuk erkartorvium uvluksangane iglugaseksoarnit ukkonanget.

Digitized by Google

Ahak, saukettut tillivapse amerkut akkorngañut. Tamaña pivlugo sillatusaritse kuglugiangojartuttitut annerpanerkititsele taubitut. (akkigiojartutut) Iñungnigle illimasuleritse, kiglisiniarvingmingnut taipkoa ātitsomangmasse ipperartordluselo illinniarvingmingne. Attañernullo Attañersoarnullo ātitsomarpāse pivluñga, taipkoa nellojut nellojungnerotiksangiñut. Atippasse kiglissiniartuñut, sivoraniarase kannoetomik sumiglonēt okausiksakarapse, tavanetualerupse tuñijaujomarpose kiosiksapsingnik. Illipsingnik okangitose, Atatapsele annerninget okartipāse. Kattangutib kattangutine tokkomut pititsomarpa, erngninelo angutæt: Angajokattiglo kittorngangita illaratsautilarpeit tokkokovlugillo, illinnatik ōmigijomarpāse attera pivlugo. Sokkosijuitok naggatiksamut pilloriktitaujomarpok. Iglugaseksoarne tagvane kappiaisuktippasse, assiennut keñatitse. Ahañerik okautivapse: Israelittit iglugaseksoangit ingerajarervigingilasse Iñum Erngninga tikkekartinago. Illiñiartok illiñiartiminit ajunginerungilak, kivgarlonēt nalekaminit anginerunginivok. Illin-

401291

Digitized by Google

niartok illiñiartimitun-ïkune, kivgarlo nalekamitun-ïkune, namaksivok. Iglum angajokanga Beelzebumik taigamitsuk, iglomiokattingit taimak tainajarpeit. Tamaña pivlugo erksiginiarasigik. Sagvangitut illunatik sakkertitaujomarput, angigutsijullo illunatik nellunatsengilet. Tartome uvamnit tussartasse okautigissigik kaumajome, ïsipjutaujut tussartasse okautigissigik iglut kanginne. Erksiginiarassigik timinik tokkotsijut, tarngninnigle tokkotsinek ajormetta, anginersamigle taimna erksigissiuk, timiniglo tarngniñiglo assertortitsinek sappingitok ãnianartovingme. Kutsertæk marruk kênaujarersungmik attautsemik akkeharpangilæk? Ukkoa illangellonêt nunnamut kattangniængilak Atatapse perkungippago. Nutsesse illunatik kittitaumavut; tamaña pivlugo erksiniarase, kutsertavaksoarnit ajunginerogapse. Tamaña pivlugo uvamnik okausilik innungnut, okautigijomavara Atatamnut killangmetomut. Uvamnigle missiutilik iñungnut, missiutigijomarparatauk Atatamnut killangmetomut. Ullapirsaiartorasugingilapsinga nuñamut. Ullapirsaiartungitunga, saviksoar-

Digitized by Google

migle pititsivlunga: tikkinama, erngnek illumiutidlugo angutanut, pañiglo arngnamut, okkoarlo sakkianut; inub omigijingit iglomiokattingita. Anguminik arngnaminiglonĕt uvamnit næglingnersab erligingilănga. Erngnerminiglo pañiminiglo uvamnit næglingnersab erligingilănga. Seningajuksaminik (kappiaisutiksaminiglonĕt) nangmagomangitok, uvamniglo malligomangitok erligingilănga. Inoserminik ivlertsijub, taimna assiujijomarpa; Innoserminik assiujijub uvanga pivlunga nachvaromarpa. Illipsingnik illelliortub illelliorivănga; uvamnigle illelliortub tilliklertok uvamnik illellioriva. Nellautaijomik illelliortok, nellautaijotut akkiksakalarpok, idluartomiglo illelliortok, idluartongmet, idluartotut akkiksakalarpok. Ukkoararsuit illanganik imertitsijok Ermusiarsum immanganik niglinartomik, illiniartigigapko, ahamerik okautivapse, akkengartauniængilak.

Okautsinne perkojenne Jesusib nagamigit illinniartiminut arkangemit aggartunnut tagvanget aulalerpok, ajokertuivlunelo okausiartorpok iglugaseksoanginnut. Taipkoale

Digitized by Google

aularput iglugaseittigut ingeravlutik, imak okarput: Assianik issumakaritse! Okautsinnik tussarnertunnik okautiveit, annernerit idluitut unnuktut annitipeit, kañimajullo unnuktut mingoarutiksamut mingoarpeit, innulidlarlugillo illunane.

§. 37.

Luk. VII. 11—18.

Mattoma kingorngane iglugaseiñut Nainemik attelingnut aivok, illiñiartiñe uñuktut iñugaseksuillo illagællugit. Iglugaseit itterviuget tikkiñago, ahak, tokkojok akkigarlugo añipæt. (illuveriartordlugo) Taimna arngnæt erngnetuariva uigarniolarmelo; innugaseksuittauk illagivæt iglugaseinit. Nalekable tækkogamiuk illapsugidlarpa okautivlugo: Arnak, kearnæk! Iklervik tikkilugo aktorpa, tessiktut nokkarput. Jesuse okarpok: Nukakpiak, okaupagit, makkitit! Tokkojok tagva makkipok okallilarmelo; arngnanut tuñiva. Illunatik erksilerput, Gude

Digitized by Google

nakoridlarpæt okarlutik: Nellautaijorsub tikkipātigut, Gudiblo innutitañe nellipsarpeit. Okauserlo tamaña (Jesnse pivlugo) tusaumajaulerpok Judæame tamaiñe, erkanetunnelo kunnenne tamainne.

§. 38.

MATH. XI. 2—30. LUK. VII, 18—35.

Tamakkoa tamaita Johannesemut illiñiartingita unipkariveit. Kristusib piñiarninginnik Johañese tussarame parngnanersimavingme, illinniartingne marruk kaikovæk, taipkoa Jesusemut tillivæk, imak apperijaukovlugo taipkungnunga: Tikkitsomarnialaukpit assigivātillonēt neriugijapta? Angutik taipko Jesuse tikkinamikko, okautivæk: Johannesib Babtiterijub tillivātiguk illingnut, imak apperijaukovlutit uvaptingnut: Tikkitsomarnialaukpit assigivātillonēt neriugijapta? Taipsomane kañimajut āniajullo uñuktorsuit iñuliveit, añernerillo idluitut añitipeit, tautungitullo uñuktut tautuktidlugit. Jesusib kiovæk, okautivlugik: Johañese āma okaut-

Digitized by Google

sertortikko tækkojaptingnik tussartaptingniglo: Tautungitut tautulerput, tussiætut pissulerput, kalladlartullo piungnerput, tussilartut tussalerput, tokkungajut omarput. Aglujullo okautsauvut okautsiñik tussarnertuñik. Pilloridlarporlo sinaungalungitok uvamnik. Johannesib tillijæk uttermenik, Jesuse okalerpok iñungnut Johannesemik, okarlune: Inukangitomut suna tækkojartorpissiuk? iviksoak añorib aulartanga sunatuinarnut? sunalonĕt tækkojartorpissiuk? Iñuk añorariktok? Ahak, annorariktut ikligijamingnut iñuniartut, attanersuit iglunginnĕitsongavut. Sunalonĕt añivluse tækkojartorpissiuk? Nellautaijok (nellautikseñik okartok) tækkojomavissiuk? Illa okautivapse: Nellautaijomit angnerojok? Taimnaujok aglait okautigijanget: Ahak, Engeliga sivunernut tillivara, apkotikset sivunerne ăkiksorkovlugo. Ahamĕrik okautivapse: Arngnennit erngniangojokangilak Johannesemit anginerojomik. Johañesemit Babtiterijomit nellautaijokangilak anginerojomik: Mingnerle Gudib nalegauningane anginerovok taipsomanget. Johannesib Babtiterijub uvlungita

Digitized by Google

kingorngagut sulle tagvunga, killaub nalegauninga nujariakadlarpok, tapsomingale piñiartut amuniarivæt. Perkojet nellautaijullo illunatik nellautsilaukput Johañesemut tikkidlugo, tamnalo okperijomagupsiuk: Tagva Eliase tikkituksak. Tussajungnik siutelik tussarle. Innuillo, nalektingita illunatik, Zoelnerillo Gude nakoridlarpæt, Babtitauniardlutiglo Johannesib Babtijutanut: Farisærille aglangnik illissimajullo Gudib perkosinga nachogivæt ingmingnut, Babtitaujomannatiglo tapsomunga. Nalegak okarpok: Innuit ukkoa kimut adsigiomarpik? kimiglenët adsekarpæt? Sorutsit adsigiveit niuvervingme iksivajut, ingmingnullo nipliutikattartut okarlutik: Nipsansiarvigilauktapse, okigësseromangitosele: kiksanartomiglo okautilauralloarpapse, keajomannasele. Johañese Babtiterijok tikkitok, kakkojartoranelo, weinemiglo imingimet, annernekullukartok okartose. Innum Erngninga tamaungartok nerrilarmelo imilarmelo, okarpose: Innuk una nerrënartorsoak, weinemiglo imënartorsoak, ajortulliartullo illæñarijanget. Gudible illissimajusia idlnartitaujomarpok kittorngaminut tamainnut.

Digitized by Google

Igluġaseksuit innungit suadlarpeit tattaminiarnartulliviginersarilauktanne, ajorungnængimettalo. Kappianamek Korazina! Kappianamek Betsaida! Tirusemelo Sidonemelo imaitut tattaminiarnartut pikpetta, sorlo illipsingne pijut: kakkialernermut pöksatuinarnik anorakamerungnerajalauktut arsameniarlutik. Okaupapsele: Tiruselo Sidonelo pidlartaunikinersaujomarput illipsingnit erkartorvium uvluksangane. Igvillo Kappernaume! kangattarsimajotit killak tikkillugo, ittinersoarmut kanunga ajektortaujomarpotit. Sodomeme taimak angitigijut tattaminiarnartut pilaukpetta, sorlo illingne pijut, sulle tamedsa uvlome asserortautailinajalaukput. Okaupapsele Sodomib nunnanga pidlartaunikinersaujomarpok illingnit erkarvium uvluksangane. Taipsomane Jesuse imak okalerpok: Atatak, killaublo nuñablo nalegangæk, nakorivagit, illissimajuñut sillatojunnullo tamaña angigutsitigigangne, nuttakketitun-ituñut nellojungnertijutigigangne. Ahammerik, Atatak, taimak sangne idluakolerangne. Tamaita Atatab tuñilaukpeit uvamnut, Erngnermiglo illitarsijokangilak,

Digitized by Google

Atatab kissime illitariva, Atatamiglo illitarsijokanginivok, Erngnerub kissime, Erngnerublo nellojungnertitsomajangita illitarivæt. Kaititse uvamnut, tamapse ajulertose kappiaisuktullo mannigortitsomavapse. Nangmautara illipsingnut pigissiuk illinniarvigilusingalo; keñuënama omattimnetauk piujoringinama: merngoerserviksamik nennisiomarpose tarngnipsingnut: Nangmautara idluarmet, nangmagaralo okkilerpok.

§. 39.

Luk. 7, 36—50.

Færisæerille illangeta iñapa nerrekattikumavlugo. Farisæerim iglunganut itterpok, nerrimavingmullo ingipok. Ahak, arngnak tagvane iglugaseksoarnetok, ajortulliartorsoak. Farisæerim iglungane Jesuse nerrimavingmut ingimet, tussarame, ermusiarsuk mingoarutiksamik tippegiktomik iñalik tikkiutiva, ittiggangitalo tuñuænnut pivok, kealarmelo; kugviminullo ittiggangit mitsukti-

Digitized by Google

lerpeit, nutseminullo allartilaita, ittiggangillo kunnikpeit mingoarlugillo tippegiktomut. Farisæeri bnerriartorkojinget tamañа tækkogamiuk illumigut imak okalerpok: Una nellautaijogune, arngnak una aktortine kausimagalloariva, ajortulliartorsongmet. Jesusib kiova okautivlugo: Simone! Okausiksakarpunga illingnut. Taimnale okarpok: Ajokertuijok, okarit. (Jesusim imak okautiva:) Kẽnaujeñik taungniartok marrungnik tam̃akkisimajokarpok: illanga akkiliksakartok kẽnaujeñik kittiksaungituñik (500) aipangale akkiliksakartok kẽnaujeñik ungnijunik marroertorlutik tellimaujortuñiglo. (50) Akkiksakalaungimeñik akkillerkojungnerpok. Atte, okarit, taipkoa nelliakita nægliginersariomavauk? Simonib kiova okarlune: Uvanga issumavunga: uñunerseñik akkillerkojungnertanget nægliginersariva. Jesusible kiova: issumalorikpotit. Arngnamullo sãdlune Simonemut okarpok: Arngnakuna tækkoviuk? Iglungnut ittertunga, immermik ittikkama ubvautiksanganik tuñingilarma. Unale itterame, ittiggakka mitsuktitsainarpeit kugviminut, nutseminullo allarterlugit. Igvit

Digitized by Google

kuñilaungilarma: unale itterame, soraijuerpok ittiggakka kuñikpeit. Igvittauk niakora napartum orksuanik mingoænginivet: Omale ittiggakka mingoalaukpeit tippegiktomut, Tamaña pivlugo okaupagit: uñuktuñik ajortoerotekarpok, angijomik næglilaurame. Ikkitunnigle ajortoerotekarpok, mikkijomik nægliktok. Arngnamullo okarpok: Ajornitit issumagijaujungnerput. Nerrekattingit illumikut imak okalerput: Kina una ajortuñiktauk issumangnerungnertitsijok? Arngnamulle okarpok: okperavit piulimavotit, ullapirsautekarlutillo aularit.

§. 40.

MATH. XII. 1—8. MARK II. 23—28. LUK. VI. 1—5.

Taipsomane perortut kakkojekset Jesusim apkotigiveit, sabbateme: Illiñiartingit kæleramik, singailingit nutsulerpeit, aggangmingnullo aksaliklugit nerriveit. Farisæerille illangita tækkogamikit okautivæt: Ahak, illiñiartittit sabbateme pijeksaungitomik pin-

Digitized by Google

niarput. Okautiveille: attualaungilase, kannok Davide illiortok kalerame illañelo? Gudim iglunganut itterame, Abjatar ajokertuinerotillugo; kakkojet nerriveit, illaminullo tuñivlugit illangit, tamakkoa ajokertuijut kissimik nerrineræt perkojauvut. Perkojennelonēt attualaungilase, kannok ajokertuijut sabbateogalloartome kattimavingme sabbate issumagingilæt, passidlartaunatiglo? Okaupapsele: Tamañepok kattimavingmit anginerojok. Tamanale kausimagupsiuk: Napkiginek kuviagivara, tunnergutille kuviaginagit: passieksaungitut passidlaromanajalaungilasse. Okautiveit: Iñuk pivlugo sabbate pingortisimavok, sabbate pivlugo innuk pingortitaungilak. Innum Erngninga sabbatemuttauk nalegauvok.

§. 41.

MATH. XII. 9—21. MARK. III. 1—6.
LUK. VI. 6—11.

Tainganget pissulermigame, sabbateme assiane illiñiarvingmut itterpok ajokertuini-

Digitized by Google

ardlune. Aliak, iñuk tagvanetok, tapsoma aggangita tallerpia tokkungajut. Aglangnik illissimajut Farisærillo udsertorpæt sabbateme iñulidlaromaugmangago. Tagva appersorpæt okarlutik: Sabbateongmet, iñulidleriak idluarka? Passitiksarsiorlutik tapsomunga, taimak appersorpæt. Issumangit Jesusib kausinaagamigit, iñangnut tokkungajuñik aggalingmut okarpok: Nikkovilutit tamaunga pit. Taimna nikkovilune tagvunga pingmet, Jesusim okautiveit: Manna apperivapse: Sabbateme suna sulliñiarpita? ajungitomiglonēt ajortomiglonēt? Iñuk pinlilugolonēt asserorlugolonēt? Tapkoale niplingilet. Okautiveille: Kia illapse sangatuamik pigub, ittersamut kattekpet, sabbateme kagvertinasuængipauk? kañok angitigijomik innuk ajungaersauva saukamit? Tamaña pivlugo ajungitulliariak sabbateme id luingilak. Ningarlune avaminetut tækkunarpeit, omættingit mangailidlarmetta, kiksautigiveit, iñuk tamna okautiva: aggaktit issektikit! Issektipeit tagva, aggangit ãkiktaulerput iglungititut illivlugit.

Farisærille añivut, kevidlutik issumaluler-

Digitized by Google

lutik, okarkattigelerlutiglo pinniaromavlugo kachimiolerlutiglo Herodesim illangit illagællugit, okarput kañoelerlutik iñuaromagalloarivæt. Jesusible kausimaleramigit, tamaña kemekpa, iñugaseksuillo mallingmatsuk, tamaita iñuliveit. Iñerterpeille okautaujomañane iñungnut: Nellautsimalerkovlugit nellautaijub Jesaiasim okausingit, imak okalauktok: Ahak, tagva kivgara, annerilauktara, nægligijaralo, tamna tarnima kuviagijanga. Annernimnik illijivigiomavara, nellojullo unipkautsomarpeit idluarnermik. Aivatitsijomannanelo kaggudlaromangilak, nippingalo tussartauniængilak iglut akkorngañe. Iviksoak suvlulik naviksimajok serkominiængila, mannerlo aumalik kamitsomanginiva, idluarnek ajugakangitilerkartinago. Attingalo nellojut neringiomarpæt.

Digitized by Google

§. 42.

MATH. XII. 22—50. MARK. III. 20—25.
LUK. XI. 16—32. VIII. 19—21.

Iglomut angerarmingmetta, iñugaseksuit kattilerivut, nerrineræt ajulerdlugit. Neijertingita tamaña tussaramitsuk, añivigivæt, innerteromavlugo: sugalulertok okaudlugo. Taipsomane satanaselik tautungitok okarnermiglo ajortok tapsomunga ãtipæt: piungnertiñago, tautungitok okarnermiglo ajorsartok okalalerlune tautulerpok. Iñuit illunatik tattamĩniarput okarlutik: Tamna Davidim Erngneringila? Farisæerille aglangnik illisimajullo, Jerusalemĩt pijut tamaña tussaramitsuk, okarput: Beelzebubekarpok, tapsomungalo añernekullut attanningernut, annitipeit annernekullait. Issumangit Jesusib kausimagamigit, attautsimut kaikoveit, adsigegutiksamik okautivlugit: Kañok illivlune satanasib satanasipsane añitilerpauk? Attanniovium iñuiñe illunatik, ingmingnut illagegungnertut nunguniarput; iglugaseillo iglullonĕt illunatik uivekerunik, sõngojungnerput.

Digitized by Google

Satanasible satanasipsane añitikuniuk, ingmingnut akkerartorpok, kannorle attannioninga ĩtsomalerka? Uvangalo añernekulluit añitikupkit Beelzebubemut: kimut kittorngapse añernekulluit añitipãtigik? Tamana pivlugo taipkoa erkartortigijomarpãse. Annernekulluille Gudim aggangiñut Annerninganullo añitikupkit, Gudim nalegauninget tikkisimavãse. Kañorlonĕt sangijorsub iglunganut, iñuk ittertuksauva, perkutingiñik arksardlugit? Sangijorsoak kellersorkaruniuk, kingorngagut iglunget perkutitangit arksanigarillugit. Sangijorsub sakkugub iglune sapputipago, perkutingit pijauniatsengilet. Sanginersable tikkikuniuk sãlagiguniuglo, sakkungiñik tettigijangiñik tamainik arksardlarpa, arksartaverngit assingiñut tuñiokarlugit. Uvamnik illakaromangitub akkerartorpãnga, kattersorkattigingitaralo siamartitsivok. Tamaña pivlugo okaupapse: Innuit ajortulliarningiñik tamainnik issumagijaujungneromarput, Gudemut mittantiksarninginillo aglæt: Annernermulle mittantiksarningit iñuit issumagijaujungnerniatsengilet. Innublo Erngninganik okarnerluktok

Digitized by Google

issumagijaujungnerniarpok: Annernermigle ajunginermik okarnerlutilik issumagijaujungnerniængilak, tamattomanne nunnamelonêt, sillamelonêt tikkituksame, pidlareksautsainaromarpok issokarniængitomut. Makkojungnartomik annernekartok okautigingmago. Napartok ajungitok ivertilerupsiuk, paungakaromarpok ajungituñik. Napartorle ajortok ivertilerupsiuk, paungakaromarpok ajortunnik. Paungaminit napartok illitarijaularpok. Illipse kuglugiangojartut ivajangit, kañoillivluse ajungituñik okaromavise, ajorapse? Omættib ullipkittarninganik kannek okarpok. Innub ajungitub annitipeit ajungitut omame pinganit ajungitunit: Innuble ajortub annitipeit ajortut omame pinganit ajortuñit. Okaupapsele: Erkartuivium uvluksanga nelliutikpet, iñnit kiojuksaujomarput okausitik piungitut tamaita pivlugit. Okausivit idluartitsomarivâtit, okausivittauk sutertitsomarivâtit. Aglangnik illissimajut Farisæerillo illangita kiovæt okarlutik: Ajokertuijok, nellunaikutamik killangmit tækkojomadlarpogut illingnit. Kioveille okautivlugit: Ukkoaralluit uivesartut nellunaiku-

Digitized by Google

taksamik tækkojomavut, assianigle nellunaikutamik tuñijauniatsengilet, nellautaijum Jonasib nellunaikutanganik. Sorlo Jonase uvlut pingasut unnuello pingasut arverub nãnganetok, taimaktauk Innum Erngninga uvlut pingasut unnuello pingasut nunnam illuanetsomarpok. Ninivemiut erkartuivium uvluksangane kinguvangukattiget ukkoa illagivlugit sakkeromarput erkartortilugillo: Jonasim ajokertormagit, assianik issumakaleramik. Ahak, tamanepok Jonasemit anginerojok. Erkartuivium uvluksangane kinguvangukattiget ukkoa illagivlugit Attañiub nullia, ãnget pijok sakkeromarpok erkartortillugillo: Nunnamit ungasiktometomit pigame, Salomonib sillatusia tussariartorlugo. Ahak, tamanepok Salomonemit anginerojok. Añernek idluitok innungmit annijarangame, ingeravok sokkangitokut, merngoerserviksarsiorlunelo. Merngoerserviksamik nachvangikune, okarpok: Iglumnut annivigilauktamnut utteromavunga. Tikkinamiuk, pejarsimajok sañersimajorlo pinnarnarsimajok tikkipa. Tava ailerpok añernernik assiminik, ingminit ajornerojunnik arvengemit aggar-

Digitized by Google

tuñik illagelerlune, itteramik tagvanetualerput; kingorngagut iñuk taimna ajulualertok sivorlermit. Taimaktauk-ïtsomarivut makkoakulluit kinguvangukattigĕt.

Jesuse taimak okartillugo iñungnut, arngnak torklulavok iñuit akkorngane, okautivlugo: Pilloridlarpok illingnik singaijok, illingniglo amamaktitsijok! Kiovale: Illa, pilloridlarput Gudim okausingiñik tussartut torkorlugillo omamingnut.

Sulle taimak okartillugo, arngnalo, kattangutingitalo ângutit, kãnetut pivlutik, kaikolerpæt, iñuille iksivajut illuñatsuk, innugaseksoarnut tungalerniængilæt. Illangeta okautiva: Ahak, annanavit kattangutivillo kãnetut okautijomavãtit. Tamattomingale okautijane kiova: Kina ananaga, kikkullo kattangutigivik? Avamine iksivajut tækkunarpeit, agganelo issektilugit illiñiartiminut, okarlune: Ahak, tagva ananaga kattangutikkalo, Gudim okausingiñik tussartut malliklugillo. Atatama killangmetub perkojanganik malliktok nukkarivara, neijagivaralo ananagivaralo.

Digitized by Google

§. 43.

MATH. XIII. 1—55. MARK. IV. 1—34. VI. 1—6. LUK. VIII. 4—18.

Uvlok taimna Jesuse iglomit añigame immab kiglinganut ingitsartorpok, ama ajokertuiniardlune. Iñugaseksuit kattilermetta iglugaseksoarnit tamainnit nellipsarmatsuk, umiakotomut ikkivok ingilarmelo: Iñugaseksuit illunatik im̃ab kiglinganetut. Unnuktunnik okautiveit, sunatuinarnik adsigẽnik, okarlune: Nalegitse! Ahak, karngatitsijok karngatitsiartorlune pijok perorseeksaminik. Karngatitsitillugo apkosinermut illangit kattekput tullerajarlugit, tingmitsello killaub attãnetut pukkumaluktigivlugit piveit. Illangillo kairtomut ivsorluktomut kattekput, perortersarput ivsorlukamik. Sekkinerle nuimet, kuñulersarput, nakkattannakanginamik iptekaratiglo pañilerput. Illangit kattekput orpit kakkilautiggit akkorngañut. Orpille kakkilautiggit peroramik tokkopeit sullugainerkarkonnagit. Illangillo kattekput ivsoriktomut nunnamut. Nuilerput perorlu-

Digitized by Google

tiglo perorseeksekalerput, illangit ungnijunnik tellimaujortunniglo, illangit ungnijunnik pingasuertorlutik, illangille ungnujunnik tellimertorlutik. Tava okautiveit: tussajungnik siutelik tussarle.

Kissimeolermet, illiñiartingita neijortingita arkangemit aggartut illagivlugit, apperivæt adsigub tamattoma tukkianik, okarlutik: Sõg adsigẽktunnut okautilerpigit? Kioveit okautivlugit. Illipse tunnijauvose, killaub nelegauninget nellonarninga kausimakovlugo: taipkoale uvaptingne-ĩngitut, tunnijaujokangilet tamattominga. Pekkartok sumik tuñijaujomarpok, pekkangarkovlugo: pekkangitorle aksartauniarpok. (pinganik) Tamanna pivlugo adsigẽktuñut okautivakka, ĩsinnut uitajuñut tautungimetta, siutinnullo angmajunnut tussangimette, okausera tukkisingimatsuk: Sagiaromañatiglo, ajornitik issumagijaujungnerkoñagit uvamnut. Taipkonunga Jesaiasim okausingit nellautsimalerput, imaitut: Siutipsingnut tussaromarpasse, tukkisinagolo, ĩsipsingnullo uitajunnut tækkojomarpasse illitarinagolo. Innuit ukkoa omettingit mangaidlarput, tussarner-

Digitized by Google

lulutiglo siutimingnut, sikkungerlutiglo tækkojomannatik isimingnut, tusaratiglo siutimingnut, tukisinagolo omamingnut, sagiaratiglo piulijaujomañatik uvamnut. Pilloridlarpulle isisse tautuktut, siutisselo tussajut. Ahañerik okaupapse: Nellautaijut idluartullo innuit unnuktut tækkojasse tækkojomadlalaukpæt tækkolaungnagolo; tussajasselo tussaromadlalaukpæt tussalaungnagolo.

Okautiveit: okausek adsigeksak tamanna tussarnera ajorupsiuk, kanoïlivluse assingit tamaita tukkissijomavissigik? Manna adsigeksak tussarsiuk karngatitsijomik. Okausek karngatitsijub karngatitsartorpa. Gudim okausingit perorseeksauvut. Nalegaunermik okautsinnik tussartokarpet, tukkisinagolo: Tava satanasib okautsit pejariartorpeit omættanut karngautigimajut, okperkonnago pilloridlartitaukonnagolo. Tavamnauvok apkoserngub sennianut karngavigimajok. Karngavigimajut kairtomut ivsorluktomut: Tavamnauvok, okautsinnik tussartok, kuviaisungnermut tuavi piomadlariva. Nakkattannakanginamele illumine, nakkimarnivok, killamik okpileralloarpok, kappiaisungnek-

Digitized by Google

tokaleranget unangmilertokallerangellonĕt okausek pivlugo; sinaungasarlune okperungnerpok utterlunelo. Orpinut kakkilautilingnut karngavigiñajut; tavamnauvok, okautsiñik tussartok: Agluitsomagamele, nuñablo mattomá pingiñik kajungerangame, okautsit ippitipeit illumine, sullugaineerodlunelo. Ivsoriktomulle karngavigiñajut; tavamnauvok, okautsimnik tussartok, tukkekartilugillo, torkorlugillo omamine idluartome, sullugainerkarlugillo keñuelune: Illanget ungniakattartuñik tellimertorlutik, ama illanget ungniakattartunnik pingasuertorlutik, amalo illanget ungnijuñik telllmaujortuñiglo. Okautigiveit: Neñeroak ikkitauniarka, kattaujab nerrimaviublonĕt attanut illivlugo? Aukagle, nenneroab inninganut illivæt, ittertunnut illunaimut tækkojaukovlugo nenneroak. Ĩsersimajokangilak sakkijaromangitomik, angejijokaranelo tussaumajaungitomik, kaumajomullo pitsengitomik. Tussajungnik siutelik tussarle. Okautiveillo: tussareksasse naleluarsigik; kanoetomut õktutiksamut iñuit oktorniarpasse, õktoromarivãse-

Digitized by Google

tenk, tappekaromarlnselo illipse tamattominga tussartose!

Assianiktauk adsigĕktunnik okautigiveit okarlune: Killaub naleganninga sorlo iñuk perorseeksamaringnik karngatitsijok perorsevingminut. Iñuille siñiktillugit ningarijinget karngatitsiartorpok perorseeksakullungnik perorseeksamariktut akkornganut aulaßlunelo. Perorseeksamarĭt perormetta singailikalerlutiglo, perorseeksakullulttauk takkutiksanlerput. Kivget angajokkaningnut okariartorput: Nalegak, karngatitsilaungilatit perorseeksamaringnik perorsevingnut? nakit perornerluktuksakarnerka? Kioveit: ningartub ãsit tamanna piva. Kivgangita okautivat: uvaptingnut tamakkoa nutsugiartorkovigit? Kioveit: aukak, perorseeksamarĭt nutsugiarkonnagit, perornerluktuksakullut nutsugiarupsigik. Tamarmik perorkattigĕkilit, kattersivik nelliutitiñago. Kattersivigle nelliutilerpet, kippijut okautijomarpakka: Perorseeksakullut katterkarsigik, keppilerlugillo ingmikĭllugit, ikkomanut ikkoalaklugit; perorseeksariktulle kattersorsigik kemãtullivimnut.

Ama okarivok: Gudib nalegauninga imaipok, sorlo iñuk perorseeksamaringnik karngatitsijok nuñamut, sinniklunelo unnugauget, makkilunelo kauleranget; perorseeksamarit perorput nellovlugit. Nunnab ingminik iugit perorterkarpeit, kingorngane singailingit, kingornganelo singailit sullugainekarivut, sullugainimarit innererangetta; iñnetta kippiartorsarpeit, kattersivik nelliutingmet. ...

Kingorngane okarpok: Kimut Gudib nalegauninga adsigijomarpittigo? kanoetomullonẽt adsigẽmut nellojungnertitsomavavut? Killaub nalegauninga Senfkornetun-ĩpok. Tamna innub piva, perorsevingminullo illivlugo. Unãrsuk mingnerovok perorseeksennit tamaiñit: perolerangamele, anginerojok assiminit perorseekseñit, kohlnit; napartolerdlune angijomik, tingmitset killaub attanetut iñekariartorlutik akkerungetta attãne.

Assianik adsigẽktunnik okautiveit: Killaub nalegauninga imaipok, sorlo kakkojekset sẽrnautiksanget. Arngnab tamna piva akkulluga õktutinnut pingasunnut kakkojeksennik pitalingnut; kakkojekset tamaita sernartilugit. Tamakkoninga tamainnik Jesuse

Digitized by Google

okarpok innungnut adsigĕktunnik, adsigengungitomigle okautingileit: Illinniartiminulle tamakkoa tamaita okautigiluarpeit kausititsiarlugit, nellantaijum okausingit nellausimalerkovlugit, imak okartok: Adsigĕktunnik okaromavunga, sillab kiglinganit nellonalauktut unipkautigivlugit. Inuit tava Jesusib aularkoveit, angerarlunelo. Illinniartingita tikkipæt okarlutik: Adsigĕktomik mattominga nellojunginertittigut perornerluktut pivlugit perorsevingme. Kioveit okautivlugit: Inum Erngninga perornitsiariktunik karngatitsiotovok. Sillarsoak perorseviovok. Nalegaunerub kittorngangit perornitsiariktuksatovut. Ningaluble kittorngangit perornerluktovut. Ningartok, ukkoninga karngatitsijok, satanaseovok. Sillarsuble mattoma nagatiksanga kattersiviovok. Kattersijulle Engeliovut. Sorlo mana perornerluktut nutsujoriveit, ikkomamullo egipeit ikkoalaklugit: taimaktauk-itsomarivok sillab mattoma nagatiksangane. Innum Erngninget Engeline tillijomarpeit, taipkoa sinaungajut tamaita ajortulliartullo nalegauninganetut kattitsomarpeit, kieksaumut ik-

Digitized by Google

komalingmut egitsomarpeit: tagvane keavaksoudlarlutiglo aglerularomarput. Idluartulle sekkinertut kaumariktigiomarput Atatame nalegauningane. Tussajungnik siutelik tussarle.

Ama killaub nalegauninga sorlo perkotimarik ivlernartok, perorsevingme ijersimajok. Tamana illuk nachvaleramiuk, ijerpa; kuviaisungnermut perkotine tamaita niorvgotigiartolerpeit perorsevik tulmna pissiarilugo.

Ama killaub nalegauninga sorlo akuvertok, sappangarsiortok ajungitunik, Sappangamik piviauartomik nachvaramiuk; perkotinne tamaita niorvgotigiartolerpeit tamanna pissiarilugo.

Ama killaub nalegauninga adsigiva nullutset imanut kivitisimajut sunatuinnarnik nulluarniarkovlugit. Tuttatarangettale (mingeriksounik) siksamut kattitipeit, ikterdlutik ajungitut kattilerpeit kattaujamut, ajortulle egipeit. Taimaktauk-itsomarivok silluseub nagueiksunganne. Engelit avitaartoromarpeit ajortut idluartumit, egilugillo piveit kieksamut ikkomaligmut, tagvane keavaksoarlutiglo aglerularomarput. Jesusib apper-

Digitized by Google

veit: tamakkoa tamaita tussavissigik? Kiovæt: ahaila, Nalegak. Okautiveit: tamaña pivlugo aglangnik illissimajok, killaub nalegauninganik illissimajok, angajokatitun-ïpok. Tapsoma sakkertipeit pingit nutællo nutaungitullo perkotiminit.

Adsigĕktut tamakkoa Jesusib nagamigit, tagvanget anlarpok, innungorvingminut pivlune, illinniartingitalo mallikpæt. Sabbate nelliutingmet, illinniarvingme ajokertormagit, unnuktut tussaramitsuk, ajokertutingit tattamĩniariveit, okarlutik: Oma sillatunine nakit pivauk? taimaitunïglo tattamĩniarnartitsilune? Iglullioriartungitok? iglulliortiblo erngneringila? Arngnæt Mariamik attekangilak? Kattangutingillo Jako, Joseselo, Simonelo, Judaselo, Neijangillo illunatik uvaptingne-ïngilet? Nakime tamedsa tamat pivauk? Sinaungasautigivæt tava. Jesusible okautiveit? Nellautaijok nunakattingita illangitalo nakoringinersarivæt assinginit tamainnit. Tagvane Jesuse tattamĩniarnartullilaungilak okpingimetta, illainangille kanimajut aggangminut aktorpeit piungnertilugillo. Okpinginginget tattamĩniariva.

Digitized by Google

§. 44.

MATH. XIV. 1—21. MARK. VI. 14—44.
LUK. IX. 7—17. JOH. VI. 1—14.

Taipsomane Jesusemik pinniarninginiglo Herodese, nuñam illainangane attañek, tussaumalerpok. Tamedsa attinga illunane illitarijaulermet. Issumane Herodese issumajadlarpok nellogamiuk, Johannese tokkungajunnit makkisimajok illangita okautigingmatsuk. Illangitale Eliase tækkotitok okautigigivæt. Ama illangita nellautaijotokaverngit illanget makkipok okautigigivæt. Kivgeñe Herodesim okautiveit: Johannese niakoertilaukpara; taimnale kinaunerpa, tussaumajara imaitomik? Johanneseonerpallaivok Babtiterijok, tokkungajunnit makkisimagame, tamanna pivlugo taimaitomik tattaminiarnartulliartorpok. Taimak pivlugo tækkojomadlariva.

Innuit Herodesib tillilaukpeit; taipkonunga Johañese tigujaujartorkogamiuk kellersorlugolo, parngnanersimavingmullo ittertitaukova, Herodiase, nukkame Filippusib

Digitized by Google

nullia pivlugo, tamna nullianikamiuk: Herodese Johannesim okautilaungmago: idluangilak, nukkavit nullia pigigangne. Herodiasib Johannese tokkunniaromagalloarmiuk, ajorpale. Johannese Herodesim illaragiva, nellunginamiuk idluartovlune issumagiktorsongmet. Tamanna pivlugo sapputiva, kakkutikullo nalekpa, tussaromadlarlugolo. Tokkotsomagalloaramiuk, innuit erksigiveit nellautainasugingmatsuk. Uvlorle Herodesim innuvivinine nelliutingmet, tapsoma attanniogaseit, sorsuktuksello kappitangit, Galilæametullo angajokaonertset nerrimartinimagit: Herodiasib pannia itterpok okigẽserlarmelo. Tamanna Herodesib nerrikattingitalo kuviagivæt. Attañiub Herodesib niviarsiak okautiva: issumangnik tuksiarviginga, piomajarnik pillitsomavagit. Ama okautimariklugo okautiva okarlune: sumik tuksiarvigigumga, illa pillitsomavagit, attañionima illanganiglonẽt. Annivlune arngne imak appersorpa: sumik tuksiarlanga? Kiova: Johannesib Babtiterijub niakoanik. Arngname taimak ajokertormago, ittersarivok attunnermut, tuksiarlune okarpok: Tagvainak

tunnijanjomavunga Johannesib Babtiterijub niakoanik pogutamut illimatillugo. Attanniok kiksalererpok. Okautsine okamaringnine pivlugo, nerrekattinelo pivlugit, sullinane tuksiarkojomalaungila, tapsominga tunnekova. Tuavilune kivgame illanget attanniub piartorkova niakoa. Tapsoma parngnanersimavingmut niakoeriartorpa, niakoalo pogutamut illimajok tikkiupa, niviarsiamut tunnilugo, niviarsiable arngnaminut pitipa. Tamanna Johanesim illimniartingita tussaramitsuk, timinga illuvermut illiartorpæt, kingorngane tamanna okautigiartorpæt Jesusemut.

Taipsomane tillijet illunatik utterlutik, Jesusemut tikkiput, tapsomunga tamaita okautigiveit, tattamiiniarnartitettik ajokertuititettiglo.

Jesusib tussaramiuk, pinniarninne Herodesemut tussaumajaulermetta, illiiniartine okautiveit: Kissipta inukangitomut ailaumitta, merngoerserluselo: Tikkitut uttertullo unnungmetta nerrinnermiglonet ajorsaramik. Kissimik umiakotomut aularput, ikkarlarmiglo Galilæam immarbinget akkianut, Ti-

Digitized by Google

beriasim erkanut. Tapkoa illagivlugit. Jesuse aularpok iñukangitomut, iglugaseit Betsaidamik attiggit erkanut. Allivakut innuit tækkoveit, nunuktullo illitarivæt, akpangertuinarlutik kutterorlutik mallikpæt illagèklutik, iglugaseksoarnit tamainnit, ingiarpeillo. Kannimajunnut Tattamīniarnartitangit tækkogamikit, mallikpæt. Jesuse niugame, kakkamut majoarpok, ingilunelo illinniartitse illagivlugit. Amniviksak nellintilertok Judikut kattimaviksoanget. Jesuse kamasalerame innugaseksuit nellipsartinne tækkogamigit, illapsugidlarpeit, saukettut mianerijikangitotun-īngmetta. Kaikovlugit unnuktunnik okautiveit: Gudib nalegauninganik ajokertordlugit, kannimalaurningillo innuliveit. Uvlokkilermet, illinniartingita arkangemit aggartut tikkipæt okautivlugo: Tamana piksakarviksaungimet, uvlokkilermello, innuit makkoa aularlit, mattoma erkanget iglugaseksoanginut, iglugasenginnullo, sinniktarviksarsiorlutiglo nerkiksarsiniaromavlutik, nerkiksakanginamik. Jesusible okautiveit: Aulariakangilet, illipse nerkiksanginnik tannissigik. Filippusemullo okarpok:

Digitized by Google

nakit kakkojassiniarpita makkoa nerkiksanginnik? Taimak okarpok okteromavlugo, pinniaromajangit nangminek kausimagalloaramigit. Filippusib kiova: Kakkojet, kēnaujennik tellimaujortut ungniakattartunnik akkingit, amigarigalloarpeit, mikkijomiglonēt attunnit illangerunikit. Okautiveille: kapsenik kakkojakarkitse tamāne? ullernarsijartoritse. Ullernaigilauramikit, illinniartingita illanget, Andrease, Simonib Petrusib nukkanga, okarpok: Nukakpiak tamanepok, tellimanik kakkojalik, aulisakængniglo marrungnik: innugaseksoarnulle suglunarput. Okautiveille: uvamnut kaitsigik. Jesusim illinniartinne okaupeit: iñuit ikterkovlugit, tuñulerertillugit ivingnut kunnulingitunut imaitut ivgit tagvane uñungmetta. Taimailiorput tava, ikterkoveit illunatik ingmiolitidlugit, ungnijut tellimertorlutik, amalo ingmikut ungnijut marroertorlutik, tellimaujortullo. Ukkoa kakkojet tellimet aulisakæglo ipkoa marruk tiguveit, killangmullo arlorpok, kujalivlune kakkojet augorpeit, illinniartiminut tunnivlugit, tapkoninga innuit nerrititsomavlugit: taimaktauk auli-

Digitized by Google

sakængnik namagijanginnik tuñigiveit. Illunatik tava nerrivut, namaksivlutiglo. Illinniartiñe okautiveit: amiakungit kattersorsigik asserorkonnagit. Tagva kattilerpeit, amaksuit arkangemit aggartut amiakunik illullertorpeit, kakkojet tapkoa tellimet illainanginnik, aulisakæglo illainanginnik. Nerrilauktut angutainait 5000 diojut, arngnello sorrutsillo kittinnagit. Taimak angijomik Jesuse tattamminiarnartitsijok innuit tækkogamitsuk, okarput: Ahammerik, tamna nellautaijok, nunnamut tikkituksak.

§. 45.

MATH. XIV. 22—36. MARK. VI. 45—56. JOH. VI. 15—21.

Illinniartinne Jesusib eriñigilerlugit umiakotomut ikkimakolerpeit sivorlerijomagamigit akkianut, Betsaidamut, innuit aularterkartinnagit, kausimagamigit uttervigijomarmatsuk tigujartoromavlugo, attañiotitsomavlugo, kissiovlune ama kakkamut keñavok, tuksiariartorlune. Unnulermet, illinniartut

Digitized by Google

attarput, imab kiglinganut, umiakotomut ikkivlutik, Kapernaumut ikkaromavlutik. Taleranget umiakotok, immarbiub kerkaneput, Jesusele kissirne nuñametok, sulle tikkisimangileit. Akkunadlalerpok, immarbiglo mallidlalerpok. Malliksuit pivlugit epunermik kappiaisungmetta, annore aggormatsuk, Jesusib tækkogamigit; pigarviane sittamane tikkilerpeit, kanningitomut epunniarmetta, immab kangagut pissuklune, kangernaiarkorlugit. Immak pissuvigingmago, umiakotok kaglilerlugit, illiniartingita tækkogamitsuk, mittilionasugivæt, erksinermut niplialerput. Illunatik tækkogamitsuk kuksalavut.. Tuavi okautilerpeit okautivlugit: Mannigoleritse, uvangauvunga, erksiniarase. Petrusible kiova okarlune: Nalegak, igvioguit, okautinga tikkerkovlutit imab kangagut. Okarpok: kailutit. Petruse umiakotomit akkarpok, imarbiglo pissukpa, Jesuse tikkitsomavlugo. Akkonarsoak tækkogamiuk, nangialerpok, kivililarmelo niplialerpok, okarlune: Nalegak ikkajunga! Jesusible aggangminut issækpa, tiguvlugolo okautiva: Okpernekitotit, sõg inertuivit? Umiakotomut ikkingmen-

Digitized by Google

nik kaasumavok tava. Umiakotometullo tattaminiarlutik kuksalagivut; kakkojennik tattamutiniarnartullingmet, sillatosineersaulaungilet, omættitik mangailingmetta. Umiakotometulle illunatik pamangavigiartorput okarlutik: Ahamerik Gudim Erngnerivätit. Tava Genezaremiut nunanget torardlugo ingerravut tuavi nunnaliktiglo.

Umiakotomit nunngmetta, innuit tagvanetut illitarijarerpæt: Tagvanget nunnamit tamaimut tillikliterput, kamnimajut simmigvingnaingne nellajut pittilerpeit, Jesusib nellipaartangimnut tussaomajamingnut. Ninvervingnut, iglugaseksoammallonät, iglugaseinallonët itteranget, kammimajettik illiveit nisververvingnut, tuksiarvigivlugo, amerame sinna äktorkovlugo taipkonunga. Tapsominga äktuijut illunatik pimnguerput.

§. 46.

Joh. VI. 22—71.

Kaungmet, innuit immab miksiptingnetut tækkogamik, assia umiak tavanelaungilak, illinniartingita attuganget kissiet; Jesuselo illinniartinne illagivlugit ipsomunga umiakotomut ikkingitok, illinniartingille kissimik ikalaukitut. Umiakotulle assingit kingorngane tikkiput Tiberiasemit kakkojartorvingetta erkanit, Nalekab kujalinganut nerrigamik. Jesuse tagvanengitok, illiñiartingillenēt innuit tukkisileramikit, umiakotunnuttauk ikkigivut, Kapernaumut pivut, Jesuse kennerpæt. Immab ungutane naipinamitsuk okautivæt: Rabbi (Ajokertuijok) kanga taumaunga pivit? Jesusib kioveit okautivlugit: Ahañerik, ahammerik okaupapse: Tattañiniartitsijunga tækkogapsinga, keñingilapsinga: kakkojartorapsele, kagungnērpose keñerivapsinga. Nerkiksamik nungusartomik piniængilase, asserojuitomigle nerkiksarsiniaritse, innogutemut issokarniæng-

Digitized by Google

itomut-ĭtsainartomik, tamattominga Innum Erngninget tunninniarpāse; tamna Atatab Gudib nellojungnĕrtigingmago. Apperivæt: kannok pinniarkita, Gudib piomajanganik pinniarkovluta? Jesusib kioveit okautivlugit: Tamedsa Gudib piomajanga, tillijanganut okperkovluse. Appersorpæt: kannoetomik tattamminiarnartullivit, tækkokovluta okperilutillo? Sumik pinniarkit? Angajokavut Mañamik nerrilaukput innukangitome, sorlo aglaksimavok: Kakkojamik killangmik pijomik tunĭveit, nerritilugillo. Jesusim okautiveit: Ahamĕrik, ahamĕrik okautivapse: Mosesib kakkojamik killangmit pijomik tunnilaungilāse, Atatamale tunĭvāse kakkojamik idluartomik killangmit. Tamedsa Gudib kakkojanga, killangmit pijok, tapsoma sillarsūm iñungit tunniveit innogumik. Okautivæt tagva: Nalegak, kakkojamik taimaitomik tunnitsainnartigut! Jesusib kioveit: Innogutiksauvlunga kakkojaovunga omanartok; uvamnut pijok kāngniængilak, uvamnullo okpertok immerungitsainaromar pok. Tamattominga okautilauktapse tækkunarlarmalo okperingilapsinga. Atatama

Digitized by Google

tunnergutingita uvamnut, illunatik tikkipänga, uvamnut pijok annitinagolo ajokternisengilara. Issunnanik pinniaromavlunga killangmit pingilanga, tillijima perkojanga kissiet mallikpara. Tamedsalo Atatab tillijima perkojanga, tamaita tunnergutinne uvamnut assiojikoñagit, uvlut nagatiksangane omartidlugit pijomartakka. Tamedsa tillijima perkojanga: Erngnermik tækkunartok, okperlunelo tapsomunga, innogutekarpok nungusuitomik, uvlut nagatiksangamne tamna omartitsomarpara. Judikat okarnerlotilerpæt imak okarmet: kakkojaovunga killangmit pijunga. Okarivut arna: Jesuse una Josefine erngneringila? Angutalo arngnalo illitaringilavut, kannok imak okarnerka: killangmit pijunga? Jesusib kioveit okautivlugit: okarnerlotiniarase. Uvamnut tikkitekarniangilak, Atatab tillijima amoartaringippago: tamnalo uvlut nagatiksangamne omartitsomarivara. Nellautaijut aglanginne imak aglaksimavok: illunatik Gudemut ajokertortaujomarput. Mattominga mana Atatamit tussarlunelo illiniartub nellipsarpänga. Atatamik tækkomajokangilak, Gudemit pi-

Digitized by Google

jnb kissime tekkova Atata. Ahammerik, ahammerik okautivapse: uvamnut okpertok iñogutekarpok nungusuitomik. Innogutiksauvlunga kakkojaovunga omanartok. Angajokasse sivoflisse Mannamik nerrilaukput iñukangitome tokkovlutiglo. Tamedsa kakkojak killangmit pijok, tamattominga nerrijut tokkosuerkovlugit. Iñogutiksauvlunga kakkojaovunga omanartok, killangmit pijunga. Mattominga kakkojamik nerrijok innoniaromarpok issokarniængitomut. Kakkojak tapsomunga tunnijomartara, uvinigivara, tamedsa tuñigomarpara, sillarsum innungit innokovlugit. Judikut ingmingnut aivalerput okarlutik: Kannok oma illilune, tuñijomavätigut uviningminik nerrekovlugo? Jesusim okautiveit: Ahammerik, ahammerik okautivapse: Innum Erngninget uvininga nerringikupsiuk, aungalo immingikupsiuk, innoguta kangilase illupsingne. Uvinimnik nerrijok, aumniglo immertok, innogutekarpok nungusuitomik, uvlut nagatiksanganne omartitsomarpara. Uviniga illa nerkiksaungmet, augalo illa immiksauvok. Uvinimnik nerrijok, aumniglo immertok, illumanetsai-

Digitized by Google

narpok, uvangalo tapsomanetsainarivunga. Sorlo Atatab tokkosuitub tillilaukpãnga, Atatarlo pivlugo innovunga: taimaktauk uvamnik nerrijok innojomarivok pivlunga. Tamedsa kakkojak killangmit pijok, mannamik angajokapse nerrilauktangitut-ingitok, taimna nerrinnerpæt tokkovlutiglo. Kakkojamik tapsominga nerrijok innoniaromarpok issokarniængitomut. Taimak okarpok ajokertuivlune illinniarvingme, Kapernaume. Illiñiartingita unnuktut tamaña tussaramitauk okarput: okautsit ukkoa tussarnêdlarput, kia tussarlugit sappingipagit? Illinniartinne tamanna pivlugo okamajutivut, Jesusib illumigut kausimagamigit, okautiveit: tamanna sinnaungasarpissiuk? kañorle Innum Erngninga innigilauktaminut takpaungartok tækkojomarapsiuk? Annernek omartitsijotovok, uvinek piutsengilak. Okautsikka okauserijakka annerniovlutik innogutitovut. Illapse illangit okpingilet. Kiglinganit Jesusib kausimagamigit okperomangitut, pititigijomartane nellunginiva. Ama okarivok: tamanna pivlugo okautilaukpapse, uvamnut tikkitokangilak, Ata-

Digitized by Google

tama kajungertilingippago. Mattoma kingorngane illinniartingita unnuktut kemmekpæt, ingerakattigijungnerlugo. Arkangemit aggartut Jesusim okautiveit: illipsetauk aularomavise? Simonib Petrusib okautiva: Nalegak, kimut aisinariakarpita? okausekaravit nungusuitomik innogutelingnik. Okperivlutillo kausimavaptigit Kristuseojotit, Gudib tokkosuitum Erngninga. Jesusib kioveit: arkangemit aggartose annerimalaungilapse? illasele satanaseovok. Taimagle okarpok Judase Ischariote, Simonim erngninga pivlugo. Tapsoma kingorngagut pitipa tokkomut, arkangemit aggartut illanget.

Digitized by Google

AGLAIT SITTAMANGET.

Aipeksanganik anniviksiormetta, ajokertuininga ānialervia uelliutitinago.

§. 47.

MATH. XV. 1—20. MARK VII. 1—23.

Farisæerillo aglangniglo illissimajut illangit Jerusalemīt pijut tikkipæt. Illinniartingita illangit tækkogamikit kakkojartortut, ubvarsimannagit aggattik, idluaringileit. Farisæerillo Judikullo illumatik nerringilet, aggattik ubvarsimatiīnagit, angajokangit illusingit attordlagitspiveit. Niuvervingmit tikkiterangamik, nerringilet ubvaratik, assingillo unnuhtut imaitut illuseriveit, ermutsillo, imertautillo, machaillo, pogutello kebleriksariveit, nerrimavillo sujungaitilugit piveit. Farisæerillo aglangniglo illissimajut appersorpæt: Sõg illinniartivit mallingipatigik angajokarmik illusingit? Sõg kakkojartorket

Digitized by Google

aggangnut ubvarsimangitunnut? Kioveille okautivlugit: Sõg illipse Gudib perkojangit nalengipiksigik illusekullupsingnut? Gudib perkojangit kem̃ekpasse, innuit illusekullungit mallikługit pivose, kattello ermusiarsuillo keblerîksivługit, unnuktut imaitut attorpasse. Ama okautiveit: Tagvale Gudib perkojangit issumagingitsainarpasse, illusekulluse malligomavlugit. Gude Mosesemut imak okartok: Atatello ananello nalekik: Atataminulle ananaminullo okarnerluktok tokkoteksaurvok. Ajokertuivosele: Atataminut ananaminullonẽt okartok: korbaniovok, imaipok tun̄ergutauvok, pijeksaralloet uvamnẽt tunnijeksara tunniartorvingmut, imma ajungitulliarpok okarpose; taimaglo kingorngane anguminut angnaminullonẽt ajungitulliarvigitailivasse nakektailivługolo: Taimak Gudim okausingit piariakarungnertipasse illusekullunit pivlugit, imailiutsainarapsele unnuktunnik. Illipse takkornortose! Jesaiasim okautigalloarpãse imak okarane: Innuit ulkoa kamnermingnut tikkĩpãnga, kardlumingnullo nertorpãnga, omatingitale ungasikpãnga. Sullinatik kivgar-

torpãngale; innuit ajokertusituinait ajokertuitigileramikit.

Innugaseksuit kaikoveit, okautivlugit: Tamapse naleksinga omamigissiuglo! Kañikut ittertub innuk sujuktingila: kannikulle añijub innuk sujukkiva. Tussajungnik siutelik tussarle! Innuille kem̃ekkamigit, iglomut pingmet, illinniartingita tikkipæt okaudlugo: kausimaviuk, okausek tamanna Farisæerit tussaramitsuk sinnaungasarutigingmatsuk? Kioveit okarlune: perortut illunatik, Atatama killangmiub illilaungitangit, nutsugiakaromarput. Allarsigik, tautungitõvut tautungitullo tapkoa tessiortigiveit. Tautungikattine tautungitub tessioruniuk, tamangmik tava ittersamut kattekpuk, Petrusib kiova okautivlugo: Adsigektomik mattominga nellojungnertittigut. Jesusible okautiveit: Illipsetauk sulle sillatunekangilase? sulle tamañna nellovissiuk? Innub kanningagut ittertut illunatik innuk sujuktingilæt, omættanut pinginamik, netsangnulle pivut, tagvanget annititaulerput, nerkemik tamainnik annititsigame. Innuble kanningagut añijut, omamit pivut, tamakkoa innuk sujukivæt.

Digitized by Google

Kamanget, innuit omættinginnit erkarsautekulluit annivut, innuarnerlo, nerisainerlo, anguniarnerlo, arngnarniarnerlo, tiglingnerlo, piomangarnerlo, kanningajarnerlo, igligudlarnerlo, tigsajonerlo, ningarnerlo, sibluginerlo, piujorinerlo, sillainerlo. Tamakkoa illunatik illuanit annivut, innuglo sujukkivæt. Aggangnulle ubvarsimangituñut iñuk nerrigalloarpet, mattoma sujuktingila.

§. 48.

MATH. XV. 21—28. MARK. VII. 24—30.

Jesuse tava tagvanget aularpok, Tirusiblo Sidoniblo erkængnut pivok: Iglomut itterdlune, innuit angigutijomangmagit, nellungilælle. Arngnab Kananittit illangeta, Sirofenitsemiub tussaumagamiuk, tapsoma pannia annernerluktokulluk, ipsoma erkanit arngnab tikkipa, niplintidlarlugo okautiva: Nalegak, Davidim Erngninga, napkiginga; panniga annernekullub ãniatidlarpa. Kiungituinarpa okautsemut attautsemulloñet. Illinniartingita tikkipæt, kennuvigivlugo okar-

Digitized by Google

lutik: ikkajorung-una, nipliojormattigut. Kioveille okarlune: Tillijaumatuinartunga saukennut tamarsimajunnut Israelim iglunganit pijunnut. Taipsomale pamangavigiartorpa okarlune: Nalegak ikkajunga! Jesusible okautiva: Kittorngaujut kãgungnaikarlit. Idluangilak kittorngaujut kakkojanginnik aksarlugit kingminullo egilugit. Arngnab kiova: Ahaila, Nalegak taimaikalloarpok. Kingmiarsuille nerrimavium attanetut nerrivut kittorngaujut karnganerlukungiñik, angajokamik nerrimavingennit kattektuñik. Jesusible kiova okautivlugo: Arngnak, okpernerit angijovok! okautsit tamanna pivlugo ailerit, piomajarnik pilarpotit, pañingnit annernekulluk añisimavok. Pañialo tagvainak piuñgnerpok. Iglominut pigame, annernek idluitok añisimajok kingorarpa, panninelo sinnigvingme nellajok naipipa.

Digitized by Google

§. 49.

Matth. XV. 29—31. Mark. VII. 31—37.

Tirusiblo Sidoniblo erkængnit aularame, Galilæam imarbiet señianut pivok, igiugaseksuit tellimaujortut erkanut. Tussilartok okarnermik ajorsartok pittipæt tapsomunga, kennuvigivello, aggangminut aktorlugo. Innuit akkorganit ingminut pitipa, aggannelo siutingnut illiveit, keselarmelo okkanga aktorpa, killangmullo arlorpok, anersaumivlunelo okautiva: Hefata! imaipok, angmalerit. Siutik tava angmasarpuk, okangalo okartitauvok, okalilarmelo. Jesusib innerterpeit, tamanna okautaukonnago inungnut. Tagva innerteralloarmagit angijomik, anginersamigle okautigivæt, tattamiarlutiglo, okarput: tamaita idluariveit. Tussilartut tussartilugit, okarnermiglo ajorsartut okartipeit. Kakkamut tava majoarpok, takpikkungalo ingidlune, innugaseksuit nellipsarpæt, taipkoa illagit tussiætunnik, tautungitunniglo, okarnermiglo ajorsartunnik, illakongortunniglo, ajulertunniglo, unnuktunnik asianik,

Digitized by Google

Taipkoa illiveit Jesusim ittiggangita sangannut, tapsoma innuliveit, Innuit tamaña pivlugo tattaminiarput, tækkogamikit, okarnermik ajorsartut okalertut, illakongörtullo piungnertut, tussiætullo pissulorilertut, tautungitullo tautulertut: Israelib Gudinga nakoridlarpæt.

§. 50.

MATH. XV. 32—39. MARK. VIII. 1—10.

Uvlut tapkoa innuit nerkiksakangitut unnuktut tagvanemetta, Jesusim illinniartine kaikoveit, okautivlugit: Innuit ukkoa nægligidlarpakka, nerkiksakaratik uvlut pingasut uvamnemetta, esitinagit aularkojomangilakka, perlerkonnagit angerarlutik apkosinerme, taipkoa illangit ungasiktomit pingmetta. Illinniartingita okautivæt: nakit kakkojaksiniarpita tamane innukangitome, innugaseksuit ukkoa kagungnerotiksangiñik? Jesusim appersorpeit: kapsinnik kakkojakarkise? kiavæt: arvengemit aggartunnik, mingeritsello illangiñik. Innugaseksuit ikterkoveit nunnamut. Kakkojet ukkoa arvengemit

Digitized by Google

aggartut tiguveit, kujalivlune avgorpeit, illinniartiminullo tunnilugit, illinniartingitale tunniveit innungnut: Mingeritsello pivlugit kujaligivok kivgartotigilugillo innungnut. Illunatik nerrivut, kâkarungnerlutiglo; Amiakullo kattilerpeit, amaksuit arvengemit aggartut tættædlugit illulerpeit. Nerrilauktut unnuktovaksuit 4000 diuput angutainait, arngnet sorrutsillo kittinagit. Innuit aulartinamigit, umiakotomut ikkivok, Magdalablo Dalmanutablo erkængnut pivlune.

§. 51.

MATH. XVI. 1—12. MARK. VIII. 11—26.

Farisæerillo Sauduzæerillo tikkipæt, appersorlugo nautsertorpæt, nellunaikutamiglo killangmit tækkojomavlutik okarput. Jesusib kioveit okautivlugit: Unnuganget okarapse: kaukpet sillakelarpok, killak aupalulermet: kaulerangello okarapse: uvlome akkunaliomidlarniarpok, killak aupalulerlunelo nuvujalermet. Illipse takkormortose! killak kanoelijarianganik kausimavasse, silla

Digitized by Google

kanoetsomarpok. Sõgle uvlut tapkoa nellunaikutangit kausimaneræt ajorpissigik? Annernermigut annersaumivlune okarpok: Kinguvangukattigēt ukka uivētut arngnarniararektut, sõg nellunaikut tækkojomavassuk? Akamērik okautivapse: kinguvangukattigēt ukkoa nellunaikutamik assianik tunnijauniatsengilet, nellautaijub Jonasib nellunaikuttanganik tunnijaujomarput. Tava kemēkpeit, umiakotomut ama ikkivok, ikardlunelo uttimut.

Illinniartingille akkjanut ikkaramik, kakkojet neksangileit puigoramik; umiakotome attautsemik kakkojakarput. Imak okautiveit: Nalegitse! Farisæerit Saduzæerillo Herodesiblo kakkojangita sernautiksanget allarsiuk udsertorluselo. Issumalliorpæt ingmingnullo okarlutik: taimak pivātigut kakkojamik neksanginapta. Jesusib kausimaleramigit, okautiveit: Illipse okpernekitose! sõg siardlerutigivissiuk kakkojamik neksanginapse? Sulle tukkissingilase sillatusinaselo? sullelo illupsingne omættekarkise mangailijunnik? isekartose tækkunek ajorkise? siutekartoselo tussarnek ajorkise? erkainerlonēt

Digitized by Google

ajorpissiuk imna? kakkojet tellimet avgorapkit iñugaseksoarnut 5000 diunut, amãksuit kapsit amiakovinernik tættædlugit illulerpissigik torkorlugillo? kiovæt: arkangemit aggartut. Kakkojelle arvengemit aggartut avgorapkit iñugaseksoarnut 4000 diunut, amãksuit kapsit, tættædlugit illulorpissigik amiakovinernik? kiovæt: arvengemit aggartut. Tava okautiveit: sogle tukkissingilasse, kakkojamik okautinginapse, okkarama: Farisæerit Saduzæerillo kakkojangita sernautiksanget allarsiuk udsertorluselo? Tagva tukkissivæt, kakkojet sernautikseñut udsertorkolaungimagit, Farisæerille Saduzæerillo ajokertuiningit pivlugit iñertermagit.

Eetsaidamut Jesuse pivok, tautungitok tapsomunga ãtipæt, aktorkovlugo tuksiarvigivæt. Tautungitok aggangittigut tiguva, tessiordlugolo iglugaseit avatanut, ïsik ketserarlugik, aggangminullo aktorlugo apperiva: Sumik tækkovit? uidlune okarpok: innuit pissuktut tækkovakka sorlo napartut. Ïsik ama aktorivæk aggangminut, ama uikolermago. Akiksoivok tava, tamaito tautulerpeit. Angerarkovalo okarlune: Iglugaseinut itterniarnæk, iglugasengmiuniglonĕt taimak okautsiniarnæk.

Digitized by Google

§. 52.

Joh. VII. 1—53.

Mattoma kingorngane Jesuse arvertarpok Galilæame; Judæame arvertaromanginame, Judikut tokkuniaromangmatsuk. Judikut kattimaviksanget, iglugit kessertutinnik nelliutilermet. Kattangutingita okautivæt: tamanna kemmeguk, Judæamullo ailerit, tattamminiarnartulliatit illianiartivit tækkokovlugit. Tamainut tautuktaujomajok isekartortomik tattaminiarnartitsingilak. Taimailiguit, sakkerlutit pit innungnut. Kattangutingitalonet okperinginivæt. Jesusim okautiveit: nelliunera nelliutingikalloarpok, nelliunissele nelliutitsainarpok. Sillarsum innungita ômiginek ajoralloarpase, uvangale omigivanga, sullijettik ajortut okautigigapkit. Illipse kattimavingmut taipsomunga takpaungaritse. Kattimavingmut taipsomunga takpaungaromangilanga sulle, nelliunera nelliutingimet. Taimagle okautilauramigit Galilæametuarpok sulle.

Kattangutingille takpaunga kattimaving-

Digitized by Google

mut aingmetta, kattimavingmut takpaungarivok, sakkerane ĩsersimajok. Judikut kattimavingme kennerpæt okarlutik: Angut taimna nanenerka? Tamnalo ĩnuit ingmingnut okannitigidlarpæt. Illangita ajunginerarpæt, illangille okarpæt: aukagle, innuit sæglokipeit okautigivæt. Judikulle tussartillugit okautigingilæt, erksigigamikit. Sullile kattimatillugit Jesuse takpaunga kattimavingmut pivok, ajokertuiniardlune. Judikut tattaĩniarput okarlutik: Gudim okausingit oma kannok illissimavagit, illinnialaunginamigit? Jesusib kioveit okarlune: Ajokertutikka pigingitakka, tillijimale pigiveit. Tapsoma piomajanganik pinniartub tukkisijomarpeit, ajokertusit ukkoa Gudemit pingmetta, uvamniglonĕt okarama. Ingminik okartok, nertornartinasnartok ingminik. Tillijimele nertornaninganik pianiartok taimna miksekartoylune idluinekangilak illumine. Perkojennik Mosesib tuñingilase? perkojernigle malliktokangilase. Sõg tokkunasnarniarkissinga? Innuit kiovæt okarlutik: illungne annernekullukarpotit, kia tokkunasnarniarpătit? Jesusib kioveit, okautivlugit:

Digitized by Google

attautsemik tattamiarnartitsilauktunga, tamapse tattamiarpose. Mosesib kippitimik tunnigalloarpase (Mosesemele pingilak, angajokapsingnille pingmet) angut sabbatemetauk kippivasse. Angut Sabbateme kippijaungmet, Mosesib perkojangit asserornagit, sõg ningarivissinga, iñuk tamat sabbateme piungnertinapko? Nellagongitunnik erkartuiniarase, idluartomigle erkartuititse. Jerusalemiut illangit imak okarput: taimnaungitok tokkuniaromalauktanget? Ahak, tussartillugit illerasugane okarame, iñerterlugo okautingilæt. Angajokapta mana kausimalernerpæt Kristuseojok una? Tamna nakit pijok kausimavavut; Kristusele tikkipet, nakit pijomik kausimajokatsengilak. Jesusele tuksiarvingme nippekortovlune ajokertuilerpok okarlune: Ahaila illitarivapsinga, nakillo pijunga kausimavapsinga. Uvamnik tagvunga pingitunga; uvamnigle tilliklertok okpernartovok. Taimna illitaringitasse. Uvanga illitarivara, taipsomanget pigama, taipsomalo tillivanga. Tagva tigunasuaromavæt aktornagolo, nelliuninga nelliutingimet. Innuit unnuktut okperivæt, okarlutik:

Digitized by Google

Kristuse tikkikune, omanget tattāminiarnartitsinersauniarka? Innuit taimak okautigingmatsuk, Farisæerit tussaunavæt. Farisæerit ajokertuijorsuillo kivgettik tilliveit, tigujaujartorkovlugo taipkonunga. Jesuse innungnut okarpok: Sulle annikitomik neijorpapse, ama tilhjimnut aijomarpunga. Kenneromarpapsinga, nenniniarnangalo; neijugara tikkinera ajorapsiuk. Judikut ingmingnut okarput: namut una aijomava, nenninatsenginaptigo? Grichinnut, tamaināt siamangajunnut aijomava taipkoa ajokertorlugit? Suna pinnerpauk: okautsemut mattomunga okarame: Kenneromarpapsinga neñjarnangalo, neijugara tikkinera ajorapsiuk?

Kattimaviuble uvlungita kingorliane kuvianarnerpame, Jesuse nikkovilune nipliadlarpok okarlunelo: Immerultub nellipsarlinga imile; Uvamnut okpertub, sorlo aglaksimavok, timinganit koggut innogutigit koleromarput. Taimagle okarpok annernek pivlugo, taimna okpertut piginiartanget: Sullo Annernek ajunginek pigingilæt, Jesuse sulle nellunersimangimet. Iñuille unnuktut, okautsiñik ukkoninga tussartut okar-

Digitized by Google

put: Ahamerik una nellautaijovok. Illangitale Kristuse okautigivæt: illangille okarput: Kristuse Galilæamit pijuksauva? Aglait imaingilet: Kristuse Davidib kinguvangiñit pilarpok, iglugaseinit, Bethlehemit attelingnit, Davidib neijuganit? Tamanna pivlugo innuit ingmingnut akkirartoput. Illangita tigujomagalloarpæt, aktornagolo. Kivget tava okkinarlutik, ajokertuijorsoarnut Farisæerinullo tikkiput. Ipkoa innak apperingmagit: sõg neksangipissiuk? Kivgangita kioveit: sulle iñuk okangitsainartok iñuktut otunak. Farisæerit kioveit: illipsetauk sæglokitaumavise? Kappitait illangeta Farisæerillonet illangeta okperivassuk? Iñutuinaille kissimik perkojeñik kausimangitut, omiginartovut. Taipkoa illangeta Nikodemusib, Jesusemut pijub uñuame, apperiveit: Iñuk perkojipta erkartuitipatsuk, kiglisiniartaukartinnago, sullijanginnik kausimakarata? Kiovæt, okautivlugo: Galilæamiovittauk? Attetogle, kiglissiñiaruk, Galilæamit Nellautaijomik piokangitsainarpok. Illunatik angerarput tava.

Digitized by Google

§. 53.

Joh. VIII. 1—59.

Jesusele Orksuktalingmut kakkamut pivok. Kaulermet, ama Kattimavingmut uterivok, innuillo illunatik tikkingmatsuk, ingipok ajokertorlugillo. Aglangnik illissimajut Farisæerillo arngnak anguniartillugo naipinamitsuk tapsomunga pittipæt akkulliodlugolo okautivæt: Ajokertuijok, arngnak tamna anguniartillugo kaningarpavut. Mosesib perkojenne perkovãtigut ujarkennut millorkovlugit imailiortut; Igville kannok okarkit? taimagle okarput oktorluklugo, passitiksarsiordlutik. Jesusele okkovlune aggangminut nuñamut aglakpok. Appersortsainarmatsuk, makkilerlune okautiveit: Ajortokangitub illapse millorkãrliuk ujarkamut. Ama okkovlune nunnamut aglakivok. Tamannale tussaramitsuk, issumamikut nellojungnersimajut kingorlerẽklutik annivut, iñukoarnillo innuosuktullo: Jesuse kissimeotillugo, Arngnarlo nængerlune kerkane kemmekpeit. Jesuse ama makkiname, arngnak

Digitized by Google

kissiet tækkogamiuk, apperiva: Arngnak passidlartitit ñaneket? erkartortigingilatit? Kiovale: Ahaila, Nalegak. Jesusib okautiva: uvangatauk erkartoromangilagit, anlarit mattoma kingorngagut ajortulliarungnerit.

Innuit Jesusim ama okautiveit, okarlune: Sillarsum iñungiñut kaumaniovunga; uvamnik malliktok tarsiungilak, innogutible kaumarninga pilarpa. Farisæerit okautivæt: illingnik okartotit, okausitit okpernængilet. Jesusib kioveit okautivlugit: uvamnik okaromaruma, okausera sæglosuitovok; nakit pingmangarma, namullo aingmangarma kausimagama; Illipsele nakit pijunga, namullonēt ainiartunga, kausimangilasse. Uviniub perkojanganik erkartuikarapse: uvangale attauserlonēt erkartungilara. Erkartuigalloaruma, erkartuinera idluartovok; kissimaunginama, uvangale Atatagalo tillijiga-attautsemepoguk. Taimaktauk perkojipsingne imak aglaksimagivok: Innuk marruk okautigijæk okpernartuk. Uvanga uvamnik okautsivunga, Atatablo tillijima okautigigivānga. Appersorpæt tagva: nauk Atatet? Jesusib kioveit:

Digitized by Google

uvangalonēt, Atatagalonēt, tamamnuk illitaringilaptiguk. Illitarigupsinga, Atatagatauk illitarinajarpasse. Taimak Jesuse okarpok, Gudim iklervinget senniane kattimavingme ajokertuilerlune, tigajaukaranelo, nelliunine nelliutingimet.

Jesusim ama okautiveit: Tagvanget aularomarpunga, keñeromarpapsingalo, ajornipsingne tokkojomarpose: aiviksamnut pinek ajorpose. Judikut ingmingnut okarput: Ingminik tokkotsomava, imak okarmet: aiviksamnut pinek ajorpose? Okautiveit: Illipse manget pijose, uvangale takpanget pijunga. Illipsele mattomanget sillamit pivose, uvangale sillamit mattomanget pingitunga. Tamanna pivlugo okautilaukpapse ajornipsingne tokkojomartose. Uvangaujariara okperingikupsiuk, ajornipsingne tokkojomarpose. Apperivæt taga: kinauvit? Jesusib kioveit: sumik okautilaukpapse kiglinganit, tamattominga sulle okarpunga, sullelo illipse pivluse uñuktuñik okausiksakarlungalo erkartuitiksakarpunga. Uvamnigle tilliklertok okpernartōvok, taipsomanget tussartakka okautigivakka sillarsoarmiuñut. Atatami-

Digitized by Google

nik tagva okautingmagit tukkisingilæt. Jesusib okautiveit: Innum Erngninga nappantijomagupsiuk, illissimalerpapsinga uvangi aujariara, issumamnik pinniængitunga, Atatamale ajokertutanut okarpunga. Tillijima aiparitsainarpanga. Atatab kissimaukongilanga, piomajangit pinniatsainarpakka. Taimak okarmet, unuktut okperilerpæt.

Judikut okperijinne Jesusim okautiveit: okautsikka mallitsainalerupsigik, illinniartigitsiarpapse, miksekarnerlo illitarijomarpasse, miksekartublo kivgaujungnertitsomarpase. Judikut kiovæt Abrahab kittorngarivatigut sullelo kivgaungitsainarpegut, kannok okarkit: kivgaujungneromarpose? Jesusiblo kioveit okarluno: Abamerik, ahamerik okaupapse; ajortulliartok ajortub kivgariva. Kivgak iglometsainængilak, erngnerle issokarniængitomut-itsainarpok. Gudim Erngninget kivgaujungnertippasse, kivgaujungnaitsietsainarpose. Abrahab kittorngaringmasse, nellungikalloarpapse: manale tokkunasuaromavapsinga, okausera idluaringinapsiuk. Atatamne tækkojakka okautigivakka, illipse atatabsingne tækkojasse mal-

Digitized by Google

litsainarpasse. Kiovæt okautivlugo: Abraha atatagivavut. Jesusim okautiveit: Abrahab kittorngarikppasse, Abrahablo pinniarningit malligajagalloarivasse. Mannale tokkunasuaromavapsinga, miksekartomik okautilaurapse tussartamnik Gudemit. Abraha imailiulaungitok. Atatapse pinniarningit pinniarpasse. Kiovæt: tamangainagaungilagut, tamaptale attautsemik atatakarpogut Gudemik. Jesusim okautiveit: Gude Atatagigupsiuk, nægliginajarpapsinga, Gudemit annivlungalo tapsomanget pigama. Uvamnik tagvunga pingitunga, tapsomale tillivänga. Sõgle okausera illitaringipissiuk? okausikka tussarneræt ajorpasse. Satanase atatagivasse, atatapselo igligudlarninga malligomavasse. Kiglinganit taimna innuartõvok, miksekartometsainangilak; miksekartokanginame illumine, sæglovlune okarangame, pinne okautigiveit: sæglotogame, sæglonerum atatagiva. Uvangale miksekartomik okarama, okperingilapsinga. Illapse kia attautsemik ajortokartunga okautigijomavänga? miksekartomigle okautijarangapse, sõg okperingipissinga? Gudemit pijub, Gudim o-

Digitized by Google

kausinga nalekpa; nalegomangilassele, Gudemit pinginapse. Judikut kiovet okautivlugo: Samariamiojomik annernekullukartomiglo taigaptigit, nellagut okangilagut? Jesusib kioveit: Annernekullukangilanga, Atatagale nertorpara, illipsele nachogivapsinga. Nertornartinasuængitunga, attantsible nertornartipänga, erkartuijovlunelo. Ahamerik, ahamerik okaupapse: okautsimnik malliktub tokko tukkisiniatsengila issokangitomut. Judikut okantivæt: manna kausimavaptigit annernekullukartotit. Abraha tokkovok, nellautaijuttauk, igville okarpotit: okautsimnik malliktub, tokko tukkisiniatsengila issokangitomut. Atataptingnit Abrahamit anginerovit? taimna tokkovok, nellautaijullo tokkogivut. Kanoctiniarpit illingnik? Jesusib kioveit: nangminimnik nertoruma, nertornera piungilak. Atatamale nertornartipänga, tamna Gudigijasse okarpose illitarinagolo. Uvangale illitarivara Illitarinago okaruma, sæglotunajarpunga illipsetut. Illitarivarale, okausingillo mallikpekko. Atatase Abraha kuviaisukpok uvluksara tækkojomavlugo, tækkogamiuk kuviai-

Digitized by Google

sutigiva. Judikut okautivæt: ungnijuñik marroertorlutik tellimaujortuniglo okkiokangilatit sulle, Abrahalo tækovlugo okarpit? Jesusib kioveit: Ahamerik, ahamerik okaupapse: Abraha pilerkartiñago, uvangaïtunga. Ujarkeñik tigusivut, milloromavlugo. Jesusele ïjerdlune kattimavingmit akkorngattigut annivok. Tamaigivæt tagva.

§. 54.

Joh. IX. 1—41. X. 1—21

Aularamelo innuk tækkova, tautulugane erngniangojok. Illianniartingita apperivæt, okarlutik: Ajokertuijok, kina ajortulliarka, tamnalonet angajokagiklonet, tautulugane erngniangongmet? Jesusib kioveit: tamnalonet, angajokagiklonet ajortulliangilet, Gudible tattaminiarnartitsiningit sakkijartitaukovlugit tapsomunga. Tillijima tattaminiarnartitangit piniartakka uvlokartillugo. Unuak nelliutsomarpok, pinniarnermik ajorseromarpok. Nuñametillunga sillarsoarmut kaumaniovunga. Taimak okarame,

Digitized by Google

nuñamut oriarpok, nuvaglo ivsomut akkupa, tapsomunga tautungitum ïsik mingoarpæk. Okautivlugolo: Silloab tessinganut ermigiartorit, (okausek una imaipok: tillit) ermigiartorpok tava, tautulerlune ama utterivok.

Sillellingitale assingitalo tautungitotillugo tækkolauramitsuk okarput: Taimnaungila tuksialauktok iksivavlune? Illangita taimnaujok okautigivæt; illangitale: adsigiva okautivæt. Nangminerle okarpok: taimnauvunga. Tapkoa apperivæt kannok illivlutit tautulerpit? Kioveit okarlune: Iñub Jesusemik attiggub, nuvak ivsomut akkupa, tapsomunga ïsikka mingoarpæk, imaglo okautivänga: Silloab tessinganut ermigiartorit: tagvungalo ermigiartorama, tautulerpunga. Okautivæt: nauk innuk taimna? kioveit: nellovara. Tautulaungitok Farisæerinnut ätipæt. (Sabbateojorle Jesusib ivsuk sennangmago tautuktilugolo). Farisæerittauk appersorivæt kañok illivlune tautulertok? Kioveit: nuvak ivsomut akkutsivlugo ïsimnut illiva, ermikamalo tautulerkunga. Farisæerit illangit okarput: Innuk taimna

Digitized by Google

Gudemit pingilak, sabbate issumaringinamiuk. Illangille okarput: Innuk ajortolik kannok illivlune taimak tattamminiarnartullidlarka? ingmingnut akkerartoput. Tautulaungitok ama appersorivæt, okarlutik: igvit kinnausuglviuk, isikik uitimmagik? kioveit: Nellautaijovok. Judikut tautulaungitok tautuktitaungmet okperingilæt. Tautulertum angajokækit kaikovakit, imaglo appersorpakkit okarlutik: tamna ernerigaptikko, tautulugane erngniangojok okautigijattik? Kannok manna illivlune tautulerka? Angajokækit okarpuk: tamna erngnerigaptigo, tautuluganelo erngniangojok kausimavavuk. Kannorle illivlune tautulertok nellovavuk: kialonet tautuktilermangago nellogivavuttauk. Sorrusiojungnerpok, apperissiuk ingminik kiolune okarle. Angajokækit taimak okarpuk, Judikut erksigigamikit: Judikut ingmingnut okarermetta, tapsominga Kristuseojomik okautaupet, avitsomavlugo kattimavingmit. Tamanna pivlugo angajokækit okarpuk: sorrusiojungnerpok apperissiuk. Innuk tautulaungitok aipeksanganut kaikovet, okautivlugo: Gude kissiet nerterput;

Digitized by Google

iñuk taimna ajortõmet, kausimavavut. Kioveit okarlune: ajortõmangæt nellovara: tamnale nellungilara, tautulaungitunga, mannale tautulerpunga. Ama appersorivæt: kannok pivãtit? kannorlo illivlune tautuktilerpãtit? Kioveit: tagva okautilaukpapse, tussalaungilasse? Sõg amalo tussaromagivise? illipsetauk taipsomunga illinniartitaujomavise? Ningarlutik okarnerlotivæt, imak okarlutik: igvit taipsoma illiñiartigivãtit, Mosesible illinniartigivãtigut; Mosese Gudim okautiva, kausimavavut; Taimnale nakit pingmanget nellovavut. Tautulaungitub kioveit okautivlugit: sunaungmanget? taimna nakit pingmanget nellovissiuk, tagva ĩsikka uitipæk. Ajortulliartut Gudib tussangileit kausimavavut, Gudemigle nalektok, perkojanginniglo malliktok kissiet Gudib tussarpa. Sillarsub kiglinganit tussartokangitsainortok tautulugane erngniangojum ĩsingnik uitangnik. Taimna Gudemit pingikune, taimaitomik ajorsalertok. Kiovæt okautivlugo: ajutsainarlutit innujotit ajokertoromavittigut? pingujarlugo annitipæt tava. Pingujarlugo añititanget, Jesuse tussaumalerpok.

Digitized by Google

Tikkinamiuk, imak apperiva: Gudim Erngninganut okperpit? Kiova okarlune: okperijeksara nauk? Jesusim okantiva: tækkojet, mannalo okautsigijet tamnauvok. Okarpok: Nalegak, okperpunga, pamangavlune tuksiarvigiva. Jesuse okarpok: Erkartuinerovlunga mattomunga nuanamut pijunga. Tautungitut tautukovlugit, tautuktullo tautukonnagit. Farisæerit neijutut illangita tamanna tussaramitsuk, apperivæt: Uvagut-tauk tautunginivita? Jesusib kioveit: tautungikupse ajortokangikalloarpose; manale tautukluse okarpose, ajortoerotekangilase.

Ahamerik, ahamerik okaupapse: Sauket iglungsuut ittertarvikut ittingitok, assiagulle ittertok, taimna tigliktovluneln innuartovok. Ittertarvikut ittertok, sauket mianerijigivæt. Taimna itterkova ittertitsijiub, erinangalo sauket tusarpæt, saukefie kaikoveit attingit taivlugit, anitilugillo. Sauket annititarangamigit, sivorlerivæt, saukello mallikpæt, erinanga illitarigamitsuk. Takkorngartarle mallingilæt, kemalugole, takkorngartam erinanga illitaringinamitsuk. Okautsit tamakkoa Jesusib okautigilerpeit; taipkoale kanok

Digitized by Google

okautigilaungmangagit tukkisingileit. Amalo Jesusim okautiveit: Ahamerik, ahamerik okaupapse: ittertarviovunga saukennut. Tikkikartinnanga, tikkilauktut, illunatik tigliktovlutiglo innartovut. Iqikoale sauket nalengileit. Ittertarviovunga; Uvapkut itertak pilloridlaromarpok, itterlunelo annilarmelo piksakaromarpok. Tigliktok tigligiartoromavlugo tokkotsartorlugolo asserojartorpok. Uvanga tikkipunga, innogumik namatsainartomik piksakarkovlugit.

Idluartunga Mianersijunga, mianersijub idluartub saukene tokkotigiveit. Kivgable attartukab sauket piginginamigit, Amarok aggertok tækkogamiuk, sauket kemmekpeit, kemavlunelo. Amarkub sauket illangit piveit, illangille aptersardlugit piveit. Kivgarle attartugak kemavok, attartugaugame, saukello issumaginginamigit. Uvanga idluartovlunga mianersijunga, pikkalo illitarivakka. Pimalo illitarivanga. Sorlo Atatama illitariluarpanga, taimaktauk illitariluarivara, saukello pivlugit innosera tunnivara. Sulle assinginik saugakotekarpuaga, iglomit tamattomanget pingitut, tarpkoale

Digitized by Google

tamaunga pititsomarpakka, nippigalo tusagoromarpæt, taipkoalo illunatik attautsimetitaujomarput, mianersijorlo attausiunginarpok. Tamanna pivlugo Atatama nægligivãnga, innosera ipperarapko, ama pigekovlugo. Mattominga aksartaungilanga, issumamnigle ipperarpara. Pitsartojokarama ipperarlugo, pitsartojokaramalo ama pigilerlugo. Taimak Atatama perkovãnga.
Okautsit ukkoa pivlugit ama Judikut ingmingnut akkerartoput. Taipkoa unnuktut okarput: Annernekulluliksovok, sillaidlune, sõg nalengniarkissiuk? Assingille okarput: Satanasegub ukkoa okauseringileit: tautungitut Satanasib tautuktinajarkagit?

§. 55.

Joh. X. 22—42.

Taipsomanele kattimaviub Jerusalēmetub piarerninga nelliutingmet, tagva okkiokpok. Jesusele tagvunga pivok, Salomonim inningane kattimavingmetome arvertarpok. Judikut illuvæt okautigællugo: akkunaka

Digitized by Google

tarngnivut nokkangatipigit? Kristuseoguit nellagut okautittigut. Jesusib kioveit: okautilaukpapse okperingilapsinga. Atatama attingane tattamminiarnartitama okautigivãnga: Okperingilassele, saugakotiginginapse, sorlo okautilaukpapse. Saukama nippiga tussarpæt, uvangalo illitarivakka, taipkoalo mallĩkpänga, innogutemik issokarniangitomik tunnivakka, asserutsainarniængilettauk, aksartauniatsennangalo taipkoninga. Atataga taipkoninga uvamnut tunnijijok, tamainit angnerovok, Atatamalo a ganginnit aksarnígauniatsengilet. Uvangalo Atatagalo atautsiovoguk. Tamanna pivlugo Judikut ama ujarkennik tigusivut milloromavlugo. Jesusible apperiveit: unnuktunnik ajungitullivigilaukpapse, Atatama perkojangiñik: tapkoa nelliet idluigællugo ujarkennut milloromavissinga? Judikut kiovæt okarlutik: ajungitulliattit pivlugit millorniængilaptigit; Gudele mittautigigangne, innutuinauvlutillo illingnik Gudiotinavit. Jesusible kioveit: Perkojipsingne imak aglaksimangila: Gudiojose okautigapse? Gudim okausingiñik tunnijaulauktut Gudiñik tai-

Digitized by Google

laungmagit, aglaillo sæglotitau niængilet; Sõg Atatab idluartitanganut nunnamullo tillijanganut okarkisse, Gude mittantigivet, Gudim erngnerivãnga okarama? Atatama pinniarningit piñiængikukpit, okperinatsengilapsinga; pinniarapkille tattamīniarnartitakka okperissigik, okperijomangikupsinga. Illissimakovlusiuk okperællugolo, Atataga illumanemet uvangalo tapsomanetunga. Ama tigujomagalloarmatsuk annijiarivæt keīnekpeit. Jordanim igloanut ama pivok Johannese Babtisiviviñinganut tagvanetualerlune. Unnuktut tikkipæt okarlutik: Johannese tattamīniarnartitsingikalloarpok; Johannesible okausingit illunatik tamna pivlugo miksekartovut. Taimak pivlugo tagvanetut uñuktut okperivæt.

Digitized by Google

§. 56.

MATH. XVI. 13—28. MARK VIII. 27—38. IX. 1. LUK. IX. 18—27.

Mattoma kingorngagut Jesuse aivok Zesariab Fillippusim iglugaseksuita erkanut. Kissimeolerlune tuksiarame, illinniartingita kissimik neijormatsuk, apperiveit okarlune: Iñum Erngninga iñuit kañok okautigivassuk? kinaujorivassuglonēt? Kiovæt okarlutik: illangita Johañeseosugivātit Babtiterijok: illangitale Eliaseosugivātit: ama illangita Jeremiaseosugivātit, nellautaijullonēt iñutokaverngit illanget makkisimajorivātit. Appersorpeit: Illipsele kinausugivissinga? Simonib Petrusib kiova okarlune: Kristuseovotit, Gudib tokkosuitum Erngninga. Jesusib kiova okautivlugo: pillorikpotit Simon, Jonasim erngninga. Uvingub, aublonēt mattominga nellojungnertingilatit, Atatamale killangmetub. Okaupagittauk: Petruseovotit, kairtomut mattomunga tungartitsomarpakka illagĕktitakka, tārtorsub pitsartuninget sallaginiængileit. Tuñijomavagittauk killaub nale-

Digitized by Google

gauninganut perutinnik: nunname kellersutattit illunatik kellersorsimajomarput killangmetauk. Kellerusartattillo illunatik nuñame kellerusarsimajomarputtauk killangme. Illinniartiñe iñerterpeit, Jesuse Kristuseogame uñipkangojomanane inungnut.

Mattoma kingorngagut illiñiartiñe Jesusib okautilerpeit: Iñum Erngninga Jerusalemut aijuksab okarlune: Aniatitauvlunelo angajokaijeñut ajokertuijorsuinullo, aglangnullo illisimajuñut, taipkonunga kisserngortatoniartub, tokkotitauvlunelo, uvlut pingajuane omaromarivok; angigunagillo tamattominga okarpok: Petrusib ingminut pitipa iñerterlugolo okarlune: Nalegak, Gudib sapputilitit, taimaitomut pekkoñæk. Keviardlune Petruse okautiva: Tuñumnut pit satanase, sinnaungasaramga, Gudib pingiñik issumaginginangne, iñuit pingit kisseta issumagilerangne. Innuit kaikoveit, illiñiartinnelo okautivlugit: Uvamnik malligomajok, issumaminik piñiatsengilak, seningajuksaminik, kappiaisutiksaminiglonet, uvlut tamaita ingminut nangmaklugo malliklungalo. Iñoserminik ivlersijok assiujijomarpok: iñoserminigle iv-

Digitized by Google

lersingitok, uvanga pivlunga, okautsillo tussarnertut pivlugit, iñouiaromarpok. Sillarsoarlonēt tamāt iñub pigigalloaruniuk, tarngninele asseroleruniuk, suksauva? Sumiglonēt iñuk tuñitigijomava, tarngnine ama piulinniarlugo? Uvamnigle okautsimniglo kangusuktok taipkonañe assujut ajortulliartullo kinguvangukattinginne, tamnatauk Innum Erngninget kangugijomarpa tikkipet ānanaunerminik, Atatamelo ānanauninganik, Engelit ajungitut illagællugit. Iñuit tamaita akkivigijomarpeit piñiarningiñik. Okautiveillo: Ahañerik okautivapse: tapkoa illangita mānetut tokko tukkissiniængilæt, Gudib nalegauninganik pitsartovlune aggertomik tækkokaratik.

§. 57.

Matth. XVII. 1—13. Mark. IX. 2—13. Luk. IX. 28—36.

Taimak okarame, uvlut arvengemit pingajualermetta, Petruse, Jakobuselo, nukkælo Johannese Jesusim illagiveit, ingminullo pi-

Digitized by Google

tilugit kakkamut kingiktomut tuksiariartordlune. Tuksiartillugo ãnanausijauvok sangañe tækkunartillugit, kenanget tautua ablapsaulerpok, sekkenertut kaumariktigilerpok, añorangillo kaumaridlalerlutik kakkorsidlarpullo apputitut. Kakkorsaijut nunnametut taimak kakkortigijomik sapperput. Ahak, angutik marruk tapsomunga okarpuk, Moseselo, Eliaselo ãnanavaksovlutik sakkerpuk, okalavlutik, Jesusemik tokkojomartomik Jerusalemẽ. Petruselo illañelo uerngarnermut siñilerput, Tuppakamik, kaumarninga tækkovæt, angutiglo tapkoa marruk señianetuk. Tapkoa Jesuse kemẽngmakko, Petruse Jesusemut okarpok: Ajokertuijok, tamaneïtsainarominarpok. Piomaguit, tagvane pingasunik iñillioromavogut, illingnut atautsemik, Mosesemullo attautsemik, Eliasemullo atautsemik. Okautsiñe kausimangileit, kvaksarnermut. Sulle taimak okartillugo, ahak, nuvujab kaumajub ullikpeit, nippelo nuvujamit tussartaujok, imak okarlune: Tamedsa Erngnera nægliktara, tamna kuviagijara: tamna naleksiuk. Tamaña illiñiartingita tussaramitsuk, pamangalerput kvak-

Digitized by Google

sarlutiglo. Jesusible tikkipeit, aktorlugillo okautiveit: Makkititse erksiniarase. Uitaleramik, assianik iñuksingilet, Jesuse kissiet tækkovæt. Kakkamille attersaramik, Jesusim iñerterpeit okarlune: Tækkojasse taimna okautiginiarasiuk innungnut, Iñum Erngninga tokkungajuñit makkiterkartiñago. Okausek tamaña illumigivæt, okaratik tækkojamingnik uvluñe taipkonañe. Ingmingnulle appersotivlutik: kañok tagva tokkungajuñit makkinek? Illiñiartingita apperivæt, okarlutik: sõg aglangnik illissimajut okarket, Eliasemik sivorliovlune tikkitsomartomik? Jesusible kioveit okautivlugit: Ahaila, Eliase sivorliotivok, tamaitalo idluarsivlugit. Okaupapsele: Eliase tikkissimajok, illitaringilælle, issumamingnut pidlarpæt, sorlo taimna pivlugo aglaksimavok. Taimaktauk Iñum Erngninga taipkonanget, kappiaisuktitaujomarpok, nachogilugolo, sorlo aglaksimavok. Tava illiñiartingita tukkissivæt, Johañesemik Babtiterijomik okautingmagit.

Digitized by Google

§. 58.

MATH. XVII. 14—21. MARK. IX. 14—29. LUK. IX. 37—43.

Uvlub aipangane, kakkamit attersarmetta, iñugaseksuit pārpeit. Illinniartiñe kemelauk tatik tikkingmigamikit; taipkoa iñugaseksuit aglangniglo illissimajut illumaveit appersotijut tækkoveit. Iñuille illunatik Jesuse tækkogamitsuk, kakkiladlarput, nellipsarlugolo sallutipæt. Aglangnik illissimajut apperiveit: Suna appertsotigivissiuk illipsingnut? Iñugaseksuit illangeta tikkipa, ittiganginullo pamangavok okarlune: Nalegak, erngnera napkigiuk, erngnetuarigapko; añernekullulik okajuitok, illissimailingajok. Añernekullub tigulerangago tuavilune niplialerpok, aulajartidlalerangago korlialerpakpok, nerkolārlarmelo perlilerpok; aulajartidlalaurangamiuk keta kemalerpakpa: Illiñiartingnut ātautipara, tuksiarleitalo añititaukovlugo, ajorpæt. Jesusib kiova okarlune: Tata ukkoa okpingitut mumiksimajut kinguvangukattigēt, kañok

Digitized by Google

sivitutigijomik neijorniarpapse? kañorlo sivitutigijomik keñugitigængipissinga? Erngnerit kailauruk uvamnut. Jesuse tikkilermago tækkovlugo, añernekullum innuk tuavi aulajartidlarpa, nunnamut orrovok, aksakarlarmelo korlialilarmelo. Anguta Jesusim apperiva: kanga imailerka? Okarpok: kigliminit. Uñuktuniglo orrutipa ikkomamullo imanullo, tokkonasuardlugo: Ajungikungne, napkigilertigut piulilutalo. Jesusim okautiva: okpertuksauguit! okpertuñe ajornartokangilak, tamaita ajungileit. Tuavilune sorrusib tapsoma anguta niplialerpok, kugviornermut okarlune: okperpunga, nægliktok Nalegak, okpingilusimnit piulinga.

Iñuit akpangerlutik nellipsarmatsuk, Jesusib tækkogamigit, añernek ivsornartok iñerterpa, okautivlugo: okajuitok tussangitorlo añernekulluk, okaupagit: annît omanget, kingorngagut itterungnerlutillo omunga. Niplialerpok tava, aulajartidlarmilalo añivok. Iñuk tamña tokkojutun-îlertok, unnuktullo tokkojok okautigivæt. Jesusim aggangittigut tiguva, makkitilalo. Makkipok tava. Sorrusek tamna tagvainak piungnerpok, tam-

Digitized by Google

nalo angutanut Jesusib tunnigiva. Gudib pitsartudlarniñga tattamiñiarivæt illunatik.

Iglomulle Jesuse pingmet, illinniartingita kissimik tikkipæt okarlutik: sõg uvagut annitilugo ajorpittigo? Jesusible kioveit Okautivlugit: okpinginapse. Ahamerik okaupapse: Senfkornetut (taimna ïpok perorsiavinek mikkinersak) okpernekalerupse, kakkamut omunga okartuinariakarpose: tagvanget nukterit taikunga! nukteromarpok tava, ajugakaraselo. Imaitulle añernerit añititaungilet, kissiane tuksiarnermullo nerringinermullo.

§. 59.

MATH. XVII. 22—27. MARK. IX. 30—32. LUK. XI. 43—45.

Tagvanget aularamik, Galilæa apkotigivæt: Iñuille kausimakojomangileit. Jesusible tattamminiarnartitangit illunatik tattamminiaringmagit; illiñiartinne ajokertorlugit okautiveit: okautsit ukkoa tussajasse omamiuterissigik: Innum Erngninga pititanjo-

Digitized by Google

marpok iñuit agganginut, taipkoa tokkotsomarpæt; tokkoppatsuk, uvlut pingajuanne makkitsomarivok. Okautsille ukkoa nellojangnængileit, nellovlugillo tukkekartingileit. Kiksadlalerput appertsorlugo ajorpæt.

Kapernaumut pingmetta, kenaujeñik kattersijut (kattimavingmut) Petruse tikkipæt, okarlutik: Ajokertortipse tuñivangila kenaujak (kattimavingmut)? okarpok: aukak. Iglomut ittermet, Jesusim ingiarpa okarlune: Simon Petruse, kañok issumavit? kikkunit attangit nuñametut tuñergut kenaujet pivittigik? kittorngamingnit tækkorngartennillonêt? Petrusib kiova: Tækkorngarteñit. Jesusib kiova: kittornget tunnijariakangilet. Ningarkoñagit imab siñanut ainiarit, ningitsartorit, sivorlek aulisegak kakkiuk: aitartigungne, Statermik (kenaujamik) nachvaromarpotit tamna tuñiuk pivlungalo pivlutillo.

Digitized by Google

§. 60.

Math. XVIII. 1—35. Mark. IX. 33—50. Luk. IX. 46—50.

Iglomelune illiñiartiñe apperiveit: Sumik illipsingnut okalaukkise ingeravluse? Niplingilelle: ingeravlutik ingmingnut okaramik kinakkiak illatik anginerojomartomik. Omættingita erkainingit Jesusib kausileramigit, ingilerpok, arkungemit aggartut kaikoveit, okautivlugit: Illasse sivorliojomajok kinguvaromarpok, illunatiglo kivgaromarpæt. Apperivæt okarlutik: kina anginerova killaub nalegauningane? Nutarak Jesusib kaikova, akkornganullo pitipa, kuñiklugolo okautiveit: Ahamerik okautivapse: utteromangikupse nutakkatullo-ingiknpse, killaub nalegauninganut piomangilase. Ingminik otunak nutakkatut mikliilertok, anginerovok killaub nalegauningane. Imaitomik nutakkamik illelliortub attimne illelliorivänga. Uvamnigle illelliortub kissima illelliunginivänga, uvamnigle tilliklertok illellioriva.

Digitized by Google

Johañesible okautigilerpa okarlune: Ajokertuijok, angut tækkovavut, atterne añernekullungnik añititsijok, malligatalo: iñerterpavulle mallingimattigut. Jesusele okarpok: iñerterinasse. Tattamīniarnartitsijokangilak attimne, tuavilune terliakattarlunga. Uvaptingnik akkerartungitum illagivatigut.

Ama okarivok: Ahamērik okautivapse, ermusiarsungmik imalingmik illipsingnik immertitsijok attimne, Kristusim illiiniartigigamise, akkengartauniængilak. Uvamnullo okpertut ukkoararsuit, illanganik asserortitsijomut idluarnersauvok, asserorterviub ujarkamik kongesingagut nivingaiviogune, immarbingmullo ittinersamut ippitilugo. Kappianamek sillarsoarmiut asserortaijut pivlugit. Asserortaijokaromarpok: kappianamek iñuk taimna asserorterijok. Aggakpille asserorpattit, nakkarkit egilugillo. Illingnut ajunginersauvok, illakungorlutit innogutemut itteruit, marrungnit aggakarnermit, ikkomamut kamitsuitomut egitaunermit: Taingane kuglugianget tokkoniængilak, ikkomangello kaminiarane. Ittikkavittauk as-

Digitized by Google

serorpattit, nakkarkit, egilugillo. Illingnut ajunginersauvok, tussiælutit iñogutemut itteruit, iglugenik ittiggakarnermit, ãniatitsivingmut egitaunermit, ikkom̃amut kam̃itsuitomut: Taingane kuglugianget tokkoniængilak, ikkommangello kam̃iniarane. Ĩsivittauk asserorpattit, peruk egilugolo. Illingnut ajunginersauvok, igloinarmik ĩsekarlutit iñogutemut itteruit, marrungnit ĩsekarnermit, ikkom̃amullo kammitsuitomut egitaunermit: Taingane kuglugianget tokkoniængilak, ikkom̃angello kam̃iniarane. Illunatik ikkommamut tarretitaujomarput, tuñitiksello illunatik tarriomut tarretitaujomarput. Tarriok ajungidlarpok: tarriorle pitsartueroppet sumut ama pitsartutitaujomarpa? Illipsingne tarriokarniaritse, ullapirsautekakattigẽkluselo illipsingnut.

Ipaksileritse, makkoararsuit illanget nachoginasiuk. Okaupapse: Engelingita killangmetut Atatama killangmiub kẽnanga tækkunatsainarpæt. Innum Erngninget piulijartorpeit tamaita, tam̃arsimajut. Kañok issumavise? Innuk unguiakattartunnik tellimertorlutik saugakutekarune, tapkoalo il-

Digitized by Google

langet tam̄arpet, ungniakattartut sittamertorlutik arvengemillo tellimartut kemmegajangileit kakkeñut, tammartok kenneriarajangila? Nenniguniuk, ahammerik okautivapse: tamna kuviaisutigiluarpa assinginnit ungniakattartunnit sittamertorlutik arvengemillo tellimartunnit tammarsimangituñit. Taimaktauk Atatapse killangmiuk tam̄arkonginiva ukkoararsuit illanget. Kattanguvit idluigiludlarpattit; kissivit nellipsaruk, iñerterlugolo kissipteolutik. Nallekpattit kattangutit ãkigẽrpok tava. Tussangipattille, attautsemik marrungniglonẽt illakarlutit aingmigisse, okausisse okpernarkovlugit; marrolutik pingasuluselonẽt okalerupse. Tussangipasse, illagẽktunnut okarina, illagẽktulle nalengippagit, nellojorællugo, Zoelnerijorællugolonẽt. Aham̄erik okautivapse: kellersutasse nuñame, kellersorsimajomarputtauk killangme, kellerusartassele nuñame kellerusaromarputtauk killangme. Ama okaupapse: marruk nuñame illagẽkuñik, sumiglonẽt tuksiaromavlutik, piomajattik pilarpæk Atatamnit killangmiomit. Marruk pingasullonẽt attimne kattimajarangetta, akorng-

Digitized by Google

antesomarpunga. Petrusib apperiartorpa okarlune: Nalegak, kattanguma idluigiludlarppanga, idluiningit kapsiarterlunga issumagijungnereksarivakka? arvengemit aggartuñik namaka? Jesusible kiova: okautingilagit arvengemit aggartunnik kissiane uñuktovaksoarnik, 490 nigle. (imaipok iñuit ungnijut tellimello avatingit navlugit) Tamaña pivlugo killaub nalegauninga attañertun-ïpok, taipsoma kivgene kiglissiñialerpeit. Kiglissiñialermagit, illanget sakkerpok, akkiliksalik attañerminut 10000 denik kenaujeñik. Akkiksakalaungimet, attañinget tamna pissiñiutaukova, nullianiglo, kittorngangiñiglo, perkotingiñiglo tamaiñik, akkillertaujomavlune. Kivgab tamna pamangavigivlugo mañigoerkovlugo okautiva: Attañek, ningarinanga, tamaitu akkilleromarpakka illingnut. Kivgab tamna attanninget näpkigilerpa, aularkovlngolo akkillerkojungnerpa akkiliutikseñik. Kivgak tamna aularpok, añigame, kivgaukattime illanget naipipa tamakisimajiñe kenaujeñik ungnakattartuñik tellimertorlutik. Tiguva tagva, kimillugolo okautiva: akkillieksettit uvam-

Digitized by Google

nut akkilikit. Kivgaukattinget pamangavlune: tuksiarvigiva, okarlune: ningarinanga, tamaita akkilleromarpakka illingnut. Aipale piomangilak, parngnanersimavingmut itertitsartorpa, akkillieksangit tamaita akkillerkartiñagit. Kivgaukattingita tamaña tækkogamitsuk, kiksalerput, tamaitalo tækkojattik okautigiartorpeit attannermingnut. Attañinget kaikova okautivlugo: kivgakullovotit akkillieksettit uvamnut tamaita issumagijungnerpakka, tuksiarvigigamga: kivgaukattillo napkigijeksariagilet, sorlo näpkigilaurapkit? Attanninget kañingaumajarvigiva äniatitsijomut pitilugo, akkillieksangit tamaita akkillerkartiñagit. Taimaktauk Atatama killangmiub piomarivăso, omættipsingne kattangutipse tamarningit issumagijungnerniængikupsigik.

§. 61.

Luk. IX. 51—56. 61, 62.

Kangattartauviksañe nellintilermet, kăjusimalerpok Jerusalemut aijomavlune. Siver-

Digitized by Google

likseñe tilliveit. Taipkoale Samarittit igluga-seiñut siñiktarviksarsioriarpæt, taipkoale sin-niktarkojomangilæt, Jerusalemñut ingeralер-met. Illiñiartigik Jakobusiblo Johañesiblo tamanna tussaramiko, okarpuk: Nalegak piomaguit, okaromavoguk sorlo Eliase, ik-koña killangmit kattekkovlugo nungukov-lugit. Jesusible keviardlugik innerterpæk, okarlune: Annernerub nelliakita kittorng-aringmattik kausimangilatik? Innum Erng-ninget asseroriartungileit innut tarngningit, piuliartorpeille. Iglugaseinnut assinginnut aivut.

Ingeravlutik okartokarpok: Nalegak, mal-ligomavagit; sivorlermik perkoginga, iglo-miukattikka sorerutiksamik okautiartorkov-lugit. Jesusible kiova: aggangminut tigusi-jok sennajeksaminik keviarlunelo, idluang-ilak sulle Gudib nalegauninganut.

§. 62.

Luk. X. 1—24.

Mattoma kingorngane ungmiakattartun-nik pingasuertorlutik tellimaujortuñiglo as-

Digitized by Google

singit illiñiartingit Nalekab añeriveit, marroterkattardlugit tilliveit, iglugaseksoarnut nuñeñullo nellipsaromajaminut sivorliotipeit, okautivlugit: kattersivik angidlaralloarpok, kattersijulle ikkidlarput. Taimak pivlugo kattersiviub naleganganut tuksiaritse, katterajukset tillilugit kattersivinganut. Aileritse, ahak saukettut tillivapse amarkut akkornganut. Pōkarase, ikpiarsulijaraselo ittiggagusijaraselo iñungniglo sallutitsiniarase ingeralluse. Iglomut itteraigupse imak okaritse: iglo una ullapirsautekarle. Tagvane ullapirsautekaromajomik innukarpet, okausisse ullapirsautelik taipsomanetuaromarpok. Imaitokangipelle, ullapirsautipse uttervigiomarivāse. Iglome taipsomanetsainaritse, nerkiksangiñik nerriluselo iñeritse: Señamajok akkilleriakarmet. Nukterniarase iglunnut tamaiñut. Iglugaseksoarnut pigupse, illelliorpasse nerrititse tagvane nerkiksangiñik. Tagvanetullo kañimajut iñuliniarsigik, okautigissigiglo: Gudib nalegauminget palliuvigivāse. Iglugaseksoarnulle itterupse, illelliungippasse; iglut akkorngattigut annititse, okarluselo: sangit aglæt pejarpavut il-

Digitized by Google

lipsingnut, iglugaseksoapsingnit aktoajut uvaptiñgnut. Nellutsengilasele, Gadib nalegauninget palliuvigimalaukpäse. Okaupapse: Sodomamiut uvlut nagatiksangañe pidlartaunikinersaujomarput iglugaseksoarnit makkonanget. Kappianamek, Korazin, kappianamek Betsaida! Tirusemelo Sidonemelo taimak angitigijañik tattamiñiarnartitsiguma, sorlo illipsingne, itsak kakkialernermut pôksatuinarnik añorakamerungnerajalauktut arsameniarlutik. Taimak pivlugo erkartuivingme ipkoa Tirusemiut Sidonemiullo pidlartaunikinersaujomarput illipsingnit. Kapernaume! kangattarsimajotit killak tikkilugo, nettekangitomut kanunga ajektortaujomarpotit. Illipsingnik tussartub tussarivänga; illipsingniglo nachojub nachogivänga: uvamnigle nachojub nachogivatauk tilliklertok uvamnik. Ipkoa ungniakattartut pingasuertorlutik tellimaujortullo illinniartut kuviaisuklutik tikkinamik, okarput: Nallegak, annernekullnillo aglæt nalekpätigut, akkit pivlugo. Okautiveit: Satanase tækkogalloarpara kattektok killangmit sorlo kaumalak. Ahak, pitsartutilauk-

Digitized by Google

papse, kuglugiaraluit kesuktut, Scorpionillo tokkonartovit tullerarkovlusigik, ningarosuktublo pitsartuninganullo tamaiñut nalegautilaukpapse, suniatsengiläselo. Añernerille idluiluktut nalengmasse, kuviaisutiginasiuk: makkoale kuviaisutiginersarissigik attisse aglaksimangmetta killangme.

Taipsomane Jesuse annernermigut kuviaisukpok okarlune: Atatak killaublo nuñablo nalegangæk, nakorivagit, tamanna illissimajuñut sillatojuñullo angigutsutigigangne, nutaksseñulle nellojungnertijutigigangne. Ahañerik, Atatak. taimak sangne idluarijet. Tamaita Atatama tuñiveit uvamnut. Erngnermik kimik kausimajokangilak, Atatab kissime kausimava: Atatamiglonĕt kimik kausimajokangilak, Erngnerub kissime. Erngnerublo nellojungnertitsomajangita nellungginivæt. Illiniartinne savigivlugillo okarpok: pillorikput ĭsit tautuktut tautuktapsingnik. Ahammerik okautivapse: nellautaijut uñuktut attañiojullo tautuktapsingnik tækkojomalaurivut, tækkonagolo, tussartapsingnik tussaromalaurivut tussarnagolo.

Digitized by Google

§. 63.

Luk. X. 25—37.

Ahak, Aglangnik illissimajok nikovipok, oktorlugo okarlune: Ajokertuijok, sumik pinniarlunga, innogutemik nungusuitomik kingormgutilugo. Jesusible kiova: perkojangiñe kañok aglaksimava? kañorlo attuarpigit? Kiova okarlune: Gude Naleket nægligijeksarivet, omættingnut tamanut, tarngningnullo tamanut, pitsartunernullo tamainnut, issumangnullo tamaiñut. Inukuttillo tuglêt illiktut nægligijeksarivet. Jesusible kiova: Kiolorikpotit, imailiorit innojomarpotit. Taimnale idluartorilerame, Jesuse apperiva: kina tuglerivigo? Jesusible kiova okarlune: Innuk Jerusaleñit taununga Jerichomut attarpok, innuartut taimna opingarpæt; annorerdlugo annaudlarlugolo killerpæt, tokkokaseklugo keñekpæt: Illanget ajokertuijub taununga ingerajub tækkogamiuk, kangerpa. Taimaktauk Levitib (ajokertuijut ikkajortingita illanget) tagvunga pijub, tikkinamiuk, tækkovlugo, kangeriva.

Digitized by Google

Samariamiuble ingerajub tikkilerpa, tækkogamiuk nãpkoariva, nellipsarlugo killingit mangipsertorpeit, napartuh orksoanik, weinemiglo kuverivlugit killingit, nersutiblo kanganut illivlugo, iglomut siñiktarvingmut ãpa, tagvane udsertorpa. Kaulermet, aularomagame, kenaujæk marruk sakkerpæk, tunnivlugiglo sinniktarvium innuanut, okautivlugo: udsertoriuk, uñunersennik illagungne, akkilleromarpagit, ama utteruma. Kannok issumavit? pingasut taipkoa illanget kina innuartut killertigilauktangita innukatigællugolo tuglerivauk? Kiova: tapsominga nãpkigosuktok. Jesusim okautiva: imailioriartorit.

§. 64.

Luk. X. 38—41.

Tagvanget ingeravlutik, iglugaseiñut niuverviktalingnut itterpok. Arngnak tagvanetok, Marthamik attelik, tapsoma itterkova iglominut. Nukkakarivok Mariamik attelingmik. Tamna Jesusim ittiggangita sangañut ingipok, okalatillugo nalegiarpa. Mar-

Digitized by Google

tale omaridlalerpok kivgartoromavlugo. Jesuselo tikkipa, okarlune: Nalegak adsigegiviuk, nukkama kissima kivgartortimanga? okautiuk ikkajorkovlunga. Jesusib kiova, okautivlugo: Marta, Marta issumatsarikpotit omarikpotit. Attausiotsinek pijariakarpok: Mariab añerimava ajunginersak, tapsominga aksartauniatsengilak.

§. 65.

Luk. XI. 1—13.

Illäne tikkitamine tuksiartok. Sorermet, illinniartingita illangeta okautiva: Nalegak, tuksiarutiksamik ajokertortigut, sorlo Johannesim illinniartinne ajokertorpeit. Okautiveit: Tuksiarupse, imak okaritse: Atatavut killangme akkit nakorijaule; nalegaunīt kaigiarle; perkojattit malliktaulit nuname, sorlo killangme; uvlome piksaptingnik tuñittigut; ajornivut issumagijungnerkit, sorlo uvagut uvaptingnut ajortut issumagijungnerpavut; oktorlungnartomut pitinnata; piulittigulle ajortuñit.

Digitized by Google

Okautiveittauk: Illapse kia, næglingniktomik illæñarnerijakarune, unnuab kerkane imak okautiartoruniuk: nægliktara illæñarijara, taukteliksarsilaulanga niakojeñik pingasunnik, nægliktama illæñarnerijarma tikkiñanga, nerkiksak ajorpara: Illuanetub kamanget imak kioniarpauk: Siñiktailinanga, ubkuak parngnanersimangmet, kittorngakka illagivlugit innilangavunga. Taimak pivlugo makkinermik sappersertorpunga, tunnivlutit niakojennik! Okaupapse: makkitsomangikune, niakojennik tunnivlugo illæñarnerigamiuk: tava makkilarpok, iktoritailune tuksiarvigingmago sorrerane, piomajanganik ajortanganik tunnilarpa. Okaupapsetauk: tuksiaritse, tuñijaujomarpose. Kenneritse, nennisijomarpose. Sopalugitse, ubkuerutsaujomarpose. Kennujok pilarpok, keñajok nachvalarpok, sopaluktorlo ubkuerutsaularpok. Kia illapse, angune erngninget kakkojamik tuksiarvigippago, tuñiñiarpauk ujarkamik? Mingeriavinermiglonĕt tuksiarvigippago, kuglugitsamik tuñiñiarpauk? Mañingmiglonĕt tuksiarvigippago, tunninniarpauk Skorpionemik tokkonartomik? Illipse nauk-

Digitized by Google

ajortose, kittorngasse tunnergutiñik ajungitunnik tuñiñiarapsigik: anginersamik Atatapse killangmetub tuñiñiarpeit Añernermik ajunginermik tuksiartiñe.

§. 66.

Luk. XI. 37—54.

Taimak okartillugo, Farisæerit illangeta nerriartorkova ingminut, uvlok ketterarmet. Jesuse itterpok, nerrimavingmut ingidlune. Ubvarsimanañe nerrijomangmet Farisæerib tækkogamiuk, tattam̄iniarpok idluarinagolo. Nalekable okautiva: Illa illipse Farisæerit ermusiarsuillo pogutello sillatatigut sujungaitikalloarpasse, illusele ullipkittarput ajortuñik piomanermiglo. Okorse sillaitose! sillata sujungaipet, illualo ivsornaitorivissiuk? Sillatanik pingortitsijub pingortinginivauk illua? Ahak, perkotipsingnit tuñiñiarsigik aglujunnut, illunatik sujungailarput illipsingnut. Kappianamek okorse Farisæerit, Minzelo, Rautelo nunnab perortungit tamaita tellimaujoetta aipanga tunnigapsiuk attan-

Digitized by Google

niojunnut, idluarnerlo, Gudib næglingningalo sennerkopasse. (issumaginagiglo) Tamakkoale pinniarlugit pijeksarivasse, ipkoale ipperarnagit. Kappianamek okorse Farisæerit! illinniarvingme ungallinjomavluse, iksivautet issungit attoromagapsigik, sallutitaujomavluselo innungnut niuvervingme. Kappianamek okorse Aglangnik illissimajut Farisæerillo, takkormortose! Illuvertitut saumajotun-inapse, innuit kangittigut pissuktut kausimannagit. Tagva Aglangnik illissimajut illangeta kiova okautivlugo: Ajokertuljok tamakkonunga okautsinnut suadlarpaptiguttauk. Kiova: kappianamektauk illipse, Aglangnik illissimajut! innuit kappiaisuktinapsigik nangmageksennut aktornartunut, illipsele nangminek tamakkoa aktoromangilasse aggangnut attautsemullonet. Kappianamek illipse, nellautaijut illuvilliortasse, angajokapsele sivorlipse tokkotipeit. Makkoninga nellunaijaivose; angajokapse pinniarningit malliklugit pigivose: ipkoa nellautaijut tokkopeit, illipsele Illuvilliortasse. Tamaña pivlugo Gudib sillatuninga imak okarpok: Nellautaijut tillijello tillijomat-

Digitized by Google

pakka taipkonunga, taipkoa illangit tokkotsomarpeit, illangillo unangmilugit: nellautaijut illunarsoangita aungit kinguvangukattigenut taipkonunga akkinniartaukovlugit, kovijangit sillarsub kiglinganit, Abelim aunganit aglæt, Zachariasiblo aunga tikkilugo, imna tokkotanget altarib kattimaviublo akkorngangne. Ahamerik okaupapse: kinguvangukattigenut ukkonunga akkiñiartaujomarput. Kappianamek okorse Aglangnik illissimajut, illissimanartub peruta pelaukpasse. Illipse ittertisinase, itteromajullo itterkonginapsigik. (Gudib nalegauninganut) Taimagle okautingmagit, Aglangnik illissimajut Farisæerillo pinniarpalliadlarpæt, okausiksarsiorlutik. Allaperngarpæt, okausinginnik passitiksarsioromavlutik tapsomunga.

§. 67.

Luk. XII. 1—59.

Tagvanetillugo, innugiartorsuit tikkipæt, tausendekartut kattimalerput, ingmingnut tullerakattaulutik. Illinniartinne Jesusib

Digitized by Google

okauterkarpeit: Farisæerit kakkojangita sernautiksanginnik tamedsa takkormorningitnik, illimasugitse. Ijekartortut illunatik sakkijaromarput, angigutsutit illunatik nellonalungilet. Tamanna pivlugo tartome okautilauktasse kaumajome tussartaujomarput, imanelo assipslugnut issivsutigilauktasse okautaujomarput iglut kanginne. Okaupapsele, nagliktakka, erksiginiarasigik timinik tokkotsijut: kingorngagut sapperput. Sivoragijeksapsingnigle okautijomavapse: Tamna erksigissiuk, tokkotsigune, pitsartunekarpok anianartovingmut egitsinermik sappingitoktauk. Ahaila, okaupapse: tamna erksigissiuk. Kutsertet tellimet akkekarpangilet kunaujennik marrungnik? Unet taipkoa illangalonet Gudib puigungila. Nutsesetauk illunatik kittissimagivut niakopsingne. Tamanna pivlugo erksiniarase, kutsertavaksoarnit ajunginerogapse. Okaupapsele: Uvamnik okausilik imungnut, taimnatauk Innum Erngninget okautiginiarpa Gudim Engelinginnut. Imungnulle missiutilik uvamnik, taimnatauk missiutaujomarpok Gudim Engelinginut. Okautsemik idluangitomik okau-

Digitized by Google

telik Iñum Erngninganik, issumakarviojungneromarpok. Añernermik ajunginermik okautelulik, issumakarviojungnerniængilak. Illinniarvingmingnulle, attañersoarnullo attanniojunullo ãtippasse; sivoraniarase kanoẽtomik sumiglonẽt okausiksakarapse kigusiksakarapselo: Annernerum ajunginerum ajokertorniarm̃asse nellunaikutame taipsomane okausiksapsingnik. Innuit illangeta, angutim okautiva: Ajokertuijok, angajuga okautiuk, kingormgujeksavuk, avekovlugo uvaguk. Okautivale: innuk! kia kiglissiniartuksautipãnga illiptingnut, kingormgujeksatik avekovlugit? Okautiveit tava: Agluitsomannermik udsertoritse: Perkutivaksuit innum innotigingileit. Adsigemik mattominga piveit okarlune: Angumik agluitokalauktok, tapsoma perorsevinga perorlarikviovok, illumigut imak issumalerpok, okarlune: kannok pinniarlunga, perorseakka kattiteksakka inniksakangimetta? imak pilaunga okarpok: kematullivikka serkomilugit pinniarpakka, angijororiarlugit señajomavakka, perorseakka tamaita perkotikkalo kattitsomavakka takkam̃unga, tarngnimnullo imak

Digitized by Google

okaromavunga: nægliktara tarngninga piksakavaksoadlarpotit okkiut uñuktut: kikkalerit, nerrilutillo iñerlutillo kuviaisugit. Gudible okautiva: sillaitoaluk! unnuak tamaña tarngningilarpotit, kia piksariniarpagit kattilauktattit? Taimaktauk-ïnivut perkotinik kattersijut, agluinatiglo Gudeme.

Illinniartinne okautiveit: tamaña pivlugo okaupapse: Inosisse pivlugo siarklerniarase, nerkiksapsingniglonĕt, timipselonĕt añoraksanginnik. Iñosek ajunginerovok nerkiksennit, timelo ajunginerovok añoraksennit. Tulluket nautsertorissigik, karngatitsingilet, perorseeksennik kattersinatiglo, keñatullivikaratiglo illiorkavikangilet, taipkoale Gudib nerritipeit. Tingmitsennit kañok angitigijomik ajunginerovise? Kia illapse ingminik uiguksersiva tallitut takkitigijomik attantsemik, nauk siarklerutigigalloarpa. Mingnek ajorupsiuk, sŏg assia siarklerutigivissiuk? Paunaujaujartut tækkunarsigik kañok perortut, señangilet peraingilellonĕt. Okaupapsele: Salomolonĕt piñarnadlartok taipkoa illangatitut añorariksimangitok. Iviksuket nunnametut Gudib taimak piñarnartinamigit

Digitized by Google

uvlome perortat, kaupello kieksaumut egiteksaumetta, angnersamik illipse añorartitsomavãse, okpernekitose tagval Tamana pivlugo illipse okarniarase, sumik nerkiksakaromarpose, sumiglonĕt iñiksakaromarpose, siarklerniarase. Makkoa tamaita sillarsub iñungita okpingitut nellojullo pĩnasuagatuariveit. Atatapse killangmetub kausimavãse, taimaitomik ajornartose. Gudible nalegauninga piñiarkarsiuk, tamakkoa tamaita pilarpasse. Erksiniarase, okorse illagĕktuarsuit, Atatapse idluariva tuñivluse nalegaunermiñik. Perkutisse pissitigissigik, aglujennut tunnilugit. Pĩksiniaritse pitokaungituñik, perkutitoniardluse killangme asserojuitunnik, tigliktit sappertangiñik, kauruĸillo asserojuireksangiñik. Perkutipse ueijugangit omeettipsetauk neijorivat. Makkitipsigut ketterusiaritse, neñeroasselo ikkingmilit. Innuit adsigissigik, nalekamingnik neriuktut nulliarelitainartut nerrinarvingannit aggilertomik: tikkipet, soppalulerpello, upkuerutisarlugo pilarpet tuavilutik. Kivget imaitut pilloridlarput, Nalekab tikkipagit pigartut. Ahniñerik okaupapse: nerrimavingme iksi-

Digitized by Google

vakojamarpeit, sailiserlune nangminerlo kivgartoromarpeit. Pigarviub aipangane, pigarviublonĕt pingajuane tikkipagit imailiortut, kivget tapkoa pillorikput. Tamannale kausimalerissiuk. Tigliktub tigligiartorvinga iglum iñuet kausimaguniuk, pigaromavok, iglominut itterkoñago. Tamanna pivlugo illipsetauk oppalungersimatitse: Iñum Erngninga tikkitsomarmet uvlub nellunaikutangane neriuvigingitapsingne.

Petrusim okautiva: Nalegak, adsigĕktomik mattominga kissipta pivittigut, makkoalonĕt tamaita pivigit? Nalekab kiova: piariakarpok nertornartomik sillatojomiglo pairsijomik, taimna kivgaminut Nalekab pairsisungotimago, piksangiñik tuñekovlugit nelliutileranget. Kivgak taimna pillorikpok, imailiortok Nalekame tikkippago. Ahamerik okautivapse: perkutiminut tamaiñut pititsomarpa. Kivgarle taimna omamigut imak issumalerune: Nalegara killamik tikkiniængilak, kivgello angutit arngnello añaudlarlugit, nangminerlo nerrivlune imilarmelo tallardlune: Kivgab tapsoma naleganga tikkitsomarpok uvlome ipsoma neriuvigingitangane, uvlublo

Digitized by Google

nelluniaikutangane kausimangitangane, asserorlugo pinniarpa nalaganget, sokkosijuingitut okpingitut illagillugit akkivigijomarpa. Kivgarle Nalekame perkojanganik kausimajok, piñialaurane, perkojangalo mallingnago, nnnuktunnik añaujaujomarpok: perkojangeniglo kausimangitok, annaujariakartomik piñiarame, ikkituñiik añaujaujomarpok. Unnuktunnik tunnijaujok, tapsomanget uñuktunnik keñerviojomarpok. Ikkoñamik ikkitsiartorpunga nuñamut. Kañoktok mañakut ikkoalarluarpet! Babtijomut Babtitaujariakarpunga, sivoravunga namaksilerkartinago. Nuñamut tikkinasugivissinga, iñuit Illagëktiniarlugit? okaupapse, aukak, ingmingnut aknerartutijomarput. Mattoma kiugorngane tellimet iglome attautseme ingmingnut akkerartutijomarput, pingasut marrungnut, marruglo pingasunnut, anguta akkerartoromarpok erngnerminut, erngnerlo angumminut, arugna paningminut, pannik arngnaminut, sakke ukkoaminut, ukkoarlo sakkiminut.

Ama iñungnut okarpok: nuvujamik tekkojarangapse unanget nikovitemik, tuavilase okarpose: sillarnerludlarniarpok; taimailer-

Digitized by Google

pok. Uarngnerluaranget okarpose: kissidlaromarpok; taimailerporlo. Takkormortose, nunnalo killaglo kañoeniarmangeugnik illisimavasse; soglo tamaña nelliatok illisimangilasse? illupsingnelonĉt sõg idluartok issumagingipissink? Illingnut akkerartortok aiparigungne erkartuijomut, ingeralutik saimarsarniaruk, kiglissiniartomut pittitaukonnæk, kiglissiniartuhlo parngnanersimavium udsertortinganut uñertotaukonnæk, tapsomalo udsertortub parngnanersimavingmut egippattit. Okaupagit taiuganget añititaniængilatit akkillerkartiñagit kenaujet naggatiksanget.

§. 68.

Luk. XIII. 1—9.

Taipsomane neijutut illangita okautivæt Galilæamiunnik, taipkoa aungit Pilatusim akkutsiveit tuñergutingiñut. Jesusib kioveit okautivlugit: Galilæamiut ipkoa ajortulliarneronasugivissigik Galilæamiunnit assingin-

Digitized by Google

nit tamaiñit, taimak pidlartaungmetta? Aukarpunga. Okaupapsele sagiarniængikupse, tamapsetauk taimak asseroromarivose. Arverterngemit pingajoartut ipkoa nuvogusek-sub Silloametub orrovigijangit tokkodlugit, ajorneronasugivissigik innungnit assinginnit tamainit Jerusalemmetunnit? Aukarpunga. Okaupapsele. sagiarniængikupse, tamapsetauk taimak asseroromarivose.

Mattomingale adsigêktomik okautiveit: napartok Feigsliksak iñub perortipa Weinekarviksamut kakkaminut: Paungarsioriaramiuk, nagvangilarle. Weineliksamik perorsevilliortomut okarpok: Ahak, aujet pingasut napartok tamna nellipsakattardlugo paungarsiorialauktara, nagvarnanga: kippiuk, sõg iñekarpa sullinane tamane? Taipsoma kiova okautivlugo: Nalegak, taimailingalaule aujak tamaña, avata poagiarlugo, ivsunga ivsusilugolo: kingorngagut paungakarniarmanget. Pekkangipelle tava kippiuk.

Digitized by Google

§. 69.

Luk. XIII. 10—21.

Ajokertuiniarpok illiñiarvit illangane, Sabbateongmet. Ahak, arngnak tagvanetok annernelik kañimanartomik okkiut arverterngemit pingajoartut, okkungainarlune issivinermik sappertok. Jesusible tækkogamiuk, kaikova okautivlugo: arngnak, kañimannernit piungnerit! aggangminullo pattikpa. Tagvainak issivilerpok tava, Gude nakoridlarpa. Illiñiarvium angajokanga ningalerpok, Jesuse iñuliklermet sabbateme: iñuillo okautiveit: uvlut arviniovut, señajariakarpok, uvluñe taipkonañe iñulijaunialeritse: sabbateopelle pinnase. Nalekab kiova okarlune: takkormortok una! Illipse tamapse nersutisse tuktuvakotisselo siutekoktojullo pittutsangipissigik nerchevingiñit, alluktitsartorlugillo sabbateme? Abrahamib pañia una, pittuksimajok satanasemut okkiut arverterngemit pingajoartut pittuksimajungneriakangilak sabbateme? Taimak okautingmagit, akkerartortingita illunatik kangugivæt, innuit

Digitized by Google

illunatik tattaminiarnartitangit tamaita kuviaisutigiveit.

Jesusele okarpok: Suna Gudib nalegauninget adsigivauk? sumullonet adsigejomavigo? Senfkornetun-ipok, tamna inub piva, perorsevingminut egipa. Perolertok aglivlune napartulerpok angijok, tingmitsello killaub attanetut inekalerput akkerunigetta attane. Ama okarivok: sumut Gudib nalegauninga adsigejomavigo? Kakkojekset sernautiksetun-ipok. Arngnab tamna piva, akulugo oktutinut pingasunnut kakkojeksennik pittalingnut, kakkojekset tamaita sernartilugit.

§. 70.

Luk. XIII. 22—30.

Mattoma kingorngane iglugaseksoatigut iglugaseitigullo ingeravok, ajokertuiniarlunelo ingeravlunelo Jerusalemut. Innuit illangeta okautiva. Nalegak, ikkitut innuit piulijauniarasugivigit? Okautiveille: illungertoritse ittervikitokut itterniaritse. Okaupapse: unnuktut pinnasuarniarput ittero-

Digitized by Google

mavlutik, itternermik ajorsaromarput. Iglum iñua nikkovilune itterviub ubkuanga parngnanerppago, kingorngane illipsetauk sillatanit ubkuak avilortariartoromarivasse, okarluse: Nalegak, Nalegak, ubkuerutittigut. Kiojomarpãse okautiluse: nakit pingmangapse illitaringilapse. Okaromarpose imak: Nerrekattigivlutillo iñerkattigivaptigit, iglut akkorngane ojokertulaukpaptigut. Kiojomarpok, illitaringilapse nakit pingmangapse, tamapse keñeksinga ajortulliartose! Tagvale kealuselo aglerularomarpose, Abrahalo, Isaaklo, Jakòlo, nellautaijullo tamaita Gudib nalegauningane tækkojomarapsigik, illipsele sillatanut pingujartaumajose. Iñuittauk unanget, pãngello, ãngello, avangello tikkitsomarput, Gudib nalegauningane nerrimavingmut ingitsomarput. Ahak, kingorliojokarpok sivorliojomartunnik; sivorliojokarlarmelo kingorliojomartunnik.

Digitized by Google

§. 71.

Luk. XIII. 31—35.

Uvlok taimna Farisæerit illangitä imak okautiartorpæt: Aularit, tamaña kemeguk, Herodesib tokkotsomangmattit. Okautiveit: Terrianiak taimna imak okautiartorsiuk: Ahak, satannasit annitipakka innulikleriartorlungalo uvlome, kaukpello, uvlut pingajuane piarĕlarpunga. Uvlomele kaukpello, ungaliagolo arvertariakarpunga. Nellautaijok Jerusalemib assiane tokkotauvangilak. Jerusalem, Jerusalem! (innuit piveit) nellautaijunnik tokkotsijok, illingnullo tillijet ujarkennut millorangne. Kapsersoarnik kittorngattit kattitsomalaurivakka, sorlo arngnaungub kattipeit ivaveit piarkenne issarkominut; piomalaungitosele. Ahak, igluse (kattimaviksase) innuerutsaujomarpok. Ahamerik okaupapse: ama tækkuniængilapsinga okakarase: nakoridlartaule, Nalekab attingane tikkitok.

Digitized by Google

§. 72.

Luk. XIV. 1—24.

Mattoma kingorngane Farisæerit angajokangita illangeta iglunganut nerriartortok Sabbateme, taipkoalo allaperngarpæt. Ahak, angut tagvanetok imermut puvitok. Aglangnik illissimajut Farisæerillo Jesusib sangaveit appertsorlugit: Sabbateongmet, innuliklernæk idluarka? Tapkoale niplingilet. Tava tiguva, innulilalo, aularkova. Sangaveit okautivlugit: Illapse nersut siutekoktujok tuktuvaklonet imertarvingmut nakkarpet, kia sabbateme kakkinasuarniængipauk? Ama kionermik sapperivut.

Adsigektomik nerrimartut okautiveit; issuklernik iksivautakaromajut nerrimavingme tækkogamigit, okautivlugit. Nulliarelitainartuk nerrimarvinganut nerriartorkojauguit, ungarlermut ingitsartorlangilatit, illingnit attannionersak nerriartorkojinajokarasugellugo. Tapsomingalo illingniglo nerrimartitsijuksab tikkipattit okautipattillo: tamna agvairuk! kangusulerlutit ingitsartoromar-

Digitized by Google

potit tunnulermut. Nerriartorkojauguille, tunnulermut ingitsartorima: illingnik nerriartorkojijok tikkipet, okautipattillo: nægliktara, ungarlermut ingitsartungarit; nerrekattivit illunatik nakorijomarpãtit. Ingminik attanniotitok miklilertitaujomarpok, ingminigle miklilertok, taimna attanniotitauniarpok.

Nerriartorkojiminulle okarpok: uvlub kerkane unnungmillonẽt nerkiksamik ãkiksoiguit, illænnarijattit, kattangutittillonẽt, illatillonẽt, sillellitillonẽt, nunakattittillonẽt agluitut nerriartorkoneijengilattit, taipkonunga ama akkinniarlutit nerriartorkojaunasugellutit. Nerkiksamigle ãkiksoiguit, aglujut, tussiætullo, illakongortullo, tautungitullo nerriartorkolaukit; pilloridlaromarpotit tagva illingnut akkiksakangimetta: akkillertaujomarpotille idluartut makkiviane.

Nerrimartut illangeta tamanna tussaramiuk okautiva: pilloridlarpok kakkojartortok Gudib nalegauningane! Okautiva: Angut nerkiksarsoarmik ãkiksoijok unnungme, unnuktullo nerriartorkoveit. Nerriviet nelliutingmet, kivgane imak okariartorkova

Digitized by Google

nerriartortuksennut: Kaititse, illunatik piarerput. Illunatik kingorlereklutik asserkotsiomalerlutik okarput. Sivorlium okautiva: Perorseviksilaukpunga; tækkojartoromagapko pijariakarmet, tuksiarpagit passinniarnanga. Aipanget imak okautiva: Tuktuveit tellimæt kemuktukset pissiarigapkit, mañalo tækkojartorpakka, tuksiarapkit passiniarnanga. Pingajoak imak okautiva: Nullianikama, tamanna pivlugo tikkiniængilanga. Kivgab tapsoma angajokane okautijartorpa taipkoninga. Angajokak ningarpok tagva, kivgane okautiva: katsungailutit ailerit iglugaseksuit akkorngennut apkosinnernullo, aglujut, tussiætullo, illakongortullo, tautungitullo tagvunga ittertikigit. Kivgarle okarpok: Angajokak, okaravit taimaipok, sulle nimniungilet. Angajokab kivgane okautiva: Nunnam apkosininginnut avalunnullo ailerit, itterkolugit, igluga tættækovlugo. Okaupapsele: Angutit nerriartorkojaugalloet nerkiksakka ongniængileillonet.

Digitized by Google

§. 73.

Luk. XIV. 25—35.

Innugiartorsuit illagijanne, keviarpeit okautilugit: Uvamnut pijok, angune, arngnelo, nullelo, kittorngeñelo, kattangutiñelo, nangminerlo innosine omigingippagit, illinniartiginiængilara. Senningajuksaminik, kappiaisuviksaminiglonēt, nangmangitok mallingnangalo illinniartiginiængilara. Kina illasse nuvoguseksoarlijomagune, sivorngagut erkaumaniatsengileit pikseñe, ajorniarmangago iñerianga? Tunganiksanganik señagune, kalliksanginnik ajoromanago, illunatik tamattominga tautuktut mittautiksakakoñagit, okarlutik: Innuk tamna sennalauralloarpok, innerlugo ajorpa. Attannerlonēt kia sorsugiartoromannerpa attannermut assiminut, sivorngagut erkaumaniatsengileit unnurningit sorsuktukset 10,000 dit sivoraginiarmangagit sorsuktukset nellipsarekset 20,000 dit: Sivoragigunigille imna sulle ungasiktometillugo, okautsertorkova kivgaminut, sorsugungnerkovlugit. Taimaktauk illasse, per-

Digitized by Google

kutiminik tamainnik issumajungneromangitok illiñiartiginiængilara. Tarriok ajungikalloarpok; pitsartojungnerpelle tarriok, sumut ama pitsartutitauneijarpa? nuñamullonēt perorsaijomullonēt suksaujungnerpok, egiteksatuinauvorle. Tussajungnik siutelik tussarle.

§. 74.

Luk. XV.

Taipsomane Zoelnerillo ajortulliartullo tikkipæt tussaromavlugo. Farisæerille Aglangniglo illisimajut avamudlarput, imak okarlutik: Ajortuggit oma illasearivlugit nerrekattigiveit. Adsigēktomik mattominga okautiveit: Kia illapse saukeñik piggub ungniakattartuñik tellimertorlutik, taipkoalo illanget tamaiguniuk, ungniakattartut sittamertorlutik arverterngemit sittamællo kemmengniængileit iñukangitomut, tamartorlo keñeriarkangilæt neñerkarnago. Neñiguniuk, kakkakpa kuviaisuklune. Tikkilerame illañelo nuñakattiñelo kaikoveit okautivlugit:

Digitized by Google

kuviaisukattigissinga, saugara taīnalauktok neñigapko. Okaupapse: taimaktauk kuviaisugomarput killangmiut, ajortulliartok kakkialerpet, ungniakattartunnit sittamertorlutik arverterngemillo sittamartunnit idluartunnit kakkialeriakangitunnit. Arngnablonnēt kia tellimaujortuñik kēnaujagub, tapkoa illanget tamaiguniuk, nenneromik ikkitsiniængilak, iglo sañerlugo keñeriængila nennerkarnago? Neniguniuk, illannelo nunnakattinnelo arngnet kaikoveit okautivlugit: Kuviaisukattigissinga, kēnaujara assiujilauktara neñigapko. Okaupapse: taimaktauk ajortulliartok kakkialeranget, Gudim Engelingita kuviaisutigigivæt. Okarpok ama: Angutekarpok marrungnik erngnelingmik. Nukkardlium angune okautiva: Atatak perkutingnit pijeksakka pilakka. Perkutiñe tava avikpeit nukkarengnut tapkungnunga. Uvlut ikkitut nangmetta, nukkardliub perkutiñe tamaita kattilerpeit, nunnamullo ungasiktometomut aularpok, tagvanelo perkutiñe nungupeit ajortulliarnermut. Perkutiñe tamaita nunguīagit, kaksoak pidlalermet nunname tamane, tamnatauk ajorsalerpok. Ta-

Digitized by Google

mattoma nuñam innungita illanget tikkipa: Iñub tapsoma kivgarilerlugo aulartipa nunnaminut, kuingengit pairekovlugit. Esijomalauralloarpok Bialiornilukkungnik, kuingengit nerkiksangita illangiñik, tunijaunañelo tapkonanget. Issumamigut imak erkailerpok, okarlune: Uvlut tamaita unnuktunnik kivgakarpok attataga, kakkojamik ajorsangitunnik: uvangale tamãne perlilerpunga; atatamnut angeraromavunga, imaglo okautijomavara: Atatak, ajortullialaukpunga Gudemut killangmetomut, illingnullo, kingorngagut erngnermik taijaunek nellokotivunga: kivgaulanga kivgettit illagilugit. Tamaña tava keñekpa, atataminullo angeralerpok. Sullele kañingitometillugo, angutæt tækkova, napkoarivlugo, akpangerlune kongesingagut erkipa, kunniklugolo. Erngninget okautiva: Atatak, ajortullialauktunga Gudemut killangmetomut, illingnullo; mattoma kingorngagut ernermik taijaunek nellokotivunga. Angutale kivgaminut okarpok: Annorak pinnarnarnersak kaitsuk attigigiuk, aggangillo ketterdlermingmik pitatsersiuk, ittigaluarsungniglo attitilugo, nocharlo koinijok kait-

Digitized by Google

siuk, tokkodlugo: nerriluta kuviaisuktalo, ernera tamna tokkolauralloarame, ama omarivok, tamalauralloarame nachvarmingmet. Kuviaisulerput tava. Erngningale angajuklek perorsevingme assinetok. Angerarame, iglo kaglileramiuk, imngertullo kachortullo tussarpeit. Kivget illanget kaikova appertsorlugolo tamattominga tussartaminik. Tapsoma kiova: nukket tikkipok, nocharlo koinijok anguvit-tokkokova, erngnine kañoengitok ama pigamiuk. Angajoa añulerpok: itteromangimet, anguta annivok itterkoniardlugo. Angunele kiova okautivlugo: Ahak, okkiut uñuktut kivgartulaukpagit, perkojettit illunaita mallilaukpakka, saukamiglonet angutsoarmik tuñingitsainarparma, kuviaisukovlunga illæñarnerijakka illagivlugit. Erngnerille tamna tikkimet, perkutiminik nungutsijok arngnarniarnermut, nochak koinijok tokkokovet tamna pivlugo. Angutæt okautiva: Erngnera, neijutsainarparma, perkutikkalo tamaita pigivattit: Serrilutillo kuviaisuktuksaugalloarpotit, nukket una tokkungalaungmet, ama omarmingmet, tamalaungmello nennijaumingmet.

Digitized by Google

§. 75.

Luk. XVI. 1—13.

Illiñiartiñe okautiveit: Angut agluitok pimajikartok perkutiminik. Tamna uñertsionerlutigivæt, angajokame perkutingiñik nungutsijok. Angajokanget kaikova okautivlugo: kañoetomik tussarpunga illiornernik? pimajettit kittiniakit, nellonaililugolo, mattoma kingorngane pimaklertuksaujungnerpotit perkotimnik. Pimaklertok illumigut imak okalerpok: kannok piñiarpik, angajokama pimmaklerungnerkoñanga? Poagearnermik ajorpunga, keñunermiglo kangusukpunga. Sulliamnik nellungikalloarpunga, illeliortaukovlunga iglungiñut, pimaklerungneruma. Angajokaminut tamakissimajijut tamaita kingorlerektilugit kaikoveit. Sivorlek imak apperiva: kapsinik akkiliksakarkit angajokamnut? kiova: kattaujeñik ungniakattartuñik tellimertorlutik orksuñik ingnerotiñik. Okautiva: akkiliksavit aglangit pikit. ingilutit aglaksarit ungniakattartnñik marruertorlutik tellimaujortuñiglo. Ama aipangaaut

Digitized by Google

okarpok: igville kapsiñik akkiliksakarkit? kiova: ungniakattartunik tellimertorlutik oktutiñik kakkojeksenik pittalingnik. Okautigiva: akkiliksavit aglangit pikit, aglaklutit ungniakattartunnik sittamertorlutik. Pimaklertok tamna idluitok angajokab nakoriva, silatejutut piniarnet: Mattoma sillarsub kittorngangit illusimingnik sullatunerongmetta kaunajub kitterngangiñit. Maña okaupapse: illañarsarsiniaritse nuñab pingiñat idluangitunut, ajulerupse, illelliortaukovluse iñisingnut naksungitunut. Mikkijomik piñialuartok, angijomiglo, piñialuarivok: mikkijomigle piñiarnerluktok, angijomiktauk piñiarnerlukivok. Nuñab pingit idluangitut pairitsiængikapsigik, kia pimaklerkojomavase pijarialingmik? Attartonerlukupse, kia tuñijomavase nangmiaiksapsingmik? Angajokæk naarruk kivgab kivgariniængilak, aipanga omigilerpalonet, alpa nægligilugo; urvalo aipanga ungagilarpa, aipale nachogilugo. Gudelo nuñab pingillo attautsekut kivgartorviginiatsengilasse.

Tamedsa makkoa Fariseerit agluitsomajut tussaramikit, mittautigivet. Okautiveit imak:

Ajungitsomatogalloarpose iñungnut, Gudible omættisse nellungileit. Iñuit ajungitsugijangit Gudib makkojugiveit. Perkojello nellautaijullo nellautsitiksannit okarput Johannese tikkitinnago. Mattomale kingorngane Gudib nalegauninga okaútaulerpok okautsinnut tussarnertunnut, illunatiglo kerlakaratik itterniarput. Killaglo nunnalo nungunersauniarpuk, neniub atausib perkojennetub penginingan it. Nulliaminik avitsijub, assianiglo nullianiklune, nulliarek asserorpok; aivtamiglo nulliektok nulliarek asserorivok.

Angumik agluitorsoakalauktok aupalutsiariktunik satuniglo piviarnartovaksoarnik annoralik, uvlut tamaita innnatsoridlarlune kuviaisuktok. Anguttauk aglujok tagvanenivok, Lazarusemik attelik, tamna ittervinget kiglingane nellajok, illunane kalladlartok, tuksiartok karnganekuviningiñik agluitub nerrimavianit kattektuñik. Kingmille alluktoriartorpeit kallangit. Aglujorle tokkungmet, Engelit ãtipæt Abrahab sanganut. Agluitorsoaktauk tokkogivok illuventauvorlo. Ãnianartorsoarme kappianartorsoarmedlune uitalerame, Abrahame tækkova kañingitome-

Digitized by Google

tok, Lazaruselo sanganetok; kaigarsulerpok okarlune: Atatak, Abrahame! nãpkiginga, Lazaruse tilliuk, tikkime nuvua iñermut missukkarlugo, okkara nigliterliuk, mattomunga ikkoiñarsoarmut ãniadlarrama. Abrahable kiova: Erngnek, erkarniaruk, iñotillutit ajunginitit pigilaurangne, Lazarusele kappiaktoadlalauktok. Manale mañigortitauvok, igville ãniatitauvotit. Tamañalo tappilugo akkonaptingne ungnarsoarmik ittersarsoakarpok, tamãnget illipsingnut ikkaromajut ajorpæt; taimaktauk uvaptingnut ikkaromajut illipsingnit sapperivut. Okarpok: tamanna pivlugo tuksiarvigivagit, Atatak, tillekovlugo Lazaruse, angutima iglunganut: sulle kattangutekarama tellimañik okautsertorkovlugit, ãnianartovingmnt tamattomunga pikonnagit. Abrahab kiova okautivlugo: Mosesiblo nellautaijullo aglangiñik pekaramik, ipkoa nalekkissigik. Kiova: aukak, atatak Abraha: tokkungajulle illangeta tikkipagit, sagiaromalerput. Ama kiova Abrahab: Mosesselo nellautaijullo nalengikunikit, okperitsenginivattauk, tokkungajut illanget omardlune tikkilerpattigik.

Digitized by Google

§. 76.

Luk. XVII. 1—10.

Illinniartinnele okautiveit: asserornekanginek ajornarpok. Kappianamek taimna asserorterijok. Tapsomunga idluarnersauvok asserorterijum ujarkamik kongesingagut nivingaiviogune, imarbingmullo egilugo, ukkoararsuit illangeta asserortauninganit. Tamanna pivlugo udsertoritse. Kattanguvit idluigilukpattit, tennersaruk: ajorungnerpet idluiningit issumagijungnerkit. Uvlorme attautseme arvengemillonet aggartunnik idluilukvigigunitit, uvloenarlo arvengemit aggartunnik tikkikanitit, kakkialerpungatpet; issumagijungnerkit tava tamarnitgit.

Tillijet Nalekamut okarput: okperniyut nekkorsititsuk. Nalekable okautiveit: Senfkornetun okpernekarupse, mattomunga napartomut imak okarupse: tagvanget perit, immarbingmullo pit! tava nalegomarpase.

Kia illapse kivgagub perorsevingmik sennajomik, nersutiniglonet mianersijomik, perorsevingmit tikkileranget, imak okautiniar-

Digitized by Google

pauk; tuavillutit nerrimavingmut ingitsartorit? Imak okautiniængila: unnungme nerkiksalliniaringa, sailitserlutillo kivgartoringa, nerritillunga immertillungalo; kingunipkut nerrilutit inerniarivotit? Kivgak tamna kujaginiarpauk nalengmago? Taimak issumangilanga. Taimaktauk illipse malligeksasse tamaita namaksigupsigik, okaromarpose: kivgakullovogut, pinniareksavut kisseta pigaptigik.

§. 77.

Luk. XVII. 11—37.

Jerusalemut ingeravlune, Samarialo Galilæalo apkotigivæk. Iglugaseinnut pingmet, angutit tellimaujortut kallaktut parpæt, tapkoa kannitome nangertut, nippekortovlutik okarput; Jesuse, nægliktok ajokertuijok, napkigittigut! Tækkogamigit, okautiveit: Ajokertuijunnut tækkotitsartoritse. Taingunga ingeravlutik kallakarungnerput. Tapkoale illanget kallagungnernermik kausilerame, utterivok Gudelo nakoridlarpa nippe-

Digitized by Google

kortomut, ittiggangita kiglingane pamangavlune kujagiva. Tamnale Samariamiut illanget. Jesusib kiova okarlune: kallakarungnerkattitit tellimaujungilet, nauk taipkoa tellimello sittamello? assingnik uttertokangila, Gude nakorilugo, takkorngartok una kissime utterka? Okautiva: makkilutillo aularit, okpernivit piulivätit.

Farisæerille apperingmatsuk: kakkugo Gudib nalegauninga piomarpa? Kioveit okarlune: Gudib nalegauninga tækkuksaulune piniængilak. Imaglonēt okatsengilet: Ahak Gudib nalegauninga akkunapsingnut pimavok.

Illinniartiminut okarpok: uvlut nelliutsomarput, Innum erngninget uvlungita illanget tækkojomadlarpasse, tækkonagolo. Imak okautijomarpāse: Ahak, tamanepok, ikkanelonēt! Nalegase taikunga ainiarase. Sorlo kaumalaub killaub igloanit kaumaridlartok killaub igloanut; taimaktauk Innum Erngninga itsomarivok uvluksamine. Tamanale nelliutitinnago, äniadlartitaujomarpok, innuit makkoa kisserngortariomarpæt. Sorlo Noah iñotillugo-ilauktok; taim-

Digitized by Google

aktauk Innum Erngninget uvlnksanganeïtsomarivok. Ipkoa nerrivut, imilarmiglo, nullianikput uiniklarmiglo, uvlok taimna tikkilugo Noam ittervia umiarsoarmut, ullitornivaksub tava tikkipeit nungulugit tamaita. Sorlo Lothe innotillugo nerrivlutiglo imerput, pissinniarlutiglo, niuverlarmiglo, perorsevilliorput, iglulliorlarmiglo, uvlok taimna tikkilugo, Lothib annivia Sodomamit, sillalulerpok killangmit ikkomamik orksoromiglo, tamaita nungupeit. Taimaktauk-ïtsomarivok Innum Erngninget uvlnksangane sakkerviksangane. Uvlok taimna iglub kanganetub piartorniarnagit pinne iglonetut; taimaktauk perorsevingmetub assime uttervigiuiaranigit kemektanne. Lothib nullia erkarissiuk. Innoserminik ivlersinasnartok assiojijomarpok; innosermingile ivlersingitok innoniaromarpok. Okaupapse: unnuak taimna angutik marruk sinnigvingme uttautseme innangakattigegomarpuk, aipanga illelliortaujomarpok, aipale kemektaujomarpok. Arnæk marruk kaivititsikattigegomarpuk, aipanga illelliortaujomarpok, aipale kemektaujomarpok. Angutik mar-

Digitized by Google

ruk perorsĕvingmetsomarpuk, aipanga illelliortaujomarpok, aipale kemektaujomarpok. Apperivæt okautivlugo: Nalegak, nanĕ taimaitsomarpa? Kioveit: killolingmut nektoragit kattivakput.

§. 78.

Luk. XVIII. 1—14.

Adsigĕktomik okautiveit, soraijunata tuksiatsainarkovluta, okarlune: Erkartuijok iglugaseksoarnetok, Gude tapsoma erksigingila, iktoriakaranelo innungmik. Tagvanetauk iglugaseksoarne uigarnek-ĭnivok, tapsoma imak okautiartorpa: piulinga akkerartortimnit! Akkunakale tussajomangila. Kingornganele illumigut imak issumalerpok: nauk Gude erksigiugilara, innuillo iktoringilakka: uigarneruble tapsoma pachvisalermanga, piulijomavara, tussarnesorkonnanga keta. Nalegak okarpok: Ahak, idluangitub erkartuijum okausinga tussarsiuk. Gudible anerijanne piuliniængileit, uvlullo unnuello navlugit nipliavigingmatsuk, akkuneralloarune?

Digitized by Google

okaupapse: piulisaromarpeit. Innum Erngninga tikkitsomarpet, nunname okpernermik nachvaromarasugiviuk?

Illangille ajungitsugijut, assimingniglo nachojut, mattominga adsigĕktomik okautiveit: Angutik marruk takpaunga kattimavingmut tuksiariartortuk, aipa Farisæeriojok, aipangale Zoelneriojok. Farisæere ingmigut nængertok, illumigullo imak tuksiarlune: Gude kujagivagit, assiptut innuktut-ĭnginama, tigliguktitut, idluitulliartullo, arngnarniartotullo, Zoelnertullonĕt otunak. Uvlunnik marrungnik nerringitunga, sabbatik akkorngangne, perkotimalo illunatik tellimajoetta aipanga tunnivara attanniojunnut. Zoelnere kañinanne nængertok, killangmullonĕt arloromangitok, sakvingminut pattiksimajok okarlune: Gude saimartilaunga! ajortorsojunga. Okaupapse: tamna aiparminit ajornerminik issumagijaujungnertsauvlune taununga angerarpok iglominut. Ingminik attanniotitok miklilertitaujomarpok: ingminigle miklilertok attanniotitaujomarpok.

Digitized by Google

§. 79.

MATH. XIX. 1—12. MARK. X. 1—12.

Okautsit ukkoa Jesusib nagamigit, Galilæamit aularpok, Judæab erkanut pivlune, Jordanim igloanut. Innuit ama innugiartorsovlutik tikkiñatsuk, ajokertorpeit illusinè attorlugo, innulidlarlaitalo tagvane. Farisæerit tikkinamitsuk oktorniarlugo apperivæt: nulle angutib, piutfit nellĕt pivlugit, avilugo idluarka? kioveit: Okautsit attuarpangilasse? Innungnik pingortitsijub kiglinganit pingortipæk angut attausek arngnarlo attausek, okarlune: Tamaña pivlugo angune arngnalo angutib kemegomarpæk, nulle ungagimava, taipkoalo marruk uvinigik attausiksauvuk. Tamaña pivlugo marrojungnerlutik uvinigik attausiksauvuk. Gudib kattititæk iñuk avituksaungilæk. Okautivæt: sõg Mosesib tunnijerkovãtigut aglangnik avitsitiksennik, avikovlugolo arngnak? kioveille: Mosesib tunnijerkovãse aglangnik avitsitiksennik, avikovãselo, omættisse mangaidlarmetta: kiglinganit taimaingilak. Iglome ama illinniar-

Digitized by Google

tingita mattominga apperingmatsuk, kioveit okautivlugit: nulliaminik avitsijok (nulle angunialaungipet) assianiglo nullianiklune, nulliarĕk asserorpæk taimna. Avitamiglo nulliektok nulliarĕk asserorivæk: Nulliab uine kemĕkuniuk, assianiglo uiniklune, nulliarĕk asserorivæk taipsoma. Illinniartingita okautivæt: Angut nulliaminut imailikpet, nulliarĕgiak idluængilak okumaidlarpok. Okautiveille: okausek tamanna innuit illunatik tukkekartilungilæt, taipkoale tunnijaujut kissimik tukkissivæt. Aipaitokarpok illanginnik, arngnamik timinganit imailutik erngniangomajuñik. Aipaitokarivok illangiñik, iñungnut aipaikojaujunnik: aipaitokarivok ama illangiñik, piarellutik aipaitsomajuñik, killaub nalegauninga pivlugo. Tukkekartitsijub tukkekartiliuk una.

Digitized by Google

§. 80.

MATH. XIX. 13—15. MARK X. 13—16. LUK. XVIII. 15—17.

Mattoma kingorngagut nutakket ãtipeit tapsomunga, aggangminut patterkovlugillo tuksiarutigillugit Gudemut. Nutakkeñigle ãtsijut illinniartingita suadlalerpeit. Tamannale Jesusib tækkogamiuk, idluaringila okautivlugit: nutakket uvamnut pillit, innerterasigiglo, tapkoa Gudib nalegauninga piksaringmatsuk. Ahaᾱmerik okaupapse: nutakkettut Gudib nalegauninganik pingitok itterniængilak. Erkilugillo aggangminut pattikpeit, saimartilugillo.

§. 81.

MATH. XIX. 16—30. XX. 1—16. MARK. X. 17—31. LUK. XVIII. 18—29.

Añingmet, apkosinerlo attorlugo, Judikut angajokangita illangeta innuosuktub tikkisarpa, serkortorvigællugo imak apperiva:

X

Digitized by Google

Ajungitotit ajokertuijok, kanoĉtomik ajungitomik piñiartuksauvik, piomavlugo iñogutemik nungusuitomik? Jesusible kióva: sõg ajungitunga taivinga? assianik ajungitokangilak, Gude kissiñe ajungilak. Iñogumut itteromaguit, perkojet mallingniakit. Tapsoma appersorpa suna? Jesusible kiova: Perkojet kausimagalloarpattit: Innuarniàrnæk, arngnarniarnæk, tiglingniarnæk; kiglilluktomik okarniarnæk aipait, atatello ananello nalekik, innukattit tuglit illiktut nægligiuk. Tava kiova, okautivlugo: Ajokertuijok, tamaita makkoa mallilaukpakka sorrusionimnit. Suna kissiet sulle pingipigo? Jesusible kungatsivlune tækkusarpa okautivlugo: attausek sulle pingilet, idluartojomaguit. Perkutit tamaita niorvgotigillugit, aglujunnullo pilliutigivlugit, killangme perkutiksariksiniarpotit tagva, malligasuarlungalo kiksarnikset nangmaguk. Tamanna tussaramiuk, kakkiladlarpoli, kiksarlunelo keñekpa, agluiname. Kiksalertok Jesusib tækkogamiuk, illiñiartiñe keviarpeit okautivlugit: Ahañmerik okaupapse: Agluitok killaub nalegàninganut pilune sappernekasekpok. Okau-

Digitized by Google

singille tamakkoa illinniartingita kakkilarotigingmagit, Jesusim ama kioveit, okautivlugit: nægliktakka kittorngakka, Gudib nalegauninganut itteriak ajornarpok perkutimingnik tettigit. Ajornænginerovok, nersutsoak, Kamele, merkutim ĭsingagut pivlune, agluitomit Gudib nalegauninganut itterniartomit. Kakkilanersaugivut ama, ingmingnulle okarlutik: kiname pilloridlarniarpa? Jesusib tækkusarlugit okautiveit: iĭunnguut ajornarpok, Gudemulle ajornængilak: ajornartut tamaita Gudim ajungimagit.

Petrusim okautiva: Ahak, tamaita kemmelaukpavut, mallilarpillo, sumik akkiksakalarpita? Jesusib kioveit: Ahaṁerik okaupapse: Maña mallikapsinga, illunatik nutaulerpetta, Iñublo Erngninga iksivautarmine ãnanaunerme iksivalerpet, illipsetauk iksivajomarpose iksivautañe arkangemit aggartuñe, erkartorlugillo piomarpasse Israelib kinguvangit, arkangemit aggartut illagĕt. Innum iglune kemekuniuk, kattangutiñelonĕt, angunelonĕt, arngnelonĕt, nullelonĕt, kittorngañelonĕt, perorsĕvinelonĕt uvanga pivlunga, okautsillo tussarnertut pivlugit, Gudiblo na-

Digitized by Google

legauninga pivlugo, ungniakattartuñik tellimertorlutik tamna mattomanelune piomarivok iglunnik, kattangutiñiglo, ananeñiglo, kittorngeñiglo, perosĕvinniglo, mãne omigijaunermine, sillamelo tikkitsomartome innogumik nungusuitomik piomarpok. Unnuktulle sivorlĕt kingorliutsomarput, uñuktullo kingorlĕt sivorliutsomarput.

Killaub nalegauninget adsigiva iglum innua, uvlarortok señajuksarsiniarlune perorsĕvingminut weineliksamut. Senajukselle kĕnaujenik attautsenik pilarmagit uvlok navlugo señakovlugit, tilliveit perorsĕvingminut weineliksamut. Uvlub nellunaikutanga pingatsermet, annigame assingit tækkoveit niuvervingmetut sullieksakangitut, okautivlugit: illipsetauk aileritse weineliksamut perorsevingmut namaktomik idluartomik akkilleromavapse. Aivut tava. Ama annigivok, uvlub nellunaikutanga arverngilermet arverngemillo tellimalermet, taimailiorivok, ama sennajuksarniarlune. Unnukasalermelle, uvlub nellunaikutanga arkangelermet, ama annigivok, assingittauk sullieksakangitut tikkiniveit, okautivlugit: Sõg uvlok navlugo sul-

Digitized by Google

lieksakarase tagvanekise? kiovæt: tillijikanginapta. Okautiveit: illipsetauk aileritse pororsevingmut weineliksamut, idluartomik akkiksamik pinniarpapse. Unnulermet pororseviub weineliksab innuet pimajane okautiva: sennajut kaikolugillo akkilikit, kingorlēt sivorliutikit ama sivorlēt pigigit king orliutigigit. Uvlub nellunaikutanga arkangelermet sennakojaujut sakkerput, illunatik adsigēnik kēnaujennik attautsenik pivut. Sivorlēt tikkinamik, unnunersennik pinniarasugællutik illamingnit, tapkoatauk illunatik adsigēnik kēnaujennik attautsenik pigivut. Attautsenik pigamik, perorsēviub innua okarnerlutigilerpæt okarlutik: kingorlēt makkoa uvlum illainangane sennalauktut, avaptingnulle adsiutipattit, nauk uvlub kisserninga okumainingalo tukkissijogut (sennainalaukpavut). Kioveille, tapkoa illanget okautiva: Illænnara! akkillernerleovigingilagit: attautsemik kēnaujamik akkilleromavlutit okarama, angilaungilatit? kēnaujet piuk aularlutit. Kingorlerle tamna illiktut akkilleromavara. Perkutimniglonēt issumamnik pinniartuksaungilanga? kattarlung-

Digitized by Google

avit pitsiænginama. Taimak kingorlêt sivorliutsomarput, sivorlêlo kingorliutsomarput. Kaikojaujut unnudlarput, annerimajulle ikkidlarput.

§. 82.

Joh. XI. 1—57.

Mariable angajoello Martam iglugaseinne kannimajokarpok, Lazarusemik attelingmik, Bethaniamit pijomik. (Ipsomale Mariab, Nalekamik mingoartsijub tippigiksaumut, ittiggangillo allerterijub nutsaminut, añinga, Lazaruse, kañimajok). Nukkarek arngnæk tilliklerpuk Jesusemut, imaglo okariartorkojivak: Nalegak, ahak, nægliktet kañimavok. Jesusible tamanna tussaramiuk, okarpok: kañimasek tamanna tokkonængilak, Gudele nakorijaukovlugo, tamattomungalo Gudim Erngninga nalektaukovlugo. Marta Jesusib næglikpa, nukkalo Maria, Lazaruselo. Lazarusemik kannimajomik tussarame, sulle uvlivok marrungnik tagvane. Mattoma kingorngane illiñiartiñe okautiveit:

Digitized by Google

Ama Judæamut ailerta. Illiñiartingita okautivæt: Ajokertuijok, Judikut tainganetut, taipsomane tokkotsomavlutillo ujarkennut milloromalaukpãtit, ama taingunga aijomalerivit? Jesusib kioveit: Uvlome attautseme nellunaikutet arkangemit aggangilet? uvlokartillugo ingerajok naniængilak, sillarsub tamattoma kaumaninga tækkogamiuk: Uñuarsiortorle nanivok, kaumajokangimet sillarsoarme. Taimak okarame, illiñiartiñe okautiveit: Nægliktavut Lazaruse siñikpok, tuppariartoromavara. Illinniartingita okautivæt: Nalegak sinnikune piungnerniarpok. Jesusible okautsingit tokkojomik tukkekarput, taipkoale sinnituinartomik okarasugivæt. Jesusib tava kiglissititsiarpeit: Lazaruse tokkovok, illipselo pivluse kuviaisukpunga neijunginapko, okperkovluse. Ainiartale taingunga! Tomasib, marroliavinermik taijab, illanne okautiveit: illagivlugo tokkokattigiartorlugo! Lazaruse uvlut sittamæt illuvermetok Jesusib tikkipa. Bethania Jerusalemīt kañitok. Judikuttauk unnuktut Martamullo Mariamullo pijut mannigoriartorlugik, añingæk tokkojok pivlugo.

Digitized by Google

Jesusemik tikkilertomik Marta tussarame, pachreartorpa, Mariale iglome ingituinarpok. Marta Jesusemut okarpok: Nalegak, tagvanekuit añiga tokkonajalaungilak. Sulle tagva kausimavara, sumiglonĕt Gude tuksiarvigigungne, Gudib tuñijomavătit. Jesusib kiova: annĭt makkiniarpok. Martab okautiva: uvlut naggatarle omarvingme makkitsomarpok nellungikalloarpara. Jesusim okautiva: Uvanga makkiviovlungalo iñogutetovunga, uvamnut okpertok, tokkogalloarune iñojomarpok: iñojoktauk, uvamnullo okpertok tokkuniængilak issokangitomut. Tamaña okperiviuk? Marta okarpok: ahaila Nalegak, okperigapkit Kristuseojotit, Gudim Erngninga, nunnamut pimajotit. Taimak okarame, nukke Maria kaikojartorpa angigutsivlune, okautivlugo: Ajokertuijok tikkisimagame kaikovătit. Mariab tamaña tussaramiuk, nikkovisarlune nellipsarpa. Jesusib iglugaseit sulle tikkingileit, sulle Martab pachreartorvianetok. Iglometut Judikut neijortingita mañigortingitalo Maria nikkovisarlune añijok tækkogamitsuk, mallipæt okarlutik: illuvinga nellipsarpa keajomav-

Digitized by Google

lugo. Mariable Jesuse tikkinamiuk, tækkolalo, ittigganginnut pamakpok, okautilalo: Nalegak, tagvanekuit añiga tokkonajalaungilak. Tamna keajok, tapsomalo keakattigijangit Judikut, Jesusib tækkogamigit, añernermigut illapsulerpok, tamañalo omamigilerpa okarlune: namut illivissiuk? hiovæt: Nalegak, tækkojartoruk. Tava Jesusib ïsik kugviolerpuk. Judikut okarput: ahak nægligilaukpa. Illangille okarput: Uititsijub tautungitomik tokkotitailinajalaungila? tamanna pivlugo Jesuse ama illumigut keasungolerpok, illuvinganullo pivok. Tamna ittersersimajok, ujarkamiglo mattumajok. Jesusim okautiveit: Ujarak persiuk. Martable tokkojub neijæt okautiva; Nalegak, tippilulerpok, uvlunnik sittamannik tagvanelerame. Jesusib kiova: okautilaungilagit, okperuit, Gudim ajugakanginginga tækkuniartet. Ujarak tava perpæt tokkojum iïninganit. Jesuse kungmut arlorpok, okarlune: Atatak kujagivagit tussaramga. Tagva kausimavagit illunarma tussatsainaramga. Innuille tagvanetut pivlugit taimak okarpunga, okperkovlugit tillilauramga. Taimak oka-

Digitized by Google

rame nippekortovlune okarpok: Lazaruse, añît! Tagvainak tokkungajok makkilarmelo añivok, niugiglo talligiglo uvineruksennik imusiartut, kênangalo ailab allarotanik mattusimajok. Jesusim okautiveit: makkoa kellerusarsigik, pissugle!

Judikut uñuktut, Mariamut pijut, Jesuse tattamîniarnartitsijok tækkogamitsuk, okperilerpæt. Taipkoale illangit Farisæerinnut okariartorput, Jesuse taimak tattamîniarnartitsingmet. Tagva Farisæerit ajokertuijorsuillo kattilerput, ingmingnullo okarlutik: kañok sullivita? Inuk una tattamîniarnartitsikattartok. Imailingatsainaruptigo, innuit illunatik okperiomarpæt. Mattoma kingorngagut Rominut tigujartoromârpatigut, nunnamiglo innungniglo aglæt. Tapkoale illangeta, Kaifasemik attigub, okkiok taimna ajokertuinerojub okautiveit: nellutsainarpose issumaniaraselo, uvaptingnut idluarnersauvok, innub attautsib innuit illunaita tokkotigikppagit, innuit illunamasiangita asserorkonnagit. Ingminigle taimak okangilak, okkiorle taimna ajokertuinerogame, nellautsitiksamik okarpok. Innuit (Judikut) Je-

Digitized by Google

susib tokkotigijomarpeit, innuit taipkoa kisseta ungitut pivlugit, Gudible kittorngangit siamangajut attautsemut kattitilugit. Uvlub tamattoma kingorngagut ingmingnut okarput, kannok illilutik tokkuniarlugo. Jesusele Judikut tækkuksanganetsungnerpok innukangitum erkanut aivok, iglugaseksoarnut Efremik attelingmut: tagvanetualerlune illinniartinne illagællugit. Anniviuble kattimaviksanga nelliutilermet, Judikut unnuktut mattoma erkanit takpaunga Jerusalemut aivut, aniviub kattimaviksanga nelliutekartinnago ivsornaitsomavlutik. Tainganenanrik, illamingnut Jesuse apperkotigivæt kattimavingmedlutik, ingmingnut imak okarput: kanok issumavise, anniviksamut pingimet? Ajokertuijorsuillo Farisæerillo tamana okarkojijut inungnut: Neijuganik kausimajokarune, okariartorkovlugit. Tava tigujomavlugo okarput.

Digitized by Google

Ajungitotit ajokertuijok, kanoĉtomik ajungitomik piīiartuksauvik, piomavlugo iīogutemik nungusuitomik? Jesusible kióva: sōg ajungitunga taivinga? assianik ajungitokangilak, Gude kissime ajungilak. Iīogumut itteromaguit, perkojet mallingniakit. Tapsoma appersorpa suna? Jesusible kiova: Perkojet kausimagalloarpattit: Innuarniarnæk, arngnarniarnæk, tiglingniarnæk; kigliluktomik okarniarnæk aipait, atatello ananello nalekik, innukattit tuglit illiktut nægligiuk. Tava kiova, okautivlugo: Ajokertuijok, tamaita makkoa mallilaukpakka sorrusioniinnit. Suna kissiet sulle pingipigo? Jesusible kungatsivlune tækkusarpa okautivlugo: attausek sulle pingilet, idluartojomaguit. Perkutit tamaita niorvgotigillugit, aglujunnullo pilliutigivlugit, killangme perkutiksariksiniarpotit tagva, malligasuarlungalo kiksarnikset nangmaguk. Tamanna tussaramiuk, kakkiladlarpok, kiksarlunelo kemekpa, agluname. Kiksalertok Jesusib tækkogamiuk, illiīiartiīe keviarpeit okautivlugit: Ahamīmerik okaupapse: Agluitok killaub nalegānninganut pilune sappernekasekpok. Okau-

Digitized by Google

singille tamakkoa illinniartingita kakkilarotigingmagit, Jesusim ama kioveit, okautivlugit: nægliktakka kittorngakka, Gudib nalegauninganut itteriak ajornarpok perkutimingnik tettigit. Ajornænginerovok, nersutsoak, Kamele, merkutim isingagut pivlune, agluitomit Gudib nalegauninganut itterniartomit. Kakkilanersaugivut ama, ingmingnulle okarlutik: kiname pilloridlarniarpa? Jesusib tækkusarlugit okautiveit: iñunguut ajornarpok, Gudemulle ajornængilak: ajornartut tamaita Gudim ajungimagit.

Petrusim okautiva: Ahak, tamaita kemmelaukpavut, mallilarpillo, sumik akkiksakalarpita? Jesusib kioveit: Ahamerik okaupapse: Maña mallikapsinga, illunatik nutaulerpetta, Iñublo Erngninga iksivautarmine ãnanaunerme iksivalerpet, illipsetauk iksivajomarpose iksivautañe arkangemit aggartuñe, erkartorlugillo piomarpasse Israelib kinguvangit, arkangemit aggartut illagĕt. Innum iglune kemĕkuniuk, kattangutiñelonĕt, angunelonĕt, arngnelonĕt, nullelonĕt, kittorngañelonĕt, perorsĕvinelonĕt uvanga pivlunga, okautsillo tussarnertut pivlugit, Gudiblo na-

Digitized by Google

legauninga pivlugo, ungniakattartuñik tellimertorlutik tamna mattomanelune piomarivok iglunnik, kattangutiñiglo, ananeñiglo, kittorngeñiglo, perosĕvinniglo, mãne omigijaunermine, sillamelo tikkitsomartome innogumik nungusuitomik piomarpok. Unnuktulle sivorlĕt kingorliutsomarput, uñuktullo kingorlĕt sivorliutsomarput.

Killaub nalegauninget adsigiva iglum innua, uvlarortok señajuksarsiniarlune perorsĕvingminut weineliksamut. Senajukselle kĕnaujenik attautsenik pilarmagit uvlok navlugo señakovlugit, tilliveit perorsĕvingminut weineliksamut. Uvlub nellunaikutanga pingatsermet, annigame assingit tækkoveit niuvervingmetut sullieksakangitut, okautivlugit: illipsetauk aileritse weineliksamut perorsevingmut namaktomik idluartomik akkilleromavapse. Aivut tava. Ama annigivok, uvlub nellunaikutanga arverngilermet arverngemillo tellimalermet, taimailiorivok, ama sennajuksarniarlune. Unnukasalermelle, uvlub nellunaikutanga arkangelermet, ama annigivok, assingittauk sullieksakangitut tikkiniveit, okautivlugit: Sõg uvlok navlugo sul-

Digitized by Google

lieksakarase tagvanekise? kiovæt: tillijikanginapta. Okautiveit: illipsetauk aileritse pororsevingmut weineliksamut, idluartomik akkiksamik pinniarpapse. Unnulermet pororseviub weineliksab innuet pimajane okautiva: sennajut kaikolugillo akkilikit, kingorlēt sivorliutikit ama sivorlēt pigigit king orliutigigit. Uvlub nellunaikutanga arkangelermet sennakojaujut sakkerput, illunatik adsigēnik kēnaujennik attautsenik pivut. Sivorlēt tikkinamik, unnunersennik pinniarasugællutik illamingnit, tapkoatauk illunatik adsigēnik kēnaujennik attautsenik pigivut. Attautsenik pigamik, perorsēviub innua okarnerlutigilerpæt okarlutik: kingorlēt makkoa uvlum illainangane sennalauktut, avaptingnulle adsiutipattit, nauk uvlub kisserninga okumainingalo tukkissijogut (sennainalaukpavut). Kioveille, tapkoa illanget okautiva: Illænnara! akkillernerleovigingilagit: attautsemik kēnaujamik akkilleromavlutit okarama, angilaungilatit? kēnaujet piuk aularlutit. Kingorlerle tamna illiktut akkilleromavara. Perkutimniglonēt issumamnik pinniartuksaungilanga? kattarlung-

Digitized by Google

avit pitsiænginama. Taimak kingorlĕt sivorliutsomarput, sivorlĕlo kingorliutsomarput. Kaikojaujut unnudlarput, annerimajulle ikkidlarput.

§. 82.

Joh. XI. 1—57.

Mariable angajoello Martam iglugaseinne kannimajokarpok, Lazarusemik attelingmik, Bethaniamit pijomik. (Ipsomale Mariab, Nalekamik mingoartsijub tippigiksaumut, ittiggangillo allerterijub nutsaminut, aĕinga, Lazaruse, kañimajok). Nukkarek arngnæk tilliklerpuk Jesusemut, imaglo okariartorkojivak: Nalegak, ahak, nægliktet kañimavok. Jesusible tamanna tussaramiuk, okarpok: kañimasek tamanna tokkonængilak, Gudele nakorijaukovlugo, tamattomungalo Gudim Erngninga nalektaukovlugo. Marta Jesusib næglikpa, nukkalo Maria, Lazaruselo. Lazarusemik kanimajomik tussarame, sulle uvlivok marrungnik tagvane. Mattoma kingorngane illiĕiartiñe okautiveit:

Digitized by Google

Ama Judæamut ailerta. Illiñiartingita okautivæt: Ajokertuijok, Judikut tainganetut, taipsomane tokkotsomavlutillo ujarkennut milloromalaukpātit, ama taingunga aijomalerivit? Jesusib kioveit: Uvlome attautseme nellunaikutet arkangemit aggangilet? uvlokartillugo ingerajok naniængilak, sillarsub tamattoma kaumaninga tækkogamiuk: Uñuarsiortorle nanivok, kaumajokangimet sillarsoarme. Taimak okarame, illiñiartiñe okautiveit: Nægliktavut Lazaruse siñikpok, tuppariartoromavara. Illinniartingita okautivæt: Nalegak sinnikune piungnerniarpok. Jesusible okautsingit tokkojomik tukkekarput, taipkoale sinnituinartomik okarasugivæt. Jesusib tava kiglissititsiarpeit: Lazaruse tokkovok, illipselo pivluse kuviaisukpunga neijunginapko, okperkovluse. Ainiartale taingunga! Tomasib, marroliavinermik taijab, illanne okautiveit: illagivlugo tokkokattigiartorlugo! Lazaruse uvlut sittamæt illuvermetok Jesusib tikkipa. Bethania Jerusalemīt kañitok. Judikuttauk unnuktut Martamullo Mariamullo pijut mannigoriartorlugik, añingæk tokkojok pivlugo.

Digitized by Google

Jesusemik tikkilertomik Marta tussarame, pachreartorpa, Mariale iglome ingituinarpok. Marta Jesusemut okarpok: Nalegak, tagvanekuit añiga tokkonajalaungilak. Sulle tagva kausimavara, sumiglonĕt Gude tuksiarvigigungne, Gudib tuñijomavătit. Jesusib kiova: annĭt makkiniarpok. Martab okautiva: uvlut naggatañe omarvingme makkitsomarpok nellungikalloarpara. Jesusim okautiva: Uvanga makkiviovlungalo iñogutetovunga, uvamnut okpertok, tokkogalloarune iñojomarpok: iñojoktauk, uvamnullo okpertok tokkuniængilak issokangitomut. Tamaña okperiviuk? Marta okarpok: ahaila Nalegak, okperigapkit Kristuseojotit, Gudim Erngninga, nunnamut pimajotit. Taimak okarame, nukke Maria kaikojartorpa angigutsivlune, okautivlugo: Ajokertuijok tikkisimagame kaikovătit. Mariab tamaña tussaramiuk, nikkovisarlune nellipsarpa. Jesusib iglugaseit sulle tikkingileit, sulle Martab pachreartorvianetok. Iglometut Judikut neijortingita mañigortingitalo Maria nikkovisarlune añijok tækkogamitsuk, mallipæt okarlutik: illuvinga nellipsarpa keajomav-

Digitized by Google

lugo. Mariable Jesuse tikkinamiuk, tækkolalo, ittigganginnut pamakpok, okautilalo: Nalegak, tagvanekuit añiga tokkonajalaungilak. Tamna keajok, tapsomalo keakattigijangit Judikut, Jesusib tækkogamigit, añernermigut illapsulerpok, tamañalo omamigilerpa okarlune: namut illivissiuk? hiovæt: Nalegak, tækkojartoruk. Tava Jesusib ïsik kugviolerpuk. Judikut okarput: ahak nægligilaukpa. Illangille okarput: Uititsijub tautungitomik tokkotitailinajalaungila? tamanna pivlugo Jesuse ama illumigut keasungolerpok, illuvinganullo pivok. Tamna ittersersimajok, ujarkamiglo mattumajok. Jesusim okautiveit: Ujarak persiuk. Martable tokkojub neijæt okautiva; Nalegak, tippilulerpok, uvlunnik sittamannik tagvanelerame. Jesusib kiova: okautilaungilagit, okperuit, Gudim ajugakangininga tækkuniartet. Ujarak tava perpæt tokkojum ininganit. Jesuse kungmut arlorpok, okarlune: Atatak kujagivagit tussaramga. Tagva kausimavagit illunarma tussatsainaramga. Innuille tagvanetut pivlugit taimak okarpunga, okperkovlugit tillilauramga. Taimak oka-

Digitized by Google

rame nippekortovlune okarpok: Lazaruse, añit! Tagvainak tokkungajok makkilarmelo añivok, niugiglo talligiglo uvineruksennik imusiartut, kĕnangalo ailab allarotanik mattusimajok. Jesusim okautiveit: makkoa kellerusarsigik, pissugle!

Judikut uñuktut, Mariamut pijut, Jesuse tattamĕiniarnartitsijok tækkogamitsuk, okperilerpæt. Taipkoale illangit Farisæerinnut okariartorput, Jesuse taimak tattamĕiniarnartitsingmet. Tagva Farisæerit ajokertuijorsuillo kattilerput, ingmingnullo okarlutik: kañok sullivita? Inuk una tattamĕiniarnartitsikattartok. Imailingatsainaruptigo, innuit illunatik okperiomarpæt. Mattoma kingorngagut Romiut tigujartoromărpatigut, nunnamiglo innungniglo aglæt. Tapkoale illangeta, Kaifasemik attigub, okkiok taimna ajokertuinerojub okautiveit: nellutsainarpoe issumaniaraselo, uvaptingnut idluarnersauvok, innub attautsib innuit illunaita tokkotigikppagit, innuit illunamasiangita asserorkonnagit. Ingminigle taimak okangilak, okkiorle taimna ajokertuinerogame, nellautsitiksamik okarpok. Innuit (Judikut) Je-

Digitized by Google

susib tokkotigijomarpeit, innuit taipkoa kisseta ungitut pivlugit, Gudible kittorngangit siamangajut attautsemut kattitilugit. Uvlub tamattoma kingorngagut ingmingnut okarput, kannok illilutik tokkuniarlugo. Jesusele Judikut tækkuksanganetsungnerpok innukangitum erkanut aivok, iglugaseksoarnut Efremik attelingmut: tagvanetualerlune illinniartinne illagællugit. Anniviuble kattimaviksanga nelliutilermet, Judikut unnuktut mattoma erkanit takpaunga Jerusalemut aivut, aniviub kattimaviksanga nelliutekartinnago ivsornaitsomavlutik. Tainganenanrik, illamingnut Jesuse apperkotigivæt kattimavingmedlutik, ingmingnut imak okarput: kanok issumavise, anniviksamut pingimet? Ajokertuijorsuillo Farisæerillo tamaña okarkojijut iñungnut: Neijuganik kausimajokarune, okariartorkovlugit. Tava tigujomavlugo okarput.

Digitized by Google

§. 83.

MATH. XX. 17—28. MARK. XIII. 32—45. LUK. XVIII. 31—34.

Mattoma kingorngagut Jesuse illiñiartiñe illagællugit takpaunga Jerusalemut aivok, Jesuselo sivorlerivæt. Kakkiladlarpulle, erksivlutiglo, mallikpæt. Ingminut tapkoa arkangemit aggartut ama pitinamigit, okautiveit, kañok pijauniarnerminik, okarlune: Ahak, takpaunga Jerusalemut aivogut, nellautaijullo aglangit illunatik nellautsiomarput Inum Erngninga pivlugo: Tamna pititaujomarpok ajokertuijorsoarnut aglangniglo illissimajunnut, taipkoa tokkoteksautitsomarpæt, nellojuñullo tuñiniarpæt, taipkoa mittautigijomarpæt, ketserarlugolo ipperartorniarpæt, kikkiektorlugolo tokkotsomarpæt, uvlullo pingajuane omaromarivok. Okausingille tamakkoa tamaita tussangileit, nellovlugillo tukkekartiñagit okauserilauktangit.

Taipsomane Zebedæusib kittorngangitta arngnæk, ernængne Jakobuse Johaneselo il-

Digitized by Google

lagivlugik tikkipæt. Tapkoa marruk pamangavigællugo okautivæk: Ajokertuijok, perkojomagalloarpaptigit, piomajaptingnik tunnijaujomavlunnuk. Apperivæk: uvamnut kannok tunijaujomavitik? Kiovuk: perkogittiguk, aipara tallerpikpit tungãne aiparalo saumikpit tungãne iksivakovlunnuk nalegauningne. Arngnæk tuksiarvigivatauk okarlune: Erngnækka ukkoa iksivakokik nalegauningne, aipa tallerpikpit tungãne aipangale saumikpit tungãne. Jesusible kioveit: tuksiartasse nellovasse. Ermusiarsum immanga immigeksara immigeksarigalloarpitiko, Babtitautiksamnullo Babtitautiksarigallopitiko? kiovæk: ahaila, ajungikalloarpoguk. Okautivæk: ermusiarsum immanga imigeksara imerniaralloarpattik Babtitautiksamnullo Babtitaujuksaugalloarpotik: tallerpingmale tungãne, saumingmalonĕt tungãne iksivajomannek, uvamnut perkojeksaungilak illiptingnut, Atatamale iksivakojangit taipkoa iksivajomarput. Tellimaujortut assingit illinniartut tamanna tussaramitsuk, annujutigilerpakit nukkarĕk ukkoa Jakobuselo Johañeselo. Jesusible kai-

Digitized by Google

koveit okautiniarlugit: Nuñam attanningit attanniojartortut kausimavasse, taipkoa illangit salaliksuit pitsartudlarput. Illipsele taimailerniarase. Illapse attanniojomajub kivgartorvigiomarpãse. Innublo Erngínga tikkinginivok, innungnut kivgartortanjomavlune; kivgartoriartorporle, innotsiminik tunnijivlune, unnuktut piulijiksangaĩik.

§. 84.

Luk. XIX. 1—27.

Mattoma kingorngagut Jerichomut pivut. Iglugaseksuit apkotigigamigit, ahak, angut tagvanetok, Zacheusemik attelik, Zoelnerit kappitanget agluiforsovlune. Jesuse taipsoma tækkojomadlarpa, innungnit ajorivok mikkigame. Sivorliovlune akpangerpok. Napartomullo Feigeliksamut majoarpok, tækkojartorlugo; tagvona ingeralermet. Jesuse tagvunga pigame, kungmut arlorame, tækkogamiuk okautiva: Zacheuse, akkarsarit, iglungnut uvlome itteromagama. Tava akkarsarpok, kuviaisuklune illelliorpa. Il-

Digitized by Google

lunatik tamanna tækkogamitsuk, okaludlalerput angumut ajortulliartomut ittermet. Zacheusible Nalegak tikkipa okautilalo Nalegak, ahak, perkutikka marroilivlugit tuñivakka aglujanmat, uiverivlugo pinnialauktakka sittamannik uñukenersangiñik uttertitsivigiomavakka. Jesusible okautiva: Uvlome iglo tamna pialijiksarsivok, Abrahab kinguvaringmago tamna: (iglub innua) Innum Erngninga tañarsimajut keñeriartorlugillo pilloriktisartormagit.

Illunatik okausingit nalengmagit, adsigĕktomik okautiveit, Jerusaleñut kaglikerame, Gudiblo nalegauninga tuavilune sakkerniarasugingmatsuk. Taimak pivlugo okarpok: Attannek nunnamut ungasiktometomut aularpok, attannionek pinniarlugo, angerarivlune ama. Kivgenne tellimaujortut kaikoveit, tunnivlugillo kĕnaujennik tellimaujortunnik, okautiveit imak: niorvgotigigissigik tikkerkartiñanga. Innukattingita nakoringinamitsuk imak okautsaujartorkovæt: Tamna attanniokongilavut uvaptingnut. Tikkiname, attannionek pigamiuk; kivgenne ipkoa kaikoveit, kĕnaujennik tunnijane, tussaromav-

Digitized by Google

lune niorvgotigingmangagit pijattik. Sivorlek sakkerpok okarlune: Attannek, kenaujarnut kenaujarsilaukpunga tellimaujortunnik. Okautiva: kivgartorloriktotit: ikkitunnut nertornarlutit pinniaravit, iglugaseinnut tellimaujortunnut attanniotitsomavagit. Aipangatauk sakkerivok okarlune: Attañek, kĕnaujarnut kĕnaujarsiolaukpunga tellimannik. Taimnatauk okautigiva: Igvittauk attanniojomarpotit iglugaseinnut tellimannut. Pingajuak sakkerame okarpok: Attannek, ahak tagga kenaujakuttit, torkorsimajok kakkigomut. Erksigilaurapkit aungutauseravit: illilaungittatit tiguvattit, kattidlarlugillo karngatilaungitattit. Kiova: kivgaaluk una, okausernit erkartorpagit. Erksigijarma angutausertunga kausimagamga: illilaungitakka tiguvakka, karngatilaungitakkalo kattikapkit: Sŏg kĕnaujakutiga kĕnaujennik taugsejunnut pingipiuk, tikkikuma, tigujomalauktara aiperlugo assianik? Tava neijortinne okautiveit: tapsomanget kĕnaujak aksarnigariuk, tunnilugolo tellimaujortunnik kenaujalingmut. Kiovæt: Attañek, tamna tellimaujortunnik kĕnaujakarpok.

Digitized by Google

Okaupapsele pekartok sumik, tunnijaujomarpok, pekangitorle aksartaujomarpok pinganik. Ipkoale uvamnik kennugosuktut, uvamniglo attanniekojingitut kaitissigik, tekkunartillunga tokkotsigik.

§. 85.

MATH. XX. 29—34. MARK. X. 46—52. LUK. XVIII. 35—43.

Illinniartinne illagællugit Jerichomit anningmet, innugiartorsuit mallikpæt. Ahak, tautungituk apkotane iksivajuk, kennuvlutik pijuk: Taipkoa illangak Bartimeusemik attelik, Timeusim erngninga. Innugiartorsuit sennerkumakit tussaramikit, appersormakit tamattominga. Jesusemik Nazaremiomik kangiutijomik okautingmakit, niplialerpuk okarlutik: Jesuse, Davidim Erngninga, napkigittiguk! Inuille sivorliolauktut innerterpakit nippangerkovlugik. Niplialualerpugle okarlutik: Nalegak, Davidim Erngninga napkigittiguk. Jesuse nokkalerpok okarlune: kaikosigik. Tautungituk tava kaiku-

Digitized by Google

lerpakit okautivlugik: nikkovilutiglo mannigoleritik, kaikungmattik. Annorasettik perpakkit, Jesusemullo pivuk. Jesusim apperivæk: kannok piomavitik uvamnut? kiovæk, Nalegak, tautuleromavlunnuk. Jesusib napkigilerpæk, ïsikikut aktorpæk okautivlugik: Aularitik, okperniptik piulivãtik. Tagvainak tautulerpuk malliklugolo. Gudelo nakoridlarpæk. Innuillo illunatik tamattominga tækkunartut Gude nakoridlarpæt.

Digitized by Google

AGLAIT TELLIMANGET.

PIULIJIPTA PINNIARNINGIT

ÃNIALERVIA NELLIUTINGMET.

Jesusib pinniarningit Sonnabendeme Sabbate nungungmet unnuktome.

§. 86.

MATH. XXVI. 6—13. MARK. XIV. 3—9. JOH. XII. 1—8.

Uvlut arvengelermetta Judikut annivik-siorkartinnagit, Jesuse Betaniamut, Lazarusib tokkolauktub, Jesusib omartilauk-tanget neijuganut pivok. Tagvane nerriti-pæt unnungme, Simonib kallakadlartub ig-lungane. Martablo kivgartorpeit. Lazaruse illagivæt nerrivingme iksivagamik. Mariab tikkipa, ermusiarsulijarlune tippigiktomik imalingmik pivianartovaksoarmik, Jesusib

Digitized by Google

ittiggangit mingoarpeit, nutsaminullo allerterlugit. Kingorngagut ermusiarsuk serkomipa, immanga niakoanut navlugo koviva, nerrivingme iksivatillugo. Iglole mingoarutiksab tippigingninganik tættælerpok. Illinniartingita illanget, Judasemik Ischariotemik, pittitinga kingorngagut, okalerpok: mingoarutiksak tamna sõg pissiangungika ungniakattartunnik tellimertorlutik kënaujennut, aglujunnut tunnitiksennik? Aglujulle issumagivlugit taimak okangilak, tigliktogamele, poksallijilarmelo, tunnergutit torkorlugit. Assingillo illinniartut illangita idluaringinivæt okarlutik: Mingoarutiksak tamna sõg kovijaunerka? Okarnerlotigivæt. Tamañale Jesusib tussaramiuk, okautiveit: Arngnak una pimasiuk, sõg kiksartipissiuk: ajungitomik pingmanga. Aglujuñik illakatsainarapse, ajungitulliarvigiomagupsigik pittuinariakarpose, uvangale neijortigitsainarniængilapsinga. Ajugaringitaminik pivok. Mingoarutiksak tamna timimnut kovigamiuk, mingoarivänga sivorngagut illijartortauviksamnut. Ahamerik okautivapse: ukkoa okautsit tussarnertut okautigijauppetta, sil-

Digitized by Google

larsoarmiunut tamainnut, okartokaromarivok, kannoĕtomik arngnab tapsoma manna pivänga erkarlugo.

§. 87.

JOH. XII. 9—11.

Jesusemik tagvanetomik Judikut tussanmagamik, tamna kissiet pivlugo tagvungangilet, Lazaruse (Jesusib) tokkungajuñit omartilauktanga tækkojomarivættauk. Ajokertuijorsuille Lazaruse tokkunasuaromavæt isumajadlarput. Tamna pivlugo Judikut unnuktut tagvungarput, Jesusemut okpilerdlutik.

§. 88.

Jesusib pinniarningit Sontageme.

MATH. XXI. 1—11. 14—17.
MARK. XI. 1—11. LUK. XIX. 29—46.
JOH. XII. 12—29.

Uvlub aipangane, Jerusalemut kaglileramik, Betfagemut tikkillutik, orksuktaling-

Digitized by Google

mut kakkamut, Jesusib illinniartingne marruk tillivæk okaudlugik: Aileritik igluga-sengnut nelliptingnetunnut. Itteruptik nersut siutekoktujok pittuksimajok neñilarpatik, nocharlo señiane, kanganut sulle innungmik ingitsartortokalaungitok: pitutsarlugiglo, uvamnut kailugik; imagło apperijauguptik: sŏg imailivitikik? imak kiogittik: Nalekab attoromangmagik, tava aularkolarpæk illiptingnut.

Iñngaseksuit kattimavingmut pijut, Jesusemik Jerusalemut pijomik tussaramik, napartut akkerungiñik tigumiarlutik, añivigællugolo pachrearpæt.

Illinniartugle aularpuk neñivakik nersut siutekoktujok nocharlo, pittusimajuk itterviub señiet sillatane, apkoserngub aviktarviane. Siutekoktujok nocharlo pittutsarsitillugik iñungita okautivakit: sŏg pittutsarpittikik? kioveit, okautivlugit: Nalekab attoromangmagik. Tava perkovakit. Siutekoktujok nocharlo ătipakik Jesusemut, annoratik nochaub kemerloanut illivlugik, Jesuse kanganut ingipok. Tamakkoa illunatik imaliorput nellautajub okausingit nellaut-

Digitized by Google

sekovlugit, imak okarame: Zionib pannia okautigissiuk, ahak, Naleket kaivok illingnut sinaungaidlune nersumelune, nersutiblo siutekoktujub nangmakpaktub nochanget kanganelune. Tamaña illinniartingita, sivorngagut tukkisilaungilæt: Jesuse tokkungajuñit makkisimangmet erkaumavæt, tamna pivlugo taimaitomik aglaksimangmet, imailiorvigilaungmatsuglo.

Jesuse ingeratillugo, iñugaseksuit añoratsetik issivilerpeit apkotanut, assingillo napartut akkerungit kiblorlugit pivut apkotanut illiveit. Kaglilermello orksuktalingmit kakkamit attersalermet, illinniartingita illunatik kuviaisuvaksoarnermullo nippersoarmullo. Gude nakoridlarpæt, tattaminiarnadlartut tamaita tækkojettik pivlugit. Inugaseksuille sivorlello malliktingillo kagudlalerlutik okarput: Hosiaña Davidim Erngninga! Nalekam attingane tikkitok attañersoak nakorijaule! Atatapta Davidib nalegauninga saimataudlarpok! Nalekam attingane tikkitok. Hosiaña! Ullapirsautekarle killangme, nakudlartokarle kotsiktome!

Innuille illagilauktangita, Lazaruse illu-

Digitized by Google

vermit kaikungmago omartikamiuglo tokkungajunnit, tattam̄iniarnartitsininga nakoridlarpæt; tamaña pivlugo iñuit pachrearpæt, tussaramik, taimak angitigijomik tattam̄iniarnartullingmet. Farisæerille ingmingnut imak okalerput: tautukpose sullinginapse, iñuit illunatik mallituinarmatsuk. Farisæerit illangita illaumijut okautivæt: Ajokertuijok, illinniartittit iñerterlugit. Kiovlune okautiveit: okaupapse, ukkoa ñippangeromalerpetta, ujarket nipleromarput.

Iglugaseksoarnut Jesuse kaglilerame tautukpeit keadlarlunelo okarpok: Kannoktok sulle mannakut kausimajomalerupsiuk ullapirsautiksesse! manale ĩsipsingnut ĩsersimajok. Nelluitsomarpok, ningarijipse avallulioromarpãse avatipsigut, illulluse añekonnase, nanekupselo illunane kappiaisuktitsomarpãse, kittorngasse illagillugit mungutsomarpãse, iglusselo ujarkamik attautsem̄iglonēt kallerektokarungneromarput, piulijiksapse nelliuninga kam̄agilaunginapsiuk.

Jerusalem̄ut ittermet, iglugaseksuit innungit illunatik aulajalerput, okarlutik: Kina una? Iñuille okarput: Jesuse una,

Digitized by Google

nellautaijok Nazaretemit Galilæametomit pijok. Jesuse Gudim iglunganut kattimavingmut itterpok, tamaita kemergolerpeit. Kattimavingmemet, tautungitullo, tussiætullo tikkipæt, tamaita piungnertipeit. Ajokertuijorsuillo aglangniglo illissimajut tattamminiarnartitangit tækkogamikit, sorrutsillo kattimavingme kaggudlartut tussaramikit: Hosiaña Davidim Erngninga! siñaungalerput tagva okautivlugo: Ukkoa okartut tussarpigit? Jesusib okautiveit: Ahaila. Aglait ukkoa attualaungilasse: Nutakket amamaktullo kannermingnut nakudlartomik pitipattit.

§. 89.

Joh. XII. 20—50.

Takpaunga kattimavingmut nalegiartortut illangit Grichiojut. Taipkoa Filippusemut, Betsaidamit Gallilæametomit pijomut, aivut, tuksiarvigivlugo okarlutik: Nalegak, Jesuse tækkojomadlarpavut. Filippuse Andreasemut okariartorpok mattominga, Andreaselo

Digitized by Google

Filippuselo okariartorkattigêkput Jesusemut.

Jesusible kiovæk okarlune: Innum Erngninget ânanausijaunninga nelliutivok manna. Ahamêrik, ahamêrik okautivapse: kakkojeksak ivsub illuanut pingikune, tokkonannelo, kissitolerpok; tokkosalerme unuktunik perorseeksakalerpok. Inoserminik nægliktub, taimna assinjijomarpa, innoserminik tamattomane nuname omisuktub, pigitsainermarpa inogumut issokangitomut. Uvamnik kivgartoromajok, uvamnik malliglo nanoniaruma, kivgaratauk uvamnetuksaugivok: uvamniglo kivgartortok, tamna Atatema nægligiomarpa.

Mana tarngniga kiksarpok, kanorlo okarlunga? Atatak, nelliutinimnit tamattomanget piulilauminga. Taimaitomigle tamattomunga nelliutinimnut pijunga. Atatak, akkit nellojungnertilaumink! Tava nippe killangmit tussartaujok imak: Nellojungnertilauktara, amalo nellojungnertitsomagivara. Inuit neijutijut tamana tussaramitsnk, kallidlalerpok okarput. Ilangille Engelib okautiva, okarivut, Jesuse kiovlune okarpok:

Digitized by Google

tamna nippe pivlunga tussartaungilak, pivluse pijok. Maña sillarsub iñungit pivlugit akkerartortekarpok, maña tamattoma sillarsub attanninga ajektauniarpok. Uvanga kangattartauguma nuñamit, iñuit tamaita amuaromavakka uvamnut. Taimagle okarpok, nellunailivlune kannok tokkejomardlune.

Iñuit kiovæt: perkujanetuñik tussalaukpogut Kristusemik issokangitomut itsomartomik, kañok okarkit: Innum Erngninga kangattartaujomarpok? Innum Erngninga tamna kinauva? Jesusim okautiveit: sulle annikitomik kaumajub neijorpase; arvertaritse kaumajokartilluse, tartok tikkekoñago illipsingnut. Tarsiortok namunainermik nellovok. Kaumajokarapse, tapsomunga okperitse, kaumajub kittorngarekolluse.

Jesuse taimak okarame, aularpok, taipko nanget iserlartordlune. Nauk pinniarninginnik tattamiñiarnartunnik tautukalloaramik, okperingilæt, Jesaiasib nellautaijub okausingit nellaudlugit, imak okartok: Nalegak, ajokertuinivut kia okperivagit? kialo Nalekab tallinga kausimavauk? Taimaito-

Digitized by Google

mik okpernek ajorput, Jesaiase ama okarmet: Isingit tækpetilerpeit, omættingillo sittitipeit, ĩsimingnut tautukoñagit, omættimingnut tukkisikonnagit, sagiarkonnagit, innulijaukonnagillo uvamnut. Imak Jesaiase okarpok, Nalekam ãnanauninga tækkogamiuk, okautigællugo pigamiuk. Taipsomane angajokaksuit unnuktut okperigalloarpæt, Farisæerit pivlugit okautigiomangilæt, avitauniarasugellutik kattimavingmit; inungnut nakorijaujomanersaugamik Gudemit.

Jesuse aulardlune kaggorlune okarpok: Uvamnut okpertok, uvamnuinak okpingilak, tilliklertomulle uvamnik okperivok. Uvamniglo tautuktub tautukiva tilliklertok uvamnik. Kaumajuksauvlunga nunamut pijunga, uvamnut okpertok tartome-erkoñago. Okautsimnik tussartok, okperinagillo, erkartorniængilara: iñuit erkartoriartunginapkit, piulijartorpakkale. Uvamnik nachojok, okautsimniglo nalengitok, tamna erkartugauvok. Okautsima ajokertotimalo erkartoromavæt uvlut nagatiksangañe. Issumamnik okalaunginama; Atatable tilliklertub uvamnik, perkojamik tunnivãnga, kannok piñiar-

Digitized by Google

lunga okarlungalo. Perkojanga inotetojok nungusuitok nellungilara. Taimaitomik okarama, okarpunga, taimak Atatab okarkovänga.

§. 90.

Math. XXI. 7. Mark. XI. 11.

Tava Jesusib kemekpeit, unulermello iglugaseksoarnit annivok Betaniamut, tagvanelerlune arkangemit aggartut illagallugit.

§. 91.

Jesusib pinniarnizgit Montageme.

Math. XXI. 18. 19. Mark. XI. 12—19. Luk. XIX. 47. 48.

Uvlub aipangane uvlakut, ama iglugaseksoarnut ingeravlune kälerpok, Napartok Feigeliksak apkoserngub seniane kannitome merkolik tækkogamiuk, nellipsarpa, paungakarasugellugo. Tikkinamiugle, merkutuinarnik tækkoveit. Paungakalervinga sulle

Digitized by Google

nelliutingimet. Jesusib okautiva: mattoma kingorngagut illingnit paungartortokarniatsengilak issokangitomut. Illiñiartingita tamanna tussarpæt. Napartok tamna Feigeliksak tuavi pañilerpok.

Jerusalemut pigamik, Jesuse kattimavingmut itterpok; pissiniartut niuverniartullo kattimavingmetut añitilerpeit, kĕnaujenniglo tauksejut ikpættingit, tingmitseñiglo niorvkotigit iksivautangit orrotidlarpeit, kattimavikut perkutiñik akkigarkongileit. Ajokertorlugillo okautiveit: aglaksimangila: Igluga taijaujomarpok tuksiarvingmik innungnut illunainut? illipse innuarvigilauktasse. Aglangnik illissimajut, Ajokertuijorsuillo innuillo kappitangit tamanna tussaumagamitsuk, issumajalerput tokkotsomavlugo. Erksigilælle, iñuit illunatik tusajingita ungagidlarmatsuk, ajokertuiningit tattamminiarivlugit. Uñungmet, ama iglugaseksoarnit añivok.

Digitized by Google

§. 92.

Jesusib pinniarningit Dienstageme.

MATH. XXI. 20—22. MARK. XI. 20—26.

Uvlvb aipangane uvlakut, napartok imna Feigeliksak señerkuleramitsuk, pannertok tækkovæt miñernarminut aglæt. Illinniartingita tamaña tækkogamitsuk, tattamīniarlutik okarput: Napartok una Feigeliksak kañok illingava tuavi pañidlalaunerpa? Petrusib Jesuse okautiva: Ajokertuijok, ahak, napartok Feigeliksak okanteluktet pannersarnerpok. Jesusible kiovlune okautiveit: Gudemut okperitse. Ahañerik okautivapse: iñertuiniarase okperupse, taimaitomik sorlo napartok tamna Feigeliksak pijaunertok kissiet pinniartuksaujomangilasse, kissiane kakkamut omunga imak okarupse: tagvanget kangattarit, iñarbingmullo nakkarit! tava taimailioromajok. Taimak pivlugo okautivapse: tamaita tuksiutipsingnik tuksiartose okperitse, pilarpasse tava. Nængerluse tuksiarupse, assipsingnut namangikupse, issp-

Digitized by Google

magijungnersigik: Atatapse killangmetub issumagijungnerkovlugit tamarnisse. Assipse tamarningit issumagijungneromangikupsigik, Atatapsetauk killangmetub issumagijungnerniatsengileit tamarnisse.

§. 93.

MATH. XXI. 23—27. MARK. XI. 27—33. LUK. XX. 1—8.

Jerusalemut ama tikkinivut. Inuille kattimavingme ajokertormagit, okautsiñik tussarnertuñik okartillugo; Ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut tikkipæt, inuit angajokangit illagellugit, okautivæt: Okautittigut, kinit perkojauvit imailiorkovlutit? kialonet pitsartojomik mattominga tuñivatit imailiorkovlutit? Jesusib kiovlune okautiveit: Apperiomavapsetauk okautsemut attautsemut; mattominga okautijomagupsinga, okautijomavapsetauk, kinit pitsartojokarpunga imailiorlunga. Johañesib Babtisitinga nakit piva? Killangmillonet, inungmillonet? kiogisipga. Erkarsalerput, ingmingnut imak o-

Digitized by Google

karlutik: Killangmit pijok okautiguptigo okautijomavatigut: sõg okperilaungipissiuk? Iñungnille pijok okautiguptigo; iñuit erksigivavut, Johañese iñuit illunatik nellautaijorigamitsuk. Jesuselo kiovæt okarlutik: nakit pijok nellovavut. Jesusim okautiveit: Taimaitomik okautijomangilapsetauk, kimit pitsartojokarpunga imailiorlunga.

§. 94.

MATH. XXI. 28—32. MARK. XII. 11.

Adsigĕktuñik okautigilerpeit, okarlune: Kañok issumavise? Angutekalauktok marrungnik ernelingmik. Sivorlermut tikkipok okautivlugo: Erngnĭk, uvlome señajartorlaurit perorsĕvimnut weineliksamut kakkamut. Tapsoma kiovlune okautiva: aijomangilanga. Kingorngagut kakkialerame, aivok perorsĕvingmut. Erngnerme aipanut tikkinivok taimaktauk okautivlugo. Tapsoma kiovlune okautiva: Ahaila, aijomavunga, ainañele. Taipkoa marruk nelliakita atatamik perkojanga mallikpakko? Kiovæt: sivorliub. Je-

Digitized by Google

susib okautiveit: ahammerik okautivapee, Zoelnerillo anguniarpaktullo Gudib nalegaaninganut ittertuksaukornersaujut illipsinguit. Johañesib tikkipãse, ajokertorpãselo apketiksamik idluartomik, illipse okperinginivasse, Zoelnerille anguniarpaktullo okperivæt. Tagva tækkolaukkardluse, kakkialinginivose, kingorngut okperluse.

§. 95.

MATH. XXI. 33—46. MARK. XII. 1—12. LUK. XX. 9—19.

Adsigĕktuñik assingiñik tussaritse. Angajokakalauktok perorsĕvilliudlartomik paungalingnik, avata avaluliudlarlugo. Paungab iptinget señaviksanganik señalaurame, navoguseksoarmiglo señagivok. Perorsĕviksiortuñut attartortaukogamiuk, nuñame assianut aularpok mulludlarlune. Paunget iñilerviet nelliutingmet, kivgame illanget tilliva perorsĕviksiortunnut, perorsĕviub paungangimnik piartorkovlugo. Perorsĕviksiortulle kivgak tamna tiguvæt, annaudlarlugo neksartinagolo aulartipæt. Ama kivgak assia tilligiva

Digitized by Google

taipkonunga; tamna ujarkeñut millorpæt, niakoa killidlarlugo, mittautigivlugolo neksartiminago aulartinivæt. Ama kivgak pingajuak tilligiva, tamnale tokkopæt. Ama kivget assingit tilligiveit uñunerset sivorlingiñit; tapkoatauk imailioriveit, sivorlingititut.

Perorsẽviub angajokanga sulle erngnetuakarpok nægligijaminik. Tagva okarpok: kañok pilunga? Erngnera nægligidlartara tillijomavara, tamna tækkogunitsuk, illaragiomovallukpæt. Kingorliotilerlugo tamna tilligiva taipkonunga. Perorsẽviksiortut erngninga tækkogamitsuk, ingmingnut okalerput imak: Tamedsa kingormgusijuksak, atte tokkolaumilavut, kingormgujeksangit uvagut pigilerlugit! Tiguvæt tava, perorsevingmillo pingujarlugo tokkopæt. Perorsẽviub angajokanga tikkikune, perorsẽviksiortut ukkoa kannok piomavagit? Kiovæt: ajortulliartorsuit ukkoa tokkotsomarpeit, perorsẽvine perorsẽviksiortunnut assingiñut, paunganik kaitsijomartuñut, iñerviet nelliutikpet, attartortaukojomarpa. Jesuse okarpok: illa tikkitsomarpok, tamakkoa perorsẽviksiortut tokkollugit, perorsẽviglo asingiñut attartor-

Digitized by Google

taukojomava. Tamaña tussaramitsuk okarput: taimailiornagole: Jesusib tautukpeit okarluue: Aglait attualaungilasse aglaksimajut imak: Ujarak, iglulliortut egitanget, tamna iglub terrekkoa ujaraulernertok. Tagva Nalekab piñiarninga, tattamīniarnadlarpok īsiptingnut. Tamana pivlugo okautivapse: Gudib nalegauninganik arksartaujomarpose, nellojunut, paungennik idluartunnik kaitsiomartunnut tunnivlugo. Innuk ujarkamut omunga tupviogune serkomitaujomarpok, kattakvigijannele ujarkam oma serkomitsijomarpa.

Ajokertuijorsuit Farisæerillo adsigēngningit tussaramikit, mallugivæt okautigingmagit. Killanalerlutik tigujomagalloarpæt, innuille erksigiveit, nellautaijorigamitsuk.

§. 96.

Math. XXII. 1—14.

Jesusib ama okautigilerpeit adsigēktunnik, imak okarlune: Killaub nalegauninga sorlo attannersub erngnine nullianerkolerpa. Kiv-

Digitized by Google

genne tilliveit nulliarengnialertungnut nerriartortukset kaikovlugit, kaijomalaungilello. Ama kivget assingit tilligiveit okarlune: nerriartortukset okautigissigik: Ahak, nerrimareksavut piarerpakka, tuktuvakotikkalo koinnijut tokkopakka, tamaitalo piarerpakka, kaileritse nulliarengnialertungnut nerrekattigelaumilavut. Nachogivælle aularlutiglo, illanget perorsĕvingminut, illangello sullevingminut pivut; illangitale kivgangit tiguveit, mittautigivlugillo tokkopeit. Tamanna attannersub tussaramiuk, ningajadlalerpok, sorsuktokutsoanne aikoveit, innuartut taipkoa nungutsartorkoveit, iglugaseksoangit ikkilugit. Kivgenne okautiveit: nerrimarekset piarersimagalloartut, kaikojaulauktulle pijuksaungilet. Tamanna pivlugo apkosinialungmut aileritse, illunaita naipinniartasse nerriartorkogissigik nulliarengnialertungnut. Kivget taipkoa apkosinialuugmut aivut, naipitatik illunaita kattitipeit, ajortullo ajungitullo, nulliarengnialertuk iglungak nerrimakattauniartunnut nimniolerpok. Kaikojaujut attannersub tækkojartorpeit, tagvane innuk annoratsiakangitok nerrimakattaujuksetAa

Digitized by Google

tut tækkogamink, okautivá: Sõg ovunga itterkit, añoratsiakangitotit nerrimakattaujuksettut? Tamnale niplingilak. Kivgenne attannersub okautiveit: aggangillo ittiggangillo kellersigik egilugolo tartorsoarmut, keatsainaromartomullo, aglerulatsainaromartomullo. Kaikojaumajut unnukput, annerimajulle ikkiput.

§. 97.

MATH. XXII. 15—22. MARK. XII. 13—17. LUK. XX. 20—26.

Farisæerit kachimiolerput, ingminganut okaromavlutik, kannok Jesuse okausinganut uiverivlugo. Udsertorpælle, udsertortut tapsomunga tilliveit, illinniartingita illangit, Herodesiblo innukotingita illangit, ajungitojarlutik, okausiksarsioromavlutik Jesusemit, pititsomavlugo nuñab attañinganut tapsomalo pitsartuninganut. Tapkoa tikkinamitsuk imak apperivæt: Ajokertuijok okpernartojotit kausimavaptigit, Gudemullo apkotiksamik

Digitized by Google

ajokertuiluarpotit, iñuit sivoragingilettit, illunaita nellegigangne. Tamanna pivlugo okautittigut; kannok issumavit? Attannivaksoak tunnivlugo tunnergutinnik idluarka, idluangilalonĕt? tunnijuksauvita, tunnijuksaungipitalonĕt? Jesusible nipporsainingit takkormorningillo tukkisileramigit, okautiveit: Takkormortose! Sŏg uiveridlarkissinga? tækkulago kĕnaujak tunnergutiksak. Kenaujak Jesusemut sakkerpæt. Appersorpeit: kia adsinga, kialo aglangit kollane? Kiovæt: Attañivaksub. Okautiveit tava: Attannivaksoak tunnissiuk Attannivaksub piksanga, Gudelo Gudib piksanga. Innuit pivlugit okausingit idluigingileit, kigusingalo tattamĩniarivæt, nipleratik kemĕkpæt aulalerdlutik.

§. 98.

MATH. XXII. 23—33. MARK XII. 18—27. LUK. XX. 27—38.

Uvlok tamanna Saduzæerit illangita tikkipæt, omarviksakangitomik okartut, apperivællo okarlutik: Ajokertuijok, Mosesim

Digitized by Google

imak aglakpãtigut: Angutim angajoa tokkoppet, nulle kittorngakangitok kemmekpago; nullia tava nukkanget piomarpa, angajugilauktãne kinguvaksakarkovlugo. Uvaptingnele nukkarẽt arvengemit aggartut-ĭlauktut. Angajuklek nullianilauktok, kittorngināmne tokkovok. Tugliet nulliarilermigamiuk, tamnatauk tokogivok kittorngingminanne. Taimaktauk pingajueta pigiva. Tapkoa arvengemit aggartut illunatik nulliarivæt kingorlerẽklutik, kittorginekaratik. Illunatik kingorngattigut arngnak tokkogivok. Makkitervingmele makkiterunik, taipkoa arvengemit aggartut nelliata nullianiomarpauk? illunatik nulliarilaungmatsuk. Jesusib kiovlune okautiveit: tamarpose illa, Gudim aglangit nellogapsigik, Gudim ajugakangijusialonẽt. Tamattoma sillab kittorngangit nullianijongovut uinijongovullo. Sillable aipanut pijuksaujut, tokkungajunnit makkitsomartut, nullianiniængilet uininiængilello, kingorngagut tokkosuituksauleramik, Engelitun-ĭtsomaramik; Gudib kittorngariveit, tokkungajunnit makkinamik. Tokkungajunnik omaromartunnik Mosesim ag-

Digitized by Google

langit attualaungilasse, Gudim okautilaungmago napartumename, imak: Abrahab Gudigivänga, Isablo Gudigivänga, Jakoblo Gudigivänga? Gude tokkoungajut Gudigingilæt, innojulle Gudigivæt: Tapsomunga illunatik innoniarput. Taimak pivlugo tamarpose angijomik. Innuille tamana tussaramitsuk, ajokertuininga tattaminiarivæt: Aglangnik illissimajut illangita okautivæt: Ajokertuijok, okalorikpotit.

§. 99.

MATH. XXII. 34—36. MARK. XII. 28—37. LUK. XX. 40—44.

Farisæerit tussaramik, Jesusib Saduzæerit okausikserotingmagit, attautsimut kattilerput. Taipkoa illangeta, aglangnik illissimajub, ingmingnut appersotilaungmetta, tussagamigit, idluartomiglo (Jesusib) kiongmagit, tussaramiuk, oktorpa okarlune: Ajokertuijok, perkojennit tamainit nelliet anginerova? Jesusib kiova: perkojennit tamainit anginerojok imaipok: Ahak Israele, Na;

Digitized by Google

legak, Gudivut Gudetovok: Gudit Naleket nægligiuk omættingnut tamanut, tarngningnullo tamanut, issumangnullo tamaiñut, pitsartunernullo tamainnut. Tamna piareakarnerojok perkojeñit tamaiñit. Aipangalo tapsotunak-ĭpok: innukattit tuglĭt illiktut nægligilugo. Assianik anginerojomik perkojakangilak ukkonanget. Okautsingnullo ukkungnunga marrungnut perkojet illunatik illagĕkput nellautaijullo aglangit. Aglangnik illissimajub okautiva: Ajokertuijok, ahamerik miksekartomik okarpotit: Gud attausiongmet, tapsoma assianik Gudekangimet: Tamna nægligilugo omamut tamanut, issumamullo tamaiñut, tarngnemullo tamanut, pitsartunernullo tamainut, iñukattinelo tugline ingmitut nægligilugo, tagva ajunginerovok tunnergutiksennit ikkualajeksennillo tamainnit. Sillatojomik kiolaungmet, Jesusib tussaramiuk, okautiva: Gudib nalegauninganut kañilerpotit.

Farisæerit kattimangmetta, kattimavingme ajokertuivlune, Jesusim apperiveit, imak okarlune: Sŏg aglangnik illissimajut, Kristuse Davidim erngnerijanga, okautigivæt?

Digitized by Google

kannok issumavisse Kristuse pivlugo? kia erngnerivauk? kiovæt: Davidib. Okautiveit: sõg Davidim aglangne tuksiarutsine Annernermut ajunginermut Nalekaminik taivauk? imak okarame: Nalegak Nalekamnut okartok: Tallerpingma tungãnut ingitit, ningarijittit illerkartiñagit ittikkavit tullerartangannut. Nalekaminik Davidib taigamiuk, kannok erngnerivauk? Kiolugo illunatik sappilerput uvlub tapsoma kingorngagut apperilugo sapperpæt, innugaseksuille tussaromadlarpæt.

§. 100.

MATH. XXIII. 1—39. MARK. XII. 38—40. LUK. XX. 45—47.

Innuit illunatik nalektilllugit, Jesusib illinniartinne okautiveit: Mosesim iksivautangane Aglangnik illissimajut Farisæerillo iksivavut. Taipkoa attuarkojangit illipsingnut tamaita naleklugillo mallingniarsigik. Pinniarningille mallingniarasigik; okaralloartut pinniaratik. Tamanna pivlugo aglangnik illissimajut mianeritsiaritse. Erk-

Digitized by Google

sugekseñik okumaituñik erksuksaungitunnik kellersivut, iñuillo tuingiñut illivlugit piveit, nangminerle aktoromangileit aggangminut attautsimullonĕt. Sullijeksettik tamaita piveit, iñungnut tautugaukovlugit. Añoratseñik takkijuñik attoromadlarput, erkaumajeksettiglo silliktipeit, añoratsettik killungit angijororlugit señaveit. Nerrimavingme illinniarvingmelo issukliomavlutik iksivajomavut, iñungnut taijaujomavlutik Kabbimik (ajokertuijomik).

Illipsele taijauniatsengilase Rabbimik, attautsemik ajokertortekarapse Kristusemik, illipse tamapse kattangutigĕkpose. Atatamik taisiniarase nunname, attausek Atatagigapsiuk killangmetok. Ajokertuijuñik taijauniatsengilase, attausek ajokertortigigapsiuk, Kristuse. Illasse anginerojok kivgeksaujok illipsingnut. Ingminik angijomajok, mikkinersaujomarpok, ingminigle mikkinersaujorijok, tamna angijorortitauniarpok.

Kappianamek okorse, aglangnik illissimajut Farisæerillo takkormortose! Killaub nalegauninga parngnanerapsiuk, iñuit itterkonnagit, illipse ittertisinase, itteromajulle itter-

Digitized by Google

kongilasse. Kappianamek okorse, aglangnik illissimajut Farisæerillo takkormortose! Uigarnerit pingit nungunapsigik, takkijunnik tuksiarutiñik tuksiarutsomavlugit okartose. Taimak pivlugo pidlartaunersaujomarpose. Kappianamek okorse, aglangnik illissimajut Farisæerillo takkormortose! Nunnakullo iñakullo ingerarapse, illaksarsiorluse Judikukattiksapsingnik; illagippassele, tartomut kittorngaritippasse, illipsingnit anginersamik. Kappianamek okorse, tautungitut tessiortut, okarapse: Gudib iglunganik angertok, tamna sullingitok: Gudible iglunget piñarnarusianik (Goldemik) angertok, tamna sullivok. Sillaitose tautungitose! Suna anginerova, Golde ivlernartok, Gudim iglungalonêt ivlernartitsijok Goldemik? Imaglo okarapse: Altaremik angertok, tamna sullingitok; tuñergumik altarib kanganetomik angertok, tamna sullivok. Sillaitose tautungitose! Suna anginerova, tuñergut altarelonêt, ivlernartitsijok tuñergumik. Tamanna pivlugo altaremik angertub, kanganetullo tamaita tappipeit. Gudib iglunganik angertub, tapsomalo iñua tappipa. Killang-

Digitized by Google

miglo angertok, tamna angerpoktauk Gudim iksivautanganik kanganetomiglo. Kappianamek okorse aglangnik illissimajut Farisæerillo takkormortose! Minzelo, Tillelo, Kimmello nunnab perortungit, tellimaujoetta aipanga tunnigapsiuk, perkojeñetune piareakarnerset tuñupasse, imaitut, idluarnerlo, napkiginerlo, okpernerlo. Makkoa taimajut piñiareksarivasse, ipkoa ipperarnagit. Okorse tautungitose tessiortose! millugiararsungit kennerapsigik, kamelemigle ẽsivose. Kappianamek okorse aglangnik illissimajut Farisæerillo takkormortose! Ermusiarsuillo, pogutello sillatatigut kebleriksarapsigik, illungille tættæput piomangarnermiglo nerrijorsonermiglo. Farisæere tautungitotit! Ermusiarsublo pogutablo illugik sallumarsarkik, sillatigik kebleridlarkovlugik. Kappianamek okorse aglangnik illissimajut Farisæerillo, takkormortose! Illuvertitut mingoarsimajutitun-ĩnapse, sillatingit ãnanaujartut, illungille tættæput tokkungajut saunginnik, mamaitualungniglo. Taimainivosetauk; kallinipsigut idluartojarpose, innuit tautuktillugit, illupsigulle takkormornermig-

Digitized by Google

lo idluiluktomiglo tættæpose. Kappianamek okorse aglangnik illissimajut Farisæerillo takkormortose! Nellautaijut illuverngit sennagapsigik, idluartullo illuverngit ãnanausigapsigik, okarluselo: Atatagilauktavut innukattigigaptigik, illagijomalaungilavut taipkoa kovisilauktut nellautaijut aungiñik. Tamattominga nangminek pivluse angerpose, nellautaijunnik tokkotsijut kittorngaringmasse. Atte, illipsetauk sivorlipse oktorvigilauktanget tættæñiarsiuk. Kuglugiaralujarpose! Kañok illiluse kappianavik kemmajomavissiuk? Ahak, okorse, illipsingnut tillivakka nellautaijullo, sillatojullo, aglangniglo illissimajut, taipkoa illangit tokkotsomarpasse, kejungmut señingajolingmut kikkiektorlugit, illangillo illinniarviksapsingne isakardlaromarpasse, unangmilugillo iglugaseksoarnit ama iglugaseksoarnut assinginnut, tikkitaukovluse idluartut aungiñut illuaninut, nunnamut kovijaujuñut, idluartum Abelim aunganit, Zachariasib Barachiasim erngninget aunga tikkilugo, tokkolauktasse kattimaviub Altariblo akkorngangne. Ahammerik okaupapse: tamakkoa tamaita pivlugit king-

Digitized by Google

uvangukattigĕt ukkoa akkkiñiartaujomarput. Jerusalemĕ, Jerusalemĕ! (innuit piveit) nellautaijuñik tokkotsijose, millorlugillo ujarkeñut illipsingnut tillijaujut! Kittorngasse kattitsomakattalauktakka, sorlo arngnaungub kattipeit piarkeñe issarkominut, piomalaungitosele. Ahak, igluse iñukarungneromarput. Okaupapse: Mattoma kingorngane tækkojomerpapsinga, imak okarkartinase: nakoridlartaule Nalekam attingane tikkitok.

§. 101.

MARK. XII. 41—44. LUK. XXI. 1—4.

Jesuse ingipok Gudim iklervinget akkianut, innuit tækkunarlugit kĕnaujennik illijijut Gudim iklervinganut, agluitogaseit uñuktuñik illijijut. Uigarnektauk aglujok tækkogiva, kenaujararsungnik marrungnik illijingmijok. Jesusib illiñiartiñe kaikovlugit okautiveit: Ahamerik okaupapse, uigarnek una aglujok Gudim iklervinganut unnunersennik illijilauktok illijilauktunnit tamaiñit. Tamakkoa illunatik pimingnik attoriængita-

Digitized by Google

mingnik unnuktunnik illijilauktut tunergutinut Gudib pinganut; unale aglujok perkutituaminik illijijok.

§. 102.

MATH. XXIV. 1—51. MARK. XIII. 1—37. LUK. XXI. 5—36.

Jesuse kattimavingmit aningmet, illinniartingita tikkipæt kattimaviub sennamaninga kemmergotiniarlugo, illangitalo okautivæt ujarkennut ivlernartunnut manniktunnullo ãnanausijauvok. Tapkoa illangeta okautiva: Ajokertuijok, tækkulaurit, ujarket tamakkoa kannok sennamajut? Jesusib okautiveit: tamakkoa tamaita tækkogalloarpissigik? Ahammerik okaupapse, nelliutijomarpok, ujarket ukkoa illunatik serkomitauniarput kallerektokarungnerlutik.

Kattimavium akkiane, orksuktalingme kakkame iksivalermet, illinniartut Petrusiblo Jakobusiblo Johanesiblo Andreasiblo kissiovlutik tikkipæt, apperivlugo imak: Ajokertuijok, kakkugo pijukset tamakkoa tamaita pio-

Digitized by Google

market, sunalo nellunaikuteksaujomarpa tikkiviksarnut, sillarsub naggatiksanganut?

Jesusib kiovlune okautiveit: Kammatitse uiverijaukonnase; uñuktut tikkitsomarmetta attera atterilugo okarlutik: Kristuseovunga; tagva nelliusimavok, unnuktullo tamartiniarpeit. Taipkoa mallingniarasigik. Uñatadlartunnik unnatadlartut nippersoanginiglonet tussarupse, erksiniarase, taimailiortokaromarmet sivorngagut, sillarsub naggatiksanga nelliutingilak sulle. Innuit innungnut assimingnut sorsularniarput, attannionek attannionermut assimingnut, nunnet sunnatuinarme saijukpilleromarput; innuit nerkiksakangimullo kañimalualungnartomullo perleromarput; erksinartunnik nellunaikutaksoarnik sakkertokaromarpok killangmit. Tamedsa kappianartok aulaniksak. Illipsele nangminipsingnik udsertoritse, tamakkoa tamaita perkartiñagit, tiguvluse kappiaisuktitsomarpase, erkartorvingmingnullo illiñiarvingmingnullo parngnanersimavingmingnullo pititsomarpase, ipperartordluselo, attanniojunnullo attannivaksoarnullo atitsomarpase tuvanga pivlunga. Tokkotsomarpase,

Digitized by Google

iñuillo illunatik omigidlaromarpãse attera pivlugo. Erkartortautiksamingnut taimailiortitsomarpãse. Aularutikppassele unnertotigivluse kiglissiniarvingmut, sivoraniarase kanoetomik sumiglonĕt okausiksakarapse, issumasimaniarase sivorngagut: Tagvainak tuñijauniksasse okauserissigik: illipse okanginapse, Añernerle ajunginek okartovok. Kannermiglo illissimanermiglo tuñijomarpapse, omigijipse illunatik kionermik illipsingnut sappilerdlutik.

Uvlut taipkoa iñuit uñuktut ingmingnut sinaungasaromarput, illatiglo kigortigællugit, ingmingnullo omisutiomarput. Kattangutib kattangutine tokkomut pititsomarpa, atatablo erngnine, kittorngaitalo angajokatik akkerartorvigiomarpeit tokkokovlugillo. Nujarlonĕt attausek niakupsingnit asserortauniatsengilak. Keñueluse tarngnisse pairissigik. Nellautainerluktut uñuktut sakkeromarput, unnuktut tamartiniarlugit. Idluitulliarnek pivallialermet, uñuktut næglingningit niglinarsiomarput. Issuanulle sokkosijuitok okperlune, plulijanjomarpok. Okautsit tussarnertut Gudib nalegauninganik okautaujomar-

Digitized by Google

put iñungnut sillarsoarmetuñut tamiñut, innuit illunatik nellojungnerutiksangannut; tava sillarsub naggatiksanga nelliutiomarpok.

Jerusalemim avata sorsuktuksarsoarnik illumajok tækkogupsiuk, kausimaniarpose, asserortauniarvia nelliutilerpok. Tagva kappianartok nungutsivik, tamattominga nellautaijok Daniel okartok, ivlernartome innimiñetok. Aglangnik ukkoninga attortub kammagilerligit! Uvlok taimna nelliutikpet, Judikut nunanginetut kemmalit kakkeñut, iglugaseksoarnetullo añilit, assinetullo naksame itteratik, iglub kanganetok akkarane, sumik iglominit aiklerlune, perorsĕvingmetublo utterniarane annoratsenne piartorlugit. Uvlut taipkoa akkinniartauviojomarmetta, aglait tamaita nellagut nellautsilerkovlugit. Kappianamek singaijut iñugaktullo tamaña nelliutikpet. Tuksiaritse kemmaviksasse okkiome Sabbatemelonĕt pilerkonnago. Uvlune taipkonañe iñuit kappiaisudlarniarput nellekangitomik, sillab kiglilivinganit, taimanget Gudib pijekset tamaita pingortilaungmagit tamaña tikkilugo, kiugorngagullo taimak

Digitized by Google

angitigiomik kappianartokarniænginivok. Iñuillo tamakkoa ningautsib pidlaromarpeit. Illangit saviksoarnut ippiktuñut tokkotauniarput, illangillo nuñalingnut tamainnut ătauniarput, Jerusalemme asserortauniarpok nellojunnut, nellojut nelliuninget namaksekartinnago. Uvlut taipkoa ikkiglijauniængipetta, innuk attauserlonĕt piulijauniatsengilak. Annerimajut pivlugit uvlut taipkoa ikkiglijaujomarput. Uvlut taipkoa nelliutikpetta, okautsaugupse imak: Ahak, Kristuse tagvanepok, ikkanelonĕt; tamaña okperiniarasiuk. Kristuseolutik okartut nellautainerluktut sæglujut sakkeromarput, nellunaikutsoarnik tattañiniarnartuñik piñiarlutik, annerimajut tamartiniarlugit, tamartiteksaukorpetta. Illipsele kamatsiaritse. Ahak, makkoninga tamainnik okautivapse nelliuterkartiñagit. Tamanna pivlugo okautikppasse: Ahak, innukajuitomepok! ainiarase. Imaglonĕt: Ahak, iñiminepok, okperiniarasigik. Sorlo kaumalak pănget pijok unnunga kaumautivlugo, taimaitsomarpoktauk Innum Erngninget tikkiviksanga. Nanne killokarpet, nektoragit kattivut.

Digitized by Google

Uvlut taipkoa kappianartut kingorngattigut sekkenek takkerlo uvloritsello nellunaikutaujomarput. Sekkenerlo takkerlo kaumajungneromarpuk, uvloritsello kattegomarput killangmit, iñuillo nunnametut erksinermut sivoradlaromarput, iñarbiksoarlo malliksuvaksuillo iktullijaromarput, iñuit erksinermut uttakkinermullo nukkererotijomarput, nuñamut piomartukset pivlugit; killaub pitsartuningit aulataujomarmetta. Innum Erngninget nellunaikutanga tava tækkuksaujomarpok killangme, iñuit nuñametut illunatik keadlaromarput, Iñublo Erngninga tækkojomavæt killaub nuvujangittigut akkartok, pitsartudlarlune ãnanaudlartok. Engeliñe tillijomarpeit nipsautib nippivaksoanganut, añerijangit kattitilugit añorenit sittamañit, (unanget, angello pangello avangello) killaum issuanit, issuanut aipanut.

Tamakkoale illunatik pilarniarpetta, arloritse, kungmullo tækkunarluse, piulijiksasse nelliutilermet. Adsigĕktomik okautiveit: Napartok Feigeliksak, napartullo tamaita tækkuniarsigik: akkerungit iptekalerangetta, sigilerangettalo, aujajaraklilermet kausima-

Digitized by Google

vose. Taimaktauk illipse, makkoa tamaita pijukset pilarniartut tækkogupsigik, Gudib nalegauninga kaglilermet kausimaniarpasse. Ahamerik okaupapse: Kinguvangukattiget ukkoa nunguniatsengilet, makkoa illunatik namaksekartiñagit. Killaglo nuñalo nungutsomarpnk, okautsikkale nungutsomangilet. Uvlomik taipsominga, uvlublo nellunaikuttanganiglonēt kausimajokangilak, Engelillonēt killangmetut, Erngnerublonēt kausimangilæt, Atatama kissime nellungila.

Illipse udsertoritse, omættisse okumailerkoñagit nerrijorsonermullo imertorsonermullo, nuñab pingiñik piñasuarnermullonēt, uvlomut taipsomunga kaningartaukonnase. Nuñametut tamaita taipsoma tikkitsomarpeit sorlo nigak. Sorlo Noa iñotillugo-ilauktok, taimaktauk itsomarivok Innum Erngninget tikkiviksangane. Sorlo uvluñe taipkonanne, ullitornivaksub sivorngagut, nerrivut imilarmiglo, nullianiktullo uiniktullo, uvlok tamna tikkilugo Noam ittervia umiarsoarmut, kamagingilælle, ullitornivaksub tava ullutidlarpeit, tamaita nungudlugit. Taimaktauk In-

Digitized by Google

mum Erngninget tikkiviksanga-ītsomarivok. Tamaña nelliutikpet, angutik marruk perorsevingmetsomarpuk, aipanga illelliortaujomarpok, aipale kemēktaujomarpok. Arngnæk marruk kaivititsikattigegomarpuk, aipanga illelliortaujomarpok, aipale kemēktaujomarpok.

Taimak pivlugo pigarutigissiuk tuksiarluse, kemājuksaukovluse tamakkoa piomartut illunatik, Iñum Erngninget sangane (illarasngase) sakkijartuksaukovluse. Nalegapse tikkiviksanga nellogapsiuk. Sorlo angutib iglone kemēkpa, nuñame assianut aulardlune, kivgeñe nalegangortilugit, tamaita tunniveit sullijeksangiñik, itterviub udsertortinga okaupa, pigarkovlugo. Taimaktauk okautivapse: pigaritse. Tamanale nellojungnereksarivasse, tigliktub tigligiartorvinga iglub iñnet kausimaguniuk, pigaromavok, iglominut itterkoñago. Tamana pivlugo illipsetauk opalungersimatsainaritse, Iñum Erngninga tikkitsomarmet neriuktiñase.

Nelliak sukkosijuidlune sillatovlunelo kivgauva, attañinget kivgaminut pitipa piksangiñik tuñekovlugit nerriviet nelliutiferanget?

Digitized by Google

Kivgak tamna pilloridlartok, imailiortok attañinget tikkippago. Ahamerik okaupapse: Piminut tamainut pititsomarpa. Kivgakullugle assia omamigut imak okarune: Attannerijara sulle tikkiniængilak, kivgaukattinne ãnauvlugit pivok, nerrilunelo immilarmelo tallatut illagivlugit: Kivgab taipsoma attannerijanga tikkitsomarpok, uvlome taipsomane neriuvigingitangane, uvlublo nellunaikutangane kivgab issumavigingitangane; asserortiniarpa tagva, takkormortut illagællugit akkivigiomarpa, tagvane keatsainaromalerpok aglerolatsainaromalerporlo. Tamanna pivlugo pigaritse, iglub attannerijanget tikkilervinga nellogapsiuk, unnukullonēt, unnuak keteralerpellonēt, angutaunek niplilerpellonēt, uvlakullonēt, tuavitomut tikkitaukoñase, sinniktilluse opingartaukonnase. Sorlo illipsingnut okartunga, innungnut tamainut okarpunga: pigaritse!

Digitized by Google

§. 103.

MATH. XXV. 1—46.

Tamanna nelliutikpet, killaub nalegauninga ĭtsomarpok uigasuktititut tellimaujortuttitut, kollitik neksarlugit, uiksak pachrearlugo annivigivæt. Tapkoa tellimæt sillaitut, tellimællo sillatojut. Sillaitut kollitik neksarpeit, orksuksamingnigle neksaratik. Sillatojut pogutamingne orksumiglo kollitiglo neksarput. Uiksak mulludlarmet, illunatik uerngaleramik sinnilerput. Uñuak keterarmet, nippersoakalerpok imak: Ahak, uiksak kaivok, pachrearlugo annivigissiuk. Uigasuit taipkoa illunatik makkiput, kollitik akiklugit. Sillaitulle okarput sillatojunnut: orksupsingnit tunnittigut, kollivut kamingmetta. Sillatojut kiovlutik okautiveit: Naukagle, amigarkoñago uvaptingnullo illipsingnullo. Niuvertunnulle pissinniariartoritse piksapsingnik nangminiksapsingnik. Pissinniariartortillugit uiksak tikkipok, oppalungersimajut itterkattigivæt uiksab iglunganut nerrimakattiginiardlugo, upkuak parngna-

Digitized by Google

nertanvek tagva. Kingorngattigut uigasuit ipkoa sillaitut kailaurivuttauk, okarput: Nalegak, Nalegak upknerutittigut. Kioveille okarlune; Ahamerik okaupapse, illitaringilapse. Tamanna pivlugo pigaritse, uvlok taimna, uvlub nellunaikuttangalonet nellogapsiuk, Innum Ernguinget tikkitsomarvinga.

Taimaitsomarpok, sorlo angutib nuname assianut aularomajub kivgenne kaikoveit, perkotine tuniveit taipkonunga. Illanget tunniva talentiñik (kenaujennik) tellimanik, aipa marrungnik, pingajnet attautsemik, attunit namaksilerlugit tunniveit. Tuavilune aularpok. Tellimanik talentiñik pijok, niorvgotigiartoramigit tellimanik assingiñik talentiñik illaveit. Taimaktauk marrungnik talentingnik pijok, assingiñiktauk marrungnik illagivæk. Attautsemigle pijok nunna itterselleriartorpa, attañerijame kenanjanga iserpa. Mattoma kingorngane kivget ukkoa attañinget tikkipok kiglissiniaromavlugit. Tagva sakkerpok tellimanik tallentinnik pijok, assinginnik talentiñik tellimanik neksardlune okarpok: Attañek, talentiñik tellimanik tun-

Digitized by Google

nilauramga, ahak, assinginnik tellimanik talentiñik illavakka. Attañinget okautiva: Namagivagit, issumagiktotit sukkosijuitotillo kivgak, ikkituñut nertornardlutit pinniaravit, uñungnersennik pititsomarpagit. Nalekavit kuvianarninganut itterit. Sakkerivoktauk marrungnik talentingnik pijok, okarlune: Attannek, marrungnik talentingnik tunnilauramga, ahak, assigingnik marrungnik illavakka. Attanninget okautiva: namagivagit, issumagiktotit sukkosijuitotillo kivgak, ikkitunnut nertornardlutit pinniaravit, unnungnersennik pititsomarpagit. Nalekavit kuvianarninganut itterit. Sakkerivoktauk attautsemik talentemik pijok, okarlune: Attannek illitarigapkit, sivoranartotit angutausertotit, savijartotit karngartilaungitarnik, kattersijotit illilaungitarnik; taimak pivlugo sivoragama talentit nunnamut iseriartulauktara; ahak, pit piuk. Attanninget kiovlune okautiva: Ajorpotit erkeiasuktotillo kivgauvotit, illitarigamga savijartunga karngartilaungitamnik, kattersijungalo illilaungitamnik: Tamaña pivlugo kēnaujakotimnik tunnijijuksaulauktotit kēnaujennik tauksejunnut; tik-

Digitized by Google

kikuma perkotimnik illakartillugit akkilingardlugo. Tamaña pivlugo talentemik aksarsiuk, tuñilugolo tellimaujortuñik talentinnik pillingmut. Pekkartok sumik tuñijaujomarpok, uñuktunik pekkarkovlugo: Pekkangitorle aksartaujomarpok pinganik. Kivgak piungitok egissiuk tartorsoarmut, keatsaimartomut aglerulatsainartomullo.

Innum Erngninga ãnanaunerminut tikkikune, Engilillo ajungitut tamaita illagillugit, iksivajomarpok iksivautamine ãnaname, iñuit illunamasiatik sanganut kattititaujomarput. Tagva avititsomarpeit, sorlo mianersijub sangakotiñe arngnet avitipeit angutiñit; okpertut tallerpingme tungãnut pititsomarpeit, okpingitulle saumingme tunganut. Nalekab tallerpingme tungãnetut imak okautijomarpeit: Kaititse Atatama nægliktangit, nalegaunek kingormgutigissiuk, illipsingnut piarersimajok sillarsub kiglinganit. Kaktillunga, nerritilaukpapsinga. Iñeruktillunga, iñertilaukpapsinga. Tujormitillunga, itterkolaukpapsinga. Annorersimatillunga, ãnnorartilaukpapsinga. Kannimaluktillunga, tækkojartorlaukpapsinga. Parngnanersima-

Digitized by Google

vingmetillunga, pullalaukpapsinga. Idluartut kiojomavset okarlutik: Nalegak, kanga kaktotit tekkolaukpittigit nerritilaukpittigillo? iñeruktillutillonẽt iñertillaukpittigillo? kangalo tujormitillutit tekkolaukpittigit, itterkolaukpittigillo? aññoriersimatillutillonẽt annorartilaukpittigillo? kangalonẽt tekkolaukpittigit kañimaluktillutit, parngnanersimavingmetillutillonẽt, pullalaukpittigillo? Nalekab kiojomaveit okautigit: Ahamnerik okarpase, ukkoarkattangvuna mikkinersaujut illanget, uumik pigapsiuk, tagva pilaukpapsinga. Saumingmiuetumut okaromagivok: Idluitsaliugapse, uvamnit aularitse ikkomanut kañitsuitomut, piarer simajomut satanasemullo Engelingiannullo. Kaktillunga, nerritilaungilapsinga: Iñeruktillunga, iñertilaungilapsinga. Tujormitillungalo, itterkolaungilapsinga. Aññoriersimatillungalo annorartilaungilapsinga. Kañimaluktillungalo parngnanersimavingmetillunga, pullalaungilapsinga. Taipkoa kiojomaveet, okarlutik: Nalegak, kanga tekkolaukpittigit kaktillotit, iñeruktillutillonẽt, tujormitillutillonẽt, aññoriersimatillutillonẽt, kañimaluktillutillo-

Digitized by Google

nẽt, parngnanersimavingmetillutillonẽt, kivgartnlaunggipittigit? Kiojomaveit okarlune: Ahammerik okaupapse, sumik ukkoa mikkinersaujut illanget pinginapsiuk, tagva pilaunginivapsinga. Tava tapkoa, ãnernartorsoarmut nungusuitomut piomarput, idlaurtulle iñogutemut najuksaungitomut.

Jesusib okautsiñe tamakkoa tamaita nagamigit, illiñiartinne okautiveit; Nellungilasse, uvluk marruk nãpennik, añiviksiolarput: Innum Erngninga pititauniarpok kikkiektortaukovlugo kejungmut senningajolingmut. Taipsomane ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut, iñuit angajokangillo kattilerput, ajokertuijorsub Kaifasemik attigub iglorsoanganut, ingmingnut okarput, kañok Jesuse nipporsallugo, tigulugolo tokkokovlugo. Okarpulle: añiviksiortillugo pinago, iñuit katterkoñagit, iñuit erksigigamikit.

Digitized by Google

§. 104.

Jesusib pinniarningit Mittwocheme.

Joh. XIII. 1—30.

Anniviksiorvik nelliutitinago, Jesusib nellunginamiuk, aularviksanne nelliutilermet mattomanget nunnamit Atataminut; illanne nunnametut nægligigamigit, taimaktauk soraijunanne nægligitsainarpeit. Unuuktorne nerrigamik, Judasib Ischariotib, Simonib erngniget omættingane satanasib kajungertimago, Jesuse pititaukovlugo tokkomut, Jesusib nellunginamigit aggangminut tamaita. Atatab tunnilaungmagit, Gudemillo pigame, Gudemullo ama ainiarame; nerriarerame, nikovipok, anoratsene perpeit, sailitamik tapsivlune pivok. Inermik kattaujarsungmut kovisijok, illinniartime ittiggangit ubvalerpeit, sailitaminullo tapsiminut allerterlugit. Simonemut Petrusemut pigame, tapsoma okautiva: Nalegak, ittikakka ubvaromavigit? Jesusib kiovlune okautiva: Pinniareksara manna nellovet, kingorngagut nellojungnero-

Digitized by Google

marpet. Petrusib okautiva: Ittikakka ubvarniatsengilattit. Jesusible kiova: ubvangikupkit, uvamne pikserotsomarpotit. Simonib Petrusib okautiva: Nalegak, ittikakka kisseta piñagit, aggakkalo niakouralo pingmilugit. Jesusib kiova: Ubvarsimajub ittiggangit kissimik ubvariakarput, illunane sujungainame; illipselo sujungaipose, tamapse taimaingilase. Pititine kausimagamiuk, okarpok: Tamapse sujungaingilase. Ittiggangit ubvaramigit, annoratsenne tiguveit, ama ingilerpok, okautiveit: Kannok pigapse nellungilasse? Ajokertuijomik Nalekamiglo taivapsinga, okaluarpose taimainama. Sorlo uvanga Nalekapse ajokertuijipselo, ittikkesse ubvalaurapkit: taimaktauk illipsingnut ittikapsingnik ubvartuksaugivose. Igsarēksamik tuñivapse, illipsingnut imailiorkovluse, sorlo pigapse. Ahamerik, ahamerik okaupapse: Kivgak anginerungilak attañerminit, tillijaujorlonēt anginerunginivok tillijiminit. Tamana kausimagapsiuk, pilloridlarpose, malliklugo pigupsiuk. Tamapse pingilapse; añerijakka nellunginapkit; aglait nēllautsekovlugit imaitut: Kakkojartorkattima tulle-

Digitized by Google

rarpanga. Manna mattominga okautivapse, nelliutitinnago, nelliutilerpet, okperkovluse uvangaujunga. Ahamērik, ahamērik okaupapse: Tillijeksamnik illelliortub illelliorpănga: uvamnigle illelliortub illelliorpa tilliklertok uvamnik.

Jesuse taimak okarame, anernermigut kiksalerpok, okarlune: Ahammerik, ahamērik okaupapse: illapse pititsomarpănga. Illinniartut ingmingnnt tækkosautivut, koksalerdlutik, nellitik okautaungmangæt. Illinniartingita illanget, Jesusib sakkiangine nellajok nerritillugit, Jesusib nægliktanga, tamna Simonib Petrusib ĭsingmikpa, apperekovlugo Jesusim okautigilauktanganik. Tapsoma Jesusib sakkianginut aigiaranerlune, okautiva: Nalegak, kinauva? Jesusib kiova: Tauvlukumik missuktamnik tunniniartara tamnauvok. Tauvlukut missukpa, tuñilugolo Judasemut Ischariotemut, Simonib ernginnganut. Tauvlukut ĕlaungmago, satanasib pullava. Jesusib okautiva: piomajet tuavi piñasuaruk. Suna pivlugo okautingmangago, nerrekattingita tukkissingilæt. Illangit imak issumakarput, Jesuse taimak okau-

Digitized by Google

tigekarasugællugo, Judase poksalijarmet, pissiniarkovlugo piksamingnik, kattimaviksættik nelliutingmet, aglujuñullonĕt tunnekovlugo piksangiñik. Tauvlukut Judasib pigamiuk, tuavilune añivok, unnulerporlo añingmet.

§. 105.

MATH. XXVI. 14—16. MARK. XIV. 10—11. LUK. XXII. 3—6.

Tagva Judase aivok ajokortuijorsoarnut kappitainullo, okarkattikumavlugit, kannok illilune pititsomavlugo tapkonunga, okalarmelo pivok: Sumik tuñijomavissinga, illipsingnut pititsomavara? Tamana tussaramitsuk, kuviaisulerput, kĕnaujeñik ungnijunnik tellimaujortuñiglo tunnijomavlugo okarput. Namagigamigit, angerpok, kingorngagut tapkonunga pitinasuarpa nautsertorlune, innuit katterkonnagit.

Digitized by Google

§. 106.

Jesusib pinniarningit Donnerstageme.

MATH. XXVI. 17—19. MARK. XIV. 12—16. LUK. XXII. 7—13.

Sĕrnakangituñik kakkojartoramik, uvlome sivorlerme añiviksiorutiksak saugarsuk tokkuniaramitsuk, illinniartut Jesuse tikkipæt, apperivlugo: Nane akiksoriartorkovittigut, añiviksiorutiksamik saugarsuagmik nerriniarlugo? Illiñiartingne, Petruselo Johannesselo tillivæk, okautivlugik: Igluagaseksoarnut aileritik, itteruptik, iñuk angut paromarpattik iñertartok, tamna malliktikko ittervianut, iglum iñuanut okaritik: Ajokertuijub okauterkovãtit: piviksara nelliutingmet, annviksioromavunga illiagne, illinniartakka illagilugit. Inniksamik angijomik umertotilarpãtik idluarsimajomik; tagvane piksaptingnik ãkiksoigitik. Aivuk tagva, sorlo okautingmagik naipipæk, añiviksiorutiksak saugarsuk ãkiksorpæk.

Digitized by Google

§. 107.

Joh. XIII. 31—38. K. XIV. 1—31.

Tapkoa uttermennik, Jesuse okarpok: Manna Iñum Erngninga nellojungnertitauvok, Gudelo nellojungnertitauvok tapsomunga. Gude tapsomunga nellojungnertitaugame, Gudibtauk nellojungnertijutigijomava ingmine, killamik nellojungnertijutigilarpa. Nægliktakka kittorngararsukka! sulle añikitomik neijorpapse; keñeromarpapsinga, sorlo Judikunnut okarpunga: aiviksara tikkinera ajorpasse, taimaktauk manna okautivapse. Perkojaktärmik tunnivapse, illipsingnut nægtekovluse; sorlo nægligivapse, illipsingnuttauk næglekovluse. Illipsingnut næglikupse, innuit illunamasiatik kausimajomarpäse illinniartigigapse.

Simonib Petrusib okautiva: Nalegak, namut ainiarkit? Jesusib kiova: aiviksamnut mañakut mallingnek ajorparma, kingorngagulle malligomarparma. Petrusib kiova: Nalegak, sõg mannakut aiparinek ajorpigit? pivlutit iñosera tuñijomavara. Jesusib kio-

Digitized by Google

va: Pivlunga innotsit tuñijomaviuk? Ahammerik, ahaṁerik okaupagit: angutaunek niplerkartinago missiarutigiomarparma pingasuarterlutit.

Illinniartinne okautiveit: Omættipsingne kuksalañase. Gudemut okperitse, uvamnul-okperitse. Atatama iglungane iñikset uñudlarput: Taimaingipet, okautinajalaukpapse: iñiksallioriartorpapse. Iñiksapsingnigle idluarsaijartorkardlunga, utteromagivunga, uvamnut pititsomarpapse neijukamnetsainarkovluse. Aiviksaralo nellungilasse, apkullo nellunginivasse.

Tomasib okautiva: Nalegak, aivikset nellovavut, kañorlo apkut kausimavittigo? Jesusib kiova: Apkotauvunga, miksekartovlungalo innotetõvunga. Atatamut pijokarniængilak, kissiane uvapkut pigune. Illitarigupsinga, Atatagatauk illitarinajarivasse. Manakut illitarivasse tækkulaurivasselo.

Filippusib okautiva: Nalegak, Atata tækkolavut, namaksilarpogut taga. Jesusib okautiva: akkunit neijutsainarpapse, illitaringilarma? Filippuse! uvamnik tautuktub Atatagatauk tautukiva. Sõg okarkit: Atata

Digitized by Google

tækkolavut? Atatamnetunga, Atatagalo illumnepok, okperingilarma? Illipsingnut okarama, issumamnik okautingilapse, Atatamale illumnetub okartipãnga. Atatamnetunga, Atatalo illumnepok okperissinga: ajorupsele tattam̃iniarnartitakka pivlugit okperissinga: Aham̃erik, aham̃erik okaupapse: uvamnut okpertok, uvaptut tattam̃iniarnartitsijomagivok, ukkonanget anginersennik piomarpok, Atatamut aigama. Sumik tuksiarupse attimne, pititsomavara illipsingnut, Atata nalainartaukovlugo Erngnerminit. Sumik tuksiaromarupse attimne, tunnijomavapse.

Næglikupsinga, okautsikka mallingniarsigik: Atatarlo tuksiarvigiomavara, mañig ortijomik assianik tunnijaukovluse, illipsingnetsainarkovlugo issokangitomut, miksekartub auneringninganik, tamma okpingitut piginiængilæt, tækkunginamitsuk, illitarinagolo; illipsele illitarivasse, neijutsainarmasse, illupsingne-itsomarmet. Illiarsutitsomangilapse. tikkitsomarivapse. Killamiuniarpok sillarsub iñungita tækkojomerpãnga, illipsele tækkojomarpapsinga, iñogama, iñotsainaromagi-

Digitized by Google

vose. Uvlome tapsomane kausimajomarpasse, Atatamnetunga, illipselo illumnetose, uvangalo illupsingnenama. Okautsimnik pijub mallingniktublo næglikpãnga, uvamnigle nægliktok, Atatama nægligilarpa, uvangatauk nægligilarpara sakkervigilugolo.

Judasib Ischarioteungitub okautiva: Nalegak, sõg uvaptingnut sakkeromavit, sillarsub innunginut piomannæk? Jesusib kiova okautivlugo: Uvamnik nægliktub okautsikka malligomarpeit, Atatamalo nægligiomarpa, tikkilugolo inniginiaromarpavuk. Uvamnigle næglingitub okautsikka nalenginiveit; okausek tussajasse pigingitara, Atatable uvamnik tilliklertub okausinga. Imaitunnik okautilaukpapse neijortigilaurapse. Mannigorniktuble, Annernerum ajunginerum, Atatama tillijomartanget attimne, ajokertoromarpãse tamaiñik, illipsingnullo okautsimnik tamaiñik erkaititsomarpãse.

Ullapirsautekarkovapse, ullapirsautimnik tunnaivapse: Sillarsum innungititut, ullapirsaumik tunningilapse. Kuksalañase erksidlaraselo omættipaingue. Tussalauktose okautigapse: Aularomarpunga, ama tikkitso-

marivapse. Næglikupsinga, kuviaisugajarpose, okautilaurapse: Atatamnut aivunga, Atata angnerongmet uvamnit. Mañale mattominga okaupapse nelliutitinnago, nelliutikpet okperkovluse.

Mattoma kingorngagut ikkitunnik okaromarpunga illipsingnut. Tamattoma sillarlarsub attanninga tikkilerame, pittekaranele uvamne. Sillarsub iñungit kausimakovlugit, Atata nægligigapko, pinniaramalo sorlo Atatab perkovänga. Manna nikovititse, aularta!

§. 108.

MATH. XXVI. 20—29. MARK. XIV. 17—25. LUK. XXII. 15—20.

Uñulermet, arkangemit aggartut illagivlugit iglomut itterpok; nelliutingmet anniviksiorutiksamik saugarsungmik nerrinniardlutik, nerrimavingmut ingipok, tillijet arkangemit aggartut illagivlugit. Jesusim okautiveit: Killanadlalaukpunga, anniviksiorutiksak saugarsuk una nerrijomavlugo illagiluse, äniakartinnanga. Okaupapsele:

Digitized by Google

Kingorngagut mattominga nerriñiarungnerpunga, Gudib nalegauningane namakaekartinago. Ermusiarsuk tiguva, kujalivlune okarpok: Pigissiuk illuengarluse immersiuk. Nerritillugit Jesuse okarpok: Ahammerik okaupapse, illapse nerrekattima pititsomarpanga. Siardlileramik apperivæt nellekardlutik: Nalegak, uvangauniarpik? assialo uvangauniarpik? Kioveit okarlune: Arkangemit aggartut illangeta, pogutamut missukterekattima pitilarpanga. Iiuna Erngninga pititaulerniarpok, sorlo tapsominga aglaksimavok; innuk tamna kappianamek, Innub Erngninganik pititsijok. Innungmut tapsomunga ajunginersauvok, erngniangongikune. Judasib pititinget, apperiva, okarlune: Uvangauniarpik Rabbi? Jesusib kiova: sorlo okartotit.

Nerritillugit, kakkojak Jesusib tiguva, kujalivlune avgorpa, illinniartiminullo tunniva, okarlunelo: Tigullugo nerrissiuk, tagva timiga, tunniomartok illipsingnut: Imailioritse erkarlunga. Taimaktauk ermusiarsuk tigugiva nerriareramik, kujalivlune illinniartiminut tamna tunniva okarlune: Tamapse

Digitized by Google

tagvanget imeritse, tagva Auga, Testamentitãb aunga, tamna illipsingnut unnuktunnullo kovijok, ajorningit pejarlugit. Imailioritse immilerangapsiuk erkarlunga. (1 K. 11.) Ahamerik okaupapse: Mattoma kingorngagut imerogungnerpunga napartub weinelikaab iptinganik, uvlok tamna nelliutitinnago, nutautillugo imilerupko illagivluse, Atatama nalegauningane.

§. 109.

Luk. XXII. 24—38.

Illianiartut ingmingnut akkirartutilerput, kina akkonnermingne angineromanget. Jesusib okautiveit: Nuñametut attañersuit attanniojartortut, pitsartudlartut taijauvut attañernik saimajuñik. Illipsele taimailerniarase; illassele angnek nukkardlitun-ïtsomarpok. Kina attannionersauva, nerrimavingme iksivajok, kivgartortorlonêt? taimnaungitok nerrimavingme iksivajok? Uvangale akkonapsingne kivgatun-ïpunga. Illipsele neijutsainalaukpapsinga kappiaisuklunga, na-

Digitized by Google

legaunek tuñiomarpara illipsingnut, sorlo Atatama kæilaukpa uvamnut, nerriluselo immeromarpose nerrimavimne nalegaunimnetome, iksivaluselo iksivautenne, Israelib kinguvangit arkangemit aggartut erkartorlugit

Nalegak okarpok; Simon, Simon, ahak, Satanasib piomagalloarpāse karngatitsivigiomavluse sorlo kakkojekset piñerpeit. Uvangale pivlutit tuksiarpunga, okpernitit sorerkonnago. Kingorngagut ama sagiaruit, kattangutittit nækkorsitilaumigit. Petrusib okautiva: Nalegak, piarersimavunga, aiparillutit parngnanersimavingmut tokkomullo. Jesusib kiova: Petruse, okaupagit, uvlome angutaunek niplerkartiñago, missiarutigilarparma pingasuarterlutit, illitarinanga okarlutit.

Ama okautiveit: Tillijakattalaurapse pōkkarase, ikpiarsukaraselo, ittiggagutekaraselo, taipsomane ajorsarkise? Kiovæt: aukak. Jesusib okautiveit: Mañale pōkkartub næksarliuk, ikpiarsuglo aglæt, Taimaitokangituble añoratsañe tuñiliuk, saviksoarsiñiarlune pille, Okaupapse: nellautsimalerputtauk aglait uvamnik aglaksimajut imaitut: Ajortulliartut

Digitized by Google

akkornganut kittitaujok. Uvamnik aglait aglaksimajut namaksiomarput. Kiovæt: Nalegak, ahak, tagva saviksudsæk! Okautiveille: namakpuk.

§. 110.

MATH. XXVI. 30. MARK. XIV. 26. JOH. XV. 16, 17.

Nakudlartut tuksiarutsit nagamikit, Jesuse okarpok: weineliksak idluartok napartovunga, Atatagalo weinelingmik perorsævilliorpok. Akkerkut uvamnetut paungakangitut tamaita pejaromarpeit; paungakartulle tamaita idluarsaromarpeit paungakangarkovlugit. Maña sujungaipose okausera pivlugo, okautigijara illipsingnut. Illumnetsainaritse, uvangalo illupsingnetsainaromavanga. Sorlo akkerok ingminit paungakangitok, weineliksab napartungane ingikune, taimaiposetauk illumnetsainarniængikupse. Uvanga weineliksak napartovunga, illipse akkerovose. Uvamnetsainartok, uvangalo tapsomanetsainarlungalo, paungakarviovok unnuktunik;

Digitized by Google

pigingikupsinga, ajungitulliarnermik sappilerpose. Illumnetsainarniængitut egitaularput, sorlo akkerkut pannertut, imaitut kattipeit, ikkomamut egillugit ikkoalaklugit. Illumnetsainarupse, okautsikkalo illupsingnetsainarpetta, tuksiaromagupse piomajapsingnik tamaiñik tuñijaujomarpose tagva. Tamakkonunga Atataga nakkorijaujomarpok, unnuktunnik ajungitulliarpakkupse, taimak illinniartigijomarpapse. Sorlo Atatama næglikpanga, taimaktauk nægligivapse. Næglingnimnetsainaritse. Perkojakka mallikupsigik, næglingnimnetsainaromarpose, sorlo Atatama perkojangit mallitsainarivakka næglingninganetsainarlarmalo.

Imaitunnik okautivapse, kuvianarnera illupsingnetsainarkovlugo, kuviaisungnisse namaksitsainarkovlugo. Tamedsa perkojara, illipsingnut næglekovluse, sorlo nægligivapse. Næglingnersakaugilak imaitomit, illæñarijañe pivlugit innoserminik tunnijok. Illæñarivapse, okautsikka mallikupsigik. Mattoma kingorngagut kivgeñik taijomangilapse, attañerijame pinniareksangit kivgab nellumnagit. Okautivapsele, illænnarigapse: Ata-

Digitized by Google

tamnit tussartamnik tamainik nellojungnertinapse. Anneringitapsinga, annerivapsele, ikkajorluselo, ajungitulliariartorkovluse, ajungitulliarnisse mallitsainarkovlugit, sumik attimne Atatamut tuksiarupse, tunnijaukovluse.

Taimak perkovapse, illipsingnut næglekovluse. Sillarsum innungita omigippasse, erkarissiuk, omigikarpãnga illipsingnit. Sillarsub innungita illagigunise, nægligigalloarpãse. Sillarsuble innungita illaginginamise, tapkonanget annerigapse, tamaña pivlugo sillarsub innungita omigivãse. Okausera erkarissiuk, okautilaurapse: Kivgak anginerungilak attannerminit. Kappiaisuktinaminga kappiaisuktitsomarivãsetauk. Sorlo okautsikka mallikamikit, taimaktauk okausisse malligomarpeit. Imailiortitsomavãse attera pivlugo, uvamnik tilliklertok illitaringinamitsuk. Tikkisimangikuma tamattominga okautijartorlugit, ajortokatsengilet; mañale ajornitik missiutigijeksaringileit. Uvamnik omisuktub omigigiva Atataga. Akorngane tattaminiarnartitsilaungikuma assima sappertangiñik, ajortokatsengikalloar-

Digitized by Google

put. Mañale tækkolaunerpeit, taimailutik, uvangalo Atatagalo tamamnuk omigivatiguk. Okausek una perkojamingne aglaksimajok nellautsekovlugo, imaitok: sullinatik omigivänga. Mañigorniktuble tillijeksama Atatamit, miksekartub annernerub, Atatamit pijub tikkikunise, okautigijomarpänga, illipsetauk okautigijomarpapsinga, neijorapsinga kiglinganit.

Imaitunnik okautilaukpapse sinaungasarkoñase. Illagĕngnermingnit avitsomarpäse, nelliutsomarpok, illipsingnik tokkotsijut Gude mattominga kivgartorasugivæt. Taimailioromarpäse, Atatalonĕt uvangalonet illitaringinamittiguk. Tamattominga okautivapse, nelliutikpet, erkaikovluse, taimak okautilaurapse. Kiglinganit taimak okautilaungilapse, neijorapse. Mañale uvamnik tilliklertomut aivunga, illipsingnit imak apperijokangilak: Namungarniarkit? taimaitomigle okautilaurapse, omættisse kiksavuksoadlarput. Okpernartomigle okaupapse: illipsingnut idlaarpok aigama. Aingikuma mannigorniktub tikkineijængilise. Aimiramale, tillijomarpara illipsingnut. Tikki-

Digitized by Google

kune, sillarsub innungit nellojungnertitsomarpeit ajortorsoarmik, idluartorsoarmiglo, erkartuivingmiglo. Ajortorsoak pivlugo, okperingimanga. Idluartorsoak pivlugo, Atatamut aigama tækkojungnerpapsingalo. Erkartuivik pivlugo, tamattoma sillarsub attañinga erkartortaungmet.

Sulle unnuktunnik okausiksakarpunga illipsingnut, mañale tussarlugit sapperpasse. Ipsoma miksekartub annernerub tikkitsomarunisse, pititsomarpase okpernartunnut tamainnut. Ingminik okarniænginame, tussartaminigle okaromarpok, nelliutuksello okautigiomarpeit illipsingnut. Tapsoma nellojungnertijutigiomarpãnga; uvamnit piomarpa, okautigilugo illipsingnut. Atatama pingit tamaita pigivakka. Tamaña pivlugo okarpunga: uvamnit piomarpa, okautigillugo illipsingnut.

Killamik tækkuniængilapsinga: ama killamiojungnerpet, tækkojomarpapsinga, Atatamut aigama. Illinniartingita illangit ingmingnut imak okarput: kañok una okartok, uvaptingnut imak okarame: Killamik tækkuniængilapsinga, ama killamiojungnerpet

Digitized by Google

tækkojomarpapsinga, Atatamut aigama? Tamaña pivlugo okarput: kañok una okartok, killamiojungnerpet? Okausinga nellovavut. Jesusib kausimagamigit, apperijomangmatsuk, okautiveit: Tamna apperkotigijasse, illipsingnut okarama: Killamik tækkuniængilapsinga, ama killamiojungnermikpet tækkojomorpapsinga. Ahammerik, ahammerik okaupapse: Kealuse ogguaromarpose, sillarsoarmiulle kuviaisugomarput, illipsele kiksaromarpose, kiksantiginiartasse kuvianartomut satsomarpok.

Arngnak ernisuklune, kiksarpok, ernivikſañe nelliutingmet: nutararsugle erniarigamiuk, kappiaisungnerilauktane erkaumajungnerpa kuviaisungnermut, iñuk erngniangongmet nunnamut. Illipsetauk manna kiksarpose, tækkojomagivapsele, omættisse kuviaisugomarput, kuviaisungnisse pereksaunisængilak. Uvlok taimna tikkipet, appersorniatsengilapsinga. Ahañerik, ahañerik okaupapse: sumik attimne Atata tuksiarvigigupsiuk, tuñijomarpãse. Sulle tuksiængitose sumik attimne. Tuksiaritse tuñijaujomarpose, kuviaisusisse namaksekovlugo.

Digitized by Google

Taimak adsigĕktunĭk okautigilaukpapse; nelliutsomarpok, adsigĕktunnik okautiniarungnerapse, tussageksanik Atataga okautigiomarpara illipsingnut. Uvlok tamna tuksiaromarpose attimne; okautingilapse, Atata pivluse tuksiaromavlugo: Atatab nangminek næglingmasse, næglikapsinga, okperilungalo Gudemit pijunga. Atatamit aĕijunga, nunnamut pijunga. Nunna ama kemegomarpara, Atatamut ailerlunga. Illiĭniartingita okautivat: Ahak manna okautsiĭnik tussageksennik okarpotit, adsigĕktunĭk okangilatit. Manna kausimavaptigit, tamaita nellunginangne, appersoriakangilatit. Taimaitomik okperigaptigit Gudemit aĕijotit. Jesusib kioveit: Manna okperpose. Ahak, nelliutsomarpok, tamaĕalo nellinsimavok, tamapse ingmikuartillune siamartaujomarpose, kissimautilungalo kemmagomarpapsinga, kissimaungitungale, Atatab neijormanga. Taimak okautivapse, illumne ullapirsautekarkovluse. Nunname kappiaisutekarpose; mannigoritsele, ajugaugama sillarsoarmut.

Taimak Jesuse okarame, killangmut arlorpok, okarlune: Atatak, manna nellintivok,

Digitized by Google

Erngnerit ãnanausilaumiuk, Erngnerpittauk ãnanausikovlutit: Pitsartutilaurangne iñungnut tamainut, tamaita tapsomunga tunnijattit tapsoma tunnekovlugit iñotsemik nungusuitomik. Tamañale iñogutauvok nungusuitok, illingnik, okpernartovlutit Gudetogavit, illitarilutit, tillijello Jesuse Kristuse illitarilugo. Nuñame ãnanausilaukpagit, uvamnut perkojet namaksivara. Atatak, mañа illingnit ãnanausilauminga, kaumajomut pigilauktamnut, sulle illingnenama, sillarsoakarkartiñago. Attermik nellojungnertipakka iñuit, uvamnut tunnijattit, nuname añerijattit. Pigigalloartattit, uvamnulle tuñijattit, okautsillo tapkoa nalekpeit. Mañа nellungileit, tamaita tunnijattit, uvamnut, illingnit pivut. Okautsitit tamaita uvamnut tunnijattit, tunnigivakka tapkonunga, tapkoa torkorpeit, illissimatsiarpãnga illingnit pijunga, okperlutiglo tillilauramga. Mañа makkoa pivlugit tuksiarpunga. Sillarsub iñungit pivlugit tuksiængilanga, tuñijattit uvamnut pivlugit tuksiarpunga, igvit pigigangne. Pikkà tamaita pijattit, pitittauk pigivakka. tapkonunga ãnanausijauvunga. Nunnametsungnerpunga,

Digitized by Google

makkoale sulle nuñameput, uvangale illingnut kaivunga. Ajungitotuak Atatak, sapputikit atterne, tunnijattit uvamnut, attausiokovlugit, sorlo uvaguk. Nunname neijordlugit sapputilauktakka atternut. Uvamnut tunnijattit sapputilaurivakka, tapkonanget assiojokangilak, Judase kissime, assiojok kittorngak, aglait nellautsekovlugit. Mannale illingnut kaivunga, taimak okarpunga, sulle nuñamedlunga, kuvianarnimnik pekkatsainarkovlugit illumingne. Okautsitit tuñivakka, sillarsuble iñungita omigiveit, illaginginamikit, sorlo sillarsub innungita illagingilängatauk. Makkoa nuñamit neksarkovlugit illingnut, tuksiængilagit, ajortomit sapputijaukovakka illingnut. Sillarsub iñungita illagingileit, sorlo illaginginivängatauk sillarsub iñungita. Okpernarusernut ajorungnertikit, okautsitit okpernartotovut. Sorlo nunamut tillilauramga, taimaktauk tilligivakka nuñame. Makkoa pivlugit tunnerutigijunga tokkoteksangordlunga, ajorungnertitaukovlugit miksekartomut.

Tuksiængilanga ukkoangineit pivlugit, tuksiarpungale pivlugittauk, okperomartut

Digitized by Google

uvamnut, ukkoa okausingiñut; illunamasiatik attausiutsainarkovlugit sorlo igvit Atatak illumnepotit, illungnetsainarpungalo, taimaktauk taipkoa attausiutsainarkovlugit illuptingne, sillarsub iñungit ekperkovlugit tillilauramga. Ãnanavaksoak, uvamnut tunnijet, tunnivarataak tapkonunga; attausiokovlugit, sorlo attausiovuguk, tapkonanetsainarlungalo, illumnetsainarlutillo, attausiutsainarkovlugit: (sorlo inmutauk) Sillarsub innungit kausimakovlugit tillilauramga, tapkoa nægliksattit, sorlo nægligivarma. Atatak iñuit uvamnut tunnijettit, neijukamnetsainarkovakka, ananaunimnik tækkokovlugit, tunnijarnik uvamnut; nægligigamga, sillarsoak pingortitaukartinnago. Idluatsainartorsoak Atatak, sillarsub iñungita illitaringilãtit, uvangale illitarivagit, tapkoalo kausimavæt, tillilauramga. Atternik tapkoa nellojungnertipakka, amalo atteraik nellojungnertitsomavakka, uvamnut nægligutsit, tapkonanetsainarkovlugo, uvangatauk tapkonanetsainarlunga.

Digitized by Google

§. 111.

MATH. XXVI. 30—35. MARK. XIV. 26—31. LUK. XXII. 39. JOH. XVIII. 1.

Jesuse taimak okarame, iglugaseksoarnit añivok, kidronmik attiggub kūb igloanut pivlune, illusine attordlugo, orksuktalingmut kakkamut pivok, illiniartingitalo mallikpæt. Jesusib okautiveit: Unnuak tamanna tamapse sinnaungasalarpapsinga. Aglaksimangmet: Mianersijok unattadlarpara, saukello siamartidlarput; makkikumale tokkungajunnit, sivonapsingne Galilæamut aijomavunga. Petrusib kiova okaudlugo: Illunamasiatik siñaungasarpattit, sinnaungasarniængilagit. Jesusib okautiva: Ahammerik okaupagit, unnuak tamanna angutaunek niplerkartiñago marroertorlutit, missiutilarparma pingasuarterlutit. Petruse okarpok ama: Tokkokattigigupkillonēt, missiutijomangilagit. Taimaktauk illinniartut illunatik okarivut.

Digitized by Google

§. 112.

MATH. XXVI. 36—45. MARK. XIV. 32—42. LUK. XXII. 40—46. JOH. XVIII. 1—2.

Jesusib illiñiartiñe illagivlugit iglorsoarmut avalluliorsimajomut tikkipok Gethsemanemut attelingmut, perorsĕvik tagvanemet, illinniartiñe illagivlugit Jesuse tagvunga itterpok. Judasible pititinget nellunginiva perorsĕvik tamanna, Jesuse unnuktunnik tagvunga pivangmet illiñiartiñe illagivlugit. Tagvunga pigame, okautiveit: Tamaunga ingititse taikunga tuksiariartortillunga. Petruselo, Jakobuselo, Johañeselo, Zebedæusim erngnæk illagiveit. Kiksalerdlune saijudlalerpok kappiaktoadlarlune. Jesusib imak okautiveit: Tarniga kiksarpok tokkomut, tagvanetitse pigarkattigissinga. Kemĕkpeit tava millutib tupvingatun ungasiktigiomut, nuñame pamangavok, tuksialarmelo, ajugakangipet, nelliutib tamanna kangerkovlugo, imak okarpok: Abba, Atataga! ajornængipet, tamaitale ajnngilattit, ajugakanginavit,

Digitized by Google

ermusiarsuk una peruk uvamnit, piomajamnigle pitsengilatit, perkojet pille!

Illinniartinne sinniktut tikkipeit, Petruse okautiva: Simone sinnikpit? Killamiarsuk pigarkattiginiængilapsinga? Pigarluselo tuksiaritse oktorlungnartomut pekkoñase. Annernek piomagalloarpok, uvinigle sangepok, Aipeksanganik ama tuksiariartorpok, okarlune: Atataga, ermusiarsuk una uvamnit pereksaungikune, kissiane iñilerupko, perkoser nut pille! Ama uttermigame, sinniktut tikkiniveit, ïsingillo okumaimetta uerngarnermut, kigusiksettiglo tapsomunga nellovlugit. Tagvunga keñekpeit, pingajuksanganiglo ama tuksiariartorpok, okautsit taipkoa attordlugit. Engelible killangmit sakkerpa nækkorsititsartordlugo.

Tokkomut aulaumajartitaugame, tuksiamarilerpok, kaggudlarlune kugviulalarmelo. (Ebr. 5, 7.) kiægungningit kuttitun auktunïtut nuñamut kattalerput. Tuksiarnermit makkiname, illinniartinne kiksarnermut sinniktut pingajuksanganik tikkinamigit okautiveit: Mana sinnikluselo merngoerseromavise? Namaksivok tagva! makkititse, tuksi-

Digitized by Google

put. Mañale tekkolaunerpeit, taimailutik, uvangalo Atatagalo tamannuk omigivatiguk. Okausek una perkojamingne aglaksimajok nellautsekovlugo, imaitok: sullinatik omigivänga. Mañigorniktuble tillijeksama Atatamit, miksekartub annernerub, Atatamit pijub tikkikunise, okautigijomarpänga, illipsetauk okautigijomarpapsinga, neijorapsinga kiglinganit.

Imaitunnik okautilaukpapse siñaungasarkoñase. Illagĕngnermingnit avitsomarpäse, nelliutsomarpok, illipsingnik tokkotsijut Gude mattominga kivgartorasugivæt. Taimailioromarpäse, Atatalonĕt uvangalonet illitaringinamittiguk. Tamattominga okautivapse, nelliutikpet, erkaikovluse, taimak okautilaurapse. Kiglinganit taimak okautilaungilapse, neijorapse. Mañale uvannik tilliklertomut aivunga, illipsingnit imak apperijokangilak: Namungarniarkit? taimaitomigle okautilaurapse, omættisse kiksavaksoadlarput. Okpernartomigle okaupapse: illipsingnut idlaarpok aigama. Aingikuma mannigorniktub tikkineijængiliise. Ainiarmale, tillijomarpara illipsingnut. Tikki-

Digitized by Google

kune, sillarsub innungit nellojungnertitsomarpeit ajortorsoarmik, idluartorsoarmiglo, erkartuivingmiglo. Ajortorsoak pivlugo, okperingimanga. Idluartorsoak pivlugo, Atatamut aigama tækkojungnerpapsingalo. Erkartuivik pivlugo, tamattoma sillarsub attañinga erkartortaungmet.

Sulle unnuktunnik okausiksakarpunga illipsingnut, mañale tussarlugit sapperpasse. Ipsoma miksekartub annernerub tikkitsomarunisse, pititsomarpase okpernartunnut tamainnut. Ingminik okarniænginame, tussartaminigle okaromarpok, nelliutuksello okautigiomarpeit illipsingnut. Tapsoma nellojungnertijutigiomarpãnga; uvamnit piomarpa, okautigilugo illipsingnut. Atatama pingit tamaita pigivakka. Tamaña pivlugo okarpunga: uvamnit piomarpa, okautigillugo illipsingnut.

Killamik tækkuniængilapsinga: ama killamiojungnerpet, tækkojomarpapsinga, Atatamut aigama. Illinniartingita illangit ingmingnut imak okarput: kañok una okartok, uvaptingnut imak okarame: Killamik tækkuniængilapsinga, ama killamiojungnerpet

Digitized by Google

tækkojomarpapsinga, Atatamut aigama? Tamaña pivlugo okarput: kañok una okartok, killamiojungnerpet? Okausinga nellovavut. Jesusib kausimagamigit, apperijomangmatsuk, okautiveit: Tamna apperkotigijasse, illipsingnut okarama: Killamik tækkuniængilapsinga, ama killamiojungnermikpet tækkojomorpapsinga. Ahammerik, ahammerik okaupapse: Kealuse ogguaromarpose, sillarsoarmiulle kuviaisugomarput, illipsele kiksaromarpose, kiksautiginiartasse kuvianartomut satsomarpok.

Arngnak ernisuklune, kiksarpok, erniviksañe nelliutingmet: nutararsugle erniarigamiuk, kappiaisungnerilauktane erkaumajungnerpa kuviaisungnermut, iñuk erngniangongmet nunnamut. Illipsetauk manna kiksarpose, tækkojomagivapsele, omættisse kuviaisugomarput, kuviaisungnisse pereksauniængilak. Uvlok taimna tikkipet, appersorniatsengilapsinga. Ahañerik, ahañerik okaupapse: sumik attimne Atata tuksiarvigigupsiuk, tuñijomarpãse. Sulle tuksiængitose sumik attimne. Tuksiaritse tuñijaujomarpose, kuviaisusisse namaksekovlugo.

Digitized by Google

Taimak adsigĕktunĭk okautigilaukpapse; nellintsomarpok, adsigĕktunnik okautiniarungnerapse, tussageksanik Atataga okautigiomarpara illipsingnut. Uvlok tamna tuksiaromarpose attimne; okautingilapse, Atata pivluse tuksiaromavlugo: Atatab nangminek næglingmasse, næglikapsinga, okperilungalo Gudemit pijunga. Atatamit aĕijunga, nunnamut pijunga. Nunna ama kemegomarpara, Atatamut ailerlunga. Illiĭiartingita okautivat: Ahak manna okautsiĭnik tussageksennik okarpotit, adsigĕktunĭk okangilatit. Manna kausimavaptigit, tamaita nellungi-nangne, appersoriakangilatit. Taimaitomik okperigaptigit Gudemit aĕijotit. Jesusib kioveit: Manna okperpose. Ahak, nelliutsomarpok, tamañalo nellinsimavok, tamapse ingmikuartillune siamartaujomarpose, kissimautilungalo kemmagomarpapsinga, kissimaungitungale, Atatab neijormanga. Taimak okautivapse, illumne ullapirsautekarkovluse. Nunname kappiaisutekarpose; mannigoritsele, ajugaugama sillarsoarmut.

Taimak Jesuse okarame, kiklangmut arlorpok, okarlune: Atatak, manna nellintivok,

Digitized by Google

Erngnerit ãnanausilaumiuk, Erngnerpittauk ãnanausikovlutit: Pitsartutilaurangne iñungnut tamainut, tamaita tapsomunga tunnijattit tapsoma tunnekovlugit iñotsemik nungusuitomik. Tamañale iñogutauvok nungusuitok, illingnik, okpernartovlutit Gudetogavit, illitarilutit, tillijello Jesuse Kristuse illitarilugo. Nuñame ãnanausilaukpagit, uvamnut perkojet namaksivara. Atatak, mañа illingnit ãnanausilauminga, kaumajomut pigilauktamnut, sulle illingnenama, sillarsoakarkartiñago. Attermik nellojungnertipakka iñuit, uvamnut tunnijattit, nuname añerijattit. Pigigalloartattit, uvamnulle tuñijattit, okautsillo tapkoa nalekpeit. Mañа nellungileit, tamaita tunnijattit, uvamnut, illingnit pivut. Okautsitit tamaita uvamnut tunnijattit, tunnigivakka tapkonunga, tapkoa torkorpeit, illissimatsiarpãnga illingnit pijunga, okperlutiglo tillilauramga. Mañа makkoa pivlugit tuksiarpunga. Sillarsub iñungit pivlugit tuksiængilanga, tuñijattit uvamnut pivlugit tuksiarpunga, igvit pigigangne. Pikkà tamaita pijattit, pitittauk pigivakka. tapkonunga ãnanausijauvunga. Nunnametsungnerpunga,

Digitized by Google

makkoale sulle nuñameput, uvangale illingnut kaivunga. Ajungitotuak Atatak, sapputikit atterne, tunnijattit uvamnut, attausiokovlugit, sorlo uvaguk. Nunname neijordlugit sapputilauktakka atternut. Uvamnut tunnijattit sapputilaurivakka, tapkonanget assiojokangilak, Judase kissime, assiojok kittorngak, aglait nellautsekovlugit. Mannale illingnut kaivunga, taimak okarpunga, sulle nuñamedlunga, kuvianarnimnik pekkatsainarkovlugit illumingne. Okautsitit tuñivakka, sillarsuble iñungita omigiveit, illaginginamikit, sorlo sillarsub innungita illagingiñangatauk. Makkoa nuñamit neksarkovlugit illingnut, tuksiængilagit, ajortomit sapputijaukovakka illingnut. Sillarsub iñungita illagingileit, sorlo illaginginivängatauk sillarsub iñungita. Okpernarusernut ajorungnertikit, okautsitit okpernartotovut. Sorlo nunamut tillilauramga, taimaktauk tilligivakka nuñame. Makkoa pivlugit tunnerutigijunga tokkoteksangordlunga, ajorungnertitaukovlugit miksekartomut.

Tuksiængilanga ukkoangineit pivlugit, tuksiarpungale pivlugittauk, okperomartut

Digitized by Google

uvamnut, ukkoa okausingiñut; illuanasiatik attausiutsainarkovlugit sorlo igvit Atatak illumnepotit, illungnetsainarpungalo, taimaktauk taipkoa attausiutsainarkovlugit illuptingne, sillarsub iñungit okperkovlugit tillilauramga. Ãnanavaksoak, uvamnut tunnijet, tunnivarataak tapkonunga; attausiokovlugit, sorlo attausiovoguk, tapkonanetsainarlungalo, illumnetsainarlutillo, attausiutsainarkovlugit: (sorlo inmutauk) Sillarsub innungit kausimaakovlugit tillilauramga, tapkoa næglikpattit, sorlo nægligivarma. Atatak iñuit uvamnut tunnijettit, neijukamnetsainarkovakka, ananaumimnik tækkokovlugit, tunnijarnik uvamnut; nægligigamga, sillarsoak pingortitaukartinnago. Idluatsainartorsoak Atatak, sillarsub iñungita illitaringilãtit, uvangale illitarivagit, tapkoalo kausimavæt, tillilauramga. Atternik tapkoa nellojungnertipakka, amalo atteraik nellojungnertitsomavakka, uvamnut nægligutsit, tapkonanetsainarkovlugo, uvangatauk tapkonanetsainarlunga.

Digitized by Google

§. 111.

MATH. XXVI. 30—35. MARK. XIV. 26—31. LUK. XXII. 39. JOH. XVIII. 1.

Jesuse taimak okarame, iglugaseksoarnit añivok, kidronmik attiggub kūb igloanut pivlune, illusine attordlugo, orksuktalingmut kakkamut pivok, illiñiartingitalo mallikpæt. Jesusib okautiveit: Unnuak tamanna tamapse sinnaungasalarpapsinga. Aglaksimangmet: Mianersijok unattadlarpara, saukello siamartidlarput; makkikumale tokkungajunnit, sivonapsingne Galilæamut aijomavunga. Petrusib kiova okaudlugo: Illunamasiatik siñaungasarpattit, sinnaungasarniængilagit. Jesusib okautiva: Ahammerik okaupagit, unnuak tamanna angutaunek niplerkartiñago marroertorlutit, missiutilarparma pingasuarterlutit. Petruse okarpok ama: Tokkokattigigupkillonēt, missiutijomangilagit. Taimaktauk illinniartut illunatik okarivut.

Digitized by Google

§. 112.

MATH. XXVI. 36—45. MARK. XIV. 32—42. LUK. XXII. 40—46. JOH. XVIII. 1—2.

Jesusib illiñiartiñe illagivlugit iglorsoarmut avalluliorsimajomut tikkipok Gethsemanemut attelingmut, perorsĕvik tagvanemet, illinniartiñe illagivlugit Jesuse tagvunga itterpok. Judasible pititinget nellunginiva perorsĕvik tamanna, Jesuse unnuktunnik tagvunga pivangmet illiñiartiñe illagivlugit. Tagvunga pigame, okautiveit: Tamaunga ingititse taikunga tuksiariartortillunga. Petruselo, Jakobuselo, Johañeselo, Zebedæusim erngnæk illagiveit. Kiksalerdlune saijudlalerpok kappiaktoadlarlune. Jesusib imak okautiveit: Tarniga kiksarpok tokkomut, tagvanetitse pigarkattigissinga. Kemĕkpeit tava millutib tupvingatun ungasiktigiomut, nuñame pamangavok, tuksialarmelo, ajugakangipet, nelliutib tamanna kangerkovlugo, imak okarpok: Abba, Atataga! ajornængipet, tamaitale ajnngilattit, ajugakanginavit,

Digitized by Google

ermusiarsuk una peruk uvamnit, piomajamnigle pitsengilatit, perkojet pille!

Illinniartinne sinniktut tikkipeit, Petruse okautiva: Simone sinnikpit? Killamiarsuk pigarkattiginiængilapsinga? Pigarluselo tuksiaritse oktorlungnartomut pekkoñase. Annernek piomagalloarpok, uvinigle sangepok, Aipeksanganik ama tuksiariartorpok, okarlune: Atataga, ermusiarsuk una uvamnit pereksaungikune, kissiane imilerupko, perkoser nut pille! Ama uttermigame, sinniktut tikkiniveit, ïsingillo okumaimetta uerngarnermut, kigusiksettiglo tapsomunga nellovlugit. Tagvunga kemekpeit, pingajuksanganiglo ama tuksiariartorpok, okautsit taipkoa attordlugit. Engelible killangmit sakkerpa nækkorsititsartordlugo.

Tokkomut aulaumajartitaugame, tuksiamarilerpok, kaggudlarlune kugviulalarmelo. (Ebr. 5, 7.) kiægungningit kuttitun auktunïtut nuñamut kattalerput. Tuksiarnermit makkiname, illinniartinne kiksarnermut sinniktut pingajuksanganik tikkinamigit okautiveit: Mana sinnikluselo merngoerseromavise? Namaksivok tagva! makkititse, tuksi-

Digitized by Google

arluselo, oktorlungnartomut pekkonnase. Ahak, nelliusimavok, Innum Erngninga pitaularpok ajortulliartut aggangiñut. Makkititse aularta! Ahak, tamanepok uvamnik pititsijok.

§. 113.

MATH. XXVI. 47—56. MARK. XIV. 42—52. LUK. XXII. 47—54. JOH. XVIII. 3—12.

Sulle taimak okartillugo, ahak, Judase, arkangemit aggartut illanget, tikkilerpok, sorsuktorsuit, ajokertuijorsuillo Farisæerillo kivgangit illasearileramigit; taipkoa nenneroarhjarlutik, saviksoarlijarlarmiglo, ajaupialijarlarmiglo tikkipæt. Jesusib tamaita, kañok pijauniarame nellunginamigit, annivlune okautiveit: Kina kennerpissiuk? kiovæt: Jesuse Nazaremiok. Jesusib okautiveit: Uvangauvunga. Judasib pititinget nængerkattigiveit. Uvangauvunga Jesusim okautingmagit, kingorpiusardlutik nuñamut niverput. Ama apperiveit: Kina kennerpissiuk? Okarput: Jesuse Nazaremiok. Jesusim okautiveit: Uvangaujunga okautilauk-

Digitized by Google

papse: kennerupsinga, makkoa aulalaungmilit. Okausingit nellautsekovlugit, imak okalaurame: Assiojilaungilanga uvamnut tunnijarnik. Pititsijuble nellunaikutamik tunniveit, okarlune: Kunnilartara taimnauvok, tigusiuk aulartaililugolo. Tuavidlune Jesusemut pivok, okarlune: Rabbi, ajokertuijok, sallutitauvotit, kunnikpa tagva. Jesusible okautiva: Illæñara, sõg tamaunga pivit? Judase, Innum Erngninga kunniklugo nellonaijardlugo piviuk? Jesuse tikkipæt aktorlugo tiguvæt.

Neijortingita, kannok illiortokalermet, tækkogamitsuk, okautivæt: Nalegak, saviksoarmik attortuksauvita? Illanget Simon Petruse saviksiokarame, amuva, ajokertuijorsub kivganga ullimavlugo, siuta tallerpia nakkarpa, kivgak tamna Malchusemik attelik. Jesusib kioveit, okautivlugit: Issumamingnik pillit. Siuta aktorlugo mamitipa. Petrusemut okarpok: Saviksuit kenailitanganut poleruk! Saviksoarmik attortok, saviksoarmut pijaunajarivok. Issumangilet, sulle manna Atataga tuksiarvigigupko, tapsoma tillitsomarpänga Engelinnik unnuktorsoar-

Digitized by Google

nik, Legioniñik arkangemit aggartuñik sapputijiksamnik? Ermusiarsub iñanga iñerniængilara, Atatama tnnnijanga uvamnut? Aglait uvamnik kannok nellautsiniarpæt? Mañale taimaitsomavok.

Taipsomane ajokertuijorsuit, kattimaviub kappitangillo, angajokaijello tigujartortiñe, Jesusib okautiveit: Sorlo iñuartomut tikkitose, saviksoarlijarluse ajaupiarlijarlapselo tigujautillunga. Uvlut tamaita neijortigilaurivapse kattimavingme ajokertuivlunga, aktulaungilapsinga aggangmut attautsemullonēt. Tamedsa nelliunisse, tārtublo pitsartuninga. Tamakkoa illunatik imailivut, nellautaijut aglangit nellautsekovlugit. Tava illinniartingita illunatik keñerpæt, keñavlutiglo. Iñuosuktuble mallikpa, satomik annoramik attivlune. Innuosuktulle tamna tiguvæt. Annoratsane sapkopa, annorerdlune kemavok taipkonanget.

Digitized by Google

§. 114.

MATH. XXVI. 57—68. MARK XIV. 53—65.
LUK. XXII. 54, 55. 63—65.
JOH. XVIII. 12—24.

Sorsuktovaksuillo, kappitangello, Judikullo kivgangita Jesuse tiguvæt, kellersorlugolo Hannasemut ãkarpæt, Kaifasib sakkianut, okkiome taipsomane ajokertuinerongmet. Taimnaujok Kaifase Judikuñut okartok, idluarpok iñub attautsib innuit illunaita tokkotigippagit. Hannasible kellersimatillugo tilliva Kaifasemut ajokertuijorsoarmut, tagvunga ajokertuijorsuit angajokaijello aglangniglo illissimajut illunatik kattimavut.

Simonib Petrusib, illinniartublo asiab Jesuse kingornganit mallikpæk. Illinniartok tamna illitarnartok ajokertuijorsoarmut, Jesuse aiparivlugo ajokertuijorsub iglunganut itterpok, Petrusele upkutsab sillatanetok. Illinniartok tamna, ajokertuijorsoarmut illitarnartok, annivok, arngnak, upkutsab udsertortinga okautiva, Petruselo ittertipa. Kivget avalub illuet kerkane ikkomamik ik-

Digitized by Google

terdlutik, tagvane iksivalerput. Petruse akkorngennut ingipok tækkojomavlugo, kanok illiortaumangæt, kissakejarlune ikkomamut.

Jesuse ajokertuijorsub apperiva illinniartinginiglo ajokertutinganiglo. Jesusib kiova: Innuit tamaita tussartillugit, okartunga, illinniarvingme kattimavingmelo ajokertuitsainartunga, Judikut illunatik tagvunga nalegiartormætta, terliarlugit okangimariktunga, sõg makkoninga appersorpinga? Okautsimnik tussartut appersorlikit, okautsikka tapkoa kausimaveit, kanoetomiglonēt okautilaurapkit, nellungilæt. Taimak okartillugo, kivget tagvane nængertut illangeta, Jesuse erksarpa, okarlune: Ajokertuijorsoak taimak kioviuk? Jesusib kiova: Okauserlukuma, sukutsia idluimanget, nellunailiuk: Idluartomigle okalaurama, sõg erksarpinga?

Ajokertuijorsuit angajokaijello kachimiojullo illunatik sæglutiksarsiorput Jesuse pivlugo, tokkotsomavlugo, nachvangilelle. Unnuktnt okautigiludlarpæt, sæglovlutik, okausingit adsigengilet. Kingorliovlutik marruk sæglovlutik passiklertuk sakkerpuk okardlutik: Tussalaukpavuk, imak okartok: Gudim

Digitized by Google

iglunga aggangnut sennamajok asserortitsomavara, uvlumne pingasume assianik sennajomarpunga, aggangnut sennamangitomik. Sulle okausingit adsigengilet. Tagva ajokertuijorsoak nikkovipok, kerkane nængerlune, Jesuse apperiva, okarlune: Kiungilattit tamakkoa pivlutit, passidlarmattit? Jesusele niplerlune kiungilak. Ajokertuijorsub ama okautiva: Tokkosuitub Gudib kenanget sangane appersorpagit, okautittigut, Kristuseomangarpit, Gudib nakoridlartab Erngninga? Jesuse okarpok: Ahaila, uvangaujunga. Okautivapse: mattoma kingorngagut Innum Erngninga tækkojomarpasse iksivalertok pitsartojub (Gudib) tallerpiet tungãne, killaublo nuvujangittigut akkartok. Tava ajokertuijorsub annoratsenne alliktorpeit, okarlune: Gude okarnerlutigiva, okautsareakarungnerpogut, ahak, maña Gudeovlune okarnerlungninga, tussarpasse, kañok issumavise? Tapkoa illumatik tokkokovæt, okarlutik? Tokkoteksauvok tagva. Kẽnanga ketserarpæt, angutillo Jesusemik tigusijut, mittautigivæt, kenangalo mattovlugo erksarpæt, okarlutik: Kristuse, nallautalertigut kia

erksarpãtit, assinginut uñuktuñut okausilungnut okautigivæt, kivgello kẽnanga tigluk-pæt.

§. 115.

MATH. XXVI. 69—75. MARK. XIV. 66—72.
LUK. XXII. 56—62.
JOH. XVIII. 17. 26, 27.

Petrusele avalut illuane iksivajok, ajokertuijorsub kivganget, arngnab upkutsamik udsertortub, Petruse ikkomamut kissakejartok tækkogamiuk, tækkunalerpa okarlune: Tamnatauk aipariva. Petrusemullo okarpok: Iñub tapsoma illiñiartigingipãtit. Missiarporle, illunatik tussartillugit, okarpok: Taimnaungilanga, illitaringilaralonẽt, okausitillo nellogivakka. Pamut pingmet, angutaunek niplerpok. Upkuakullo añingmet, arngnab tamna kivgab, assiello Petruse tækkogivæk, neijutunnut okarpuk: Tamna (Jesusib) illagilauktangita illanget, Jesuse Nazaremiok neijortigiva. Apperivæk: Tapsoma (Jesusib) illiñiartigingilãtit? Missiarivok ama, Gude taivlugo, okausiluklune: Iñuk tamna illita-

Digitized by Google

ringilara. Killamiojungnermet, ajokertuijorsub kivgangita illanget, angutib, illalik tapsominga, Petrusib siutailauktanganik, okalerpok: Ahamerik, tamnalo aiparilauriva, Galilæamiongmet. Petrusemullo okarpok: Perorsĕvingme tækkolaungilagit tamna illagivlugo? Tagvanetut okautiveæt: Ahamerik, tapkoa illagivãtit, okausivit nellunailivãtit. Petruse ama missiarivok, okarnerluklune, Gude taivlugo, okartok: Innuk tamna okautigijasse illitaringilara. Sulle taimak okartillugo, angutaunek aipeksanganik niplerpok. Nalekab keviardlune Petruse tækkuserpa. Nalekab okausinga Petrusib erkarpa, okautilaungmago: Angutaunek marruertorlune niplerkartinnago, missiutilarparma pingasuarterlutit. Petruse tava annivok keavaksoadlarlune.

Digitized by Google

§. 116.

Jesusib pinniarningit Freitageme.

MATH. XXVII. 1, 2. MARK. XV. 1. LUK. XXII. 71. XIII. 1.

Kaulermet, inuit angajokangit ajokertuijorsuillo aglangniglo illissimajut kachimiolerput, Jesuse pivlugo, ingminguat okarlutik, tokkotsomavlugo. Kiglissiiniarviksoarningnut ãpæt, ama kiglissiniarlugo, okarlutik: Kristuseoguit, okautittigut. Okautiveille: okautigupse, okperinisengilapsinga. Apperigupsele, kioniængilapsinga, aularkoniængilapsingalonĕt. Taimaitomik, mattoma kingorngagut Innum Erngninga iksivajomarpok ajugakangitub Gudib tallerpiet tungãne. Illunamasiatik okarivut: Gudim Erngnerivãtit? Okautiveit: sorlo okartose, taimnaujunga. Tapkoale okarput: Okautsareakarungnerpogut, nangminek okartok tussaraptigo. Illunatik kattimajut nikkoviput. Jesuse ama kellersoreramitsuk, Kaifasemit au-

Digitized by Google

larutivæt, kiglissiniarvingmut, Pontsiuse Pilatusemut, uñertorpæt.

§. 117.

Math. XXVII. 3—10.

Judasib pititinget tækkogamiuk tokkomut perkungmatsuk, kakkialerpok, kẽnaujet ipkoa ungnijut tellimaujortullo uttertipeit, ajokertuijorsuiñut innuit angajokangiñut okardlune: Ajortulliartunga, pingitok auk pitinapko. Tapkoale okarput: Uvagut pingilagut, igvit pivet. Kẽnaujet ipkoa Gudim iglunganut eginamigit, keñavok, nangminek kimitsartorpok, kattekkamelo singakpok, ergavingit illunatik añivut. (Act. I. 18.)

Kẽnaujet ipkoa ajokertuijorsuit tiguveit, okarlutik: idluangilak, ukkoa illivlugit Gudim iglunget iklervinganut, aungmik akkekalaungmetta. Tamanna pivlugo ingmingnut oharput, machaliortub perorsẽvinga pissiarivæt kẽnaujennut tapkonunga, tujormitset illuviksangañik. Tamanna pivlugo perorsẽvik taimma taivæt aub (akkinganik)

Digitized by Google

perorsĕvinganik sulle uvlome. Nellautsimavut tagva nèllautaijub okausingit, imak okartok: Israelib kinguvanginnit kĕnaujet ipkoa ungnijut tellimaujortullo tiguveit, akkiksaukolauktanget, tapsoma akkinga, akkilliutigivlugit machaliortub perorsĕvinganut, sorlo Nalekam okarkovănga.

§. 118.

Joh. XVIII. 28—32.

Judikut iglomut kiglissinniarvingmut ittingilet, ivsornarasugællutik, ănviksiorutiksak saugarsuk nerriomavlugo. Taimak pivlugo Pilatusim annivigiveit, okarlune: Kannoĕtomik passitiksakarkise innungmut omunga? Tapkoa kiovlutik okautivæt: Tamna ajortullialauksimangipet, illingnut unnertotiginajalaungilavut. Pilatusim okautiveit: Illipse pigissiuk, perkojisse malliklugit, pidlarsiuk. Judikut okautivæt: Innuk tokkolugo sapperpogut. Jesusim okausingit nellausimalerput tagva, nellunailivlune okalaurame, kañoĕtomut tokkojomarnermik.

Digitized by Google

§. 119.

MATH. XXVII. 11—14 MARK. XV. 2—5.
LUK. XXIII. 3—12.
JOH. XVIII. 33—38.

Jesuse okautigiludlarpæt, okarlatik: Kausimavavut, tapsoma iñuit asserorpeit, attañivaksoarmut tunnergutikset tuñekolaungileit, Kristuseovlume attannersoak okartok. Pilatuse ama itterivok igloanut kiglissinniarvingmut, Jesuse kaikova, imak apperivlugo: Judikut attannerivãtit? Jesusib kiova, okautivlugo: Illingnik taimak okarpit, assingnullonẽt okautsanvit uvamnik? Pilatusib kiova: Judiovik uvanga? Innukattivillo ajokertuijorsuillo unnertorpãtit uvamnut, kanoẽnavit pivãtit? Jesusib kiova: Nalegaunera mattomanget nunnamit pingilak: Nalegaunera mattomanget nunnamit pikpet, kivgakka pivlunga sorsugomanajarput, Judikuñut unnertojotaukoñanga. Mannale nalegannera mattomanget nunnamit pingilak. Pilatusib apperiva: Attannioville? Jesusib kiova:

Digitized by Google

Okaravit sorlo, Attanniovunga, tamaña pivlugo erngniangovunga, nunnamullo pivunga, miksekartok okautigællugo iñungnut. Miksekartomit pijub okausera tussarpa. Pilatusib okautiva: Miksekartok suñauva? Taimak okarame, ama Judikunnut annivok, okautsertorlugit: Pidlareksausugingilara una.

Ajokertuijorsuit angajokaijello angijomik passidlarpæt, Jesusible kiungileit. Pilatusib ama okautiva: Ahak, angijomik passidlarmattit, kiungilatit? Jesusible kiungileit okautsemut attautsemullonĕt, taimak pivlugo nunnab attanninga tattamĩniariva. Tapkoale sugardlutik okalerput: Innuit aulatsitidlalaukpeit ajokertotiminut Judæame illunane, Galilæamit pilerame, tamaunga aglæt pivlune.

Pilatusib Galilæamik tussarame, imak apperivok: Galilæamiomanget? Herodesib attannioninganit pijok tussaramiuk, Herodesemut tilliva, uvlune taipkonañe taimna Jerusalemĕtok. Jesuse Herodesib tækkogamiuk, kuviaisudlalerpok, akkunit tækkojomadlalauramiuk, Jesuse pivlugo unnuktunik tussautnagamiuk, tattamĩniarnartomik tapso-

Digitized by Google

minga tækkojomarasugellune. Suñatuinarmik appersoralloarpa, Jesusible kiungila. Ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut tagvanetut okarnerlotigivæt angijomik. Herodesible sorsuktuksangitalo nachogivlugo mittautigivæt, anoramik kakkortamik attitipæt, ama Pilatusemut uttertipæt. Uvlok tamna Pilatuselo Herodeselo illæñarelerpuk: Sivorngagut ingmingnut ningalauramik.

§. 120.

MATH. XXVII. 15—23. MARK. XV. 6—14.
LUK. XXIII. 13—23.
JOH. XVIII. 38—40.

Pilatusib ajokertuijorsuit kappitailo, innugaseksuillo attausimut kaikoveit, okautivlugit: Innuk una uvamnut ãtipasse, innungnik asserorterijok okartose. Ahak sapsingne kiglissinnialauktara, passitiksapsingnik innungmut omunga nachvalaungilanga; Herodesetauk pinginivok. Tapsomunga tillilaurapse, ahak, passitiksarsijokangilak tap-

Digitized by Google

somane tokkoteksaujomik. Tamāna pivlugo sugiarlugo aularkojomavara.

Judikut anniviksiolerangetta, nunnab attanninget illusekarpok, innuit piomajanginik tokkoteksaugalloak, parngnanersimavingmetut illanget, annitilugo. Taipsomane assingiñit uivsluartomik parngnanersimajokarpok, Barrabasemik attelik. Tamna kippallijorsuit illagivlugit tigujaujok, kippallijorsoarne innungmik tokkotsigamik. Innugaseksuit kaggudlarlutik tuksiarvigivæt, illusiminik attorkovlugo. Kattimangmetta, Pilatusib okautiveit: Kina uvamnut annerkovissiuk, Barrabaselonēt, Jesuselonēt, Kristusemnik taijak? Ajokertuijorsuit kennugivlugo tagvunga pitipæt, nellunginamigit. Pilatuse kiglissiñiarviub iksivautangane iksivalerame, nilliet imak okautsertorkova: Idluartok una allaruk ovætsiak sinnektomavlunga, tamna pivlugo angijomik ikpigigama. Ajokertuijorsuit angajokaijello innuit okautilerpeit, Barrabase tuksiarkovlugo Pilatusemut, Jesusele tokkokovlugo. Nunnab attanninget appersorpeit: Ukkoa marrak nelliangnik annititsikovissinga illipsingnut? Illunanagsintik

Digitized by Google

nippekortovlutik okarput: Peruk uña, Barrabasemik tunnittigut, annitilugolo. Pilatusib ama nippekortovlune okautiveit, Jesuse aularkojomagamiuk, okarlune: Kañok pinniartara Jesuse, Kristusemik taijak? Illunatik kaggudlarlutik okarput: Kikkiektoruk, kikkiektoruk kejungmut senningajolingmut. Pilatusib pingajuannut appersorpeit: Kanoëtomik ajortullialaukka? tokkoteksausugingilara. Tamanna pivlugo issakadlarlugo aularkojomavara. Nippersoarmut perkotsainarpæt, kikkiektorkovlugo senningajolingmut, tapkoalo ajokertuijorsuillo nippersoangit sugalutsainalerput tagva.

§. 121.

Math. XXVII. 24—30. Mark. XV. 15—19. Luk. XXIII. 24—25.

Pilatusib kausimagamigit, ajulerpeit, uivelivalliatuinarmetta, imek piva, aggannelo upvarpeit, iñuit tautuktillugit okardlune: Illangutingilanga idluartub tapsoma aunganut, illipse pijasse. Innugaseksuit illunatik kio-

Digitized by Google

væt, okarlutik: Aunga uvaptingnut pilerlo kittortugaptingnullo. Pilatusib tava innuit satomakojomavlugit, Barrabase annitipa tapkonunga, Jesusele aklunatsennut issakajaukova, unnertorivlugolo kikkiektortaukovlugo.

Nunnab attanninget sorsuktuksangita Jesuse ãtipæt iglomut kiglissiñiarvingmut, sorsuktukset tamaita tagvunga attautsimut kaikoveit, annorertipæt, ulliksoarnik aupaluktamik kappitipæt, niakotiksennik kenaviktunnik kakkilantinnik peraivut, niakoanullo illivlugo, suvlulingmik ajaupiserpæt aggangittigut tallerpingittigut, serkortortigællugo tuksiarvigivæt, mittautigællugo pivæt, okarlutik: Sallutitaujotit Judikut attanninget. Ketserarpællo, konangagut kenarpæt, ajaupiarlo suvlulik tiguvæt, tapsomungalo niakoa nanoulerpæt,

§. 122.

Joh. XIX. 4—15.

Pilatuse ama annigivok, okautivlugit: Ahak, tamna annitipara illipsingnut, kausi-

Digitized by Google

makovluse, idluartuinartorigapko. Tagva Jesuse annivok, niakotekardlune kakkilautinnik kenariktamnik, annoratsijardlune aupaluktamik. Pilatusib okautiveit: Ahak, innung-una! (tækkunarsiuk) Ajokertuijorsait kivgello tækkogamitsuk, nippekortovlutik okalerput: kikkiektoruk, kikkiektorungnna semningajolingmut. Pilatusib okautiveit: Illipse pigissiuk, kikkiektorlugo, idluartuinartorigapko. Judikut kiovæt: Perkojartekarpogut, tamma malliklugo tokkoteksauvok, ingminik Gudemut Erngnerinaralaurame. Okautsit tamakkoa Pilatusib tussaramigit sivoralualerpok, ama kiglissiñiarviub iglungnnut itterivok, Jesusemullo okarlune: Nakigo pivit? Jesusible kiungila. Pilatusib okautiva: Sõg kiojomangipinga? Nellovinga, pitsartojokarama kikkiektorkovlutit, aularkovlutillonēt? Jesusib kiova: Pitsartunekangikalloarpotit uvamnut, panget tunnijaungikuit. Tamanna pivlugo uvamnik illingnut pititsijok ajortokarnersauvok. Mattoma kingorngagut Pilatusib aularkojomagalloarpa; Judikulle kagguilarbatik, okarput: Una aularkogungne, attannivaksub illeñar-

Digitized by Google

neriniatsengilätit: Ingminik attannerijomajok, attannivaksoarmut akkerartorpok. Okausek tamna Pilatusib tussaramiuk, Jesuse annitipa, ingidlune kiglissinniarvinb iksivautanganut, ujaralingmik taijame, Ebræille taivæt Gabbatemik. Anniviksiortut oppalungerviksanget nelliutilerpok, uvlub nellunaikutanga pingatsertillugo. Judikuñut Pilatuse okarpok: Ahak, attañisse tagva. Nippekortovlutik okarput: Peruk, perung-una, kikkiektoruk señingajolingmut. Pilatusim okautiveit: Attannise kikkiektorlago? Ajokertuijorsuit kiovæt: Attannekangilagut, attannivaksoak kissiet attannerivavut. Pilatusib unnertorpa tapkonunga, kikkiektortaukovlugo kejungmut senningajolingmut.

§. 123.

MATH. XXVII. 31—34. MARK. XV. 20—23.
LUK. XXIII. 26—34.
JOH. XIX. 16—18.

Sorsuktukset Jesuse tiguvæt, ulliksoak aupalluktak perpæt, nangminginnik anno-

Digitized by Google

ranginnik attitilugo. Aularutivæt kikkiektorniardlugo. Kikkiektortauviksane erksulæpa, ainiardlune kakkamut, karsortamik attelingmik, Ebræit taivæt Golgatamik. Tagvunga aularutigamitsuk, iñuk kangerpeit Simonemik attelik, Zirenemiok, Aleksandriblo Ruffiblo angutæk, naksamit pijok; tamna tiguvæt, kikkiektortauviksak erksukovæt tapsomunga, Jesuse malliklugo.

Innugaseksuillo, arngnagaseillo mallikpæt, uggurivlugo keavæt. Jesusible keviarpeit, okautivlugit: Okkorse, Jerusalemmiut panningit! Keanasinga, illipsingnigle kittorngapsingniglo keatitse. Ahak, uvlut nelliutsomarput, imak okaromarmetta: Pilloridlarput kittorngisuitut, timaillo erngnilaungitut, iviangimingniglo amamagviulaungitut. Kakkaluinnut okaromarput: sittorvigidlartigut! kakkarsoarnullo: ulliktigut! Napartok õmak imailiormatsuk, kañok pallermik piokaromarka?

Assigik marruk, ajortulliartuk ātaukattaugivuk, tokkotaukovlugik. Kakkak Golgatamik attelik, tikkinamitsuk, iñerpæt kassilinartomik sungarmut akkusimajomik. Ta-

Digitized by Google

manna olauramiuk, imeromangila. Tagvane kikkiektorpæt seningajolingmut, ajortulliartuglo innuartuk, aipanga tallerpiet tungãnut, aipale saumiet tungãnut, Jesusele akkulliodlune. Okautsit aglaksimajut nellautsikerput, imak okartut: Ajortulliartut akkornganut kittitauvok. Jesusele okarpok: Atatak, issumagijungnertikit, sullijattik nellumagit.

§. 124.

MATH. XXVII. 39—50. MARK. XV. 24—26. LUK. XXIII. 34—46. JOH. XIX. 19—30.

Sorsuktukset kikkiektulauramitsuk, annorangit piveit, aviklugillo sittamauliveit, sorsuktuksennut sittamannut ivajanguvut; taimaktauk pigivæt ullikseanga: killukangimet, illuitongmet illunane, panget unnunga tikkidlune: ingningnut okarput: avigatigo una, imerarlutale pinniarlavut, sãtab kissime pigilarpa. Tava ullikseak imerautigivæt, aglait nellandlugit, imak okartut: Annoratsekka ingningnik avikpeit, ullikseatlo imerautigivæt. Imailiorput sorsuktukset.

Digitized by Google

Tagvanelo iksivalerlutik udsertorpæt: Uvlub nellunaikutanga pingatsermet kikkiektorpæt.

Pilatuse aglakpok aglangnik, kañok passidlarmatsuk, taipkoa senningajolingmut, niakoet kollanut nippitilugit. Aglait imaiput: Jesuse Nazaremiok, Judikut attañinget. Aglait ukkoa kollanetut Judikut unnuktut attuarpeit, Jesusib kikkiektortauvinga kannimet iglugaseksoarnit. Aglaksimavulle Ebræit, Grichillo Latainerillo okausingiñut. Pilatuse Judikut ajokertuijorsoangita okautivæt: Aglangniarnæk, Judikut attanningænnik, imagle aglagit: Judikut attañerivänga okartok. Pilatusib kioveit: Aglalauktakka aglarerpakka, taimaitseriakarpok. Tagvona arvertartut mittautigivæt, illekettamarlutik okarput: Koinængnalukpotit, kattimavingmik asseroijotit, ama señalugo uvlune pingasuñe, illingnik piulidlarit, senningajolingmit mañá akkarit, Gudim Erngneripattit. Innugaseit tagvanetut tækkunarpæt. Ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut, angajokaijello iñuit illagivlugit mittautigivæt, okarlutik: Assine ikkajulaukpeit, ingminigle ikkajornermik

Digitized by Google

sapperpok. Kristuseogune, Israelitit attannerippatsuk, Gudim annerippago, senningajolingmit mañа akkarle, okperiomavavut. Gude tettigigingmago, piuliliuk manna, kuviagikpago; Gudim Erngnerivãnga okartok. Sorsuktuksello mittautigivæt, kassilinartomik, im̄erpæt, okarlutik: Judikut attañeripattit, illingnik nangminek piulidlarit!

Ajortulliartugle aipanget nivingakattinget mittautigiva, okarlune: Kristuseoguit, illingnik nangminek piulidlarit, uvaguglo piulittiguk. Aipanget kiova; suadlarlugo, imak okautiva: Igvit sulle Gude erksigingilet, tapsotunak tokkomut pidlareksaugavit? Uvagugle pidlariakarmigamnuk, ajortullialauramnuk; tamnale idluitomik piñialaungilak. Jesusemullo okarpok: Nalegak, erkaringa, nalegauningneleruit. Jesusib kiova: Ahammerik, okaupagit: uvlome aiparilarapkit kuvianartovingme Paradiseme.

Jesusib senningajoet senniane nængertut arngna, arngnalo kattanguta, Maria Kleofasib nullia, Maria Magdalenalo. Arngne Jesusib tækkogamiuk, illinniartine nægligijane sennianetok, arngne okautiva: Arnak,

Digitized by Google

ahak, erngnerit tagva. Kingorlermik illinniartine okautiva: Ahak, ananet tagva. Taimanget illinniartub ingminut pitipa.

Uvlub nellunaikuttanga arvengilermet, nunnane tamainne tārtorsolerpok, nellunaikutet arvengemit sittamartunnut tikkidlune. Sekkennek kaumajungnerpok. Uvlub nellunaikutanga arvengemit sittamalermetta, Jesuse nippekortovlune okarpok: Eli, Eli, lama asabtani? imaipok: Gudiga, Gudiga, sōg kemēkpinga? Tagvanetut illangita tamanna tussaramitsuk okarput: Ahak, Eliase kaikova.

Tamanna kingorngagut Jesusib nellunginame, pijekset tamaita namaksingmetta, aglait illunatik nellautsimangmetta, okarpok: Imērukpunga. Kattaujak tagvanetok kassilinartomik imalik. Illanget akpangerpok, nipperkut kassilinartomut missukpa, ajaupiamullo kappomitarlugo, imertipa. Assingnit okarput: Ovatsiaro, tækkunarta, Eliasib piulijartoromangmangago?

Jesusib imek kassilinartok pigamiuk, okarpok: Maña namaksivok.

Jesuse ama nippekortovlune pivok, okar-

Digitized by Google

lune: Atatak, añernera aggangnut perkovara. Taimak okarame, niakune nērpa, añernengerdlunelo.

§. 125.

MATH. XXVII. 51—56. MARK. XV. 38—40. LUK. XXIII. 47—49.

Ahak, kattimavium uminga allikpok marrolivlune, panget unūnga aglæt tikkidlune. Nunna saijukpilladlarpok, kairtullo kopludlarput, illuvrillo angmarterput, unnuktorsuit idluartut sinniktut tokkungajut timingit omarput, illuvriñillo, añivut, Jesuse makkimet kingorngagut, iglugaseksoarnut ivsornaituñut pivut, unnuktuñullo sakkerdlutik.

Kappitauble nellane nængertok, illangitalo neijorkattine, Jesusemik udsertortut, nuña saijukpilladlartok tækkogamitsuk, tattamīniarnartullo assingit, kakkilangadlalerput; Kappitauble Gude nakoridlarpa, okarlune: Ahamērik, angut tamna ajungidlartok Gudim Erngneriva. Iñuillo illunamasiatik tagvanetut tamakkoninga tattamīniarnartun-

Digitized by Google

nik tækkunartut, kañorlo ilĩjokalaungmet tækkogamikit, sagvittik pattiktordlugit utterput.

Illunatik illagilauktangit, arngnello uñuktut, Jesusemik malliktut Galilæamit, kivgartortut, kañitome nængerput: Tapkoa illanget Maria Magdalenaujok, Marialo, Jakoblo Josesiblo arngnæk; tapkoa señingajub señianetut, Salomelo, Zebedæusib kittorngangita arngnæt. Assingillo arngnet, uñuktut Jerusalemũt kangivakattigilauktangit tagvanenivut. Tapkoa tækkoveit tattamñiniarnartut tamaita.

§. 126.

Joh. XIX. 31—37.

Uvlok taimna oppallungerviongmet, timait señingajolingme-erkoñagit Sabbate otillugo, Sabbate tamna angingmet, Pilatuse Judikut tuksiarpæt, tapkoa sauningit navgortaukovlugit, akkartitaukovlugillo señingajolingmit. Sorsuktukset navgoriartorpeit sivorliub aipanelo kikkiektortaukattikita sauningit. Jesusemut pigamik, tokkojarertok tækkogamit-

Digitized by Google

suk, sauningit navgungileit, sorsuktukselle illangeta señeranga angmarpa kallugiarsoarmut, tuavilune auglo im̄erlo tagvanget kolerpuk. Mattominga tautuktub tækkojenne okautigiveit, unipkausingit okpernartovut, tamna kausimavok, miksekartomik okarame: illipsetauk okperkovluse. Taimaitomik pinnerput, aglait nellautsekovlugit, imaitut: Tapsoma sauningit navgorniatsengilasse. Assingillo aglait okarivut: Kappilauktamingnik tækkojomarput.

§. 127.

MATH. XXVII. 57—61. MARK. XV. 42—47.
LUK. XXIII. 50—56. JOH. XIX. 30—42.

Uñulermet, angut agluitok, Arimathiamit, Judikut iglugaseksoangita illangiñit, pijok, Josefemik attelik kiglissiñiartukset illanget, ajungitok issumagiktorlo. Tapsoma issumakattigilaungileit, kiglissiñiartut Jesuse tokkokovlugo, nangminek Gudib nalegauninga neriugigamiuk, Jesusib illinniartigingmago, angigutsivlune, Judikut erksigigamigit. Tap-

Digitized by Google

soma sapperane Pilatuse ittervigiartorpa, Jesusib timinganik tuksiarvigiva, senningajolingmit akkartekovlugo. Tokkojarertok Pilatusib tussaramiuk, tattamīniarpok, kappitak kaikova, apperivlugo tokkokamermanget. Kappitangmit tussaumagamiuk, Jesusib timinga tuñekova Josefemut. Uvineruksarsiniarame, akkartitsartorpa señingajolingmit.

Nikodemusetauk sivorngagut uñuaksiordlune Jesusemut pilauktok, mana tikkinivok, tapsoma Mirrillo, Aloelo akkutsimajut okumaitovaksuit (tellimertorlutik ungniakattartut okumailutættut) tikkiupeit; Jesusib timinga pivæk, uvineruksamik imuserlugo tippigiksaumiglo mingoarpæk, Judikut illusingititut illuversilerangetta pivæk.

Josefe perorsēvikartok, kikkiektortauviet erkane, perorsēvingmelo illuvektarsimavok, kairtomik illulimajomik, sulle tagvunga innungmik illijiviolaungitomik. Tagvunga Jesusib timinga illivæk, Judikut oppallungaijarvinget uvlunga nelliutingmet, Sabbateolermello, illuverlo tamna kañimet, ujarasuksuk aksakartidlugo illuviub upkuanga perovæt, angerarput tava.

Digitized by Google

rasugsuk illuviub upkuanganit aksartitsartorpa, kanganut ingidlune. Tapsoma tautuga sorlo kaumalak, añorangalo aputitut kakkortigivok. Udsertortulle erksinermut kukselalerput, tokkojutun illivlutik, keñavlutiglo. Arngnet pissuklutik ingmingnut okarput: ujarasugsuk illuviub upkuanganit kia aksakartiniarpauk, angijovaksongmet? Tækkogamitsuk, ujarasugsuk aksekartitavinek tækkovæt.

Maria Magdalena akpangerdlune aularpok, Simone Petrusemut illinniartomullo assianut, Jesusib nægliktanganut pivok, okautivlugik: Nalegak aularutivæt illuvermit, namullo illinermangatsuk nellovavut. Arngnelle assingit illuvermut itterput, Nalekab Jesusib timinga, nenningilæt. Taimak pivlugo siardlileramik, angut iñuosuktok tallerpiet tungãne iksivajok tækkovæt, takkijomik kakkortamik anoralik. Tapsoma asia keblertamik añoralingmik aiparællugo, tikkipeit. Erksilerdlutik kenangit kattalungavut. Tapsoma okautiveit: Erksiniarase, Jesuse Nazaremiok kikkiektorsimajok keñerapsiuk, nellungilapse. Sõg omartok keñerpissiuk tok-

Digitized by Google

kangajuñe? Tamanengilak, makkisimavok, sorlo okalauktok. Kaileritse, Nalekam inigilauktanga tækkojartorsiuk, illinniartingit tokkungajuñit makkisimajomik tuaviluse okausertordlugit, Petruselo angijomik okautiluarlugo. Ahak, sivorlerilarpasse Galilæamut, tagvane tækkojomarpasse. Erkarissiuk sulle Galilæame-ītlune, imak okautivāse: Innum Erngninga iñuit ajortulliartut aggaginnut pititanjomarpok, kejungmullo señingajolingnut kikkiektortaujomarpok, uvlut pingajuanne makkitsomarpok. Okausingit erkarpeit, illuvermit tuavi aularput, erksivlutik kuviaisuvaksoadlalarmiglo, apkome naipitamingnut okangilet, erksileramik, akpangerlutik tamanna illinniartingit okautijartorlugit.

Petruselo illiñiartorlo assia, Mariab Magdalenab uñipkaumagik aivuk, illuvermullo tikkipuk. Tamarmigle akpangerdlutik: Illiñiartorle assia okillanersaugame Petrusemit, sivorliovlune illuvermut pivok, illuanut itsuarame uvinerukset illimajut tækkoveit, itteranele. Simon Petrusib mallikpa, illuvermut itterame, uvinerukset imutigilauktangit illi-

Digitized by Google

majut tækkoveit, kidsiarnerub allarutiksanga Jesusib niakoanut tapsiulauktok uvineruksenut illimangitok, ingmigulle apsimavlune illimajok tækkova. Kingorngagut illinniartok assia itterivok, sivorliovlune illuvermut pijok, tækkogame okperivok, (Nalekab timinga aularutsausugellugo). Aglait tokkungajuñit makkitsomartomik okartut, nellogamikit. Illiñiartuk angerarivuk, tattam̃iniardlutik kañok illiortokalaungmet

§. 130.

Mark. XVI. 9. Joh. XX. 11—17.

Jesuse, uvlakut makkiname, uvlorme wochib sivorlerpame uvlakut, sakkerkarpok Maria Magdalenamut, tapsomanget annernekulluit arvengemit aggartut añitilaukpeit. Tapsoma ama illuvek nellipsaramiuk, sillatanetualerame keasivok. [illegible]alerame, illuviuk illnanut itsuardlune, Engelæk kakkortænguik anoralæk iksivajuk tækkovæk, aipanga niakoet inningane, aipalo ittiggangita inniñgane, Jesusib illijauvigilauktangane.

Digitized by Google

Tapkoa inak okautsivak: Arngnak sõg keavit? Kiovæk: Nalegara tigunermatsuk, naunllo illinermangatsuk, nellovara. Taimak okarame keviarpok, Jesuse señimine nængertok tækkova, Jesuseojoringila. Jesusib okautiva: Arngnak, sõg keavit? Kina kennerpiuk? Perorsẽvilliortorigamiuk, okautiva: Attanniok, nũlaurnngne unnertotilaunga nãmut illimaviuk, aijomavara. Jesusib okautiva: Maria! Keviardlune okautiva; Rabbuni, imaipok, Ajokertuijok! Jesusib okautiva: nktormanga, sulle takpaunga Atatãnnut pinginama. Kattangutinnut okariartorit, inak okauterkovãse: Takpaungromarpunga Atatamnut Atatapsingnullo, Gudimmut Gudipsingnullo.

§. 131.

Math. XXVIII. 8—10.

Arngnet assingit illinniartinginnut mattominga okariartormetta, Jesusib parpeit, okaudlugit: Sallutitauvose! Tapkoa tikkipæt, ittiggangit erkidlugit piveit, sanganelo pa-

Digitized by Google

mangavlutik. Jesusib okautiveit: Erksiniarase, mattominga kattangutikka okautsertorsigik, Galilæamut aikollugit: tagvane tækkojomarpãnga.

§. 132.

Math. XXVIII. 11—15.

Tavunga ainiartillugit, ahak, udsertortut illangit iglugaseksoarnut pivut, illusiolauktut tamaita okautigiveit ajokertuijorsoarnut. Tapkoa angajokaijello illagivlugit, kachimiolerput, ingmingnut okarlutik, sorsuktuksennut tunnilerpeit kĕnaujavaksuit, okarlutik: imak okaritse: Illiñiartingita tigligiartorpæt unnuame, sinniktilluta: Nunnab attanninget tussaumalerpago, satomakojomarpavut pidlartaukonnase tapsomunga. Kĕnaujet tapkoa piveit, pinniarlutik, sorlo ajokertortaumetta. Tamanna Judikut okauserilerpæt illuserællugo sulle uvlome.

Digitized by Google

§. 133.

MARK. XVI. 10, 11. LUK. XXIV. 9—11. JOH. XX. 18.

Mariab Magdalenab illinniartut kiksartut keajullo tikkipeit, okautiveillo: Nalegak tækkolauktara, imaglo okautivânga. Tapkoale illinniartut, omartok tussaramitsuk, Magdalenamullo sakkertok, okperingilæt. Johannalo Marialo, Jakobusim arngna, illagilauktangit arngnet kattimajut, tamattominga arkangartunnut assinginnullo okalagalloarmetta, okausingit piungitsugiveit okperinagillo.

Uvlome taipsomane Jesuse tækkogiva Simonib Petrusib, Kefasemik attiggub (1 Kor. XV. 4.)

§. 134.

MARK. XVI. 12. LUK. XXIV. 13—35.

Mattoma kingorngane tapkoa illakingnut marrungnut sakkerpok, assianik kallinerdlune. Uvlok tamana tapkoa aivuk iglugaHh3

Digitized by Google

suk, sauningit navgungileit, sorsuktukselle illangeta señeranga angmarpa kallugiarsoarmut, tuavilune auglo imerlo tagvanget kolerpuk. Mattominga tautuktub tækkojenne okautigiveit, unipkausingit okpernartovut, tamna kausimavok, miksekartomik okarame: illipsetauk okperkovluse. Taimaitomik pinnerput, aglait nellautsekovlugit, imaitut: Tapsoma sauningit navgorniatsengilasse. Assingillo aglait okarivut: Kappilauktamingnik tækkojomarput.

§. 127.

Math. XXVII. 57—61. Mark. XV. 42—47. Luk. XXIII. 50—56. Joh. XIX. 30—42.

Uñulermet, angut agluitok, Arimathiamit, Judikut iglugaseksoangita illangiñit, pijok, Josefemik attelik kiglissiñiartukset illanget, ajungitok issumagiktorlo. Tapsoma issumakattigilaungileit, kiglissiñiartut Jesuse tokkokovluge, nangminek Gudib nalegauninga neriugigamiuk, Jesusib illinniartigingmage, angigutsivlune, Judikut erksigigamigit. Tap-

Digitized by Google

soma sapperane Pilatuse ittervigiartorpa, Jesusib timinganik tuksiarvigiva, senningajolingmit akkartekovlugo. Tokkojarertok Pilatusib tussaramiuk, tattamīniarpok, kappitak kaikova, apperivlugo tokkokamērmanget. Kappitangmit tussaumagamiuk, Jesusib timinga tuñekova Josefemut. Uvineruksarsiniarame, akkartitsartorpa señingajolingmit.

Nikodemusetauk sivorngagut uñuaksiordlune Jesusemut pilauktok, maña tikkinivok, tapsoma Mirrillo, Aloelo akkutsimajut okumaitovaksuit (tellimertorlutik ungniakattartut okumailutættut) tikkiupeit; Jesusib timinga pivæk, uvineruksamik imuserlugo tippigiksaumiglo mingoarpæk, Judikut illusingititut illuversilerangetta pivæk.

Josefe perorsēvikartok, kikkiektortauviet erkane, perorsēvingmelo illuvektarsimavok, kairtomik illulimajomik, sulle tagvunga innungmik illijiviolaungitomik. Tagvunga Jesusib timinga illivæk, Judikut oppallungaijarvinget uvlunga nelliutingmet, Sabbateolermello, illuverlo tamna kañimet, ujarasuksuk aksakartidlugo illuviub upkuanga perovæt, angerarput tava.

Digitized by Google

Arngnettauk Jesuse illagellugo Galilæamit pijut, mallikput illavek kenērgojartordlugo. Tapkoa illangit Maria Magdalena, Marialo assia, Josesim arngna: Illuveksadlugo ingipuk tækkunarlutik, kanok timinga illingmangako. Kingorngagut angerarlutik mingoarutiksamik tippigiksaumiglo oppalungaijaijartorput, Sabbateotillugo kikkarput, perkojittik malliklugo.

§. 128.

Math. XXVII. 62—66.

Oppalungaijaivingeta uvlunget aipangane, kaumet, ajokertuijorsuit Farisæerillo illunatik Pilatusemut pivut, okarlutik: Attanniok, erkaivogut, uivetok imna okartok, sulle innovlune: Uvlut pingajuane makkitsomarpunga. Tamanna pivlugo illuvinga udsertortaukoleruk, uvlut pingajuet nautsertordlugo, illinniartiminut tigligaukonago, inungnullo okarlutik, tokkungajunnit makkisimajomik, kingorlerpæk pækkonerluta tagva ajornerojomarpok sivorlerpanit. Pilatusib

Digitized by Google

okautiveit: Udsertortuksakarpose taga, ainaritse issumapsingnik udsertorkogissivk. Aivut tagva, illuvinga udsertorkovæt udsertortuanut, ujarasugsuglo nellunaikaserdlugo.

§. 129.

Nalegapta Jesusib Kristusib pinniarulngit, tokkungajunnit makkiname hingorngagut killalliarame.

Math. XXVIII. 1—8. Mark. XVI. 1—8. Luk. XXIV. 1—9. Joh. XX. 1—10.

Sabbate kangermet, Maria Magdalena, Marialo Jakobusib arngna, Salomelo, ama tippigiksautisiniarput (Jesusib timinga) mingoaromavlugo. Uvlorme wochib sivorlerpame uvlararsukut, sulle tärtillugo, sekkenek nuekarţiñago taipkoa arngnet assimingnik illakarlutik illuvermut pivut, tækkojartorlugo, mingoarutiksettik idluarserlauktettik neksariveit.

Ahak, nunna saijukpiladlaulerivok. Nalekam Engelinget, killangmit akkardlune, uja-

Digitized by Google

rasugsuk illuviub upkuanganit aksartitsartorpa, kanganut ingidlune. Tapsoma tautuga sorlo kaumalak, añorangalo aputitut kakkortigivok. Udsertortulle erksinermut kukselalerput, tokkojutun illivlutik, kemavlutiglo. Arngnet pissuklutik ingmingnut okarput: ujarasugsuk illuviub upkuanganit kia aksakartiniarpauk, angijovaksongmet? Tækkogamitsuk, ujarasugsuk aksekartitavinek tækkovæt.

Maria Magdalena akpangerdlune aularpok, Simone Petrusemut illinniartomullo assianut, Jesusib nægliktanganut pivok, okautivlugik: Nalegak aularutivæt illuvermit, namullo illinermangatsuk nellovavut. Arngnelle assingit illuvermut itterput, Nalekab Jesusib timinga, nenningilæt. Taimak pivlugo siardlileramik, angut iñuosuktok tallerpiet tungane iksivajok tækkovæt, takkijomik kakkortamik anoralik. Tapsoma asia keblertamik añoralingmik aiparællugo, tikkipeit. Erksilerdlutik kenangit kattalungavut. Tapsoma okautiveit: Erksiniarase, Jesuse Nazaremiok kikkiektorsimajok kenerapsiuk, nellungilapse. Sög omartok kenerpissiuk tok-

Digitized by Google

kungajuñe? Tamanengilak, makkisimavok, sorlo okalauktok. Kaileritse, Nalekam innigilauktanga tækkojartorsiuk, illinniartingit tokkungajuñit makkisimajomik tuaviluse okausertordlugit, Petruselo angijomik okautiluarlugo. Ahak, sivorlerilarpasse Galilæamut, tagvane tækkojomarpasse. Erkarissiuk sulle Galilæame-ĭtlune, imak okautivăse: Innum Erngninga iñuit ajortulliartut aggang-innut pititaujomarpok, kejungmullo señingajolingmut kikkiektortaujomarpok, uvlut pingajuanne makkitsomarpok. Okausingit erkarpeit, illuvermit tuavi aularput, erksivlutik kuviaisuvaksoadlalarmiglo, apkome naipitamingnut okangilet, erksileramik, akpangerlutik tamanna illinniartingit okautijartorlugit.

Petruselo illiñiartorlo assia, Mariab Magdalenab uñipkaumagik aivuk, illuvermullo tikkipuk. Tamarmigle akpangerdlutik: Illiñiartorle assia okillanersaugame Petrusemit, sivorliovlune illuvermut pivok, illuanut itsuarame uvinerukset illimajut tækkoveit, itteranele. Simon Petrusib mallikpa, illuvermut itterame, uvinerukset imutigilauktangit illi-

Digitized by Google

majut tækkoveit, kidsiarnerub allarutiksanga Jesusib niakoanut tapsiulauktok uvinerulesenut illimangitok, ingmigulle apsimavlune illimajok tækkova. Kingorngagut illinniartok assia itterivok, sivorliovlune illuvermut pijok, tækkogame okperivok, (Nalekab timinga aularutsausugællugo). Aglait tokkungajuñit makkitsomartomik okartut, nellogamikit. Illiñiartuk angerarivuk, tattam̃iniardlutik kañok illiortokalaungmet

§. 130.

Mark. XVI. 9. Joh. XX. 11—17.

Jesuse, uvlakut makkiname, uvlorme wochib sivorlerpame uvlakut, sakkerkarpok Maria Magdalenamut, tapsomanget annernekulluit arvengemit aggartut añitilaukpeit. Tapsoma ama illuvek nellipsaramiuk, sillatanetualerame keasivok. Kealerame, illuviub illuanut itsuardlune, Engelæk kakkortængnik anoralæk iksivajuk tækkovæk, aipanga niakoet inningane, aipalo ittiggangita inniñgane, Jesusib illijauvigilauktangane.

Digitized by Google

Tapkoa imak okautsivuk: Arngnak sõg keavit? Kiovæk: Nalegara tigunermatsuk, namullo illinermangutsuk, nellovara. Taimak okarame keviarpok, Jesuse señimine nængertok tækkova, Jesuseojoringila. Jesusib okautiva: Arngnak, sõg keavit? Kina kennerpiuk? Perorsẽvilliortorigamiuk, okautiva: Attanniok, nũlaurungne unnertotilaunga nãmut illimaviuk, aijomavara. Jesusib okautiva: Maria! Keviardlune okautiva; Rabbuni, imaipok, Ajokertuijok! Jesusib okautiva: aktormanga, sulle takpaunga Atatamnut pinginama. Kattangutimnut okariartorit, imak okauterkovãse: Takpaungromarpunga Atatamnut Atatapsingnullo, Gudimnut Gudipsingnullo.

§. 131.

Math. XXVIII. 8—10.

Arngnet assingit illinniartinginnut mattominga okariartormetta, Jesusib parpeit, okaudlugit: Sallutitauvose! Tapkoa tikkipæt, ittiggangit erkidlugit piveit, sanganelo pa-

Digitized by Google

mangavlutik. Jesusib okautiveit: Erksiniarase, mattominga kattangutikka okautsertorsigik, Galilæamut aikollugit: tagvane tækkojomarpãnga.

§. 132.

Math. XXVIII. 11—15.

Tavunga ainiartillugit, ahak, udsertortut illangit iglugaseksoarnut pivut, illusiolauktut tamaita okautigiveit ajokertuijorsoarnut. Tapkoa angajokaijello illagivlugit, kachimiolerput, inginingnut okarlutik, sorsuktuksennut tunnilerpeit kĕnaujavaksuit, okarlutik: imak okaritse: Illiñiartingita tigligiartorpæt unnuame, sinniktilluta: Nunnab attanninget tussaumalerpago, satomakojomarpavut pidlartaukonnase tapsomunga. Kĕnaujet tapkoa piveit, pinniarlutik, sorlo ajokertortaumetta. Tamanna Judikut okauserilerpæt illuserællugo sulle uvlome.

Digitized by Google

§. 133.

MARK. XVI. 10, 11. LUK. XXIV. 9—11. JOH. XX. 18.

Mariab Magdalenab illinniartut kiksartut keajullo tikkipeit, okautiveillo: Nalegak tækkolauktara, imaglo okautivanga. Tapkoale illinniartut, omartok tussaramitsuk, Magdalenamullo sakkertok, okperingilæt. Johannalo Marialo, Jakobusim arngna, illagilauktangit arngnet kattimajut, tamattominga arkangartunnut assinginnullo okalagalloarmetta, okausingit piungitsugiveit okperinagillo.

Uvlome taipsomane Jesuse tækkogiva Simonib Petrusib, Kefasemik attiggub (1 Kor. XV. 4.)

§. 134.

MARK. XVI. 12. LUK. XXIV. 13—35.

Mattoma kingorngane tapkoa illakingnut marrungnut sakkerpok, assianik kallinerdlune. Uvlok tamana tapkoa aivuk iglugaHh3

Digitized by Google

sengnut, Emausemik attelingnut, Jerusalemmit ungasingitomut. Ingmingnut makkoninga tamainnik illutsinnik okalavuk. Taimak okartillugik, ingmingnut apperikattautivlutik, Jesusib anguvæk, ingerakattigivlugiglo, ïsigigle imailivuk illitarsekonnago. Jesusib apperivæk: Kannok okalavitik illiptingnut ingeravlutik kiksarlaptiglo? Aipæt kiova, Kleofasemik attigub okaudlugo: Tujormitsennit illunainit Jerusalemetunnit, uvlune tamakkonanne illutsinik kausimangitotovit? Appersorpæk, kanoetomik? Kiovæk: Jesuse Nazaremiok pivlugo, nellautaijolauktok pitsartudlarlune, pinniarnernut okautsinullo Gudemelo innungnelo tamainne. Tamna ajokertuijorsoapta kappitaptalo unnertonerpæt tokkotaukovlugo, kikkiektortaukovlugo senningajolingmut. Uvagut Israelitit piulijauniarasugivavut tapsomunga. Uvlome, uvlut pingatserput, imailiormatsuk. Arngnet illapta illangita, illuvermut uvlarulauktut, kvaksailaukpātiguttauk. Timinga nenninginamitsuggog, okarput Engelingnik marrungnik tækkolaukput, omartomik okartuk. Illapta illuvæk nellipsarpæt, arngnet okar-

Digitized by Google

metta taimak naipipæt, Jesusele kingorarpæt.

Jesusib okautivæk: Illissimaipotik, omættiptingne okpernek ajortotik nellautaijut okausinginnik! Kristuse taimak angitigijomik äniatiteksaulaungilak, änanaunerminut kingorngagut itterlune? Moseselo nellautaijullo tamaitą okautigilerpeit tapkungnunga, aglangnik tamainik, ingminik aglaksimajunnik ipaksitidlugik nellojungnertipæk. Iglugaseit nellipsarniartatik kaglileramikit, sivunersimaniarkolaulerpok. Unniksarpæk okarlutik: Uvaptingnelerina, uvloklilermet unnulermello. Itterkattigivæk tapkungnangnenialerdlune. Iksivakattigileramigik nerrivlutik, kakkojak tiguva, kujalivlune avgorpa, tapkungnunga tunnivlugo. Isigik uitalerpuk; illitarigamiko, samingne nippaivæk. Ingmingnut tapkoa okalerpuk: omættivuk illuptingne onarsiomilaungilæk okautingmattiguk apkome, aglangnik nellojungnermattiguk? Erinnesulerdlutik nikkovipuk, aularlutiglo, Jerusalemmut utteramik, arkangartut neijortingillo kattimajut tikkimagit, imak okarput: Nalegak ahamerik tokkungajuñit

Digitized by Google

makkisimavok, Simonemut Petrusemut sakkilauktok. Tapkoa marruk illamingnut okarpuk, apkome illutsekalauktunik, illitarsitigingmako kakkojak avgornago.

§. 135.

MARK. XVI. 14. LUK. XXIV. 3—48. JOH. XX. 19—25.

Uvlorme taipsomane, wochib sivorlerpame, unnungmet, illinniartut kattimangmetta, upkuatiglo parngnanersimatillugit, Judikut erksigigamikit; illiñiartungmut marrungnut tamakkoninga okartillugit: Jesusib tapkoa arkangartut sakkerpeit nerritillugit, akkornganut pivlune, okautiveit: Ullapkotekaritse illipse! Tapkoale kvaksangalerput erksilikamiglo, annernelnak tækkonasugællugo. Jesusib okautiveit: Sõg kvaksangavise, songme imaitunik issumakarkise omættipsingne? Aggakkalo ittikakkalo tækkolersigik, uvanganvanga, aktorlungalo tækkunarsinga: Añernek uvinekangilak sannekaranelo, uvanga tækkovapsinga pekkartunga.

Digitized by Google

Taimak okarame, agganelo ittiggannelo sennerkanelo kemergokolerpeit. Illiniartut kuviaisulerput tagva, Nalegak tækkogamitsuk. Kuviaisungnermut sulle okpernek ajormetta tattaminiarmettalo, okautiveit: Ovane nerkiksakarkise? Aulasagavinermik jarrasimajub illanganik, igubsaujartub orksuet illanganik tunnijivut, tamakkoa nerriveit tautuktillugit. Jesusib suadlarpeit, tokkungajunnit makkisimajomik tækkolauktut okperingimattigik, omættingit mangaidlarmetta.

Imaglo okautiveit: Tamedsa okautsikka, okauserilauktakka illipsingnut, sulle neijorapse. Pivlunga aglait illunamasiatik nellautsimajuksaungmetta, Mosesiblo nellautaijullo aglangine, Davidib tuksiarusinelo. Tagva ipaksitilerpeit, aglainik, Gudim okausingiñik nellojungnertidlugit, okautiveillo: Imak aglaksimavok, taimaglo Kristuse äniatiteksaulauktok makkituksauvlunelo tokkungajunnit uvlut pingajuane, innungnut tamaiñut okarkojijok atterminut, kakkialerkovlugit issumatarkovlugit, ajorningit issumagijaujungnerkovlugit, Jerusalemiut issukliulugit. Illipsele makkoa tamaita okautigijomarpasse innungnut.

Digitized by Google

Jesusib aularnialerame ama okautiveit: Ullapkotekaritse illipse: Sorlo Atatarna tillilaukpänga, taimaktauk tilligivapse. Imak okalaurame, supporpeit, okautivlugit: Añernek ajunginek pigilersiuk: Issumagijungnertapse ajorningit issumagijungnertekarput; issumagijungnerniængitapse ajorningit issumagijungnertekangilet.

Tomasib, marroliavinermik taijab, arkangemit illangetta, illagilaungileit, Jesusib tikkim̄agit. Tamañ̄a pivlugo illiñiartut assingita okautivæt: Nalegak tækkolaukpavut. Kioveille okaudlugit: Aggangiñe kikkiektorningit tækkungikupkit, tikkenalo illingikupko kikkiektorningiñut, aggakkalo illingikupkit señeranut okperijomangilarta.

§. 136.

Joh. XX. 26—29.

Uvlut arvengemit pingajoartut nangmetta, illinniartingit ama takkamane kattimagamik, Tomaselo illagivlugo, upkuangit parngnanersimatillugit, Jesuse akkornganut pivok, okarlune: Ullapkotekaritse illipse! Tomasemullo

Digitized by Google

okarpok: Tikkit kaittuk, aggakalo tækkoli-
kit, aggaktillo isektikit, senerkama illuanut
kautilugit, okpinginiarnak, okperidlo. Toma-
sib kiova, okautivlugo: Nalegama, Gudigal
Jesusim okautiva: Tomase, tækkogamga ok-
perpotit; pilloridlarput okpertut uvamnik
tækkolaungitut.

§. 137.

Joh. XXI. 1—23.

Mattoma kingorngagut illiniartiminut Je-
suse ama sakkerpok. Tiberiasim imarbinget
erkane, imailiorlune sakkertok: Simon Pe-
truse, Tomaselo, marroliavinernik taijak,
Nathanaelo, Kanamit Galilæametomit pijok,
Zebedæusiblo erngnæk, assigik marruk illin-
niartuk, tapkoa illunatik kattimagamik, Si-
monib Petrusib okautiveit: Nulluarniariarto-
romavunga. Kiovæt: Illagimiarpaptigit.
Umiakotomut ikkiartorpat erinesuklutik,
unuame tamattomane pingilet. Manale kau-
tualermet, uvlaruklune, Jesuse imab kigling-
ane nængertok, illinniartingitale Jesuseosug-
ingilæt. Jesusib okautiveit: Kittorngait ner-

kiksakangilase? Kiovæt: Ahaila. Okautiveille: Umiab tællerpianut nullutset kivitissigik, pilarpose tagva. Kivitipeit, nulluartut unnuksingmetta amujungnængerkasekpeit.

Illinniartok Jesusib nægligijauga, Petrusemut okarpok: Nalegak tagva. Simon Petruse Nalekamik tussarame, uvinerkune ativlugo piva, anorerlaurame, imānut missikpok. Assingit illinniartut umiakut nuñalinut nuña ungasigiungneramitsuk, ablornerit arkangemit tellimartut ungnipsakattartut, nullutset nulluarsimajortagit kallipeit. Niugamik aumæñik tækkovut, mingeritseñiglo kangeñut illimajuñik, kakkojarmiglo. Jesusib okautiveit: Nulluartuñit mana pijapsingnit kaitsititse. Simon Petruse niugame, nullutset nulluarsimajortagit amuveit nuñamut, nulluartut uñudlaralloartillugit, (153) nullutset alliktungilet. Jesusib okautiveit: Nerrimariartoritse. Illñiartingitale illunatik appersornera sapperpæt, kinaumanget. Kausimagamik Nalekamik. Jesusib kakkojak tiguva, tuñivlugo tapkonunga, taimaktauk nulluartavinermik. Tagva pingajuane Jesuse sak-

Digitized by Google

kertok illiñiartiminut illunainut illangiñullonēt tokkungajuñit makkilaukkardlune.

Nerriareramik, Jesuse Simon Petrusemut okarpok: Simon, Jonasim erngninga, makkonanget nægliginersarivinga? Kiova: Ahaila, Nalegak, nægligijagit nellungilarma. Okautiva: Saugarsukka nerritiniakit. Aipanut appersorpa: Simon, Jonasim erngninga, nægligivinga? Kiova: Ahaila, Nalegak, nægligijagit nellungilarma. Okautiva: Saugarsuka pairiniakit. Pingajuangnut apperivar Simon, Jonasim erngninga, nægligivinga? Petruse kiksalererpok, pingajuangnut okautingmago, nægligivinga. Kiovlune okautiva: Nalegak, illunarsoata nellunginangne, nellunginivarma nægligijagit. Jesusib okautiva: Saugakka nerritikit. Ahamerik, ahamerik okautivagit: Iñuosulauravit nangminernik tapsilauktotit, piomajarnullo aulartotit. Ittuleruille, aggaktit issægomarpattit, assivit tapsiomarpātit, piomangitarnullo pititsomarpātit. Taimagle okarpok, nellunailivlugo, kanoētomut tokkoviksamut Gude nakoridlaromarpa. Taimak okalaurame, okautiva: Mallinga.

Digitized by Google

Petruse keviarame, illiñiartok Jesusemik malliktok tækkova, Jesusib nægliktanga, nellãlauktok imna sakkiangiñe uñuktome nerritillugit, imaglo okalauktok: Nalegak, pititsijok illingnik kina? Tamna Petrusib tækkogamiuk, Jesuse okautiva: Nalegak, unale kañok illingajuksauva? Jesusib okautiva: Tagvane-erkojomagupko, tikkitsiarilunga, piareakangilak illingnut; igvit mallinga. Tamaña pivlugo kattangutigĕt ingmingnut okalerput: Illiñiartok una tokkoniængilak. Jesusible okautigilaungila: tokkoniængitok; imagle okartok: tagvane-erkojomagupko, tikkitsiarilunga, piareakangilak illingnut.

§. 138.

Math. XXVIII. 16—20. Mark. XVI. 15—18.

Illiñiartut tapkoa arkangartut Galilæamut aivut kakkamut, tapsomunga Jesusib perkungmagit. (Tagvunga kattangutigĕt angutit uñuktovaksuit, 500. kattimajartorput. 1 Kor. xv. 16.) Tækkogamitsuk, sãnganut pamak-

Digitized by Google

put, illangille sulle iñertuimavut. Jesusible tikkipeit okautivlugit, imak okarlune: Tunnijauvunga pitsartunernik tamainik, killangmelo nuñamelo. Tamaña pivlugo sillarsoarmut tamaiñut ainiaritse, iñuit tamaita ajokertorniarsigik, okautilugillo okautsiñik tussarnertuñik, Babtilugillo Atatab, Erngnerublo, Añernerublo ajunginerub attinganut: Ajokertorsigiglo, mallekovlugit tamaita perkojakka illipsingnut. Okpertok Babtitaujorlo piulijaujomarpok, okpingitorle erkartortaujomarpok. (Kappianartomut pijuksauvok) Imaituñik nellunaikutekaromarput okpertut; attimne añernekulluit añititsomarpeit, nutanut okarnut okaromarput, kuglugiangojartuñiglo pejaijomarput, tokkonartomiglo immeralloarunik, sukkoserniængilet: Kañimajut aggangminut pattiktorpattigik, piungneromarput. Ahak, uvlut tamaita neijutsainarpapse, sillarsub naggatañut.

Mattoma kingorngane tillijab Jakobusib tækkegiva.

Digitized by Google

§. 139.

Act. I. 3—12. Mark. XVI. 19, 20. Luk. XXIV. 49—53.

Uvlut ungniakattartut marroertorlutik, tillijet Jesusib sakkervigijarangamigit, Gudiblo nalegauninganik okautigamigit, kingorlerpamik Jerusalemmut kattitipeit, Jerusalemme kemekkoñagit inerterpeit, Atatable okautigilauktanganik uttakkikoveit, tussalauktattik tapsomanget (Jesusemit). Imak okartok: Ahak, Atatama okautigilauktanga illipsingnut tillijomarpara; illipsele iglugaseksoarne Jerusalemetuarniarpose, panget pitsartunermik tuñijaukarase. Johañese Babtisilauktok imermut, illipsele Babtitanjomarpose Annernermut ajunginermut, uvlut ikkitut kingorngattigut. Kattimajulle apperivæt okardlutik: Nalegak, mannakut Israelib nalegauninga ama idluarsaromarpiuk? Kioveit: Piareakangilak, tamattoma nelliuniksanga nellunaikutaksangalonet kausimagupsigik, tamaña Atatab ajugakangitub issumaminik piomarpa; illipsele Añernerub ajunginerub pitsar-

Digitized by Google

tamanga pilarniarpasse, tamana illipsingnut tikkitsomarmet. Okautigiomarpapsinga Jerusalemmijunut, Judeamiunnullo illunainut, Samariamiunullo, sillarsublo issuanut.

Tagvanget Betaniamut aitipeit, agganne kollangiutidlugit saimartipeit. Imagle saimartikamigit, takpaunga kangattartitauvok tækkuksauvlune, tautuktillugit nuvujab kangattartipa, killangmut, takpaungaujauvok, ingipek Gudib talleipiet tungãnut.

Killangmut kangattartok arlorvigingmatsuk, ahak, angutik marruk kakkortængnik annoralæk senniænnetuk, imak okalerpuk: Okkorse, angutit Galilæamiut, sõg nangerpise, killangmullo arlorpise? Jesuse tamna, illipsingnit killangmut kangattartitauvok, ama tikkitsomarivok, sorlo tækkolauktasse killangmut kangattartok.

Tava pamangavlutik tuksiarvigivæt, Jerusalemmut kuviaisuvaksoadlarlutik utterivut, kakkamit taimajomit orksuktalingmit, tamna Jerusalemmit kannitok, sorlo Sabbateme pissukattartotitut. Kattimavingmetsainalerput, Gude nakoridlarpæt kujagidlarlælo.

Digitized by Google

Annernek ajunginek pigileramitsuk kingorngagut aivut, tamainnut okariartorput (okautsinnik tussarnertunnik). Nalekablo pinniarkattigiveit, okausingit okpernartiniarpeit tattamminiarnartunnut malliktunnut.

(Jesusib Kristusib pinniarningit naggatiksanget).

W. M'Dowallib, Nenilauktangit.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

OCT 17 1928

Digitized by Google

Digitized by Google